

2022

Tizenkét hónap krónikája

Január 1. *„Kívánom, hogy az új esztendőre ne csak megmaradjon, meg is erősödjön bennünk a tenni akarás, hogy ne győzzön le minket a fásultság, a beletörődés”* – mondta utolsó újévi köszöntőjében Áder János köztársasági elnök. Szerinte 2021 sok mindenben hasonlított 2020-hoz, a járvány hullámainak megfelelően jobb és rosszabb időszakok váltották egymást, de az volt az óriási különbség, hogy 2021-ben már rendelkezésre álltak a védekezéshez szükséges eszközök. *„Az oltások lehetővé tették, hogy életet mentünk, és kevesebb korlátozással tudjuk átvészelni a járványt. ... az új esztendőben is csak rajtunk múlik, hogy segíünk-e másokon. Elég, ha türelmesek vagyunk az emberfeletti teljesítményt nyújtó egészségügyi dolgozókkal. Ha észre vesszük azokat, akik a járvány nehézségeiben megfáradva segítségre szorúlnak, ha támogatjuk a koronavírus árváit, ha maszkot hordunk, és ha beoltatjuk magunkat, hogy megvédjük szeretteinket is.”*

Január 3. A miniszterelnök a 2021 novemberében elfogadott törvény alapján kilenc évre kinevezte a január 1-től új, önálló rendeletalkotó szabályozó hatóságként működő és a mindenkori kormánytól függetlenné tett Országos Atomenergia Hivatal (OAH) elnökét. A megbízást Kádár Andrea Beatrix, az Innovációs és Technológiai Minisztérium volt energiapolitikai helyettes államtitkára kapta, akit a miniszterelnök már 2021 szeptemberében kinevezett az akkor még a kormánynak alárendelt OAH – elődjének lemondása után 5 hónapja betöltetlen – főigazgatói tisztségébe. Az azonban akkor nem volt ismert, hogy ez átmeneti megoldás-e vagy véglegesítik az új felállás szerint.

Január 4. Az ellenzéki pártok közös választási programjának számos pontját (oktatás, egészségügy, nyugdíj) mutatták be egy tájékoztatón, az egyetértést hangsúlyozandó látványosan többpárti felállásban. Jakab Péter Jobbik-elnök azt mondta, hogy már csak 10%-nyi vitatott téma van. Közben ugyanakkor folytatódott a villongások, például Jakab Péter és Márki-Zay Péter miniszterelnök-jelölt között az utóbbi néhány vitatott kijelentéséről. Ő egyébként az ATV-nek azt mondta, szeretne saját frakciót, de ez szerinte nem egy hatalmi kérdés. Az első forduló eredményei alapján indokoltnak tartaná, hogy legyen egy 7. frakció, ő ezt egy gesztusnak tartaná a civilek, a romák és a konzervatívok felé, de ha a pártok egyik fele ezt nem támogatja, akkor el tudja engedni. Az ellenzék egységét fontosabbnak tartja a 7. frakciónál. *„Csak együtt tudjuk leváltani ezt a kormányt. Nélkülem az ellenzéki pártok nem tudják leváltani, és én sem tudom az ellenzéki pártok nélkül leváltani.”* Szerinte akkor van a legnagyobb esélye az ellenzéki listának, ha az öt miniszterelnök-jelölt szerepel az első öt helyen. (Vagyis Gyurcsány nem.) Erről a javaslatról már meg is egyeztek az ellenzéki pártok.

„Megoldás Mozgalom” néven bejegyezték a milliárdos Gattyán György pártját. A korábban nem politizált üzletember, akit sokan azzal gyanúsítottak, hogy a FIDESZ érdekében bontja meg az ellenzék egységét, január 10-én nyílt levelet írt az ellenzéki pártok vezetőinek. Ebben kijelentette: célja a kormányváltás *„biztos és zökkenőmentes megvalósítása, nem pedig annak késleltetése vagy megakadályozása”*, ennek érdekében pedig felajánlja a segítségét minden kormányváltó erőnek, amennyiben elfogadják az általa javasolt programpontokat. (Ezt azért fogadta kételkedés, mert Gattyán és munkatársai láthatóan jó kapcsolatban álltak a kormánnyal.) Javaslatot tett a közbeszerzési eljárások átalakítására, digitalizálására; 10 %-os alapbéremelésre az állami közoktatásban dolgozók számára, amit az egyházi támogatások terhére fizetnének ki; arra, hogy minden 14. életévét betöltött gyermek kapjon távoktatásra alkalmas hordozható számítógépet az

államtól, valamint arra is, hogy 10 milliárd forintban maximálják az állami szervezetek és az állami tulajdonban lévő nonprofit vállalatok kommunikációs és hirdetési kiadásait; továbbá arra, hogy a közmédia állami támogatása a jövőben ne haladja meg a mindenkori legnagyobb kereskedelmi televíziós társaságok megelőző éves nettó árbevételét. A válasz elutasító volt, Márki-Zay Péter közölte: „Az összefogott ellenzékkel szemben indulni készülő pártok a FIDESZ érdekében lépnek fel, céljuk az ellenzéki szavazók elbizonytalanítása.” Gattyán az elutasítást tudomásul véve azt mondta, hogy pártja folytatja a munkát, zajlik a program kidolgozása.

Január 8. „Az állami egészségügyet akarjuk fejleszteni és nem Orbán grazi magánklinikás útjait akarjuk biztosítani, hanem azt, hogy ne legyenek várólisták” – mondta egy videóban Márki-Zay Péter. Majd a bírálókat hatására másnap elmagyarázta: arra utalt, hogy a miniszterelnök „a FIDESZ-es kiváltságosok vezetőjeként megengedheti magának, hogy a világ bármelyik magánklinikáján kezeltesse magát Graztól Marbelláig, ahogy azt is, hogy magánrepülővel focimeccsre járjon”, viszont az Egységben Magyarországért azt vállalja, hogy kormányváltás után „mindenki számára ingyenesen kell biztosítani a hozzáférést a színvonalas egészségügyhöz”. A miniszterelnök-jelöltet egyre többen bírálták saját táborából és a független sajtóból is azokért a félreérthető kijelentésekért, amelyeket utólag kellett helyesbíteni vagy megmagyarázni, annak ellenére, hogy már volt kommunikációs csapata és szóvivője.

Január 9. Elkezdődött Magyarországon az ötödik hullám, és amennyiben nem nő jelentősen az átoltottság, „akár naponta 13 000 fertőzöttje és 200 halottja is lehet a járványnak idehaza” – mondta Kásler Miklós, az emberi erőforrások minisztere az InfoRádióknak. A vírus omikron-variánsát úgy jellemezte, hogy esetében számos mutáció figyelhető meg, csak a tüskefehérjét illetően 32-t írnak le, ami azt jelenti, hogy rendkívül módon megváltozott az eredeti koronavírus. Rendkívül gyors a terjedése, de emellett a fertőzés dinamikája is rendkívüli. Az adatok többsége egyelőre azt mutatja, hogy enyhébb lefolyással jár, és különösen az oltottak esetében összehasonlíthatatlanul könnyebb a betegség lefolyása, valamint lényegesen kevesebb az elveszített ember. „A negyedik oltás általános bevezetése egyelőre nem indokolt” – ezt viszont az ATV Híradóval közölte az Emberi Erőforrások Minisztériuma. Az is kiderült, hogy a kórházba kerültek 60, az intenzíven kezelték 70 %-a nem volt beoltva.

Január 11. Áder János köztársasági elnök a lehető legkorábbi időpontra, április 3-ra írta ki az országgyűlési választást és az országgyűlés által már elrendelt „gyermekvédelmi” népszavazást. Tíz civil jogvédő szervezet a manipulatív, nem valós kérdésekről szóló, „gyűlöletkeltő és kiközösítő” népszavazás bojkottjára hívott fel.

A koronavírus áldozatainak száma túllépte a 40 000-et. Ez lakosságarányosan csaknem minden európai ország adatát jelentősen meghaladta.

Január 12. A kormányfő hivatalos Facebook-oldalán jelentette be, hogy hat élelmiszer árát (kristálycukor, búzafinomliszt, napraforgó-étolaj, sertéscomb, csirkemell, 2,8 %-os tehéntej) vissza kell vinni arra a szintre, ahol tavaly október 15-én állt az adott boltban, február elsejétől ezen az áron lehet megvásárolni őket. Később a listát kibővítették a legszegényebbek által fogyasztott csirke-farhállal.

Márki-Zay Péter közös ellenzéki miniszterelnök-jelölt szerint „Orbán Viktor bejelentése beismerő vallomás arról, hogy a magyar gazdaság tragikus állapotban van. „Mennie kell annak a csapnivaló kormánynak, amelyik 12 éves kétharmados kormányzásának utolsó 12 hetében kezd el foglalkozni a termékek árával. Felelős gazdaságpolitika helyett hatósági árakkal kezelik a vágtató drágulást, ez felér egy beismerő vallomással” – mondta, hozzátéve, hogy választási győzelem esetén a kormánya 5 %-ban fogja maximálni az alapvető élelmiszerek AFÁ-ját. (Nem említette, hogy számos élelmiszernek már rég ez az adókulcsa.) A bírálókat között szerepelt az, hogy míg a lengyel kormány áfacsökkentéssel enyhítette az inflációt, tehát az állam mondott le bevétele egy részéről, a magyar kormány a kereskedőkkel, köztük sok kis magyar boltossal fizetteti meg a

választások előtti jótékonyság árát, hiszen a kereskedők által fizetendő beszerzési árak továbbra is nőni fognak. Gulyás Gergely miniszter erre másnap a kormányinfón azt mondta, hogy „*a kiskereskedelmi profit egy évben 140-150 milliárd forint, ez az intézkedés nem éri el a 20 milliárdot*”, de arra nem tért ki, hogy ezen belül éppen a kormány által egyébként ellenségesen kezelt nagy multik fogják ezt kevésbé megérezni, és a hazai kicsik inkább.

Január 14. „*A piacnak van olyan szabályrendszere, ami képes elrendezni a gazdasági élet rendjét. De a válságos szituációkban beavatkozás kell. ... jó lenne megállítani az inflációt az országhatáron, de ezt nem lehet, így annak negatív hatásait kell tompítani*” – így magyarázta a miniszterelnök a részleges élelmiszerár-stopot a Kossuth rádióban. Új elemként hozzátette: kötelező lesz tartani a szabott árú termékeket.

Január 17. A 444 által megszerzett ügyészségi iratokból kiderült, hogy a Völner Pál volt FIDESZ-es államtitkár megvesztegetésével gyanúsított, letartóztatott Schadl György, a Bírósági Végrehajtói Kar elnöke több egyetemen, de főleg Pécsen vizsgákat „intézett” jogi végzettség megszerzésére kötelezett végrehajtókon kívül többek között Völner egyik rokonának, valamint Nagy Ádámnak, a Miniszterelnöki Kabinetirodát miniszteri rangban vezető Rogán Antal kabinetfőnökének, bizalmas munkatársának. A főnöke által több fontos cég vezetésébe beültetett Nagy úgy kapott osztályzatot, hogy meg se jelent a vizsgán. A pécsi jogi kar egyik tanársegédjének vizsgáztatási jogát azonnal felfüggesztették, mert beismerte, hogy „*szívességet tett*” Schadlnak, de az egyetem február 26-án meglepetést keltve azt közölte, hogy vizsgálata nem talált szabálytalanságot. Január 20-án kiderült: Nagy Ádám cége megvette a végrehajtók többszáz milliót érő irodaházát. Az ellenzék Rogán Antal lemondását követelte.

Január 21. „*A baloldal abban érdekelt, hogy üzleti lehetőséget nyissanak a nagytőke és a nemzetközi tőke előtt, hogy privatizálni lehessen az egészségügyet. A biztosítottak pénzét nem fogjuk odaadni nekik. Nem a privatizáció a megoldás, hanem hogy jobban szervezzük az egészségügyet, jobban dolgozunk*” – fejtette ki szokásos interjújában a Kossuth rádióban a miniszterelnök, anélkül, hogy a riporter tisztázta volna: valójában mit javasol az ellenzék. Nem privatizált egészségügyet, de a valaha közszolgálati rádióban fel se merült, hogy egy ellenzéki illetékest is megkérdezzenek.

Az ellenzék leadta a két saját népszavazási kérdéséhez összegyűjtött, egyenként 235 000 aláírást, bízva benne, hogy lesz köztük 200 000 érvényes. Szabó Tímea, a Párbeszéd társelnöke kijelentette: „*ha Áder János nem írja ki április 3-ra a referendumot, akkor az emberek akaratával megy szembe*”. Valójában azonban bizonyosnak látszott, hogy az ügy addig el se jut az államfőig, mert számos határidő vonatkozott az aláírások ellenőrzésére, a Nemzeti Választási Bizottság döntésére és a várható bírósági felülvizsgálatokra. → március 9. Hiszen az NVB a két kérdést már 2021 júliusában hitelesítette, az aláírásgyűjtés mégis csak december végén, az ünnepi időszakban kezdődhetett el. Erről a két kérdéstről volt szó:

„*Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés helyezze hatályon kívül a Fudan Hungary Egyetemért Alapítványról a Fudan Hungary Egyetemért Alapítvány részére történő vagyonjuttatásról szóló 2021. évi LXXXI. törvényt?*”

„*Egyetért-e Ön azzal, hogy az álláskeresői járadék folyósításának leghosszabb időtartama 270 nap legyen?*”

Január 23. A Magyar Szocialista Párt kizárta Bangóné Borbély Ildikó képviselőt, akiről kiderült, hogy nincs diplomája. A választáson nem indítják a politikust (aki az előválasztáson amúgyis veszített, tehát csak listára kerülhetett volna fel), és felszólítják parlamenti mandátuma visszaadására, mondta ki az MSZP Országos Elnöksége, mert „*megettévesztette a közvéleményt*”. A parlament honlapján közzétett adatok szerint ugyanis Bangóné Borbély Ildikó, aki 2014 óta volt országgyűlési képviselő, a 2018-as ciklusban a vállalkozásfejlesztési bizottság tagja és a törvényalkotási bizottság alelnöke, 2013-ban a Budapesti Gazdasági Főiskolán végzett gazdálkodási és menedzsment szakon. A BGF jogutódja, a Budapesti Gazdasági Egyetem azonban a Mandiner

portál kérdésére azt közölte, hogy „*tanulmányi rendszerünk archívumában az ön által kért személyre vonatkozóan semmilyen adat nem található*”. Az MSZP közleménye szerint a párt „*következetesen elítéli azokat a cselekedeteket, amikor valaki a követelmények megkerülésével, azok nem teljesítése mellett próbál diplomához jutni, vagy nem létező végzettséggel él vissza*”. Egyúttal azt is követelték, hogy „*a Völner-Schadl korrupciós botrányban lebukott FIDESZ-es politikusok is távozzanak a közéletből*”.

Január 24. A fővárost vezető koalíciót képviselő négy tag szavazatával elfogadták a közgyűlési vizsgálóbizottság jelentését arról, hogy a város vezetői el akarták-e adni a Városházát, ahogyan ez titokban készült és ismeretlenek által közzétett hangfelvételeken elhangzott. Soproni Tamás (Momentum), Terézváros polgármestere, a bizottság alelnöke közölte: „*Büszke vagyok rá, hogy a főváros vezetése a teljes átláthatóságra való törekvéséről tett tanúbizonyságot, amikor támogatta az ügyben a vizsgálóbizottság felállítását. A munka során több mint 10 embert hallgattunk meg sok-sok órán keresztül.*” Ennek alapján megállapították: „*Nem született arra vonatkozó döntés a 2019. októberében megválasztott városvezetés részéről, hogy a Városháza épülete eladásra kerüljön. ... A Vizsgálóbizottság tagjai áttekintették a 2019 októbere óta elindított vagy lezárt ingatlanértékesítések teljes dokumentációját (értékbecslések, pályázati dokumentációk, beérkezett pályázatok, bontási jegyzőkönyvek, adásvételi szerződések, elővásárlási jogról való lemondások, birtokbaadási jegyzőkönyvek), ez alapján egyetlen bizottsági tag sem tudott megjelölni olyan szűkítő feltételt a pályázati kiírásban, amely a hangfelvételeken szereplő 'irányított pályázatra' vonatkozó sejtetéseket alátámasztotta volna. ... A megvágottan nyilvánosságra hozott hangfelvételeken Gansperger Gyula által emlegetett 'jutalékos rendszer' kapcsán megállapítást nyert (írásban és szóban tett nyilatkozatok alapján), hogy a rendszert állítólagosan működtető Berki Zsolt nem ismeri és nem volt kapcsolatban Karácsony Gergely főpolgármesterrel (2019-), Tarlós István volt főpolgármesterrel (2010-2019) és Kiss Ambrus főpolgármester-helyettessel (2019-) sem. A két érintett nyilatkozata szerint Berki Zsolt több alkalommal találkozott Bagdy Gábor volt főpolgármester-helyettessel (2010-2019), amely találkozásokon a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok értékesítése iránt érdeklődött. A Vizsgálóbizottság az általa megvizsgált anyagok, továbbá írásbeli és szóbeli nyilatkozatok alapján nem találta semmilyen nyomát, hogy a hangfelvételeken szereplő ún. 'jutalékos rendszer' működött volna a Fővárosi Önkormányzat értékesítései során.*”

A kisebbségben maradt, más határozati javaslatot megfogalmazó FIDESZ-es tagok, köztük a bizottságot vezető Kovács Péter XVI. kerületi polgármester ezzel szemben találtak gyanús elemeket, és azt mondták: mivel a fővárosi kormányzat képviselői voltak többségben, „*nem születhetett elfogulatlan határozat*”. Ha a fővárosi értelemben vett ellenzék lett volna többségben, nyilván a másik oldal mondta volna ugyanezt. Az országgyűlési vizsgálóbizottságok, amíg a kétharmados többség egy házszabálmódosítással lehetetlenné nem tette a megalakításukat, mindig paritásos testületek voltak. Ezek többségében azonban éppen ezért döntetlen eredmények alakultak ki, vagyis nem sikerült határozatot elfogadni.

Január 26-án a közgyűlés többsége tudomásul vette a jelentést. A FIDESZ-es kisebbségi vélemény a korábbi nyilatkozatoknál óvatosabban fogalmazott: „*...a rendelkezésre álló dokumentumok, a nyilvánosságra került hangfelvételek és a testület előtt tanúként megjelentek elmondása alapján megállapítható, hogy a Városháza eladása valószínűsíthetően tervbe volt véve, a jutalékos formában működő ingatlan eladási rendszer működése pedig valószínű, de azt csak a nyomozóhatóság tudja bebizonyítani.*” A frakcióvezető, Láng Zsolt pedig azt nyilatkozta, hogy nem tudtak fontos kérdésekre válaszolni, mégis volt értelme a vizsgálatnak, de ő „*sosem vádolt senkit, nem prejudikált, csak azt idézte, amit a hangfelvételen szereplők mondtak és nem cáfoltak, és jelezte, szeretnék volna az objektív tényeket megállapítani.*” → november 28.

Szijjártó Péter külügyminiszter Brüsszelben az EU miniszteri értekezlet után az ukrajnai háborús félelelmről azt mondta: „*nem akarunk újabb hidegháborút, és újabb hidegháborús hangulatot sem. ... kizárólag a tárgyalásos rendezést, a diplomáciai csatornák kihasználását támogatja Magyarország és mindent elutasítunk, ami élezi a helyzetet, mindenfajta provokációt*

nehezményezünk”. Az ülésen ugyanakkor megszavazta, hogy „a Tanács elítéli Oroszország folyamatos agresszív fellépéseit és fenyegetéseit Ukrajnával szemben, és felszólítja Oroszországot, hogy enyhítse az eszkalációt, tartsa be a nemzetközi jogot, és vegyen részt konstruktív párbeszédben a létrehozott nemzetközi mechanizmusokon keresztül”. Az ellenzék közben felszólította a miniszterelnököt: a feszült helyzetben ne utazzon Oroszországba földgázzal és atomerőről tárgyalni.

Január 26. A FIDESZ és a KDNP közzétette közös egyéni képviselőjelöltjeinek listáját. 25 helyen cserélték le a 2018-as jelöltjüket, ebből 11 budapesti körzetben.

Az Egységben Magyarországért nevet felvett ellenzéki együttműködés pedig egy 26 fős névsort közölt, ők a szakpolitikai kabinetvezetők.

Január 28. „A nép ellen dolgozik a hazai ellenzék és gátlástalanul támadja azokat az embereket, akik a koronavírus elleni védekezésben játszanak kiemelt szerepet, most azonban túl messzire mentek” – jelentette ki Orbán Viktor a Kossuth rádióban. Hangsúlyozta: a víruskezelés nem lehet az április 3-i választások előtti kampány része, a rezsicsökkentés politikája mellett ki kell tartani, a rezsicsökkentés politikájának maradnia kell, a gyermeknevelés nem járhat anyagi problémával, a támogatások körét egy választási győzelem esetén kibővítik. Azt mondta: „nem szabad úgy akarni a hatalmat – a baloldal esetében erről van most szó –, hogy közben a nép ellen teszünk”. Az elvben közszolgálati rádió szokása szerint egyetlen ellenzéki politikust se kérdezett meg arról, hogy pontosan miért bírálják a járványkezelést, amelynek következtében igen magas volt a halálozások aránya, és reagálást se kért senkitől a miniszterelnök szavaira. Márki-Zay Péter, akire a műsorvezető utalt, azt nevezte kétségkívül élesen „rablógyilkosságnak”, hogy „olyan kínai vakcinával oltottak 400 000 hatvan év feletti magyart, amit még csak nem is teszteltek a kínaiak a hatvan év felettiekre”, és ezt a kínai gyártók maguk is jelezték. Azt, hogy elmegy Vlagyimir Putyinhoz az ukrán válság közepén, megbontva ezzel az EU és a NATO egységét, a kormányfő azzal indokolta, hogy növelni akarják az importált gáz mennyiségét. De hozzátette: „úgy megyek Moszkvába, hogy mind a NATO-val, mind az Európai Unióval, mind az unió elnökségét adó meghatározó politikusokkal előtte egyeztetek”.

Január 29. Orbán Viktor miniszterelnök Madridban a Vox párt vendégeként folytatta a 2021 decemberében Varsóban megkezdett találkozót Európa szélsőjobboldali pártjaival a szorosabb együttműködés érdekében. Ennek érdekessége volt, hogy ő is aláírta azt a közös nyilatkozatot, amely Oroszországot teszi felelőssé az ukrán határon kialakult helyzetért. „Oroszország Európa keleti határán végzett 'katonai akciói' a háború szélére sodortak bennünket.” Később Marine Le Pen, a francia Nemzeti Tömörülés elnöke azt közölte: az ő követelésére kimaradt az Orszországot bíráló rész. Ugyanakkor a nyilatkozat élesen bírálta az Európai Unió diplomatáinak tehetetlenségét is a külső fenyegetéssel szemben. Orbán Viktor viszont újságíróknak azt mondta: a csúcstalálkozó minden résztvevőjét arra kérte, hogy „a békés megoldás és a konfliktus de-eszkalációja” mellett foglaljon állást.

Január 31. Két órás figyelmeztető pedagógussztrájk zajlott az ország számos iskolájában. A Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete és a Pedagógusok Szakszervezete által közösen szervezett akcióval az alacsony bérek, a magas óraszámok és a valódi esélyt nem adó életpályamodell ellen tiltakoztak. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma kezdettől ellenségesen fogadta a kezdeményezést, és nem volt hajlandó komolyan tárgyalni. Egy 10%-os pótlékemelésre hivatkozott, amely azonban nem azonos egy beépülő béremeléssel. A Fővárosi Törvényszék pénteken, január 28-án jogszerűnek nyilvánította a sztrájkot, de ez az első fokú döntés a minisztérium bejelentett – bár csak négy nappal a lezajlott sztrájk után benyújtott – fellebbezése miatt nem emelkedett jogerőre. Az EMMI ezért azt állította, hogy jogszerűtlen, továbbá „egyértelműen a baloldal választási kampányának része. A baloldali pártok a választás közeledtével már megint dróton rángatják a szakszervezeteket.” Azzal fenyegetőzött, hogy „egy törvénytelen sztrájk szervezése nem

maradhat következmények nélkül”. (Február 10-én az Ítéletábrla a minisztériummal egyetértve megváltoztatta az ítéletet, és utólag kimondta a jogszerűtlenséget, de az EMMI előbb visszavonta keresetleveléből a politikai vádat. A Kúria később felülbírálta az Ítéletábrlát. → július 5.) A PDSZ beszámolója szerint „a sztrájkot minden eszközzel meg akarták akadályozni, számos kollégától érkezett olyan visszajelzés, hogy az igazgató mégsem engedi, hogy elmaradjon az első két óra. Mi azt kértük a tanároktól, hogy ne hagyják magukat, mindent kérjenek be írásban.” Végül 27 000 tanár sztrájkolt, volt olyan iskola, ahol mindenki. A minisztérium azt állította, hogy alig egyötödnyi volt a részvétel. Horváth Péter, a kötelező tagságú, törvénnyel létrehozott Nemzeti Pedagógus Kar elnöke, a győri Révai Miklós Gimnázium igazgatója a 24.hu-nak azt mondta: „Nálunk mindenki megkezdte a munkát, ami nem jelenti azt, hogy a követelések nagyobb részével nem értenének egyet.” Gulyás Gergely miniszter a február 3-i kormányinfón azt mondta: a kormány „jogosnak tartja a pedagógusok béremelési igényét”, de szerinte „politikai sztrájkot” tartottak január 31-én. A nem jogerős, de létező bírósági ítélet ellenére megismételte, hogy „a sztrájk törvénytelen volt”. → február 16.

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság fél év után közzétette jelentését a Pegasus izraeli kémsoftver használatával kapcsolatban. A Péterfalvi Attila elnök által aláírt 55 oldalas irat lényege, hogy „a technikai eszköz a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat kizárólag a bűncselekmények és terrorcselekmények megelőzése és felderítése céljára, illetve a vonatkozó magyar jogszabályok által meghatározott feladatai ellátása érdekében használja és biztosítja, hogy azt nem használják alapvető jogok jogellenes korlátozására”. Az egyénekre vonatkozó titkos részleteket nem közölhetik, írták, de „megállapítható, hogy a sajtóban, a Pegasus kémsoftver alkalmazásával érintettként azonosított személyek közül többek vonatkozásában is sor került a nemzetbiztonsági törvény szerinti, bírói vagy igazságügyért felelős miniszteri engedélyhez kötött titkos információgyűjtés végrehajtására”, továbbá „a hatályos magyar jog a külső engedélyhez kötött titkos információgyűjtés alkalmazásának feltételei tekintetében nem differenciál a hivatások, szakmai tevékenységek szerint, vagyis egyetlen hivatás (pl. újságíró, jogvédő, ellenzéki politikus, ügyvéd és üzletember) vonatkozásában sem korlátozza a nemzetbiztonsági szolgálatoknak a törvény keretében végzett tevékenysége végzésére való jogosultságát”. Ezzel Péterfalvi Attila azt írta le bizonyítékok ismertetése nélkül, hogy az oknyomozó újságírók, jogvédők, ellenzéki politikusok bűncselekményekkel és terrorcselekményekkel voltak gyanúsíthatók. Hivatkozott arra, hogy a megfigyeléseket részben bíróság, részben az igazságügyi miniszter engedélyezte, de azt nem említette, hogy a miniszter nevében a közben súlyos bűncselekményekkel meggyanúsított Völner Pál államtitkár adta ki az engedélyeket. A hatóság hangsúlyozta: „A nemzetbiztonsági szolgálatok működésének jogszerűségét az Országgyűlés Nemzetbiztonsági Bizottsága hivatott ellenőrizni. ... kivizsgálhatja a nemzetbiztonsági szolgálatok jogellenes tevékenységére utaló panaszokat, és vizsgálat lefolytatására kérheti fel a minisztert, ha valamely szolgálat jogszabályellenes tevékenységét feltételezi”. Arról azonban nem szólt a jelentés, hogy az ellenzéki elnökkel működő bizottság működését a kormánypárti többség rendszeresen megbénítja, mert nem jelenik meg és ezzel határozatképtelenné teszi a testületet, például a Pegasus-ügy megtárgyalására sem kerülhetett sor.

Egy tekintetben azonban a NAIH szerint „nem zárható ki, hogy bűncselekmény történt, ezért a Hatóság ... büntetőeljárás megindítását kezdeményezi a nyomozó hatóságnál”: ez pedig az, hogy a botrányt leleplező szervezetek „milyen jogszabályi felhatalmazás alapján, milyen célból kezelik a kiszivárgott listán található érintettek személyes, egyes esetekben vélelmezhetően bűnügyi személyes adatnak minősülő adatait”, illetve „magyar állampolgárok személyes adatai milyen módon és jogi keretek között jutottak egy harmadik országbeli adatkezelő, a londoni székhelyű Amnesty International Nemzetközi Titkárságának birtokába”.

Rátóti Zoltán színész, rendező, volt színigazgatót nevezte ki a köztársasági elnök a Színház- és Filmművészeti Egyetem rektorává. A botrányokat kavart és a hallgatók és tanárok jelentős részének elmenekülésével járt átalakítás után másfél évig nem volt első számú vezetője a

formailag már magánegyetemnek számító intézménynek. Az egyetemi tanári címmel nem rendelkező Rátóti docenst az az alapítványi kuratórium javasolta rektornak mint egyetlen pályázót, amelynek ő maga is tagja. A Károli Gáspár Református Egyetemre Trócsányi László volt alkotmánybíró (2007-2010) és volt igazságügyi miniszter (2014-2019), a kormány 2019-ben kudarcot vallott EB-tagjelöltje kapott rektori kinevezést úgy, hogy megtartotta FIDESZ-es képviselői mandátumát az Európai Parlamentben.

Február 1. Hajnalra olyan helyzet alakult ki az Országos Roma Önkormányzatban, hogy a legnagyobb létszámú hazai kisebbség parlamenti képviselő nélkül marad, még a szavazati joggal nem rendelkező szószólót is elveszíti. Ugyanis több mint 12 órás tanácskozás után kiabálásba és lökdösődésbe fulladt a jelöltállító közgyűlés, pedig február 1-ig kellett volna jelölnie valakit a roma nemzetiségi lista élére, aki legalább szószólóként, de megfelelő számú szavazat mellett akár teljes jogú országgyűlési képviselőként is reprezentálhatná a magyar cigányságot a parlamentben. A képviselőknek abban sem sikerült megegyezniük, hogy milyen feltételek mellett hajlandóak szavazni a jelölt személyéről. Novemberben szavaztak először, akkor meglepetésre nem a kormánypártot támogató Lungo Drom embere, a cigányság 2014 óta az országgyűlésben ülő szószólója lett a jelölt, az ORÖ elnöke, Agócs János ugyanis Farkas Félixnél több szavazatot kapott. Csakhogy a Lungo Drom az Alkotmánybírósághoz fordult és ott eljárási hibákra hivatkozva megsemmisítették a novemberi szavazás eredményét. Januárban a Népszava nyilvánosságra hozott több hangfelvételt, amelyben különböző alkalmakkor Sztojka Attila, a Belügyminisztériumban dolgozó romaügyi kormánybiztos fenyegetőzött és az ORÖ tagjait arra figyelmeztette, hogy jobban teszik, ha a kormánypártok érdekeinek megfelelően állítják össze a nemzetiségi listát. Ezekkel az előzményekkel próbáltak január 31-én listát állítani. Agócs János egy ponton azt ajánlotta, visszalép a jelöltségtől, ha azt Farkas Félix is megteszi. Ám a lungo dromos politikus hajthatatlan volt. Pedig 33 011 választópolgár iratkozott fel a roma nemzetiségi listára, lemondva ezzel a pártlistára szavazás jogáról, és ez több volt, mint amennyi teljes jogú mandátumot hozott 2018-ban a német nemzetiségnek.

Moszkvába érkezve Ukrajnával kapcsolatban Orbán Viktor azt hangoztatta, hogy a látogatása „békemisszió” is, az Európai Unió részéről „készen állunk egy észszerű megállapodásra”, az EU egyetlen vezetője sem akar háborút. (A kérdés nem is ez volt, hanem hogy Putyin miért vezényelt többszázezer katonát az ukrán határra és Belaruszba.) 2009 óta 13.-szor találkozott Putyin elnökkel. A tárgyalás utáni sajtótájékoztatón a magyar miniszterelnök azt mondta: „Közép-Európa mindig rajta vesztett Kelet és Nyugat konfliktusain, a magyarok abban érdekeltek, hogy a feszültséget Kelet és Nyugat között csökkentsük, és nehogy visszatérjen a hidegháború”. Hozzátette, ehhez tárgyalásokra van szükség, és zajlik is a párbeszéd. Ő azt kérte, hogy folytassák a tárgyalásokat. Úgy látja, lehetséges olyan megállapodást kötni, ami garantálja Oroszország biztonságát és a tagállamok számára is elfogadható.

Putyin elnök kijelentette: „a NATO Ukrajnát csak eszközként használja Oroszországgal szemben, és a szövetség valójában nem Ukrajna biztonságát védi”. Az ő szemében a (jogellenesen, erőszakkal, Ukrajna Oroszország által is többször garantált szuverenitását megsértve elfoglalt) Krím szuverén orosz terület. Kölcsönös érdekeket kell figyelembe venni, mondta, hogy minden országnak joga van meghatározni, hogy a biztonságát milyen eszközökkel tudja biztosítani. Orbán a nyilvánosság előtt semmit sem szólt arról a magyar szuverenitást súlyosan sértő orosz követelésről, hogy a NATO lényegében vonuljon ki az 1997 után felvett 13 tagországból, köztük a belépést annak idején népszavazással jóváhagyó Magyarországról is. A másik nagy téma a földgáz volt: Orbán Viktor szavai szerint „ha van orosz gáz, van rezsicsökkentés, ha nincs orosz gáz, nincs rezsicsökkentés. ... Ezért fontos, hogy közelebb kerülünk a megállapodáshoz, hogy egymilliárd köbméterrel több gáz jöjjön éves szinten”. Azt is mondta, hogy „Paks nélkül nincs jó magyar klímapolitika”, de nem szólt a beruházás notórius csúszásáról, és arról, hogy az orosz fél még mindig nem volt képes megfelelő színvonalú engedélykérelmet benyújtani az Országos Atomenergia Hivatalnak.

Február 2. *“Orbán hazudott! Petíciót indítunk a kötelező oltás ellen”* – írta Facebook-oldalán Jakab Péter, a Jobbik elnöke. Szerintük *“a kormány egyre több területen teszi kötelezővé az oltást. Mindenki döntsön szabadon, felveszi-e az oltást vagy sem.”* A Jobbik ezzel megint kilógott némileg az ellenzéki összefogásból, A Mi Hazánk nevű, belőle kivált szélsőjobboldali szervezet viszont tiltakozott, hogy Jakab az ő jelszavukat vette át.

Február 4. *„Mi alkalmasak vagyunk jégtörőnek”* olyan nyugat-keleti feszültségek idején, mint ami most tapasztalható – mondta a miniszterelnök a Kossuth rádióban moszkvai útja kapcsán. Hozzátette: *„sok munkánk van abban, hogy jók a viszonyaink az oroszokkal, nem úgy, mint a szovjetekkel volt”*. Arról is beszélt, hogy a cél Magyarország energiatartósságát megszüntetni, ezért ha Paks II. megépítése és a naperőmű-program befejeződik, 2030-ra elérhetünk oda, hogy csupán energiatermelésünk 10 %-a lesz fosszilis. *„Magyarország klímabajnok már most is”*.

Február 7. Váratlanul kiderült, hogy a kormány a kieső japán Fukuoka helyett elvállalta a vizes (úszó, vízilabda, műugró) világbajnokság június 18. és július 3. közti megrendezését. (Szabó Tünde, a sportért felelős EMMI-államtitkár január 25-én még azt mondta az Indexnek, hogy *„ennek nincs realitása”*, nem lesz Budapesten vb Fukuoka helyett.) A kiadott rendelet szerint új beruházásokra nincs szükség, a 2017-es hasonló rendezvényre (a tervezettnél sokkal drágábban, bűncselekményekkel terhelt) épült létesítményeket fogják használni. Egyéb költségekről nem szólt a jogszabály. Budapest vezetői mindezt a sajtóból tudták meg, tehát nem csak nem tárgyalt velük a kormány, hanem nem is értesítette őket. Fürjes Balázs, a fővárosi fejlesztésekért felelős államtitkár, egyúttal FIDESZ-es képviselőjelölt ezt azzal indokolta, hogy Budapestnek *„nincs formális kötelezettsége”* az ügyben, pedig 2017-ben Tarlós István akkori főpolgármester volt a fővédnök, és a város garancialevelet is adott. Gy.Németh Erzsébet főpolgármester-helyettes cáfolta az államtitkárt: a világbajnokság *„rendkívüli terheket”* jelent a megkurtított költségvetésű fővárosnak, például a közlekedésben.

Fürjeshez hasonlóan viselkedett Baán László, a Városliget miniszteri biztosa, aki a megnyílt Magyar Zene Házával kapcsolatos tájékoztatón minden korábbi ígérettel szemben, amelyek szerint nem építik meg azt, amit a főváros 2019-ben megválasztott vezetői – és az őket támogató választópolgárok – nem akarnak, kijelentette, hogy az Orbán-kormány választási győzelme esetén megvalósul az új Nemzeti Galéria és a sokak által fölöslegesnek tartott Városligeti Színház is.

Február 10. Két helyi önkormányzati politikust (Takács Lajos, Badacsonytördemic, tapolcai választókerület és Hajdú Mária, XII. kerület) zárt ki az LMP, mert bejelentették: függetlenül elindulnak a közös ellenzéki jelölt ellen. Az előbbi nem adott érdemi indoklást (csak hogy nem érezte, hogy indulnia kellene az ellenzéki előválasztáson, amelyet a Jobbikos Rig Lajos nyert), az utóbbi azt kifogásolta, hogy az előválasztáson győztes Momentumos Hajnal Miklós többször közigazásznak nevezte magát, pedig nincs diplomája. Máshol is bomlott az ellenzéki egység, Pécsen Bognár Szilvia volt DK-s alpolgármester jelentette be indulását az ellenzék közös jelöltjével, a 2018-ban függetlenül győzött Mellár Tamással szemben.

Február 11. *„Soha ennyi köztörvényes disznóságot egy kormánypárt környékén nem követtek el”* – mondta Gyurcsány Ferenc, a DK elnöke az egy nappal a miniszterelnöké elé időzített évértékelésében, a járvány miatt közönség nélkül, felvételről elmondva. Szerinte *„a feslettségnek lesznek következményei. Az Orbán-rendszer ugyanis nem bátor, hanem csak nagyhangú. Büszkék saját kereszténységükre, de ez a hatalom nem keresztény”*. Az ellenzéki összefogás programjáról annyit mondott, hogy *„a szabadság méltányos korlátozásával, szabályozásával”* akarják elosztani, szétteríteni a lehetőségeket az országban. Arányos középutat keresnek abban, hogy *„meddig korlátozható és kinek a szabadságát annak érdekében, hogy az ország túlnyomó többsége egyenlőbb lehetőségek között élhessen... Hazafias koalíciót akarunk, ami hagyja élni az embereket”*. Úgy vélte: a választást nem az fogja eldönteni, hogy a választók mennyire értenek egyet az egészségügyi, az oktatási vagy a szociális programjukkal. A fő kérdés az, hogy maradjon-e

Orbán. Az ellenzéki együttműködésről azt mondta: a hat párt nagyon nagy utat tett meg az elmúlt 10 évben. Sok különbség van köztük, de abban egyetértenek, hogy egy európai, demokratikus kormányt szeretnének, a küldetésük pedig az, hogy kihívást intézzenek Orbán rendszere ellen. Nem kell félni attól, hogy egy koalíciós kormányban sok lesz a vita. A demokrácia vitatkozó politikai rendszer. *„Az ellenzék kész a kormányzásra, Márki-Zay Péter kész a miniszterelnökségre”*. Gyurcsány kitért arra is, hogy ma vitathatatlanul a DK-nak van messze a legnagyobb támogatottsága az ellenzéki oldalon. Büszkéek az eredményekre, de ez nagyobb felelősséget jelent, és nem felsőbbrendűséget az ellenzéki oldalon.

Február 12. A hiuvatalos választási kampány első napján Orbán Viktor, a FIDESZ elnöke, miniszterelnök tartotta meg évértékelőjét nyilvánosan, a korábbi – csak a járvány tetőzése idején mellőzött – helyszínen, a gondosan körülzárt és őrzött Várkert Bazárban. Feltűnően sokszor említette ellenfélként Gyurcsány Ferenc DK-elnököt és a politikából visszavonult Bajnai Gordon volt miniszterelnököt, az egyesült ellenzék miniszterelnök-jelöltjét, Márki-Zay Pétert azonban, akivel nem volt hajlandó vitára kiállni, úgy minősítette többször gúnyosan, hogy a nevét nem mondta ki. *„A baloldal rátámadt az országra”* – mondta. – *„Ez súlyos felelőtlenség vagy még ennél is több. Ne ózdkodjunk az erős szavaktól: halálos világvárvány idején a családok millióinak félelmét kormánybuktatásra kihasználni minden ítéltől elöl védhetetlen cselekedet”*. A gazdaságpolitikáról azt mondta: *„a Matolcsy–Varga-féle gyógymódot”* alkalmazták, kockázatot vállaltak, ami nem volt csekély, de 2021-ben 7 %-kal növekedett a gazdaság. (Matolcsy György jegybankelnök egyre gyakoribb kormánybíráló cikkeiről nem esett szó.) Orbán Viktor szerint ha a baloldal kormányoz, akkor munkanélküliség van, megszorítások és IMF-hitel, vagyis nincs pénz, ezzel szemben most a szegénység mértéke csökken, a középosztály erősödik, vagyis van pénz. A vidékfejlesztésre háromszor annyit fognak fordítani, mint eddig, illetve továbbra is védenék a családokat, kiterjesztenék a családtámogatásokat. A kormány a 4 stop politikáját folytatta: stop rezsi, stop üzemanyagárak, stop kamat és stop élelmiszerárak. További három hónappal meghosszabbítják az üzemanyagok árának befagyasztását. Ennek kapcsán nem szólt arról, hogy a kisebb benzinkutak magyar vállalkozó tulajdonosai kezdtek tönkremenni és bezárni, mert a 480 forintos kötött ár mellett minden liter eladott üzemanyagon 30-50 forintot veszítettek, hiszen azok nagykereskedelmi ára nőtt.

A kormányfő hangsúlyozta: Magyarország érdeke a béke, a gazdasági fejlődés, a térség beemelése az EU kereteibe, szóba sem jöhet szankció, büntetőpolitika, kioktatás vagy más nagyhatalmi arrogancia. El kell kerülni a háborút Ukrajnában, ezt pedig nemcsak a humánus, hanem a magyar érdek is mondatja vele. *„Háború esetén akár milliós nagyságrendben érkehetnek menekültek, ami alapjaiban rajzolná át a politikai és a gazdasági helyzetet”*. Ugyanakkor megjegyezte: a háborús végkifejlet esetére is van forgatókönyv.

Brüsszel stratégiáját viszont elhibázottnak tartja, az Oroszország elleni szankciókat zsákutcának látja. A kormányfő azt mondta: az oroszokkal valódi gazdasági együttműködés nélkül Európa továbbra is vérszegény és sápatag, az együttműködésektől elzárkózni, azokat átengedni a kínaiaknak stratégiai hiba.

Arról is beszélt, belátta, hogy az Európai Unió külpolitikai irányát nem tudják megváltoztatni, ezért a kormány a magyar modellt működteti, kiegyensúlyozott kapcsolatokkal. Moszkvában békemisszióra vállalkozott. Felvetette: Európa katonai ereje legyen legalább összemérhető Oroszországgal, mert amíg ez nincs így, addig az európai népek biztonságáról az amerikaiak és az oroszok fognak dönteni. Ezért Magyarország támogatja, hogy európai katonai képességeket és közös véderőt alakítsanak ki, a kormány ennél fogva vágott bele a hadsereg fejlesztésébe és a hadiipar építésébe.

Kifejtette: a nyugati liberális demokráciák mást tekintenek Európa értékes hagyományának, mást gondolnak a nemzetállamok jövőjéről, a globalizációról, a családról, a bináris családképről, más jövőt képzelnek el és kívánnak a gyermekek számára. Arról beszélt, hogy a nyugati országok nem éltek diktatúrában, a szabadságot örökül kapták, mi azonban diktatúrában éltünk, a szabadságért pedig megharcoltunk. A hidegháborúban az antikommunizmus és a nemzeti eszme

nyert, a Nyugat azonban azt gondolja, hogy a liberális demokráciájuk nyert. „Soros György őszintén az ő hősiük, persze az apró sem jön rosszul nekik” – mondta az ellenzékről.

Márki-Zay Péter reagálása: „Orbán Viktor éwertékelőjének egyetlen erénye az volt, hogy ez volt az utolsó miniszterelnökként. Velem foglalkozott sokat, az ország valódi gondjaival semennyit. Úgy történt, ahogy sejtettem: üres szónoklat, zavaros képek, szóvirágok. És ha mindazt, amit mondott, komolyan gondolná, kiállna velem vitázni. ... A változás iránti vágy egyre csak nő a magyarokban. Az országjárásom során is tapasztalom nap mint nap, hogy egyre többen jönnek el, és az emberek egyre jobban bíznak benne, hogy a túlerő és a propagandagépezet ellenére sikerülhet véget vetni a FIDESZ tizenkét éves uralmának.” Azt is bejelentette, hogy az egyesült ellenzék képviselőjelöltjei már az első napon kora délutánra mind a 106 körzetben összegyűjtötték az induláshoz szükséges ajánlásokat. Ez az összes kormánypárti jelöltnek is néhány óra alatt sikerült.

Február 14. Közleményben jelentették be az ellenzéki pártok, hogy a 79 éves Róna Péter közigazdász-jogászt, az 1956 után 40 évet emigrációban töltött és ott jelentős banki tisztségeket betöltött szakértőt, az Oxfordi Egyetem Blackfriars Hall tanárát (valójában az egyetemhez kapcsolódó domonkosrendi [a Blackfriars ezt jelenti] intézmény vendégkutatóját, akinek az „igazi” Oxfordi Egyetemhez nem volt köze) jelölik köztársasági elnöknek. Márki-Zay Péter korábban Iványi Gábor lelkészt, a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség elnökét javasolta, ő is elfogadta volna a jelölést, de a Jobbik nem támogatta őt. „Tisztában vagyunk vele, hogy a mai parlamenti viszonyok között a FIDESZ könnyen megszavazza saját jelöltjét, Novák Katalint. Ugyanakkor fontosnak tartjuk, hogy az államfői tisztségre is alternatívát mutassunk” – írta a közleményben az ellenzéki miniszterelnök-jelölt. Márki-Zay szerint Rónát életútja, elismertsége és eddigi közéleti szerepvállalása alkalmassá tenné „a nemzet egységét megtestesítő” köztársasági elnöki tisztségre. „Hogy helyette Orbán Viktor egyik leghűségesebb szolgája lesz a köztársasági elnök, az sokat elmond Magyarország jelenlegi állapotáról” – tette hozzá. A bejelentést az ellenzéki oldalon sem fogadta teljes egyetértés. Simor András volt MNB-elnök a privát Facebook-oldalán könyvvizsgálóként szerzett rossz tapasztalataira is hivatkozva egy rövid ideig látható bejegyzésben ezt írta: „ha valaki üzletembereket megkérdez Budapesten, akiknek volt kapcsolata Rónával, sok jót nem hall róla. Véleményem szerint egy teljesen erkölcstelen figura”. Több más, az ellenzék támogató szakértő is elítélte Róna jelölését, Király Júlia volt MNB-alelnök pedig emiatt lemondta nyilvános szerepléseit Márki-Zay Péter tanácsadójaként.

Február 16. Az Európai Unió Bírósága elutasította Magyarország és Lengyelország keresetét a jogállamisági perben, és kötelezte a két tagállamot a rájuk eső perköltségek megfizetésére. A döntés szerint a jogállamisági mechanizmust „a megfelelő jogalappal fogadták el, összeegyeztethető az uniós szerződések 7. cikk szerinti eljárással, és tiszteletben tartja különösen az Európai Unióra ruházott hatáskörök korlátait, valamint a jobbiztonság elvét. A rendelet szerinti eljárás csak akkor indítható meg, ha valamelyik tagállamban a jogállamiság elveinek megsértése, vagy ennek kockázata komolyan fennáll, és ez kellően és közvetlenül érinti az uniós költségvetést. A rendelet alapján hozható intézkedések kizárólag az uniós költségvetés végrehajtásával függhetnek össze”. A jogállamiság fogalmával kapcsolatban – amit Magyarország és Lengyelország vitatott – a bíróság úgy ítélte meg: a tagállamok kellő pontossággal meg tudják határozni az egyes elvek tartalmát és a belőlük eredő követelményeket.

Gulyás Gergely miniszter a kormányinfón reagált: szerinte „politikai akarat áll a háttérben, az, hogy jogállamiság címszó alatt befolyásolni lehessen a belpolitikai döntéseket”. Ilyen belpolitikai döntés a gyermekvédelmi törvény, miközben az EU-nak a gyermekvédelemhez, családpolitikához, büntetőjoghoz semmi köze nincs. A jogállamiságra hivatkozással az EU olyan területeken próbál belpolitikai kérdésekbe beavatkozni, ami nem elfogadható. Bár azt ítélet egyetlen szót sem szólt az ügyndvezett pedofil-ellenes törvényről és az áprilisi népszavazásról, Varga Judit igazságügyi miniszter úgy fogalmazott, hogy „Brüsszel visszaél a hatalmával. Az ítélet egy újabb nyomásgyakorlás hazánk ellen, mert a nyár folyamán elfogadtuk a gyermekvédelmi törvényünket. Brüsszel nem tudja annyiban hagyni, hogy a magyar emberek népszavazáson mondhatják el a

véleményüket.” Ugyanígy nyilatkozott a FIDESZ, „politikai bosszúhadjáratnak”, sőt „jogállamisági dzsihadnak” minősítve a történeteket: „így akarják a Gyurcsány–Márki-Zay-féle baloldalt hatalomra segíteni”.

A miniszterelnök a hivatalos oldalán közölt, de ismeretlen okból szamizdatnak nevezett írásában már 19 nappal korábban, január 28-án elítélte az akkor még nem ismert ítéletet. Ezt írta: *„A bíróság számára a minél szorosabb európai integráció célja minden más szempontot és értéket megelőz. Ők úgy gondolják, hogy a bírók és a bíróság a politikai döntéshozók helyébe léphet. ... Ők úgy gondolják, hogy az uniós intézmények gyámsága alá helyezhetik a tagállamokat azokon a területeken, ahol az Uniónak nincsenek hatáskörei. Ők úgy gondolják, hogy ennek érdekében költségvetési zsarolás is bevezethető.*

Mi viszont úgy gondoljuk, hogy az európai integráció jövőjének urai a tagállamok és a tagállamok polgárai. ... Mi úgy gondoljuk, hogy egyedül a tagállamok és polgáraik dönthetnek arról, hogyan akarnak együttműködni, és milyen hatásköröket kívánnak közösen gyakorolni. Mi úgy gondoljuk, hogy a bíróság nem foszthat meg bennünket alapvető jogainktól.” Am úgy látta: „az uniós jog nem ad a kezünkbe olyan eszközt, amit a bíróság politikai döntéseivel és a lopakodó hatáskörbővítéssel szemben használhatunk. Ezért a tagállamoknak közösen kell fellépniük jogaik védelmében.”

Mindezzel ellentétesen kommentálta a luxembourgi ítéletet az ellenzék.

Az Egységben Magyarországért szerint egyértelművé vált, hogy *„az Orbán-kormány antidemokratikus működése miatt mostantól minden egyes magyar állampolgárnak súlyos, konkrétan forintosítható árat kell majd fizetni. ... a választások tétje még világosabbá vált: amennyiben a FIDESZ győz, akkor nem fogunk hozzájutni a magyar embereket, a magyar gazdaságot megillető forrásokhoz.”* Úgy vélték, Orbán Viktor két lehetősége marad és *„mindkettő súlyos, eurómilliárdokban mérhető kárt okoz majd az országnak”*: vagy kilépteti az országot az unióból, vagy egy újabb szabadságharcnak álcázva a magyar emberekkel fizetteti meg saját jogaik elvesztésének árát. *„Orbán Viktor 600 000 forintot vett ki fejenként minden magyar ember zsebéből”* – így reagált a közösség oldalán Márki-Zay Péter, az ellenzék miniszterelnök-jelöltje. *„Ez az ítélet most arról szól, hogy az Uniónak joga van megbüntetni azokat, akik elloppják az EU-s forrásokat”* – közölte Dobrev Klára (DK) EP-képviselő. *„Hatalmasat buktak Orbánék, nem tudták megakadályozni, hogy az Unió megvédje az adófizetők pénzét.”*

Három benzinkút már bezárt, mert képtelen a kormány által május 15-éig meghosszabbított 480 forintos maximált áron adni azt az üzemanyagot, amelyet ő maga drágábban kénytelen megvenni, miközben egyre többen a határon túlról jönnek át üzemanyagért Magyarországra, és kannákban viszik magukkal. A Holtankoljak.hu ár-összehasonlító adatbázist üzemeltető 3 P Online Kft. ügyvezetője, Bujdos Eszter ismertette, hogy országszerte már mintegy száz töltőállomáson korlátozzák a kiadható üzemanyag-mennyiséget, és ha a hazai egységek zömét ellátó MOL a nagykereskedelmi áraiban érvényesíti az világpiaci olajár-emelkedést, vagyis a beszerzési ár magasabb lesz, mint a kötelező 480 forintos eladási ár, *„az végleg bezárási lavinát indít el”*, és jelentős, főleg falvas területek maradnak ellátás nélkül. Gulyás Gergely miniszter mindössze azzal reagált milderre, hogy *„az állam élni fog a lehetőséggel, hogy kijelöljenek szolgáltatót”* a becsődölt benzinkutak helyére, és a sok lábon álló, a pillanatnyi veszteséget a kormány kedvéért vállalni képes multinacionális óriásvállalat MOL vállalta, hogy működteti majd a benzinkutakat. Arra azonban nem tért ki, hogy bár a törvényeket a veszélyhelyzetre hivatkozva felülíró kormányrendelet kétségtelenül tartalmaz ilyen lehetőséget, senki nem tudta, hogy működtethetne a MOL olyan benzinkutakat, amelyeknek minden hatósági engedélye és az adóhatósághoz bekötött pénztárgépe a kiszállni kénytelen tulajdonos nevében van. (Végül nem is történt ilyen átvétel egyetlen helyen sem.) A miniszter azt is mondta, hogy *„az adófizetők pénzéből nem akarjuk kiségetni a benzinkutakat”*, de az nem került szóba, hogy miért a kutaknak mintegy felét kitevő tisztán magyar családi kisvállalkozások százaival, szintén adófizetőkkel fizettetik meg a kormánynak a választópolgárok számára nyújtott jótéteményeit. → február 23.

E napon a harmadik jónévű gimnázium tanárainak jelentős része tartott figyelmeztető sztrájkot (a következő hetekben több tucat helyen követték őket többszáz részvevővel, többnyire jelentős, jöhírű iskolákban), tiltakozva a kormány veszélyhelyzeti felhatalmazással kiadott rendelete

ellen, amely – a január 31-i sztrájk után, a szakszervezetekkel a tárgyalást továbbra is elutasítva – lényegében lehetetlenné tette a márciusra tervezett, határozatlan idejű munkabeszüntetést. A résztvevők, 20-30 éve a pályán lévő pedagógusok kijelentették: vállalják akár az állásvesztést is, hogy megmutassák követeléseik, köztük a bérkövetelések jogosságát. A kormány, bár a bírósági beadványból visszavonta ezt a vádat, ismét politikai akciónak nevezte az eseményeket, azzal gyanúsítva a tanárokat és szakszervezeteiket, hogy a választásokat akarják befolyásolni.

Február 17. Az ellenzék is tartott közös országértékelőt.

Karácsony Gergely, a Párbeszéd társelnöke: *„Orbánnak mindenképp mennie kell hisz a hozzátartozóit tömi pénzzel, miközben milliárdok érkeznek Magyarországra, és ezzel történelmi esélyt szalaszt el.”*

Kanász-Nagy Máté, az LMP társelnöke: *„olyan kormány kell, amelyik nem mélyíti, hanem felszámolja a különbségeket”.*

Kunhalmi Ágnes, az MSZP társelnöke: *„a FIDESZ politikáját hosszú időre távol kell tartanunk kell a hatalomtól, ezért kell megtartani az ellenzéki összefogást”.*

Donáth Anna, a Momentum elnöke: *„egyre többen szegények Magyarországon, miközben a FIDESZ azt tartja legfontosabb dolgának, hogy konzerválja a kiváltságos, új elit köré felépített rendszert.”*

Jakab Péter, a Jobbik elnöke: *„Fizessenek a tolvajok, jólétet minden magyarnak!”*

Dobrev Klára, a Demokratikus Koalíció EP-képviselője: *„az ellenzéki egység olyan pártokból áll, amelyek készek mindenkivel együtt dolgozni, aki tisztességesebb Magyarországot szeretne. Ezért is fél tőlük a FIDESZ ...*

Márki-Zay Péter vezetésével az ellenzék le fogja győzni a FIDESZ-t és a Demokratikus Koalíció a legstabilabb partner és a legerősebb szövetséges lesz ebben”.

Márki-Zay Péter miniszterelnök-jelölt: a rombolás mellett az elmúlt 12 évnek eredményei is vannak, ilyen a határkerítés, a nyerőgépek és a zárttéri dohányzás betiltása, a családtámogatás vagy a közmunka, ezeket nem is akarják megszüntetni kormányra kerülve sem. De *„tisztességes keresztény-konzervatív ember nem szavazhat a FIDESZ-re”.* Magyarországon meghalt 43 000 ember a koronavírus-járványban, és ezt a páratlan tragédiát Orbán szóra sem méltatta az évértékelő beszédében. *„Ma Magyarországot az elmúlt évezred legkorruptabb kormánya vezeti”*, és a mostani osztogatásba is azért kezdett, mert meg akarja tartani a hatalmát. Megígérte, hogy megszüntetik a dohánykereskedelem monopóliumát, visszaadják a megélhetésüket a vidéki kisboltoknak, kiutasítják a nemzetközileg körözött bűnözőket, felülvizsgálják és újratárgyalják a Belgrád-Budapest vasútvonal és a Paks2 szerződéseit, felülvizsgálják az illegális földszerződéseket, felszabadítják a médiát *„az állami propaganda és a FIDESZ-es médiahatóság uralma alól”*, biztosítják a hatalmi ágak szétválasztását, a bíróságok, az önkormányzatok és a sajtó függetlenségét. *„Új alkotmányt adunk a nemzetnek, amelynek elfogadásáról a választópolgárok népszavazáson dönthetnek. ... Magyarországon soha többé ne lehessen kisiklatni a demokráciát, mint ahogy azt Orbán Viktor tette. ... Most mindannyiunk közös hazáját, Magyarországot szeretném megszabadítani a gonosztól”.* A nap folyamán ezen kívül egy programismertető tanácskozás is volt, amelyen főleg az oktatásról és az egészségügyről ismertették elképzeléseik részleteit az ellenzék szakpolitikusai.

A FIDESZ reagálása, ismét Márki-Zay nevének említése nélkül: *„Egy Gyurcsány-show-t láthattunk ma, benne egy rendkívül kínos epizód szereplővel, aki a baloldal színpadán áll, és aki mögött valójában Gyurcsány és Bajnai akar visszatérni a hatalomba.”*

Február 21. Az Iványi Gábor vezette Oltalom Karitatív Egyesületnél 30 vámhivatalnok tartott házkutatást bűncselekmények gyanújával folyó vizsgálatra hivatkozva. Az akciót felháborodás fogadta, többszázan tüntettek a helyszínen a nap folyamán, és számos ellenzéki politikus is tiltakozó beszédet mondott. Arra emlékeztettek, hogy Iványi egyháza és más intézményei sokkal többet tesznek a szegényekért, mint a kormány, amely üldözi őket. A hatóság szerint azért nyomoztak, mert az érintett intézmények a korábbi években nem fizették be a

dolgozóiktól levont járulékokat (állítólag 3 milliárd forintot) az adóhatóságnak, amivel – erre külön felhívták a figyelmet a NAV munkatársai – az illető dolgozóknak is kárt okozott (egészségügyi jogosultság, nyugdíj). Iványi Gábor és támogatói válasza: egyházüldözés folyik, az állam alkotmánybírósági és nemzetközi bírósági döntés ellenére nem hajlandó elismerni az egyházat, és kifizetni a neki járó járó támogatásokat. A követelt összegnél sokkal többel, 12 milliárddal tartozik az egyháznak, amely emiatt nem tudja kifizetni köztartozásait.

„Ma este telefonon egyeztettem az Európai Tanács elnökével a kelet-ukrajnai helyzetről. Világossá tettem, hogy Magyarország részese a közös uniós álláspontnak.” – írta röviddel éjfél előtt Orbán Viktor miniszterelnök a Facebook-oldalán, miután Vlagyimir Putyin orosz elnök elismerte az Ukrajna területén jogellenesen létrejött „Luganszki”, illetve „Donyecki Népköztársaságot”, rögtön tíz évre szóló szerződést kötött velük, és csapatai – több, részben személyesen Putyin által aláírt nemzetközi szerződést felrúgva – bevonultak Ukrajna ezen területeire. A demokratikus világ, a NATO, az EU, az ENSZ tiltakozott, és a magyar miniszterelnök ezúttal szükségesnek érezte, hogy – bár a véleményét nem részletezve – a többség mellé álljon Oroszországgal szemben. *„Mindezzel párhuzamosan a diplomáciai megoldásba vetett utolsó utáni reményünket sem szabad feladnunk”* – tette hozzá saját oldalán Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter. Február 23-án reggel ezt kiegészítette: azon, hogy *„a rendkívül kedvezőtlen globális és regionális folyamatok ellenére fenn tudjanak tartani egy civilizált együttműködést Moszkvával”* – nagyon sokat dolgoztak az utóbbi években, de a mostani helyzetben senki sem tudja megjósolni, hogyan alakulnak majd az európai–orosz kapcsolatok a jövőben. *„Remélem, nem zárult be minden ajtó.”*

Február 22. A kormányfő telefonon beszélt Volodimir Zelenskij ukrán elnökkel, és biztosította arról, hogy *„Magyarország ahogyan eddig, ezután is támogatja Ukrajna szuverenitását és területi egységét”*. Az uniós szankciókat néhány órával később a magyar küldött is megszavazta.

Gyurcsány Ferenc DK-elnök az eseményekre reagálva arról írt, hogy a kormányfő három hete saját megfogalmazása szerint békemisszióra ment Moszkvába. *„Hű, de sikeres voltál! Milyen, amikor kiröhögted magad, Viktor? Milyen, amikor desszertnek megkapod a fegyveres beavatkozást, a háborút, egy nemzet megtörésének kísérletét itt, a szomszédunkban? ... Teszel te a Kárpátalján élő magyarokra, a nemzetközi jogra, a becsületre.”*

Február 23. Az ügyészség meggyanúsította Horváth Csaba zuglói polgármestert (MSZP), hogy 2016-ban, amikor a fővárosi közgyűlés tagja volt, de Zuglót még Karácsony Gergely vezette, *„a társával Zuglóban, a tervezett fizető parkolási rendszer üzemeltetésére kerestek egy gazdasági társaságot, amelytől a nyereségük felére tartottak igényt. ... A gyanúsított ennek kapcsán legalább három alkalommal vett át alkalmanként 3 millió forint készpénzt”*. Az érintett válasza: *“A rám felrótt korrupciós cselekményt nem követtem el, a lelkiismeretem tiszta. Az ügy időzítése és indíttatása egyértelműen politikai. Ezt támasztja alá az is, hogy két nap múlva, az ellenzék közös listáján való szereplésem miatt már nem teheték volna meg, ezért volt így időzítve. ... Tudjuk mire számíthatunk ettől a rezsimtől. ... A következő hetekben újabb és újabb támadásokra lehet számítani ellenzéki politikusok és közéleti szereplők ellen, ezeknek semmi más célja nincs, mint az ellenzék lejártni és az egységét bomlasztani. Néhány hét múlva a magyarok eldönthetik, hogy ilyen országban akarnak-e élni.”* Az MSZP közölte: hisz Horváth Csabának, *„neki kell tisztáznia magát”*. A parkolási rendszer korábban éles vitákat váltott ki, Karácsony Gergely még kerületi polgármesterként a FIDESZ-szel való összejátszással vádolta az őt támogató MSZP-t. Február 25-én az ügyészség a már korábban viták keresztüztében állt, a képviselőjelölt-választástól végül visszalépett Tóth Csaba zuglói szocialista országgyűlési képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kezdeményezte ugyanebben az ügyben. → március 10. A kormányajtóban egy gyanúsított cégvezető vallomására hivatkozva szóba került Molnár Zsolt képviselő, MSZP-pártigazgató és Baja Ferenc egykori miniszter, az MSZP pártalapítványának elnöke is, akik mindent tagadtak és politikai támadásnak minősítettek.

„Magyarországnak ebből a katonai konfliktusból ki kell maradnia!” – mondta a miniszterelnök a Honvédelmi Minisztériumban az ukrán válság kapcsán, *„mert az ország*

biztonsága a legfontosabb érdek”. A fegyverküldést – ellentétben például Lengyel- és Csehországgal – kizárta, mert szerinte „Magyarországnak a béke érdekében kell fellépnie”, de „a hadseregnek fel kell készülnie sok-sok menekült fogadására”.

A kezdeti merev elzárkózás után mégis segített a kormány a kis benzinkutaknak, miután világossá vált, hogy százával mehetnek csődbe a kötelezően maximált eladási árnál magasabb beszerzési ár miatt. A Vállalkozók Országos Szövetsége közvetítésével létrejött tárgyalás után György László, az Innovációs és Technológiai Minisztérium államtitkára a következő intézkedéseket közölte: hitelmoratórium bevezetése az érintett kis benzinkutak számára; a készletezési díj elengedése és a kedvezmény átengedése a benzinkutaknak; a szociális hozzájárulási adó elengedése kis benzinkutak esetén töltőállomásonként 4 fő foglalkoztatotti létszámig; a Magyar Falu Vállalkozás-újraindítási Programból a 10 fő alatt foglalkoztató kis benzinkutak beruházásainak támogatása 70 %-os támogatásintenzitással eredményes pályázat esetén; kamatmentes áthidaló hitel a Széchenyi Kártya Program keretében; a külföldről beszerzett energia esetén fizetendő adó eltörlése. Mindez nem szüntette meg, de csökkentette a vállalkozók veszteségét. → február 16., február 28.

Február 24. Gyurcsány Ferenc üzenete a miniszterelnöknek, miután Oroszország aznap katonai támadást indított Ukrajna ellen: „A magyar kormány, amely régóta sajátos, a közös európaiatól eltérő orosz politikát folytatott, most ne bújjon Brüsszel szoknyája mögé. Beszéljen világosan és ítélje el az agresszort. Meg tegye meg, amit megtehet. Például függessze fel a paksi beruházást, valamint a Szputnyik vakcina magyarországi gyártásáról szóló tárgyalásokat. Mondja ki világosan, hogy Ukrajna határai sérthetetlenek. Szóval viselkedjen becsületesen. Esetleg olvassa el ma reggel Teleki Pál miniszterelnök búcsúlevelét. Ugye érti, hogy miért!?”

„A háború a legrosszabb forgatókönyv” – írta ugyanekkor Szijjártó Péter külügyi és külügyminiszter a Facebookon. „A feladat most, mint mindig, a magyar emberek biztonságának garantálása”. De azt is hozzátette: „Magyarország kiáll Ukrajna területi integritása mellett.” Délután, a nemzetbiztonsági operatív törzs ülése után Orbán Viktor is kimondta, amit sokan hiányoltak: „Európai unió és NATO-szövetségeseinkkel együtt elítéljük Oroszország katonai fellépését”. Visszautasította ugyanakkor az ellenzék követelését a Paks 2 szerződés és az orosz-magyar gázüzlet felmondásáról. A kormány este – kihasználva a veszélyhelyzeti felhatalmazást, amelynek révén törvényt módosíthat rendelettel – ideiglenes védelemre jogosultként ismerte el az Ukrajna területéről érkezett ukrán állampolgárokat, valamint az Ukrajnában jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat, a menedékjogi törvénynek azt a pontját alkalmazva rájuk, amely szerint erre jogosultak, akik „házájukból fegyveres konfliktus, polgárháború vagy etnikai összecsapás ... miatt elmenekülni kényszerültek”. Egyúttal mentesítették őket a menedékjogi kérelem beadását gyakorlatilag lehetlenné tevő törvény előírásai alól.

Több mint negyedéves tárgyalás után megállapodtak az Egységben Magyarország szövetségben résztvevő ellenzéki pártok a közös listáról. Eszerint az első 45 helyből 14 a Demokratikus Koalícióé, 12 a Jobbiké, 8 a Momentumé, 8 az MSZP-Párbeszédé, 3 pedig az LMP-é lesz, a Jobbik, a Momentum és a Párbeszéd befutó helyei közül 1-1-en roma politikust indítanak. Mindez azon a feltételezésen alapult, hogy a 93 listás mandátumból legalább 45-öt megnyer a szövetség.

Február 25. A hajnalig tartott, szankciókról is döntő brüsszeli EU-csúcstalálkozó után Orbán Viktor miniszterelnök megismételte: a háború semmilyen konfliktushelyzetre nem jelenthet megoldást, és közösen elítélték Oroszország háborús támadását Ukrajnával szemben. Beszámolója szerint egyetértettek abban, hogy felelős magatartásra van szükség, és világossá tette, hogy ki fognak állni Magyarország nemzeti érdekei mellett. Nem fogják engedni, hogy „Magyarországot bárki belesodorja a háborúba”. Ő és más kormánypolitikusok élesen bírálták Márki-Zay Pétert, aki szerintük fegyverek szállítását és esetleg, NATO-akció esetén katonák küldését javasolta. Később a miniszterelnök-jelölt korábbi álláspontját magyarázva ezt írta a Facebookon: „Magyar katonáknak

nincs helyük egy kontrollvesztett zsarnok háborújában”, hanem a NATO keretében kell teljesítenünk a kötelezettségeinket. Hozzátette: Orbán Viktor ugyanezt mondja.

„Az orosz támadást mi is a nemzetközi jog súlyos megsértésének és a Moszkva által eddig vállalt nemzetközi kötelezettségek megcsúfolásának tekintjük” – mondta Áder János köztársasági elnök egy varsói államfői találkozón. A miniszterelnöknél élesebben fogalmazva hozzátette, abszurdnak és elfogadhatatlannak tartják azt a moszkvai érvelést, amely nem csupán Ukrajna határait, hanem annak állami létjogosultságát is megkérdőjelezi. Egy olyan országét, amely [még a Szovjetunió tagköztársaságaként] az ENSZ alapító tagja, és amellyel az orosz fél maga is egész sor kétoldalú szerződést kötött. Ukrajna most azonnali és komoly politikai és humanitárius támogatásra szorul, és – ahogy eddig is – ebből Magyarország kiveszi majd a részét. „Határainkat megnyitottuk az Ukrajnából távozni kényszerült békés polgárok előtt, őket könnyített és gyors eljárással befogadjuk, és igyekezzünk gondoskodni róluk” – közölte az államfő. „Arra szólítjuk fel Oroszországot, hogy haladéktalanul vessen véget az Ukrajna ellen indított agresszióknak”. Fontosnak tartotta, hogy a NATO megtegye mindazokat az intézkedéseket, amelyek a szövetség valamennyi tagjának szavatolják a békét, a biztonságot és a katonai védelmet.

Szijjártó Péter külügyminiszter az EU miniszteri értekezlete után: az Oroszország elleni „szankciós csomag nem sodorja veszélybe a magyarországi energiaellátás biztonságát, hiszen nem tartalmaz korlátozó intézkedést földgázbeszerzés vonatkozásában ... és nem tartalmaz korlátozást a nukleáris energia békés célú felhasználásra vonatkozólag sem”.

Nyilvánosságra hozták a két legfontosabb képviselőjelölti listát. A FIDESZ-KDNP-nél az egyetlen fontos újdonság Farkas Flórián Lungo Drom-vezető kimaradása volt, ami azt jelentette, hogy – mivel egyéni jelöltként sem indítják – a számos visszaéléssel összefüggésbe hozott, de hivatalosan meg nem gyanúsított politikus, az Országos Roma Önkormányzat korábbi elnöke 20 év után kiesik a parlamentből. Az egységes ellenzéki listát a korábbi megegyezésnek megfelelően a miniszterelnök-jelölti előválasztás öt jelöltje (Márki-Zay Péter, Dobrev Klára [aki egyébként közölte, hogy nem veszi majd át a mandátumát, marad az Európai Parlamentben], Karácsony Gergely [szintén csak jelképesen, főpolgármester kívánt maradni], Jakab Péter és Fekete-Győr András) nyitotta – függetlenül az ott elért eredménytől –, Gyurcsány Ferenc DK-elnök a 8. helyet kapta az ötöket követő Tóth Bertalan (MSZP) és Ungár Péter (LMP) után, és Márki-Zay Péter követelését teljesítve befutónak látszó helyen jelöltek három roma személyiséget.

Február 26. Az e napon lejárt határidőig hat, a törvénynek megfelelő országos pártlistát jelentettek be a Nemzeti Választási Bizottságnál, emellett a roma kivételével → február 1. minden nemzetiség országos önkormányzata is listát állított az országgyűlési választásra. A pártok közül a DK-Jobbik-Momentum-MSZP-LMP-Párbeszéd és a FIDESZ-KDNP mellett a Jobbikból kivált szélsőjobbaldali Mi Hazánk Mozgalom, a Magyar Kétfarkú Kutya Párt, a Gattyán György milliárdos által alapított Megoldás Mozgalom → január 4. és az oltásellenes Gödény György-féle Normális Élet Pártja adott le országos listát. Március 2-án jogerőssé vált a hat pártlista.

Semmit nem blokkolunk, Magyarország világossá tette, hogy „minden szankciót, melyben egyetértés van az unión belül, támogat” – hangsúlyozta Orbán Viktor a beregsurányi határállomáson tartott sajtótájékoztatóján, és cáfolta, hogy Magyarország volt az egyetlen EU-tagállam, amely nem zárna ki az oroszokat a SWIFT nemzetközi fizetési rendszerből. (Később valóban kiderült, hogy Németország volt az, de végül ő is beadta a derekát.) „Nem most van itt az ideje okosnak lenni, most egységesnek kell lenni. Ez egy háború.”

Február 4-i moszkvai útja után tett kijelentésére utalva, újságírói kérdésre válaszolva elismerte, hogy sikertelennek bizonyult a „békemissziója”, de ő mindent megtett, ami emberileg lehetséges, „hogy elkerüljük azt, ami bekövetkezett”.

Február 27. Orbán Viktor miniszterelnök az M1 televízióban megismételte az előző napokban elhangzottakat az Ukrajna elleni orosz háborúról, és hangsúlyozta: „a szankciók nem fogják veszélyeztetni az ellátások biztonságát, a magyar-orosz kapcsolatokat, illetve a rezsicsökkentést”. Azt is mondta, hogy „a háborús menekülteket Magyarországon barátok várják”,

és elmagyarázta: ez a helyzet azért különbözik a távoli háborúk elől érkezett és nem kevésbé szenvedő menekültekkel szemben a kormány által évek óta tanúsított bánásmódtól, mert ez a háború a közelünkben zajlik, míg azoknak az áldozatairól a hazájukhoz közel kell gondoskodni. Szerinte a baloldal terve az lenne, hogy katonákat, illetve fegyvereket küldjünk Ukrajnába, de ezekkel magyarokra is lőhetnének Kárpátalján, így ezt elutasítja. (Ellenzéki álláspont ismertetésére az elvben közszolgálati televízió nem adott lehetőséget.) „*A magyar hadseregnek minden fegyverére szüksége van ahhoz, hogy fel tudjunk vonulni a keleti határon*” – tette hozzá a kormányfő. „*Ha akarna, sem tudna hadi eszközöket Magyarország mások rendelkezésére bocsátani, de nem akar.*” Ekkor a visegrádi négyek közül Lengyel- és Csehország, valamint Olasz- és Görögország, Portugália, sőt az 1939-es szovjet- finn háború óta először a semleges Svédország és az NSZK 1949-es létrejötte óta először Németország is hadianyag- és hadfelszerelés szállításáról döntött Ukrajna számára. Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke bejelentette: az Európai Unió története során először finanszírozza fegyverek vásárlását és küldését egy megtámadott országba, ezek értéke félmilliárd euró. Tehát az Európai Unió fog szállítani fegyvereket – hangsúlyozta ezután a döntést megszavazó külügyminiszter –, „*nemzeti alapon Magyarország természetesen nem szállít, nem is küldünk katonákat sem, de nagyon komoly humanitárius támogatást viszont biztosítunk Ukrajnának*”. Megismételte: „*a mi legfontosabb feladatunk*”, hogy megvédjük Magyarországot, és megakadályozzuk, hogy belekeveredjünk a háborús konfliktusba. Másnap a nemzetbiztonsági operatív törzs ülése után a miniszterelnök közölte: át sem engedünk fegyverszállítmányokat a magyar–ukrán határon, „*mert Kárpátalján magyarok élnek, és egyetlen olyan lépést sem támogathatunk, amely veszélyeztetheti az ő biztonságukat*”. Az ellenzék ezt tiltakozva fogadta, arra emlékeztetve, hogy Szerbiába irányuló orosz fegyverszállításokat 2019-ben a Krím elfoglalása miatti EU-embargó ellenére átengedett a kormány, pedig ott is élnek magyarok.

Február 28. A korábbi megállapodástól eltérő, de a csőd szélére került kis benzinkutaknak még komolyabb segítséget jelentő rendeletet adott ki a kormány. → február 16., február 23. Ugyanis a nagykereskedőkre is kiterjesztették az alapvető benzin- és gázolajfajtára előírt 480 forintos ármaximumot, vagyis a MOL és a többi nagykereskedő e napon 13 órától nem adhatta drágábban a terméket, mint amennyiért a kiskereskedő, azaz a benzinkutas azt köteles volt árulni. (Bár ez is csak annyit jelentett, hogy a kutas ettől kezdve nem veszített minden eladott literen, de nem is nyert egy fillért sem, tehát kiskereskedelmi árrése nem maradt.) Emellett május 15-éig csökkentették a jövedéki adót is, ugyanakkor a kutasok mint munkáltatók által fizetendő szociális hozzájárulási adó (a korábbi munkáltatói járulék) átmeneti elengedése kimaradt. Március 3-án további kedvezményt vezettek be: literenként 20 forint állami támogatást, azzal a feltétellel, hogy a benzinkút ne függesse fel a működését, és alkalmazottakat se bocsásson el. Az önkormányzati bérleményben működő kutak bérleti díját elengedték (ez megint az önkormányzatok kárára tett intézkedés volt, nekik a kieső bevételt nem térítette meg a kormány), és a kis benzinkutak számára lehetővé tették, hogy csak személygépkocsik, motorkerékpárok, illetve mezőgazdasági gépek tankoljanak náluk, a kamionokat, buszokat nem kellett kiszolgáltatniuk.

Március 1. „*A tegnapi napon az Európai Unió nyolc tagországának, a három balti országnak, Lengyelországnak, Csehországnak, Szlovákiának, Bulgáriának és Szlovéniának az elnökei egy közös kezdeményezést tettek közzé Ukrajna európai integrációjának elősegítése érdekében, hogy minél előbb kapjon tagjelölt státuszt Ukrajna, és minél előbb kezdődjenek megbeszélések a csatlakozás témájában. Ezúton szeretném bejelenteni, hogy Magyarország támogatja ezt a kezdeményezést, sürgetjük a brüsszeli intézményeket, hogy vegyék napirendre a kérést*” – jelentette be Szijjártó Péter külügyminiszter Facebook-oldalán.

Az események sajátos hazai következménye volt, hogy miután az európai szanalási hatóság végelszámolást indított a végsősoron orosz, de osztrák bejegyzésű Sberbank Europe AG-nál, az MNB az annak tulajdonában lévő Sberbank Magyarország Zrt. súlyos likviditási és tőkehelyzete miatt éjjel visszavonta a hazai hitelintézet tevékenységi engedélyét és elrendelte végelszámolását. A betétesek az Országos Betétbiztosítási Alaptól kapták meg a pénzüket 100 000 euróig. Közben az

euró árfolyama túllépte a 380 forintot, március 7-én pedig példa nélkül álló módon a 400-at. Március 3-án 75 bázisponttal, 5,35 %-ra emelte az irányadó kamat (egyhetes betét) rátáját az MNB, ami némi megnyugvást hozott, de nem sokáig.

17 egyházi iskola 137 tanára is csatlakozott a hetek óta folyó polgári engedetlenségi mozgalomhoz, egyházi hatóságaik tilalma ellenére, „keresztény lelkiismeretük szavát követve” tiltakozva a sztrájkkorlátozás és az oktatás problémáinak megoldatlansága ellen. Összesen már több mint 200 iskola több ezer pedagógusa vett részt a megmozdulásokban. → február 16.

Március 3. „Nem vétőzünk, nem akadályozzuk meg az EU-t abban, hogy szankciókat alkalmazzon Oroszországgal szemben. Most az uniós egység a legfontosabb. Ami a háború utáni kétoldalú kapcsolatokat illeti, egy biztos, Oroszország a háború után is létezni fog. Magyarországnak és az Európai Uniónak pedig a háborút követően is lesznek érdekei. Semmilyen érv nem szól amellett, hogy megszakítsuk az oroszokkal az energetikai együttműködésünket” – mondta a miniszterelnök a Mandinernek, hozzátéve, hogy a paksi beruházással is ez a helyzet, mert ha nincs Paks, akkor még több orosz gázt és még drágábban kell vásárolni. Orbán Viktor az interjú kampányolásra is felhasználta, bár éppen az ellenzékét vádolta ezzel. „Az ellenzék fegyvereket akar küldeni, amivel majd oroszokra fognak löni, vagy katonákat, akik majd az oroszok ellen fognak harcolni. Ez azt bizonyítja, hogy nincs rutinjuk, nincs tudásuk, és hiányzik belőlük a felelősségérzet. Felelőtlen nyilatkozataikkal csak olajat öntenek a tűzre, ez pedig Magyarország érdekeivel ellentétes.” Arról nem beszélt, hogy az uniós tagállamok többsége szállított fegyvert a harcoló Ukrajnának, jobb- és baloldali kormányok egyaránt.

Eddig 120 ezer menekült lépte át a magyar határt a háború kitörése óta. A kormány 1 milliárd 350 millió forintot nyújt a segélyszervezeteknek – jelentette be Gulyás Gergely miniszter a kormányinfón. A kormányt és ezen belül a miniszterelnök moszkvai látogatását → február 1. ért bírálatokra így válaszolt: „Oroszország stratégiai partner, de eddig sem szerelmi, hanem érdekkapcsolat volt.” Világosan elhatárolódott az Ukrajnával szembeni orosz követelésektől: a kormány az 1994-es budapesti megállapodás talaján áll, amely Ukrajnának biztosította a területi integritását, és ezt Oroszország is vállalta.

A Miniszterelnökség vezetője azt is ismertette, hogy mivel a járvány ötödik hulláma a végéhez közeledik, kivezetik a járványügyi korlátozásokat. Március 7-étől megszűnik a maszkviselési kötelezettség, és az a lehetőség, hogy a munkáltató előírja a kötelező oltást, de kivétel az egészségügyi és szociális terület. Az egészségügyi veszélyhelyzetet viszont (amely számos jogkorlátozást tesz lehetővé, és megengedi a kormánynak, hogy alsóbbrendű jogszabállyal, azaz rendelettel törvényt módosítson) fenntartják részben a lehetséges hatodik hullám veszélye, részben „a kormány cselekvőképessége miatt”.

Csehország, Bulgária, Lengyelország, Románia és Szlovákia – vagyis rajtunk kívül az összes EU-tag tulajdonos – lépéseket kezd a Nemzetközi Beruházási Bankban és a Nemzetközi Gazdasági Együttműködési Bankban való részvételük megszüntetésére – közölték Prágában az uniós pénzügyminiszterek szerdai informális tanácskozásán. Az ellenzék által „Putyinék kémbankjának” nevezett, budapesti székhelyű és törvényben különleges privilégiumokkal felruházott Nemzetközi Beruházási Bankban Oroszország után Magyarországnak volt a legnagyobb tulajdoni hányada. A magyar kormány egyelőre nem tagadta meg a pénzintézetet, bár annak a kilépések után nem sok értelme volt, csak Szerbia, Kuba, Mongólia és Vietnám maradt további tagként.

Március 4. Nyolc nap alatt 140 ezer ember érkezett Magyarországra, 70-80 %-a továbbmegy – mondta Orbán Viktor a Kossuth rádióban. Vannak olyanok, akiknek nincs hova menniük, nekik szállást kell adni, a gyerekeknek iskolát. A miniszterelnök megköszönte az önkéntesek munkáját.

Ismét kihasználta az alkalmat az EU bírálata: „Ha beszélni kell, Brüsszelre mindig lehet számítani, ha cselekedni, akkor a nemzetállamokra. Nem tudom önnek megmondani, mi a jóistent csinálnak ott. Menekültügyben nem kell várni Brüsszelre, ezt Magyarország meg fogja oldani. Évek óta végzi az ország Európa határvédelmét, most is meg tudjuk oldani a menekültek kezelését”. Ez

azért volt érdekes, mert néhány órával korábban a magyar küldött is megszavazta, hogy az EU átmeneti védelmet ad az ukrajnai háború elől menekülőknél. Garantálja a szociális segélyhez és a munkavállalási engedélyhez való hozzáférést a menekülteknek az EU területén. A délelőtti kormányinfón Gulyás Gergely miniszter még határozottan állította, hogy nem támogatja Magyarország ezt a javaslatot, de este a kormány azzal indokolta támogató szavazatát, hogy új szövegváltozat készült, de nem részletezték, hogy ez miben tért el az eredetitől. A V4-ek közös álláspontjára is hivatkoztak, valójában azonban Lengyelország és Csehország fegyvert szállított Ukrajnának, sőt az utóbbi állampolgárai ukrajnai harcra szállását is engedélyezte, vagyis nem létezett közös álláspont.

Orbán Viktor hangsúlyozta, hogy az oroszok biztonsági garanciáiról szóló vitát tárgyalásos alapon kell rendezni, nem háborúval, hiszen a háború kárvallottja szinte azonnal Magyarország lesz a menekültek miatt. Mint mondta, az ország mindent megtett, de ez a háború nem magyar felelősség.

„Betonszilárdaságú biztonságunk van, akkor lehet baj, ha elveszítjük a józan eszünket, hiszen nincs olyan NATO, aki a saját butaságától megvédené az országot.” Választási kampányra is felhasználta a nyilatkozatot, kimondatlanul szembehelyezkedve a V4 országok említett politikájával is: *„a baloldal a háború pártján áll, hiszen ha fegyvert, katonát küldünk, akkor belesodródunk a háborúba, ellenségeket szerzünk vele. Ha fegyver kerül Magyarországról Kárpátaljára, akkor ott magyar provokációra lesz háború”.* Szerinte *„most nem nyilatkozatokkal kell kedvezni a nyugati szövetségeseknek, hanem magyar szemmel kell nézni a helyzetet, így a baloldal háborúba sodró kijelentéseinek ellent kell mondani”.* Kérdéseket, amelyek a kijelentések ellentmondásosságát felfedhették volna, az elvileg közszolgálati rádióban szokás szerint nem kapott a kormányfő, és ellenzéki vezetők sem kaptak lehetőséget véleményük kifejtésére.

Orbán Viktor azt is mondta a reggeli rádióinterjújában, hogy szerinte háború idején csak megfontoltan szabad reagálni, ezért stratégiai nyugalomba vonult az ügyben.

„Stratégiai nyugalmatok csak a sírban lesz” – válaszolta erre egy zártkörű konferenciáról kiszivárgott, biztosan nem a nyilvánosságna szánt felszólalásban Ljubov Nepop, Ukrajna budapesti nagykövete. *„Nektek fontosabb a rezsicsökkentés, mint az emberi életek? Az 1848-as forradalom évfordulója jön, és rezsicsökkentésről beszélnek? Nem szégyellik magukat? Nem az emberi élet a fontos? Van joguk március 15-én ünnepelni azoknak, akiknek a szabadságnál a rezsicsökkentés fontosabb?”* Később azt is elmondta, hogy azért kell most segíteni Ukrajnának, mert *„Ti lesztek a következők, Putyin nem fog megállni!”* Azt megköszönte a magyar kormánynak, hogy segítenek a menekülteknek, és hogy támogatták az EU-s szankciókat. Arra is emlékeztette a magyarokat, hogy kárpátaljai magyarok is harcolnak is az oroszok ellen.

A miniszterelnök később a Facebookon megismételte (ismét Oroszország és Putyin nevének említése nélkül), miért viselkedik Magyarország másképp, mint európai szövetségeseinek többsége, köztük a V4 két országa: *„katonát küldeni az azt jelenti, hogy részesei leszünk egy háborúnak ... fegyvert küldeni az azt jelenti, hogy akinek szállítunk, az lehet, hogy majd örülni fog, de akivel szemben azt a fegyvert használják, annak az ellenségei leszünk, a Jóisten tudja pontosan, mennyi ideig”.* Továbbá *„nem lehet a nyugati barátainknak szívességet tenni egy-egy nyilatkozattal”* – a szolidaritást minősítette így –, *„most nem amerikai szemmel kell nézni ezt a konfliktust, meg nem francia, meg nem német szemüvegen keresztül, ezt magyar szemmel kell nézni. És magyar szemmel nézve ebben a konfliktusban a legfontosabb a magyarok békéje és biztonsága. Ehhez ki kell maradni a háborúból, és ezért a baloldalnak a háborúba sodró javaslatainak ellen kell tudni állni”.*

Március 6. A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság határozatát részben megváltoztatva megállapította, hogy a Kormányzati Tájékoztatási Központ 2022. február 24-én az info@kormany.hu e-mail-címről küldött hírlevelével megsértette a választási eljárásról szóló törvényt, az esélyegyenlőség elvét és a rendeltetésszerű joggyakorlás elvét. A kiküldött levélben az állt: *„Éppen ezért felelőtlennek tartjuk és nem támogatjuk azt az ellenzéki álláspontot, hogy Magyarország katonákat és fegyvereket küldjön Ukrajna területére.”* Ezzel a döntéssel megváltoztatták a Nemzeti Választási Bizottság korábbi határozatát, amely ellen a DK, az MSZP, a

Momentum és a Párbeszéd adott be közös felülvizsgálati kérelmet, amelyben azt kifogásolták, hogy a kormány és a Miniszterelnöki Kabinetiroda a vakcinaregisztráció során megadott címekre küldte ki „*A Kormány álláspontja az ukrán helyzetről*” címet viselő, de valójában az ellenzékét támadó levelet. Március 11-én azonban az Alkotmánybíróság a Rogán Antal vezette Miniszterelnöki Kabinetiroda panaszja alapján, amely szerint a Kúria „*megsértette a kormány jogait*”, a Kúria végzését minősítette „*kirívóan hibásnak*” és Alaptörvény-sértőnek, ezért megsemmisítette, mert a Juhász Miklós vezette tanács Sulyok Tamás Ab-elnök mint előadó véleményét elfogadva úgy ítélte meg, hogy a kabinetiroda csak a tájékoztatási kötelességét teljesítette, az „ellenzék” szó nem konkrét jelölőszervezetekre utal, és a hírlevélnek nem volt köze a kampányhoz.

Március 7. A kormány megengedi a NATO reagáló erők Magyarország területén szárazföldi és légi úton történő áthaladását, illetve a dunántúli megyékbe települését, valamint az úgynevezett halálos erő célba juttatására tervezett katonai felszereléseknek, valamint platformoknak az ukrán fegyveres erők számára való biztosítása céljából való áthaladást abban az esetben, ha a célállomás valamelyik szövetséges állam – jelent meg egy kormányrendeletben.

Az Ukrajnába történő fegyverszállítást azonban továbbra is tiltották, csak egyéni védőeszközök, elsősegélynyújtó felszerelések és üzemanyagok mehettek oda közvetlenül Magyarország területéről. Ez változást jelentett a kormány álláspontjában, mert Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter február elején még arról beszélt, hogy Magyarországra nem jöhetnek és nem is kellene újabb NATO-csapatok, hiszen már vannak itt NATO-csapatok, tudniillik a Magyar Honvédség, és az képes megvédeni az országot.

Március 9. Kellő számú hiteles aláírás gyűlt össze az ellenzéki népszavazási kezdeményezéshez – állapította meg a Nemzeti Választási Bizottság. → február 21. Ebből – figyelembe véve a további intézkedési és jogorvoslati határidőket – az következett, hogy csak 2022 őszére valószínűsíthető a népszavazás tényleges megtartása. → május 18.

„*Csak felfelé! – Az emelkedő Magyarország programja*” címmel mutatta be programját az Egységben Magyarországért ellenzéki összefogás – kellemetlen szervezési zavarok után, este 8-kor –, amelyben minden területre vonatkozóan számos ígéret hangozott el. Egyebek közt: megtartanak a határkerítést, önálló határőrséget állítanak fel; új, értékalapú külpolitikát folytatnának, ami a nyugathoz való visszatérésre és a szövetségesek iránti hűségre épülne; a családtámogatások megtartanak, a béreket és nyugdíjakat emelnék; öt éven belül bevezetnék az eurót; az szja legmagasabb kulcsát változatlanul hagyva négy év alatt adómentessé tennék a minimálbért; megtartanak a gyermekvállalást segítő intézkedéseket, de a társadalmi igazságosság jegyében négy év alatt megdupláznák a gyes, a családi pótlék, valamint az otthonápolási díj összegét; megtartanak a 13. havi nyugdíjat, és visszahoznák a vegyes indexálást; csatlakoznának az Európai Ügyészséghez; rövid távon nélkülözhetetlennek tartják az orosz energiát, de csökkentenék a kitétséget; béremelést adnának az egészségügyi szakdolgozóknak; visszaadnák a tankönyvválasztás szabadságát; az alapítványi egyetemeket visszaadnák az államnak; hazugságpropaganda helyett ismét teret adnának a nyilvános vitáknak; új alkotmányról népszavazás útján dönthetnének az állampolgárok; igazságos, arányos választási rendszert hoznának létre; szabadságot és méltóságot szeretnének biztosítani mindenkinek, származásra, bőrszínre, szexuális orientációra tekintet nélkül. Mindez három héttel a választás előtt hangozott el, és a médiaviszonyok miatt semmi esély nem volt arra, hogy a választók többségéhez eljusson.

Március 10. Az országgyűlés már az első fordulóban köztársasági elnökké választotta a 45 éves Novák Katalin volt minisztert, a FIDESZ képviselőjét. Hivatalba lépésének napja május 10. A 199 képviselő közül 193 szavazott, közülük öten érvénytelenül. A 188 érvényes szavazatból 137-et kapott Novák Katalin – tehát a FIDESZ és a KDNP összesen 133 fős létszámánál, ami egyúttal az előírt kétharmadnak felelt meg, többet (a szavazás titkos volt, de köztudottan Ritter Imre német

nemzetiségi képviselő és néhány volt jobbikos független szokott rendszeresen a kormánnyal szavazni) –, 51-et pedig az ellenzék által jelölt Róna Péter.

A két jelölt 15-15 percet beszélhetett a szavazás előtt. Novák Katalin nem csak az ellenzék által eltöröndőnek tartott Alaptörvény mellett tett hitet, hanem kifejezetten a hivatalban lévő kormány mellett is, külön köszönetet mondva a korábbi együttműködésért Orbán Viktor miniszterelnöknek. Róna Péter a kormányzás bírálatán kívül elítélte az igazságtalan választási rendszert, és kifejtette, hogy egy új alkotmányt nem az országgyűlésnek kellene elfogadnia, hanem egy e célt szolgáló külön alkotmányozó testületnek.

A Márki-Zay Péter vezette hatpárti összefogás egy nyilatkozatban arra hívta fel a figyelmet, hogy *„a Novákra szavazók között nyilvánvalóan ott voltak a FIDESZ köztörvényesei, Völner Pál, Simonka György és Boldog István is, hogy kétszeresen is aláhúzzák: Novák Katalin a korrump, Putyin-párti orbáni hatalom jelöltjeként válhat köztársasági elnökké, és soha nem lesz minden magyar köztársasági elnöke. ... mi, magyarok a Nyugathoz akarunk tartozni, az EU-hoz és a NATO-hoz, nem pedig a putyini Oroszországhoz”*.

Az országgyűlés ezután politikai nyilatkozatot fogadott el az ukrajnai háborúról, amelyet a külügyi bizottság két héttel az ellenzék hasonló tárgyú határozati javaslata után nyújtott be. Az ellenzék ezt az eljárást már a bizottságban kifogásolta. A nyilatkozat lényege:

„Elítéljük Oroszország katonai beavatkozását, és kiállunk Ukrajna szuverenitása, illetve területi épségének sérthetetlensége mellett. ... szorgalmazzuk a harci cselekmények haladéktalan leállítását, és a felek közötti béketárgyalások megkezdését. ... A NATO tagjaként Magyarország egyetértését fejezi ki azokkal a szövetség vezetői részéről elhangzott felelősségteljes nyilatkozatokkal, amelyek szerint el kell kerülni a konfliktus

átterjedését a tagállamok területére, mivel ez beláthatatlan következményekkel járna. Az ENSZ, az EBESZ, az Európa Tanács és az Európai Unió tagjaként Magyarország támogatását fejezi ki minden olyan közös törekvés iránt, amelynek célja a béke mielőbbi megteremtése. ... Történelmünk tapasztalatai alapján jelentjük ki: ebből a háborúból hazánkban ki kell maradnia, senkinek sem engedhetjük meg, hogy ebbe belesodorjon bennünket. ... Magyarország nem küld katonákat az ukrán hadszíntérre, nem szállít kétoldalú alapon fegyvereket, és nem járul hozzá, hogy a magyar–ukrán határon keresztül az élet kioltására alkalmas fegyverek szállítására kerüljön sor.”

Ezután következett az a rész, amelyet egyes feltételezések szerint nyilván arra gondolva tettek bele, hogy az ellenzék ne tudja megszavazni, mert nem ítélné el a saját magának tulajdonított, félremagyarázott kijelentéseket, és hogy aztán a kampányban folyamatosan azt lehessen hirdetni, hogy az ellenzék nem szavazta meg a fentebb idézetteket. De végül nem ez történt, mert a nyilatkozatot az ellenzékiek is elfogadták (177 jelenlévő képviselő közül 174 szavazta meg), benne ezzel:

„Felhívjuk valamennyi közéleti szereplőnek és a sajtó munkatársainak a figyelmét, hogy tartózkodjanak minden olyan meggondolatlan vagy politikai hátsó szándéktól vezérelt megnyilatkozástól, amely a jelen kiélezett helyzetben veszélyeztetheti az ország és a magyar emberek biztonságát. Különösen veszélyesnek és felelőtlennek ítéljük azokat a követeléseket, amelyek magyar katonák, illetve fegyverek küldését sürgetik a háborús térségbe.”

Ezen kívül szólt még a nyilatkozat a kárpátaljai magyarságért érzett felelősségről, ismét valótlán állítólagos ellenzéki kijelentések elutasításával. És végül: *„Magyarország természetes kötelezettségének tekinti, hogy segítséget nyújtson minden magyar és nem magyar, ukrán és más állampolgárságú embernek, aki a háború elől menekülve hazánk – mint első biztonságos ország – területére lép.”*

Ennek a nyilatkozatnak az elfogadásával a kormánypártok okafogyottnak tekintették az ellenzék kezdeményezésére, de a kért március 2. helyett március 10-én a rendes ülés utánra, este 8-ra összehívott rendkívüli ülést, és azon nem jelentek meg, vagyis a határozatképtelenség miatt csak napirend előtti felszólalások hangozhattak el. (Aznap már másodszer, mert reggel is rendkívül éles hangú napirend előtti szócseta zajlott.) Az ellenzék határozati javaslatát bizonyára úgysem fogadta volna el a többség, hiszen az azt is kimondta volna, hogy *„Az Országgyűlés követeli a Paks2*

beruházás engedélyezési eljárásának azonnali felfüggesztését, illetve az orosz érdekeket kiszolgáló Nemzetközi Beruházási Bank azonnali kiutasítását Magyarországról”, de így a megvitatása sem volt lehetséges. Ezzel fejezte be munkáját a 2018-ban választott országgyűlés, mutatva a teljes kettészakadtságot.

Még ezt megelőzően, a rendes ülésen az országgyűlés felfüggesztette Tóth Csaba képviselő mentelmi jogát a zuglói parkolási ügygel összefüggő közvédas gyanú (befolyással üzérkedés) miatt, → február 23., amit ő maga is kért, alaptalannak tartva minden gyanút. Egyébként az összes politikussal szembeni gyanúsítás egy Fuzik Zsolt nevű, több céget megjárta és súlyos bűncselekményekkel gyanúsított volt menedzser állítólag hazugságvizsgálaton megerősített vallomása alapján, aki pontos nevekkkel, dátumokkal és összegekkel számolt be arról, hogy ki mikor mennyi kenőpénzt vett át.

Este fél 10-kor tartottak kormányinfót Hernádi Zsolt MOL-elnök-vezérigazgató részvételével, ahol elmondták: van elegendő üzemanyag az országban, marad az árstop is, de a kormány korlátozásokat vezetett be a visszaélészerűnek tartott fogyasztás és a benzinturizmus ellen. Eszerint a 3,5 tonnánál nehezebb, külföldi rendszámú járművek, illetve a 7,5 tonnánál nehezebb össztömegű járművek (kamionok) csak piaci (nem maximált) áron (ez a rögzített 480 Ft/liternél már 200 forinttal több volt!) és csak külön nagynyomású kútféjen át tankolhatnak, elkerülendő, hogy ezek miatt fogyjon ki a kutaknál az olcsóbb üzemanyag. Tovább csökkentették a jövedéki adót is.

Március 11. Hajnalban jelentkezett Orbán Viktor miniszterelnök az uniós állam- és kormányfők két napos rendkívüli párizsi csúcstalálkozójáról, ahol ismét elítélték az orosz agressziót és a háború leállítását követelték, de megállapodtak: *„nem lesznek szankciók, amelyek kiterjednének az olaj és a gáz területére, vagyis Magyarország energiaellátása a következő időszakban is biztosítva van”*. E kérdés sokak által önzőnek tartott középpontba állítását a kormány azzal indokolta, hogy a magyar kőolajimport 64 %-a, a felhasznált gáz 85 %-a Oroszországból érkezik. A magyar háztartások 85 %-a használ gázt. Estére viszont kiderült: a magyar kormányfő is megszavazta azt a versailles-i nyilatkozatot, amelyben ez a mondat szerepel: *„Megállapodtunk abban, hogy a lehető leghamarabb fokozatosan megszüntetjük az orosz gáz-, olaj- és szénimporttól való függőségünket.”*

Március 15. A választási kampány jegyében telt a nemzeti ünnep. *„A hazánkra nagy veszélyek leselkednek. És nagy veszély ellen a nagy győzelem a legjobb orvosság. ... Ezt a választást meg kell és meg is fogjuk nyerni. Megnyerjük, és akkor béke, biztonság és nyugalom lesz Magyarországon.”* – hirdette meg Orbán Viktor miniszterelnök azon a gyűlésen, amelyhez a jórészt állami pénzekből fenntartott, de magát Civil Összefogás Fórumnak nevező csoport által szervezett *„Békemenet”* résztvevői is csatlakoztak. Azon a napon, amikor cseh, lengyel és szlovén kollégája az orosz csapatok által körülvett Kijevbe utazott, és a visegádi négyek másik három tagja több más európai országgal együtt szállított fegyvereket a harcoló Ukrajnának, ő megismételte: *„Ebből a háborúból ki kell maradnunk. Egyetlen magyar sem kerülhet az ukrán üllő és az orosz pöröly közé. Ezért se katonát, se fegyvert nem fogunk küldeni a harcterekre. A baloldal elvesztette a józan eszét, és holdkórosan beletámolyogna a háborúba, magyar katonát és magyar fegyvert akar küldeni a frontvonalba. Ezt nem fogjuk megengedni. Nem hagyjuk, hogy a baloldal belerángassa Magyarországot ebbe a háborúba. Nem hagyjuk, hogy a baloldal katonai célponttá tegye Magyarországot, célponttá tegye az itthoni és a kárpátaljai magyarokat.”* A kommentátorok felfigyeltek rá, hogy Oroszországot és elnökét egyetlenegyszer sem bírálta, miközben ukrán polgári lakosok ezrei haltak meg az orosz bombázásokban. Sőt, úgy relativizálta a támadó és a védekező viszonyát, hogy *„nem értünk vívják a háborúkat és nem az érdekünkben, akárki győz, mi rajtavesztünk”*. Egyes értelmezések szerint ezzel egy EU- és NATO-tagállam vezetőjeként semlegességet hirdetett.

Orbán dilettánsnak és felelőtlennek nevezte az ellenzéket, és külön élesen bírálta az ott vendégként szerepelt, korábban őt hasonló élességgel elmarasztaló Donald Tuskot: *„Idehozták azt a*

lengyelt, akit otthon is szégyellnek” – mondta, aki szerinte először szétverte a saját pártját Lengyelországban, majd a Néppártot (amelyből a FIDESZ kénytelen volt kilépni, hogy ne zárják ki – a szerkesztő megjegyzése) Brüsszelben.

Az ellenzék gyűlésén az összefogott hat párt vezetői és Iványi Gábor lelkész mellett valóban felszólalt a legnagyobb lengyel ellenzéki párt, a Polgári Platform és az Európai Néppárt elnöke, Donald Tusk volt miniszterelnök (2007-2014) és az Európai Tanács volt elnöke (2014-2019). Azt mondta: *„Orbán Viktor és csapata megdolgozott azért, hogy Putyin-pártiként könyveljék el egész Európában. Ez a háború nem csak ukrán földön zajlik, egész Európában; a tét Európa jövője. Az az orosz vízió, amelyet némelyik politikus oszt itt, Magyarországon is, az az autoriter, cenzúrázott és korrumpált állam képe. Ezért néz Európa reményteljesen az április 3-i választásokra, ezért a kulcsszereplői önök a választásoknak. A mi harcunk a szabad, demokratikus országért fegyverek nélkül zajlik, szavazólapokkal. Csak akkor leszünk képesek szembeszállni a putyini agresszióval, ha el tudjuk távolítani azokat a politikusokat, akik az ő vízióit osztják. Sok sikert kívánok!”*

„Hisszük, hogy a hatalom a népé, Magyarország visszatér a történelem jó oldalára, hogy újra egy büszke nemzet leszünk. Mi, jobb- és baloldaliak, keresztények, zsidók, cigányok, ateisták és vallásosak, különböző szexuális beállítottságúak hisszük, hogy a gödörből, amibe Orbán Viktor juttatta hazánkat, a kijárat nem balra és jobbra van, hanem csak felfelé!” – ez volt Márki-Zay Péter miniszterelnök-jelölt beszédének konklúziója. Előtte arról beszélt: *„Fél ország gyűlöl, fél ország tőlem vár reményt és megváltást. Fél ország tőlem egy nagycsaládos keresztény édesapától félti a kis nyugdíját, az éhezéstől éppen elég munkabérét, óvodás gyermekének barbi babáját. Naponta érnek engem és családomat is trágár megjegyzések olyanoktól, akik nem ismernek és akiket én sem ismerek. Akiket nem bántottam és akiket soha nem is fogok bántani”*. Gyűlölködő pártnak nevezte a FIDESZ-t, bevallottan illiberális, szabadságunkat korlátozó pártnak, Orbán Viktort pedig egy minden háborújába belebukott zsarnoknak. Hazug, nyílt vitára nem hajlandó, gyáva vezető, aki négyévente változtatja ideológiáját, véleményét pedig naponta. Orbán az, aki kisztílű játszmáit adja elő a nemzetközi politika színpadán, és tipor bele önéretünkbe – mondta Márki-Zay. Idehaza is komoly bűne van, családok és családtagok közé, barátok és rokonok közé vert éket. Ezért *„április 3-án arra kell szavaznunk, hogy ismét egy nép legyünk, és nem lehetünk kívülállók a saját hazánkban”*.

A kormánypárti gyűlésre többszáz autóbusszal, sőt Kaposvárról különvonattal vitték az embereket, a néhány százezres részvétel – a pontos számokat, mint mindig, ezúttal is ki ki a maga szája íze szerint állapította meg – ennek is volt tulajdonítható. A CÖF félmillió részvevőről beszélt. Az ellenzék gyűlésén kevesebben vettek részt, bár buszok náluk is voltak (a szervezők 80-100 000 főt említettek), de a tudósítók a korábbi eseményekhez képest ezt szervezettebbnek tartották. Független elemzők légitényképek alapján mindkét oldalon eltúlzottnak tartották a létszámadatokat.

Március 16. Elkezdődött a határozatlan idejű pedagógussztrájk. A szakszervezetek a szerintük alkotmányosértő kormányrendelet és a sok helyen erős nyomás, a tankerületek és az iskolaigazgatók általuk törvénytelennek tartott akadályozó lépései ellenére széleskörű részvételtől számoltak be. Számos helyen a szülők és a diákok is kiálltak a tanárok mellett, részben tüntetésekkel, részben a gyerekek otthon tartásával. Néhány egyházi iskola tanárai is bekapcsolódtak az akcióba, amelyet a kormány változatlanul a baloldali ellenzék politikai megmozdulásának tekintett. Volt, ahol polgári engedetlenséggel pótolták a rendelet által akadályozott sztrájkot.

Gulyás Gergely miniszter úgy reagált, hogy jogosak a pedagógusok követelései, azok teljesítését a következő kormányzati ciklus egyik legfontosabb feladatának nevezte. Legalább az ígért, háromszor 10 %-os béremelés megvalósul, több százmilliárd forintot igényeltek a tanárok bérének emelésére az EU-tól – mondta, de a kormány az előző hónapokban semmilyen érdemi tárgyalásra nem volt hajlandó a szakszervezetekkel. A miniszter egyúttal köszönetet mondott azoknak a tanároknak, akik *„belátták”*, hogy nem a sztrájk a tiltakozás legalkalmasabb módja, amikor a szomszéd országban háború folyik, és az iskolákban gondoskodni kell azokról a gyermekekről is, akik most érkeztek Magyarországra. A részvétel arányáról vitatkoztak a felek, a

minisztérium szerint csak a tanárok 13%-a sztrájkolt. Április 1-én a szakszervezetek felfüggesztették az addig folyamatosan zajlott munkabeszüntetést az új kormány megalakulásáig.

Március 18. Megdöbentően durva támadások értek két vezető FIDESZ-politikust a saját támogatói részéről, miután elítélték Oroszországot az Ukrajna ellen indított háború miatt. Novák Katalin megválasztott, bár még hivatalba nem lépett köztársasági elnök azt írta ki a Facebook-oldalára, hogy „*az Oroszország által indított háború védhetetlen és megmagyarázhatatlan*”, Németh Zsolt, az 1990 óta képviselő volt külügyi államtitkár, az országgyűlés külügyi bizottságának elnöke pedig azt, hogy „*Ruszkik haza!*”. A kommentekből az derült ki, hogy a hívek nem is annyira a kormány mindkét felet hibáztatni próbálják és elhatárolódni igyekvő álláspontját támogatják, hanem a nyílt orosz propaganda ukránellenes hazugságait és torzításait fogadják el.

Március 22. Tíz százalékot közelítő inflációt és jelentős GDP-növekedés-lassulást jelzett az MNB új prognózisa. Emiatt az előzetes várakozások többségéhez képest jelentősen nagyobb mértékben, mintegy 100 bázisponttal emelte az alapkamatot a Magyar Nemzeti Bank Monetáris Tanácsa. Így 4,4 % lett az alapkamat, és ugyancsak 100 bázisponttal húzták feljebb a kamatfolyosó két szélét is, így az alsó határ 4,40 %, míg a felső 7,40 % lett.

Orbán Viktor pénzt kért az Európai Bizottságtól, többet, mint amennyi a jelenlegi szabályok alapján járt volna Magyarországnak, és még sokkal többet, mint amennyit az EU helyreállítási alapjából eddig fel szándékozott venni. Ugyanis a helyreállítási alaphoz Magyarországnak járó hitelt is le akarta hívni, amelyet 2021-ben visszautasított. Összesen 5800 milliárd forintról volt szó, amelynek 43 %-a vissza nem térítendő támogatás, amelyet a jogállam hiányosságai miatt szintén nem fizettek még ki, a többi pedig az a kedvezményes hitel, amelyre mégis igényt tartana a kormány. Orbán Viktor a háborúra hivatkozva kérte a teljes keret megnyitását, amelyet a honvédség megerősítésére, határvédelemre és a menekültek ellátására, illetve a háború okozta gazdasági károk enyhítésére fordítana, nem pedig a járvány okozta károk enyhítésére, és más olyan intézkedésekre, amelyeket 2020 nyarán jóváhagytak. Az Európai Bizottság reagálása: „*Magyarország eddig nem nyújtott be konkrét hiteltámogatási kérelmet a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel összefüggésben*”.

Március 24. „*Nehéz szülés volt, de sikeres*” – mondta Orbán Viktor miniszterelnök a brüsszeli NATO-csúcsot értékelve. Azt nevezte sikernek, hogy Magyarország – az Európai Unió tagállamainak többségétől, így a V4 másik három országától is eltérően – nem küld se katonákat, se fegyvereket Ukrajnába, és fegyvereket a területünkön sem szállíthatnak át. Ugyanakkor pár nappal azután, hogy mind ő, mind a külügyminisztere kizárta külföldi katonák Magyarországra érkezését, most azt jelentette be: „*Ide védelmi cézzal települnek majd NATO-erők, várjuk őket*” – mondta. Jönnek törökök, olaszok, horvátok, montenegróiak, lesznek amerikaiak is, és a magyar hadsereggel együtt biztosítják majd az ország biztonságát, de csak a Dunántúlon. „*Pár száz*” katonáról van szó – pontosított Szijjártó Péter külügyminiszter.

„*Orbán Viktor miniszterelnök elutasította Volodimir Zelenskij ukrán elnöknek az Európai Tanácsban [amely szintén Brüsszelben ülésezett] Magyarországgal szemben megfogalmazott követeléseit, mert azok ellentétesek hazánk érdekeivel.*” Havasi Bertalan sajtófőnök közleménye szerint Ukrajna elnöke [az éppen zajló mariupoli vérengzésre emlékeztető drámai hangú személyes felhívásában: „*Egyszer és mindenkorra el kell dönteniük, hogy kivel vannak... Budapesten láttam az emlékművet. A cipőket a Duna-parton, ahol tömeggyilkosság történt. ... Oroszország pontosan ezt csinálja. Mariupolban ugyanilyen cipők vannak, ugyanilyen emberek. Szülők és gyerekek, nagyszülők. Sok ezren. ... Nincs idő tétovázni. Itt az ideje, hogy azonnal döntsenek.*] két dolgot kért Magyarországtól, illetve Orbán Viktor miniszterelnöktől. „*Az első, hogy szavazza meg a szankciók kiterjesztését az energiaszektorra, és hazánk ne vásároljon gázt és kőolajat Oroszországtól. A második kérése pedig az volt, hogy Magyarország engedjen át fegyverszállományokat és küldjön fegyvereket Ukrajnába.*” Orbán Viktor mindkét kérését elutasította, „*mert azok ellentétesek Magyarországgal érdekeivel. Magyarország ki akar maradni ebből a háborúból, ezért nem enged át*

fegyverszállítványokat, és nem küld fegyvereket Ukrajnába. Ugyanakkor minden eszközzel segíti a háború elől menekülőket, és humanitárius segítséget nyújt nekik”. E napig félmillió ukrainai menekült érkezett Magyarországra, és az ország 2 milliárd forintnyi segílyt juttatott el Ukrajnába. A közlemény szerint *„a kőolaj- és a gázcsap elzárása egyet jelentene azzal, hogy a magyar családok fizessék meg a háború árát. A magyar háztartások 85 %-át gázzal fűtik, és a magyar kőolajimport 64 %-a is Oroszországból érkezik.*”

Másnap éles válasz érkezett egy közeli szövetségestől: Jana Černochová cseh védelmi miniszter közölte, hogy nem vesz részt a következő héten a V4 védelmi minisztereinek magyarországi találkozásán. *„Mindig is támogattam a V4-eket, és nagyon sajnálom, hogy az olcsó orosz olaj most fontosabb a magyar politikusoknak, mint az ukrán vér.*” Benkő Tibor honvédelmi miniszter egy pécsi FIDESZ-es fórumon azzal reagált erre, hogy cseh kolléganője nem tud angolul, és a brüsszeli csúcson sem volt ott.

Március 25. A miniszterelnök az EU-csúcsról nyilatkozva szinte kampánybeszédet mondott a közmédiában, megismételve a még az addigi szövetségeseknél is egyre nagyobb visszatetszést kiváltó önző érvelést : *„nem mindegy, milyen kormánya van Magyarországnak. Olyan kormánya van-e, amely kiáll a nemzeti érdekek mellett, vagy olyan, amely a nagyokkal vagy az éppen számára tekintélyt sugárzó más országokkal akar alárendelt szerepben együtt úszni. ... veszélyes helyzetben vagyunk, de mi Magyarország oldalán állunk, és magyar fejjel, magyar nézőpontból tekintünk erre a helyzetre*”. Az EU-csúcs gazdasági szankciókat érintő tárgyalásairól szólva érthető felvetésnek nevezte, hogy *„ha segíteni akarnak az ukránoknak, és azt akarják, hogy minél hamarabb béke legyen, akkor az oroszok számára kell világossá tenni, hogy ezt a háborút nem érdemes folytatniuk. ... Mi a béke oldalán vagyunk, de nem lehet úgy békét teremteni, hogy olyan szankciókat alkalmaznak, amelyek jobban fájnak nekünk, mint az oroszoknak.*” Zelenszkij ukrán elnök éles bírálatára reagálva ezt mondta: *„Arra a kérdésre, hogy hol áll Magyarország, az a válasz, hogy Magyarország Magyarország oldalán áll. ... Magyarország azon túl, hogy segít minden bajba jutott ukrán embernek, és erről még az ukrán elnök helyében sem feledkezne meg, nem akar bevonódni ebbe a háborúba, mert ez a magyar nemzeti érdekekkel ellentétes*”. Egyébként miután az EU teljes jogú tagjának vezetőjeként a belga fővárosban napokon át tárgyalt, és eurómilliárdokat kért a szervezetről, szükségesnek érezte ezt közzétenni a Facebook-on: *„Április 3-án üzenjük meg: nem vagyunk jámbor lúzerek, akik megijednek a nemzetközi médiától vagy Brüsszeltől. Harcolni fogunk!”*

Március 26. Az EU-csúcson ezt is egyhangúlag szavazták meg: *„Oroszország Ukrajna ellen folytatott agresszív háborúja súlyosan sérti a nemzetközi jogot, valamint rengeteg emberéletet követel, és annak következtében polgári személyek szenvednek sérüléseket. ... A felelősöket és azok bűntársait a nemzetközi joggal összhangban felelősségre fogják vonni.*” Ez azonban csak az EU honlapján jelent meg – magyarul is –, a miniszterelnök a nyilatkozataiban és a közösségi médiában egy szót sem szólt róla.

Március 29. Elmarad a V4 védelmi miniszteri értekezlet Budapesten március 30-31-én, derült ki, miután Jana Černochová cseh miniszter után → március 24. lengyel kollégája, Mariusz Błaszczak is bejelentette, hogy nem jön. Az ok egyértelműen az Ukrajnával kapcsolatos magyar álláspont helytelenítése volt, amit az Orbán Viktorral egyébként igen jó kapcsolatban lévő Jarosław Kaczyński miniszterelnök-helyettes, a vezető kormánypárt, a Jog és Igazságosság elnöke és Andrzej Duda köztársasági elnök bíráló nyilatkozatai is mutattak.

Március 31. 25-30 kitöltött, félig elégett szavazólapot talált az atlatszo.ro, az Átlátszó romániai kiadásának olvasója Erdélyben, a Maros megyei Jedd mellett. A szavazólapokon jól látszott, hogy ellenzéki pártokra adták le őket. Az RMDSZ és az Erdélyi Magyar Szövetség kötelessége lett volna ezeket eljuttatni a szavazatszámoló központokba. Pár nappal korábban az

derült ki, hogy a Vajdaságban a szerb postától FIDESZ-közeli civil szervezetekhez köthető aktivisták vették át a levélszavazatok kiszállítását, és sok helyen az ő jelenlétükben töltötték ki a szavazólapokat, és/vagy az aktivista vállalta, hogy visszaviszi, és leadja a beborítékolt szavazatot. Közben voltak olyan helyben ismert, nem FIDESZ-szavazó civilek, akik nem kapták meg a szavazólapjukat.

Márki-Zay Péter ellenzéki miniszterelnök-jelölt közölte: meg kellene semmisíteni az összes határon túli levélszavazatot. (Amelyek túlnyomó része mindig a FIDESZ-t támogatja.) *„Mindig is tudtuk, hogy csálnak a választáson, de most mindenki láthatja, hogy milyen eszközökkel.”* A FIDESZ válaszközleménye: *„A baloldal kétségbeesésében mindenre képes. A baloldal a magyar rendszerváltás óta éppen a legsúlyosabb választási csalásokat követi el a Bajnai-féle teljesen illegális DatAdat adatbázissal [ez a homályos és bizonyítatlan vád a legutóbbi napokban merült fel a kormányajtóban egy tanácsadó céggel kapcsolatban, amely cáfolta az állításokat], és most a külhoni magyarok szavazatainak megsemmisítését akarják elérni. Nincs két baloldal, egy baloldal van, a Gyurcsány-Bajnai-féle baloldal minden aljasságra képes, 2006-ban tévészékházat gyűjtöttak fel a hatalom megtartásáért, most szavazólapokat.”* [2006-ban valójában szélsőjobboldali tüntetők gyűjtötták fel a tévészékházat, a Gyurcsány-kormánynak a legkevésbé állt ez érdekében.] Az RMDSZ a szavazatok megsemmisítését *„elfogadhatatlannak és megalapozatlannak”* nevezte, a szervezet szerint *„egyértelműen szervezett provokációról van szó, amelynek az a célja, hogy a határon túli szavazatokat hiteltelenítsék”*. A Nemzeti Választási Bizottság április 3-án úgy döntött: hatásköre csak az ország területére terjed ki, ezt az ügyet nem vizsgálhatja. Rendőrségi feljelentés is történt ugyan – egyebek közt éppen az NVB részéről –, de ez esetben is a román rendőrség kezében volt az ügy, hiszen saját országában csak az nyomozhat.

Április 1. *„Az olcsó orosz gáz helyett legyen drága amerikai. Ragyogó ötlet...”* – mondta Orbán Viktor miniszterelnök a Kossuth rádióban a választás előtti utolsó interjújában, ismét megszorítások tervezésével vádolva az ellenzéket. Arról nem szólt, hogy kormányzati szakértők is állították: a hatalmas pénzosztogatás miatti hatalmas költségvetési hiányt csak a kiadások visszafogásával lehet csökkenteni akkor is, ha a FIDESZ marad kormányon. Továbbá azt közölte Orbán Viktor, aki minden uniós döntésben részt vett, hogy *„az energiaárak a brüsszeli bürokraták miatt emelkednek”*. Az európai országok többségétől, köztük addigi szoros szövetségeseitől (V4, Szlovénia) eltérő magatartást az ukránai háború ügyében így indokolta: *„Nem tudunk úgy segíteni az ukránoknak, ha szétlövetjük magunkat, tönkre tesszük magunkat és a gazdaságunkat. Elitéljük az orosz támadást, de nem tehetjük tönkre magunkat.”*

Az ellenzéki vezetők – a törvényben előírt öt perces bemutatkozáson kívül – továbbra sem kaptak semmiféle megszólalási, érvelési lehetőséget az évi 130 milliárd forintból működtetett, elvben közszolgálati rádióban és televízióban. Márki-Zay Péter több gyűlést tartott, és magabiztosan győzelmet ígért, megpróbálva cáfolni azokat a róla, de megkérdézőse nélkül állított vádakot, hogy milyen káros lépéseket tenne győzelme esetén. Sok interjút is adott, például a 24.hu-nak ezt mondta Orbánról: *„Az vele a legnagyobb baj, hogy nincs világnézete, kizárólag a pénz és a hatalom érdekli, az aktuális ideológia csak eszköz számára. ... ő bizony csak egy hatalommániás, piti tolvaj”*.

A miniszterelnök a Facebook-on is kampányolt: *„A baloldal lepaktált az ukránokkal. ... ha nyer az ellenzék, egyből megindulnak a fegyverszállítmányok Kijev felé, közben elzárják a gázt, és tönkreteszik a magyar gazdaságot”*. Márki-Zay Péter ezt azonnal *„orosz propagandának”* nevezte. Az EU és a NATO egyetlen olyan országa lett Magyarország, amelynek kormánya és kormányajtója a civil áldozatok ezreivel járó orosz agresszió ellen harcoló Ukrajna vezetőit is támadta, miközben az egész világ tisztelettel figyelte a harcukat. Ez összefüggött azzal, hogy az ukrán elnök, Volodimir Zelenszkij kérdőre vonta Orbánt kiváráó politikája miatt, és azért, mert nem foglalt egyértelműen állást a háborús konfliktusban. A magyar kormányfő a kampány végén ukránellenes hangot ütött meg, pedig az ellenzék többször világossá tette, hogy mindenben kizárólag a NATO döntései alapján, a többi tagországgal együtt lépne. Egyébként az előző napon, az úgynevezett Bukaresti Kilencek, tehát a NATO keleti szárnyán lévő tagállamok

külgyminiszterei megbeszélése után a házigazda Ivan Korčok szlovák külgyminiszter a magyar állásponttól a V4 többi országa részéről elhatárolódva kijelentette: „*A mi álláspontunk az, hogy kötelességünk katonailag is segíteni Ukrajnának, hogy meg tudja védeni magát.*”

Orbán Viktor Székesfehérvárott fejezte be a kampányt, és az ellenzékét vádolta csalásokkal, miközben a FIDESZ a kormánnyal összeolvadva sokszor annyi lehetőséget élvezett a kampányban. Az érvénytelen szavazásra buzdítókkal szemben újra elmondta a „*gyermekvédelmi*” népszavazásról, hogy „*Meg kell védeni a családjainkat! Meg kell állítani azt a genderőrületet, ami egyre nagyobb bajt okoz nyugaton!*”. És így zárta: „*Most 3 nap kemény munkával nyerhetünk magunknak négy év nyugalmat és békét. Győzzük le az ellenfeleinket, védjük meg a családjainkat, védjük meg Magyarországot és a békét!*”

Márki-Zay Péter a Facebook-on válaszolva felsorolta, mennyi mindenben „*lejt a pálya*” a FIDESZ-nek („*maguknak írt választási törvény, átszabott körzethatárok, fizetett trollok, propagandagépezet, korlátlan pénzügyi erőforrások, média- és reklámfelületek, választási csalások tömkelege*”), majd így biztatta közönségét: „*tizenkét év agyomosás után is valódi esélyünk van leváltani Orbán Viktor rendszerét. ... Ne feledjük, Dávid és Góliát küzdelmében Dávid győzedelmeskedett. Itt állunk a győzelem kapujában.*”

Április 3. Minden addiginál nagyobb FIDESZ-győzelemmel zárult az országgyűlési választás a 2018-asnál valamivel kisebb, 69,54%-os részvétel mellett. A KDNP-vel szokás szerint közösen indult kormánypárt még növelte is mandátumainak számát, amire vezető politikusai és az elemzők, közvéleménykutatók sem számítottak. Bár néhány körzetben a kis különbség miatt még bizonytalan volt a végeredmény, a nap végén úgy látszott, hogy a FIDESZ-KDNP a négy évvel korábbinál több szavazattal, 53,1% listás támogatással és az egyéni körzetekkel együtt 135 mandátumot szerez az addigi 133 helyett → április 9., amihez még hozzá lehetett számítani 136.-ként Ritter Imrét, a tisztségét megőrzött és négy éven át általában a kormánypárttal szavazott német nemzetiségi képviselőt. Az Egységben Magyarországért lista 35,04%-a csaknem 900 000-rel kevesebb szavazatot jelentett, mint amennyit a hat közösen indult párt 2018-ban külön-külön kapott. Mandátumaik száma 56-ra csökkent. A legtöbbet a Jobbik veszítette, míg a Momentum először jutott be a parlamentbe. A mandátumelosztás később még változott.

Egyedül Budapesten volt sikeres az ellenzék: a 18 választókerület közül 16-ban győzött, és ekkor még nem volt biztos a további kettő sorsa. Végül 17:1 lett az eredmény. → április 9. A számok azonban itt is azt mutatták, hogy a már 2018-ban is győztesek ezúttal többnyire kisebb előnnyel győztek, a FIDESZ csaknem mindenütt növelte támogatottságát (mind egyéni jelöltjeire, mind listájára többen szavaztak), ahol pedig négy évvel korábban a kormánypárti jelölt végzett az élen, ott az akkori ellenzéki szavazatok száma nagyobb volt, mint most a győztesé. Vagyis csak a szavazatok eloszlása alakult szerencsésen az ellenzék számára. A II. kerületben Tordai Bence közös ellenzéki jelölt (eredetileg Párbeszéd) legyőzte a Varga Mihály pénzügyminiszter ottani utódjának szánt Górh Csabát, a XII. kerületben Hajnal Miklós (Momentum), akit pedig támadtak, mert diploma nélkül közgazdásznak nevezte magát, Fürjes Balázs államtitkár-kormánybiztost, Orosz Anna (Momentum) Újbudán Simicskó István volt honvédelmi minisztert, KDNP-frakcióvezetőt, Budafok-Tétényben Tóth Endre (Momentum) a veterán Németh Zsolt külügyi bizottsági elnököt, Csepel-Soroksáron Szabó Szabolcs harmadszor is Németh Szilárd FIDESZ-alelnököt, honvédelmi államtitkárt – az utóbbi három kormánypárti politikus azért listáról bejutott –, Óbudán Szabó Tímea addigi Párbeszéd-frakcióvezető Bús Balázs volt (2019 előtti) polgármestert, a Józsefvárosban pedig a civil aktivistaként indult Jámbor András Sára Botond fővárosi kormányhivatal-vezetőt, a kerület 2019-ben leváltott volt polgármesterét. A I.-V. kerületben megőrizte mandátumát Csárdi Antal (LMP), és ezzel kiejtette a FIDESZ-es Böröcz Lászlót, aki listáról se került be.

Vidéken azonban a 88 választókerület közül ellenzéki csak Szegeden (Szabó Sándor addigi szocialista képviselő nagy előnnyel) és Pécsen (Mellár Tamás független, majd Párbeszéd, kevéssel) tudott győzni. Például az esélyesként számon tartott Szél Bernadett (volt LMP-társelnök, aztán független) Budakeszin nem tudta legyőzni az újonc Menczer Tamás külügyi államtitkárt, Szombathelyen pedig Hende Csaba 10%-kal több szavazatot kapott, mint a DK-ból indult és

folyamatban lévő büntetőügyei miatt is támadott Czeglédy Csaba. E két vesztes listás helyet sem kapott.

6,17%-kal átlépte a bejutási küszöböt a Jobbikból kiszakadt szélsőjobboldali Mi Hazánk, és 7 mandátumot kapott.

3,29%-kal továbbra is kívül maradt a Magyar Kétfarkú Kutya Párt, amely Budapesten kívül nem tudott támogatókat szerezni. Kovács Gergő pártelnök úgy értékelt, hogy ha az összefogott ellenzék nem kampányolt volna a kutyapártosok ellen, akkor bejuthattak volna a parlamentbe, és ha összejöttek volna nekik az 5 %, akkor biztos nem lenne FIDESZ-es kétharmad. (Ugyanakkor volt néhány körzet, ahol az ellenzéki jelölt győzött volna, ha a Kutyapárt szavazói rá szavaznak – de természetesen nem lehet tudni, mire szavaztak volna, ha nincs kutyapárti jelölt.) 1,09%-kal nem jutott be, de az 1%-on túllépve jogot szerzett az állami támogatásra a milliárdos Gattyán György Megoldás Mozgalma, míg az oltástagadóként ismertté vált Gődény György alapította Normális Élet Pártja, bár országos listát tudott állítani, csak 0,73%-ig jutott.

Orbán Viktor ünnepelt: *„Hatalmas győzelmet arattunk. Akkora győzelmet arattunk, hogy még a Holdról is látszik, de Brüsszelből egészen biztos. ... Az egész világ láthatta ma este Budapesten, hogy a kereszténydemokrata, a polgári konzervatív, a hazafias politika győzött. Azt üzenjük Európának, hogy ez nem a múlt, ez a jövő.”* Szijjártó Péter külügyminiszter hozzátette: *„A társadalmi felhatalmazásnál nincs nagyobb erő, a stabil parlamenti többség olyan érv, amelynél erősebb nincs, Brüsszelben sem.”* Nemzetközi feltűnést keltett, hogy a miniszterelnök az ellenfelei közé sorolta Volodimir Zelenszkij ukrán elnököt, akit le kellett győznie a kampány során.

Márki-Zay Péter a szövetséges pártok vezetői nélkül, feltűnően magára hagyva mondott beszédet: *„Ugyanúgy le vagyok taglózva, mint mindenki más, nem akarom titkolni a csalódottságomat, soha nem gondoltuk volna, hogy ez lesz az eredmény, ezen nincs mit szépíteni. ... Katasztrófálisan rossz eredmény ez az ellenzék számára, ebben a rendszerben láthatóan még ezzel a modellel sem sikerült Orbán Viktort legyőznünk. Nyilvánosság kellett volna, az, hogy a mi üzeneteink is eljussanak az emberekhez. ... a propaganda az, amely megnyerte a választást a FIDESZ-nek, nem a tisztesség és a becsület.”* (Mivel nagyon sokan elítélték a hat párt vezetőit, amiért nem álltak fel a színpadra, Márki-Zay másnap az ATV-ben azt mondta: ő maga kérte őket erre.) A kormánypárti szavazókra azt mondta: *ők is a magyar testvéreik, akiket nem tudtak meggyőzni, értük is imádkoznak, mert „higgyétek el, hogy nem tudják, hogy mit cselekszenek”. „Én biztos vagyok benne, hogy hibáztam, biztosan sok hibát elkövettem, de abban is biztos vagyok, hogy az elmúlt négy évben mindent megtettem, és biztos vagyok benne, hogy senki másnak nem lett volna esélye a FIDESZ-szel szemben”.*

A szövetségesek azonnal bírálni kezdték a közös miniszterelnök-jelöltet. Jakab Péter, a Jobbik elnöke: *„Talán a kevesebb és megfontoltabb beszéd most több szavazatot hozott volna. ... Márki-Zay Péter októberben azt mondta, hogy ő leváltja az ellenzéket. Valójában nem leváltotta, hanem megbuktatta.”* Gyurcsány Ferenc, a DK elnöke szerint bár a választás nem volt szabad és tisztességes, a választók túlnyomó többsége a tegnapi kormánynak adott megbízást holnapra. Márki-Zayt így minősítette: *„Kapitány nem attól lesz valaki, hogy megválasztják, kapitány attól lesz valaki, hogy biztonságos úton biztonságos kikötő felé vezeti a hajót. Aki a hajót viharba vezeti, nem éri el a kikötőt. Hiába állt ott a kormánynál, azt fogják gondolni, hogy nem ő a legjobb kapitány, és azt hiszem, hogy igazuk van.”* Donáth Anna, a Momentum elnöke: *„Bármit hazudnak, elviselhetetlen időszakok jönnek.”* Karácsony Gergely főpolgármester, a Párbeszéd társelnöke: *„Nincs más utunk és nincs más teendők, mint folytatni, amit elkezdünk, és meg kell őriznünk a hazánkból azt, ami még megmaradt. ... a fővárosra maradt, hogy vigye tovább a szabadság zászlaját.”*

Márki-Zay a hódmezővásárhelyi választókörzetben is veszített: 52:40% arányban Lázár János volt miniszter, a körzet addigi képviselője győzött, aki szerint a város miniszterelnök-jelöltként megbukott polgármestere *„politikai hullá”* lett. Az érintett erre azt válaszolta, hogy nem így érzi, de még nem döntötte el, hogy beül-e a parlamentbe listavezetőként, vagy

Hódmezővásárhely polgármestere marad. A város szavazókörében egyébként kis többséggel ő győzött, de a választókerülethez tartozó Makó és a falvak döntötték el a versenyt Lázár javára.

A Mi Hazánk elnöke, Toroczkai László is ünnepelt: „*A célunk az, hogy megmentjük, fejlődő pályára állítsuk hazánkat, hogy Magyarország újra régi fényében tündököljön. ... Oligarchák nélküli országot kell építenünk!*” Mint mondta, pártjának továbbra sem lesz annyi erőforrása, mint akár az ellenzéknek, akár a kormánypártnak, „*de azért egészen más pozícióból fogunk küzdeni, innentől kezdve pedig folyamatosan erősödni fog a Mi Hazánk*”. Bejutását a párt az elemzések szerint főleg a Jobbiktól elfordult szavazóknak köszönhetette, akik a jelek szerint túlzottan tartották a Jobbik középére tolódását, illetve ragaszkodtak a szélsőjobbaldali-újnáci ideológiához.

Súlyos kérdést vetett fel a Zuglóban simán nyert Hadházy Ákos: „*az ellenzéki politikusoknak csak akkor szabad részt venni az Országgyűlés alakuló ülésén, ha az ellenzék garanciákat kap arra, hogy visszakapja ellenőrző szerepét (például konszenzusos közmédia vezető, ellenzéki javaslatra kötelezően felálló parlamenti vizsgálóbizottságok, a képviselők szabad belépési jogának visszaállítása a közintézményekbe stb.). Ameddig erre sor nem kerül, addig a bizottsági tisztségekről megállapodni nem szabad!*” Szerinte aki hajlandó díszellenzékit játszani, az lemond a közös ellenzéki kiállás, érdekérvényesítés politikájáról. „*Nincs ideje bűnbakkeresésnek! Mindannyian hibásak vagyunk abban, hogy nem tudtuk a tisztességes választások feltételeit kivívni az elmúlt években. Itt az ideje viszont az ellenzéki fordulatnak. ... aki interpellálgatni, az elcsalt választáson hatalmat kapott kormány törvényjavaslatairól vitatkozgatni ugyanúgy kollaboráció lenne, mint ahogy Putyin parlamenti ellenzékének munkája is csak Putyin hatalmának legitimálására elég. A mandátum felvételére egy elcsalt választás után csak egyetlen mentség van: ha az azzal járó fizetésből élő politikusként végre azt csináljuk, amit az elfecsérelt előző négy évben csinálnunk kellett volna. A látszatparlament látszatvitái helyett megszervezzük a valódi ellenállást és megszervezzük magunkat.*”

Az ellenzék (és több civil szervezet) egyetlen sikerének azt lehetett nevezni, hogy érvénytelen lett a „*gyermekvédelminek*” nevezett népszavazás, mert a szavazók csaknem ötöde tudatosan érvénytelenül szavazott, tehát az érvényes szavazatok aránya nem érte el a szavazójogosultak felét (44%). (Az érvénytelenséget az NVB április 25-én állapította meg hivatalosan.) Igen szavazat alig volt, a kormány által várt nemeké kérdésenként csekély különbséggel 93% körüli, tehát – a migrációval kapcsolatos 2016-os, szintén érvénytelen népszavazáshoz hasonlóan – a kormány hivatkozhatott arra, hogy az érvénytelenségtől függetlenül az érvényes szavazatok nagy többségét megkapta. Mindennek egyébként csak szimbolikus jelentősége volt, mert a négy kérdésről az országgyűlés már döntött az eredetileg a pedofil bűncselekmények szigorúbb büntetése érdekében kezdeményezett, de végül homofóbbá tett törvényben.

Április 4. „*Rányomta a bélyegét a választásra és a parlamenti népszavazásra az egyenlő feltételek hiánya, ugyanakkor a levezetés szakszerű volt*” – hangzott el az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) megfigyelőinek képviselőinek sajtótájékoztatóján. A 45 országból érkezett 312 fős megfigyelőcsoport megállapította: az átláthatóság hiánya és a kampányfinanszírozás elégtelen felügyelete a kormánykoalíciónak kedvezett; csorbát szenvedett az objektív tájékoztatás, nem voltak olyan nyilvános viták, amelyek segítették volna a választókat, hogy tájékozottan dönthessenek; gyakran keveredtek a kormány hivatalos feladatai és üzenetei a kampánytevékenységgel. „*A jogi keret megfelelő alapot ad, de sajnálatos módon a választásokat beárnyékolta az állam és a kormánypárt közötti határvonal elmosódása.*” Ugyanakkor kevés eljárási probléma és jogsértés volt, utóbbiak inkább a szavazatszámolás átláthatóságával kapcsolatosak.

Április 5. Másfél nap késéssel adott ki közös nyilatkozatot a vereséget szenvedett hat ellenzéki párt: „*Nem tagadható el, hogy a vasárnapi választáson Magyarország jövője szempontjából lesújtó eredmény született. Április 3-án nem sikerült leváltanunk a magyar történelem legkorruptabb kormányát. Sokan vagyunk, akik csalódtak emiatt. ... A választásokat*

követően kötelességünk levonni a tanulságokat is. Mivel a hat ellenzéki párt közös listával, közös jelölő szervezetként indult a választáson, ezt a munkát is közösen kell elvégeznünk. ... Mindent meg fogunk tenni, hogy hasonló helyzet többé ne fordulhasson elő."

Az Európai Parlament plenáris ülésén közölte az Európai Bizottság elnöke, hogy élesítik a jogállamisági mechanizmust, mert Magyarországon veszélyben érzik az uniós források felhasználását. Ursula von der Leyen elmondta, hogy Magyarországgal több területen is van vitája az EU-nak, de „a fő baj a korrupció”. Ez az oka annak például, hogy a helyreállítási alapnak a Bizottság továbbra sem tud zöld utat adni. „Arra jutottunk, hogy meg kell tennünk a következő lépést. Johannes Hahn illetékes biztos ma tájékoztatta a magyar szerveket arról, hogy megküldjük a mechanizmus hivatalos beindításáról szóló levelet. A folyamat elindult.”

Brüsszel hibázik, amikor „ugyanazt a nótát fújja”, mint a magyar baloldal, azt ugyanis a magyarok most utasították el nagy többséggel – reagált Gulyás Gergely, a Miniszterelnökséget vezető miniszter az Európai Bizottság kereszténydemokrata elnökének nyilatkozatára. Gulyás Gergely közölte: a Fidesz-KDNP csaknem 2,9 millió szavazatot kapott az országgyűlési választáson, míg a gyerekvédelmi törvénnyel több mint 3,3 millió ember fejezte ki az egyetértését. (A népszavazás érvénytelenségéről nem szólt a politikus.) Ez soha nem látott támogatottság mind a kormánypártok, mind a gyerekvédelmi törvény ügye mögött – mondta. Szerinte ezért „a demokrácia alapvető szabályait a bizottságnak is el kell fogadnia, nem a most vereséget szenvedett magyar baloldal igényeit kellene teljesítenie, hanem vissza kellene térni a józan észhez és a párbeszédhez, amire a magyar kormány mindig nyitott volt”.

Április 6. Nemzetközi sajtótájékoztatón mondta el a miniszterelnök, hogy szerinte miért győztek: „Egyrészt a magyarok békét akarnak, és arra szavaztak, aki nagyobb garanciát jelent a békére. A siker második körülménye, hogy Magyarország sikeres ország, Európa két legsikeresebb országa Lengyelország és Magyarország, ezekben az országokban a legmagasabb a gazdasági növekedés, a legalacsonyabb a munkanélküliség. A harmadik körülmény az ellenzékéről szól. Ez egy csak a hatalomért koalíció volt, ami tiszteletlenség a választókkal szemben. Őket csak az érdekelte, hogyan lehet megnyerni a választást, hogyan lehet hatalomra kerülni.”

Azt is bejelentette, hogy beszélt Vlagyimir Putyinnal (az orosz elnök hívta fel), és azt javasolta, hogy az ukrán, a francia, az orosz elnök és a német kancellár Budapesten tartson megbeszélést, ami nem béketárgyalás lenne, hanem egy azonnali tüzszünetről szóló megállapodás. (Ezt Ukrajna rögtön elutasította.) Hozzátette: „a magyarokat sokat bántották az elmúlt években Ukrajnában, ez be is árnyékolta a viszonyt, de egy intelligens, keresztény ország nem hozakodik elő ezzel ilyenkor, mert egy atomhatalom támadta meg őket”.

Paks II.-ről ezt mondta: „a beruházás elleni támadások nagy károkat okoznak Magyarországnak, mert ezek nélkül 2023-ban az erőmű már üzemelhetett volna, ami segítség lett volna az orosz gázzal való leválásban is. Ebből 2023-ban nem lesz erőmű.”

A népszavazás érvénytelenségéről feltett kérdésre úgy válaszolt, hogy jogi értelemben nem érvényes a népszavazás, de szerinte a mögötte álló támogatottság felülírja ezt, hiszen nagyszerű eredményt értek el, ennyien soha nem szavaztak még egy irányba, mint most. A NATO-tagságra és az EU-ba való belépésre is kevesebben szavaztak korábban, mint ezekre a kérdésekre. (Azok a népszavazások érvényesek voltak, de mivel valós alternatívákról szóltak, nem kapott 93%-ot sem az igen, sem a nem.)

Miközben európai szövetségeseink 48 óra alatt 120 orosz diplomatát utasítottak ki kémkedés miatt, Magyarország egyet sem, és mint Orbán Viktor elmondta a sajtónak, nem is tervezi ezt. Jevgenyij Sztanyiszlavov nagykövet még e bejelentés előtt a Ria Novosztyi orosz állami hírügynökségnek adott interjúban nagyra értékelte „az orosz-magyar kapcsolatok megőrzésére tett magyar kormányzati erőfeszítéseket”. Szerinte „Oroszországnak nincs rá oka, hogy ne bízson a magyar kormányban”, az Ukrajna körüli helyzetben Orbán Viktor kormánya „jól állta a brüsszeli és washingtoni nyomást, hogy rákényszerítsék Magyarországot arra, hogy lépjen be az EU-szankciót

támogatók táborába”, és egyetértett a magyar kormánnyal, hogy Ukrajna és az ellenzék összefogva akart beavatkozni a magyar választásokba. Ugyanekkor viszont a létéért küzdő Ukrajna budapesti nagykövetét, Ljubov Nepopot kérték be a Külügyminisztériumba, hogy tiltakozzanak nála. *„Itt az ideje, hogy az ukrán vezetők befejezzék Magyarország sértegetését és tudomásul vegyék a magyar nép akaratát”* – hangsúlyozta Szijjártó Péter miniszter a Facebook-oldalán. *„Mi a kezdetektől fogva világosan beszélünk a szomszédban zajló háborúról: a katonai agressziót elítéljük, kiállunk Ukrajna szuverenitása mellett, az életükért futó menekültek százezreit beengedjük, hazánk történetének legnagyobb humanitárius akciója keretében pedig több száz tonna élelmiszert és egyéb adományt szállítunk”*. Ugyanakkor – folytatta az EU és NATO tagállamainak többségétől eltérő álláspont kifejtését – számunkra természetesen mindennél fontosabb Magyarország és a magyar emberek biztonsága. *„Ez nem a mi háborúnk, ezért abból ki akarunk és ki is fogunk maradni”*. A magyar diplomácia vezetője szerint mindezekről a kérdésekről a magyar emberek vasárnap világos véleményt mondtak és világos döntést hoztak. Miután Zelenszkij ukrán elnök élesen bírálta Magyarországot, amiért *„még csak annyit sem tesz Ukrajnáért, mint mindenki más”* és *„támogatja Oroszországot”* [a háború több mint egy hónapja alatt egyetlen magyar kormánypolitikus sem volt hajlandó személy szerint elítélni Putyin orosz elnököt], Magyar Levente államtitkár is nyilatkozott: *„Elvárjuk, hogy Ukrajna vezetői tartózkodjanak Magyarország becsmérlésétől és belügyeinek kommentálásától még ezekben a súlyos időkben is, melyek átvészeléséhez továbbra is számíthatnak hazánk segítségére”*.

Tóth Bertalan MSZP-társelnök az ATV-ben azt mondta, hogy nem merült fel az ellenzéki pártelnökök lemondása a súlyos vereség után. Hadházy Ákos javaslatát illetően, hogy az ellenzékiek ne vegyék fel a mandátumukat, ellenvetette: a parlament lehetőséget ad a kommunikációra az egyenlőtlen médiaviszonyok mellett, de egyetért abban, hogy a fideszes törvényjavaslatok megvitatására nem kell a képviselőknek beülni. Hogy akkor mit fognak csinálni a kormánypárt által kétharmados többséggel uralt képviselőházban, azt nem fejtette ki részletesebben.

Márki-Zay Péter bejelentette az RTL híradójában, amire már a választás estéjén utalt: nem veszi át listavezetői mandátumát, marad Hódmezővásárhely polgármestere. *„Nem fogok beülni a parlamentbe, mert meg kell védjem a hódmezővásárhelyi gyerekeket attól, hogy a FIDESZ elvigye őket Ukrajnába katonának”* – mondta. Szerinte ugyanis a kampányban az ellenzéki összefogást a FIDESZ végig olyan hazugságokkal vádolta, amiket egyébként ők maguk tettek. Az eredményt így értékelte: megbukott a stratégia, hogy a FIDESZ ellenzéki összefogással megverhető, pedig nagyon hitt benne. Annak ellenére, hogy sok jobboldali szavazót veszített az összefogás, szerinte ő jobboldaliként olyan embereket is meg tudott szólítani, akiket egy baloldali jelölt sohasem. Szerinte a kampány végén Gyurcsány és a háború volt a két kulcsüzenete a jobboldalnak, amivel nyerni tudtak. A vesztes ellenzéki oldalon egyébként nagy vita volt interjúk, Facebook-bejegyzések, nyilatkozatok formájában arról, hogy ki a hibás. A hat összefogott párt több vezetője Márki-Zay Pétert hibáztatta, míg ő azt mondta, hogy Gyurcsány ellene szurkolt, pedig nélküle még rosszabb lett volna az ellenzéki eredmény.

Április 7. Az Európai Parlament elsöprő többséggel (513 igen, 22 nem, 19 tartózkodás) fogadott el egy határozatot Ukrajna támogatásáról és Oroszország elítéléséről, amely felszólította az Európai Tanácsot, hogy azonnal állítsák le a földgáz, a szén, az olaj és a nukleáris fűtőanyagok importját Oroszországból, és támogatta, hogy a tagállamok adjanak fegyvereket Ukrajnának. A kötelező jogi érvénnyel nem bíró, szimbolikus jelentőségű határozat külön említette a Roszatom magyarországi beruházásának (Paks 2) azonnali leállítását. A zárószavazáson a jelen lévő összes FIDESZ-képviselő támogatta a határozatot, annak ellenére, hogy abba belekerültek az általuk elutasított módosítások is: Bocskor Andrea (aki kárpátaljai), Deli Andor, Gál Kinga, Kósa Ádám, Schaller-Baross Ernő és Tóth Edina. (Igennel szavazott továbbá a magyar ellenzékben Ara-Kovács Attila és Molnár Csaba [DK], Gyöngyösi Márton [Jobbik] és Cseh Katalin [Momentum].) A hat FIDESZ-képviselő ezzel teljesen szembement az Orbán Viktor által addig képviselt politikával. Orbán a választás előtt azzal kampányolt, hogy a kormánya megakadályozza a gázra és olajra

kivetett szankciókat, és a paksi beruházást is az oroszokkal kívánja folytatni. A fegyverszállítások lehetőségét pedig teljesen kizárta, sőt az ellenzéket vádolta azzal, hogy fegyverszállításokkal háborúba akarja keverni Magyarországot. A FIDESZ EP-delegációját vezető Gál Kinga pártalelnök a Facebookon ezt így magyarázta: *„Nemmel szavazunk arra a javaslatra, hogy embargót vezessenek be az Oroszországból érkező gázra, a kőolajra és a nukleáris üzemanyagra. Egy ilyen intézkedés megölné a magyar gazdaságot, a magyar családokkal fizetné meg a háború árát, ezért ezeket a javaslatokat határozottan elutasítjuk. Kiállunk Ukrajna területi integritása és szuverenitása mellett, elítéljük az orosz agressziót, ezért az európai egység érdekében az EP határozatot a végszavazásnál támogatni fogjuk. Mindezt úgy tesszük, hogy elutasítjuk a gáz és kőolaj, valamint az atomenergia békés célú felhasználását célzó embargó bevezetésére vonatkozó javaslatokat az Európai Parlamentben és minden uniós intézményben.”* Azt azonban nem tette világossá, hogy a végszavazáson leadott támogató szavazat az általuk korábban elutasított részek megszavazását is jelentette.

Április 8. 16 civil szervezetre bírságot szabott ki a Nemzeti Választási Bizottság (többnyire kis összegben, de a Háttér Társaságra és az Amnesty Internationalre 3-3 millió forintot), amiért érvénytelen szavazásra buzdítottak az április 3-i gyermekvédelmi népszavazáson, tekintettel az értelmetlen, hazugságokon alapuló kérdésekre. A bizottság indoklása szerint a népszavazási kampány nem irányulhat az érvénytelen szavazásra buzdításra, ugyanis az *„nemcsak szétfeszíti, hanem át is töri a közvetlen hatalomgyakorlás alkotmányos célját és a mögötte meghúzódó jogalkotói akaratot”*, és ez *„visszaélésszerű joggyakorlásnak”* minősül.

Az érintettek válasza: *„Az összesen közel 9 millió forintos bírság annak a hatalmas közönségnek az elhallgattatását célozza, amelyik élve a szabad véleménynyilvánítás jogával, demokratikus úton buktatta meg a kormány propaganda-népszavazását. ... már nem elég 'csak' eltitkolni, hogy érvénytelen lett a népszavazás, a kormány megijedt, és most bírsággal akarja elhallgattatni azokat, akik érvénytelenítették a homofób és transzfób kampányát. ... A népszavazás következménye egyértelmű: vissza kell vonni a putyini propagandatörvényt.”* Szerintük *„a népszavazás érvénytelensége rengeteg embernek adott reményt és folytatják munkájukat egy mindenki számára biztonságos és szabad Magyarorszáért”*.

A Kúria április 15-én közzétett ítéletei megsemmisítették a büntetések egy részét (öt NVB-határozatból hármat, három különböző bírói tanács által), és a politikailag elfogult többségű NVB-t szinte kioktatva kimondták: a népszavazáson való részvétel alapjog, amellyel a választópolgár úgy élhet, hogy a népszavazáson nem vesz részt, vagy részt vesz és szavaz érvényes vagy érvénytelen szavazat leadásával. A civil szervezetek kampánytevékenysége közéleti témát érintő véleménynyilvánítás volt, a szólásszabadság pedig különös védelmet élvez a kampányban. *„Érvénytelen szavazat leadása nem valósít meg jogsértést, kifejezi a választópolgár azon akaratát, hogy a feltett kérdésekkel kapcsolatban ily módon az érdemi döntéstől tartózkodik.”* A bíróság közölte: nincs olyan jogszabályhely, amely az érvénytelen szavazat kampányüzenetét tiltaná, tehát a szervezetek *„nem sértették meg a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás népszavazási eljárási alapelveit”*. Ez a kúriai határozat azonban nem vonatkozott a melegjog-védő Háttér Társaságra, mert annak felülvizsgálati kérelmét túl általános jellege miatt két másik kúriai tanács elbírálásra alkalmatlannak minősítette, és érdemi vizsgálat nélkül elutasította. Ez ellen a civil szervezet az Alkotmánybírósághoz fordult, amely azonban április 22-én érdemi vizsgálat nélkül visszautasította a panaszt, mert nem látta jelét Alaptörvény-sértésnek a Kúria eljárásában. Ez utóbbi eljárásban tehát nem volt szó arról, hogy szabad-e a népszavazáson érvénytelen szavazásra biztatni, és jogos volt-e az NVB által kiszabott bírság, hanem kizárólag az ez elleni felülvizsgálati kérelmet elutasító kúriai határozat alkotmányosságát vizsgálta az Ab, de a Háttér Társaságon így – egyedülként a 15 eredetileg megbüntetett civil szervezet közül – rajta maradt a 3 milliós bírság.

Április 9. A Nemzeti Választási Iroda közzétette a külföldről érkezett levélszavazatok összegzését. 456 129-en regisztráltak (20,5%-kal többen, mint 2018-ban), de csak 318 083-an küldték el a szavazatukat, és ebből 252 541 volt érvényes (2018-hoz képest +12%, de még mindig

minden ötödik szavazat érvénytelen lett, pedig törvénnyel könnyítették az érvényesség feltételeit). A levélszavazatok 93,98 %-a (237 325) a FIDESZ-t támogatta, ami a pártra adott összes voks 8%-át jelentette, de arányában kicsivel kevesebb volt, mint 2018-ban (96,23%). Az ellenzéki közös lista 4,04 %-ot kapott.

Ugyanakkor a 100%-os összeszámlálás után, a külföldi képviselők leadott szavazatok jóvoltából megfordult az eredmény a XVI. kerületben, a szocialista Vajda Zoltán legyőzte az addig hajszállal vezető – és listán így is képviselői helyhez jutott – FIDESZ-es Szatmáry Kristófot. Így Budapest 18 körzetének egyetlen kormánypárti egyéni győztese Dunai Mónika maradt a XVII. kerületben. Összességében azonban, mivel vidéken megmaradt a 86:2, a 106 egyéni kerületben 87:19 lett az eredmény a FIDESZ-KDNP javára.

A külföldi képviselők és az átjelentkezéssel leadott, később megszámlált szavazatok egy listás mandátumot is hoztak az egyesült ellenzéknek, viszont az eredetileg számítottnál eggyel kevesebbet kapott a szélsőjobb, így végül a kormányoldal a 199-ből a kétharmadnál kettővel több, 135 helyet szerzett (amihez hozzá lehetett adni a rendszerint a kormánypártokkal szavazó Ritter Imre német nemzetiségi képviselőt), az egyesült ellenzék 57-et, a szélsőjobboldali Mi Hazánk pedig hatot.

A végleges listás eredmény:

FIDESZ-KDNP 3 060 706 szavazat, 54,13% – 48 listás mandátum

egyesült ellenzék (DK – Jobbik – Momentum – LMP – MSZP – Párbeszéd) 1 947 331, 34,44% – 38 listás mandátum

Mi Hazánk 332 487, 5,88% – 6, csak listás mandátum

MKKP 185 052, 3,27% – nem jutott be

Megoldás Mozgalom (Gattyán) 58 929, 1,04% – nem jutott be

Normális Párt (Gődény) 39 720, 0,7% – nem jutott be

Az összes listás szavazat a töredékszavazatokkal együtt az országgyűlésbe bejutott pártokra (ezt április 14-én állapította meg az NVB):

FIDESZ-KDNP: 4 390 962

DK-Jobbik-Momentum-MSZP-LMP-Párbeszéd: 3 526 480

Mi Hazánk: 639 551.

Ameddig nincsenek garanciák arra, hogy az ellenzék elvégezhesse a feladatát, vagyis a hatalom ellenőrzését, addig nem szabad részt venni a klasszikus parlamenti munkában – közölte a Momentum. Ennek megfelelően a párt 11 fős frakciója bojkotálni fogja az országgyűlés alakuló ülését, amennyiben nem teljesülnek a követeléseik: *„Egy pártszövetség, vagyis a FIDESZ-KDNP egyoldalúan ne változtathassa meg a választási törvényeket, az önkormányzatok hatásköréről és választásáról szóló jogszabályokat; a közmédia élére konszenzussal választanának vezetőket, a közmédia ténylegesen függetlenül és pártatlanul működjön; az országgyűlési képviselőknek az állami szervek ellenőrzéséhez szükséges jogosítványait állítsa helyre az országgyűlés; parlamenti kisebbség is kezdeményezhesse valódi, széles jogkörökkel rendelkező vizsgálóbizottságok felállítását; vonják vissza a feleslegesen fenntartott veszélyhelyzeti jogrendet.”* (Április 13-án megerősítették: a követelések nem teljesülnek, tehát a Momentum-képviselők később tesznek esküt.) Az LMP rögtön közölte, hogy nem csatlakozik a bojkotthoz: *„a jelenlegi helyzetben nevelésnek éreznék. Nem fogunk bojkotálni semmit, mert az ellenzék korlátozott lehetőségeinek a megoldását nem a további önkorlátozásban látjuk.”*

Április 19. Áder János köztársasági elnök utolsó államfői aktusainak egyikeként május 2-ára hívta össze az új országgyűlést. A kormányalakítást azonban csak a hó végére ígérte a régi-új miniszterelnök. A Mi Hazánk ugyan újrászámrlálást kért a Kúriától, amiért az először megállapított hét helyett csak hat mandátumot kapott a külföldön és az átjelentkezettek által leadott szavazatok beszámítása után, de ezt a Kúria április 16-án elutasította, így az eredmény véglegessé, jogerőssé vált.

Április 20. Az ellenzéki összefogás pártjai bejelentették, az NVB pedig elfogadta, hogy kik kapják meg a lista élén állott, de előzetes közlésüknek megfelelően az országgyűlésbe beülni nem kívánó Dobrev Klára DK EP-képviselő és Karácsony Gergely főpolgármester, a Párbeszéd társelnöke mandátumát. Az előbbi helyre nem DK-s, hanem – szintén egy előzetes megállapodás alapján – Bakos Bernadett, az LMP kőbányai önkormányzati képviselője került, hogy az LMP-nek meglegyen az öt tagja a frakcióalakításhoz, az utóbbira pedig Szabó Rebeka zuglói alpolgármester a Párbeszédből, aki 2010-2014-ben már volt képviselő előbb LMP-sként, majd a pártszakadás után a Párbeszéd tagjaként. E döntések következtében a X. és a XIV. kerületi önkormányzatban kellett pótolni a kiesőket. Április 23-án az is kiderült, hogy a hat párt egyhangú döntéssel a listán soron következő jelöltnek, a politikailag ismeretlen Végh Noéminak adta át a hódmezővásárhelyi polgármesterséget választó listavezető Márki-Zay Péter mandátumát. Ezzel a Jobbik frakciója 10 fősre nőtt, míg a Párbeszéd, ahová Szél Bernadett ült volna be, veszített. Maga Márki-Zay, akinek a pártvezetők döntésébe pártonkívüliként nem volt beleszólása, az egyéni választókerületben közös ellenzéki jelöltként vesztes, a listán hátrébb szereplő, de ismert és az előző években nagyon intenzív parlamenti munkát végzett volt LMP-s, aztán független, a 2021-es előválasztáson a Momentum jelöltjeként indult Szél Bernadettet látta volna szívesen továbbra is az országgyűlésben.

Április 21. Orbán Viktor miniszterelnököt a választások utáni első külföldi útján Ferenc pápa fogadta magánkihallgatáson a Vatikánban.

A járványügyi veszélyhelyzet május 31-ével megszűnik – közölte Gulyás Gergely miniszter a választások utáni első Kormányinfón, de a kormány az Alaptörvény módosítását kezdeményezi, hogy háború esetén a kabinet cselekvőképessége biztosított legyen. Ezért kiegészítenék a veszélyhelyzet tényállását a humanitárius katasztrófa, illetve szomszédos országban zajló háborús konfliktus esetével. Eddig több mint 625 000 ukrán menekült jött Magyarországra az ukrán és román határon keresztül, akiknek a 70 %-a már el is hagyta az országot, a magyar kormány pedig azon dolgozik, hogy mindenki kapjon ellátást, iskolázást és munkát, ha itt maradna. A menekültek ellátására eddig 40 milliárd forintot költött a kormány, aminek az EU a miniszter szerint a 2 %-át adta.

Az elvben közszolgálati TV kérdésre válaszolva azt mondta: „*a kormányzóképeség minimuma sincs meg az ellenzéki összefogásban*”, a politikai ellenfelek nem demokraták, a választókban keresik a hibát.

Április 26. Az előző havihoz hasonlóan újabb 1 százalékponttal 5,4 %-ra emelte a jegybanki alapkamat mértékét a Nemzeti Bank monetáris tanácsa, amely így sorozatban a 11. kamatdöntő ülésén döntött a kamat növeléséről. Az irányadó kamatszint az előző hónapokban elvált az alapkamattól, magasabb annál. Március vége óta, 6,15 %-on állt úgy, hogy az úgynevezett kamatfolyosó felső határa 7,4 % volt. A mostani monetáris tanácsi döntéssel szintén 1 százalékponttal növelték meg az egész kamatfolyosót. Matolcsy György MNB-elnök 9%-os éves inflációt jósolt.

Április 27. Nem született megállapodás az Országgyűlésbe jutott pártok között a tisztségekről, így arra a házelnök tesz majd javaslatot – mondta Kocsis Máté, a FIDESZ frakcióvezetője újságíróknak. Kijelentette: a kormánypártok fenntartják korábbi javaslatukat, hogy a tisztségeket kétharmad-egyharmad arányban osszák el a kormányoldal és az (általuk egy tömbként kezelt) ellenzék között, annak ellenére, hogy az ellenzékiek létszáma csökkent a négy évvel korábbihoz képest. Ezt korrektnek, mandátumarányosnak és fairnek ítélte. Kocsis Máté kijelentette: a baloldali pártoknak szerinte „*eszüik ágában nem volt megállapodni*”. Az 57 mandátumot szerzett hatpárti összefogás azonban arra mutatott rá, hogy a FIDESZ összejátszott a hat fős szélsőjobboldali Mi Hazánkkal (amely szerint két ellenzéki lista került be, és ezek létszámától függetlenül kell elosztani köztük az ellenzéknek járó tisztségeket), és a rendszerváltozás óta először elutasítja a parlamenti tisztségek és bizottsági tisztségeknek a frakciók létszámarányát kifejező elosztását. „*A FIDESZ hatalmi szóval akarja átírni a választók akarátát, és a szélsőséges Mi Hazánkat kívánja*

messze parlamenti létszamarányát meghaladó mértékben parlamenti tisztségekkel jutalmazni a demokratikus ellenzéki pártok rovására". A hat párt szerint ez az egységes ellenzékre szavazó 1 millió 900 ezer szavazó akarátának tűrhetetlen semmibevétele.

Az Európai Bizottság hivatalosan is értesítette Magyarországot, hogy – az EU történetében először – elindította az úgynevezett feltételeességi mechanizmust a kormány ellen. Ezt olyan államokkal szemben indíthatják, amelyekben a jogállamiság hiányosságai miatt közvetlen veszélybe kerül az EU pénzügyi érdeke. A Bizottság szerint több mint tíz év alatt elég bizonyíték gyűlt össze arról, hogy Magyarországon ilyen a helyzet. A levél szerint visszaélésekre alkalmas a közbeszerzési rendszer, nem üldözik a hatóságok a korrupciót, nem átlátható az EU-s támogatások elosztása, az elszámolások ellenőrzése pedig felületes. Gulyás Gergely miniszter Facebook-videójában továbbra is úgy tett, mintha nem a leírt problémákról lenne szó: *„a magyarok világos döntést hoztak arról, hogy az országnak ki kell maradnia a háborúból, és arról is, hogy a gyermekek védelme bármilyen szexuális propagandával szemben elsődleges fontosságú. A kormánynak ezek vörös vonalak, ezekben a kérdésekben nem tud engedni.*” Szó szerint ugyanígy nyilatkozott Varga Judit igazságügyi miniszter, a korrupciós vádra ő sem reagált. Az EB nyilvánosságra került levelében a kormány által említett témákról egyáltalán nem volt szó.

Július elsejéig marad a benzinárstop és az élelmiszerárstop – jelentette be Orbán Viktor Facebook oldalán. A miniszterelnök szerint egész Európában nőnek az árak, ennek pedig elsődleges oka a háború. *„És amíg a háború nem ér véget, addig az árak nőni fognak. De ezt nem nézzük tétlenül, ezért alkalmazunk árkorlátozást*” – tette hozzá. Arról nem szólt, hogy a kiskereskedők és a benzinkutas kisvállalkozók ezreinek létét fenyegeti, ha a beszerzési árnál olcsóbban kell eladniuk az árut (noha ezek érdekképviselői erre rögtön figyelmeztettek), továbbá hogy minél tovább érvényes az árbefagyasztás, annál nagyobb sokkot jelent majd a megszüntetése után a hatalmas áremelkedés.

Április 28. Július 1-től 3,9% rendkívüli, január 1-től visszamenőleges nyugdíjemelést jelentett be a kormány a felgyorsult infláció miatt.

Április 30. Bósz Anettet jelölte a DK Budapest kulturális ügyekkel foglalkozó főpolgármester-helyettesének, miután az országgyűlési képviselővé választott Gy. Németh Erzsébetnek le kellett mondania az összeférhetetlenné vált tisztségéről. Bósz Anett 2018-ban a baloldali összefogás részeként a Liberális Párt jelöltjeként került be az éppen távozó országgyűlésbe (a következő évben az egykor FIDESZ-es, majd SZDSZ-es Fodor Gábor utódaként a párt elnöke is lett), és ott először a Párbeszéd frakciójába ült be. Ám tíz nap múlva nézeteltérésekre hivatkozva kilépett – ezzel kis híján megszűnésre ítélte a nélküle csak négy fős frakciót, amelyet a Pécssett egyéni kerületben függetlenként megválasztott Mellár Tamás belépése mentett meg –, független lett, majd a DK frakciójának tagja.

Május 2. Megalakult az új országgyűlés. Az esküt Hadházy Ákos kivételével minden képviselő letette, de utána a Momentum, a DK és a Párbeszéd képviselői kivonultak. Fekete-Győr András Momentum-frakcióvezető elmondta: *„olyan választási rendszer, médiarendszer működik Magyarországon, amiről tudjuk, hogy nem demokratikus. Ezért vonultunk ki, mert nem akartuk legitimálni ezt az alakuló ülést.*” Hozzátette: a következő években a munkát elsősorban a parlamenten kívül, *„változást akaró közösségek mozgósításával és megszerzésével fogják tölteni. ...Természetesen a Parlament falain belül is részt veszünk a munkában, és hazafias és haladó szellemű alternatívát fogunk állítani a rendszerrel szemben.*” A hivatalos előtt a Momentumosok egy *„alternatív eskü”* is letettek: *„Esküszünk, hogy küzdeni fogunk egy igazságos, emberséges és zöld Magyarország létrejöttéért, a demokratikus Magyarország megteremtéséért!”* A párt képviselői bizottsági tagságon kívül parlamenti tisztségeket sem vállaltak, lemondva az ezekkel járó jelentős többletjövedelemről.

Kövér Lászlót negyedszer is megválasztották az országgyűlés elnökévé: titkos szavazáson 183 érvényes szavazatból 170-et kapott. Megőrizte tisztségét Hende Csaba mint törvényalkotásért felelős alelnök és egyúttal a törvényalkotási bizottság elnöke, valamint a kormánypárti alelnökök: a

FIDESZ-ből Jakab István és Lezsák Sándor, továbbá Latorcai János (KDNP). Az ellenzék részéről új alelnök lett Oláh Lajos (DK) és Duró Dóra (Mi Hazánk), ami mutatta, hogy a javaslatokat előzetes megegyezés hiányában benyújtó Kövér László hajlamos volt a szélsőjobboldali Mi Hazánk álláspontjának megfelelően egyformán kezelni az 57 képviselővel rendelkező hat demokratikus ellenzéki frakciót és a hat fős Mi Hazánkat. A háznagy Mátrai Márta (FIDESZ) maradt. A személyi javaslatokat (az elnökön kívül nyílt szavazással) ellenszavazat nélkül fogadták el, kivéve Duró Dórát, aki a DK-tól kapott 14 ellenszavazatot.

A 15 bizottság megmaradt, a mandátumukat megtartott kormánypárti elnökök is általában maradtak. Abban viszont nem tett gesztust a házelnök a szélsőjobboldalnak, hogy a Mi Hazánk a nemzetbiztonsági bizottságnak nem csak az általa követelt elnökségét nem kapta meg, hanem benne még tagságot sem. Egyedül a vállalkozásfejlesztési bizottság elnöki tisztsége jutott a pártnak (Apáti István), és egy alelnökség a kulturális bizottságban. A kötelezően ellenzéki vezetésű bizottságok élére Vajda Zoltán (MSZP, költségvetési) és Sas Zoltán (Jobbik, nemzetbiztonsági) került, ezen kívül a fenntartható fejlődés bizottságának lett ellenzéki vezetője Keresztes László Lóránd (LMP) személyében. A népjóléti bizottság elnöki posztja indoklás nélkül betöltetlen maradt. Utóbb kiderült: a DK által oda jelölt Varju Lászlót és négy más ellenzéki képviselőt a többség azért nem hajlandó megválasztani parlamenti tisztségekre, mert korábban „*tiszteletlenül*” nyilatkoztak az (egyébként nagyon sok jogász és politikus által mind tartalmát, mind elfogadásának módját tekintve vitatott) Alaptörvényről, bár az esküt letették rá. Néhány Momentum-képviselő sem kapott bizottsági tagságot.

Megalakultak a frakciók is, minden korábbinál több, kilenc frakcióval, mivel a hatpárti ellenzéki összefogás pártjai önálló képviselőcsoportot alakítottak.

FIDESZ: 117 fő; frakcióvezető: Kocsis Máté

KDNP: 18 fő; frakcióvezető: Simicskó István

DK: 15 fő; frakcióvezető: Gyurcsány Ferenc

Jobbik: 10 fő; frakcióvezető: Jakab Péter

Momentum: 10 fő; frakcióvezető: Fekete-Győr András

MSZP: 10 fő; frakcióvezető: Tóth Bertalan

Párbeszéd: 6 fő ; frakcióvezető: Tordai Bence

LMP: 5 fő; frakcióvezető: Ungár Péter

Mi Hazánk: 6 fő; frakcióvezető: Toroczkai László

Hadházy Ákos független képviselő lett, mert az eskütétel bojkottja miatt összekülönbözött a Momentummal, és a korábbi megállapodás ellenére nem lett a frakció tagja. Élesen támadta a Jobbikot, az MSZP-t és az LMP-t, amiért képviselői benn maradtak a teremben, és egyebek közt szó nélkül végighallgatták a hamarosan távozó Áder János köztársasági elnök erősen elfogult pártpolitikus beszédét: szerinte „*ezek a pártok kollaboráns pártok*”.

A köztársasági elnök felkérte Orbán Viktort a kormányalakításra, aki ezt elfogadta. A kormány megbízatása megszűnt, az új kabinet megalakulásáig ügyvezetővé vált.

Május 5. Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter Alekszej Lihacsovval, a Roszatom vezérigazgatójával tárgyalt Isztambulban, miközben az európai államok jórészt megszakították orosz kapcsolataikat, Finnország pedig felmondott egy, a paksi bővítéshez hasonló szerződést a Roszatommal.

A miniszter közölte: a tárgyaláson a Roszatom (az orosz állami nukleáris energetikai vállalat) vezetői biztosították Magyarországot arról, hogy technológiai szempontból továbbra is képesek a beruházás végrehajtására. „*A nukleáris erő, az atomerőmű két új blokkjának a megépítése Magyarország nemzetbiztonsági, nemzetgazdasági, nemzetstratégiai érdekeit szolgálja, az Magyarország energiaellátását biztosabbá és kiszámíthatóbbá fogja tenni*”

– jelentette ki. „*Magyarországnak az az érdeke, hogy minél nagyobb mértékben önellátó tudjon lenni az energiatermelés tekintetében, és ehhez kapacitásokra van szükség, a legnagyobb sajátenergia-előállítási kapacitás lehetőségét pedig az atomenergia jelenti.*” Arról nem szólt, hogy mindehhez orosz fűtőanyagra vagyunk utalva.

Május 6. *„Ez a javaslat felér a magyar gazdaságra ledobott atombombával”* – így indokolta Orbán Viktor miniszterelnök, hogy megvétózta az Európai Uniónak az orosz olajimport fokozatos megszüntetésére tett javaslatát. A Magyarországnak ajánlott másfél vagy két és fél éves halasztást nem tartotta elegendőnek az átállásra. Egyúttal mentegette is a csaknem egyedül maradt: *„Egy ilyen hatalmas ügyben, amikor olyan nagytestű országok, mint Franciaország, Németország, Lengyelország egy szankciós politikáért meg vannak veszve, mert meg vannak győződve róla, hogy ez segíteni fog, ebben hisznek, ilyenkor Magyarországnak a vétóját az ügyek megakasztására való képességét fenn kell tartani a magyar szempontból legfontosabb kérdésekre, mert egyébként elveszítjük az összes barátunkat az EU-ban.”* Tudniillik más országoknak is voltak aggályai, de nem léptek fel olyan határozottan, mint a magyar miniszterelnök. Öt év alatt záródna csak le a magyar energiaszállítási és betáplálási rendszer átalakítása, az Európai Unió erre ad pénzt, de csak papíron, azt még nem adták oda. Érdeemes elgondolkodni, hogy van-e értelme ekkora költséggel egy ilyen átalakulásnak, mert 4-5 évbe tartana, miközben a háború az most van – mondta. *„Néhány hete egy uniós csúcson létrehoztunk egy konszenzust, ami figyelembe veszi, hogy az országoknak eltérő energiaszerkezete van és minden országnak szuverén joga, hogy milyen energiaösszetételben működteti az országot. Az Európai Bizottság javaslata felrúgja a versailles-i konszenzust, ezzel megbontotta a Versailles-ban két nap alatt létrehozott európai egységet. Az EB elnöke megtámadta az európai egységet”* – magyarázta a kormányfő. *„Akinak van tengere, az tud hajóval olajat szállítani. Nekünk is lenne, ha nem vették volna el őket.* [Ezt a kijelentést felháborodva fogadta a horvát miniszterelnök és közvélemény, itthon pedig többen megpróbálták elmagyarázni Orbán Viktornak: az adriai kikötőkkel rendelkező Horvátország a magyar korona társországa volt, de nem Magyarország része, a Budapestről irányított Fiume pedig végleges jogállási rendezés hiányában úgynevezett corpus separatum, külön test volt Magyarországon a vármegyei rendszeren kívül.] *Ezért hazánkba csak csövezetéken érkezhetsz olaj.”* Ha a jelenlegi formájában elfogadná a kormány az Európai Bizottság olajembargós javaslatát, vége a rezsicsökkentésnek, és 700 forintba kerülne a benzin és 800-ba a gázolaj – fejtette ki. Arról nem szólt, és nem is kapott kérdést, hogy az árfelfagyasztások nem tarthatnak örökké, és súlyos károkat okoznak az érintett ágazatoknak, miközben a fogyasztóknak kétségkívül kedveznek, de nem ösztönzik őket takarékosagra. Továbbá az se került szóba, hogy a 12 éve kormányzó politikai erő miért nem tett már sokkal többet az egyoldalú orosz függés felszámolásáért, alternatív beszerzésért és az olajfinomítók más olajfajtára történő átállításáért, míg más országok ezt már a Krím 2014-es jogsértő orosz elfoglalása után elkezdték. A miniszterelnök a bojkott melletti fő érvet sem említette, hogy tudniillik Oroszország az olaj- és gázbevételek euró- és dollármilliárdjaiból finanszírozza tömeggyilkos háborúját.

Orbán Viktor megismételte álláspontját a másik olyan kérdésről is, amelyben az ország egyedül maradt az EU-ban, és még közeli szövetségeseivel (V4, Szlovénia) is szembe került. *„Szerintünk aki fegyvert szállít, bajt hoz a saját fejére is, különösen akkor, hogy a háborúban álló fél a szomszédja. Most már Kárpátaljára belöttek, mert valaki szállítani készült fegyvereket. Ezeket ki fogják löni, így lesz ezután is. Aki Ukrajnába fegyvert szállít be, az ott élő embereket célponttá teszi. ... Ez egy orosz-ukrán háború, nem a mi háborúnk, azt kell eldönteni, hogy mi a viszonyunk hozzá. Ilyenkor az országok oldalt választanak, de az én felfogásom a történelmi tapasztalat alapján az, hogy nem oldalt kell választani, hanem álláspontot kell választani, ami megfelel a magyar érdekeknek. Nekünk van ilyen álláspontunk, a béke. ... Nem vagyok hajlandó semmilyen ország érdekeit sem követni és azonosítani a magyar érdekekkel, ha az ellentétes azzal. Mi ebből a háborúból ki akarunk maradni. Van szívünk, bennünket is anya szült, Magyarország valaha volt legnagyobb humanitárius segítségét nyújtjuk”* – fűzte hozzá.

A jórészt Mészáros Lőrinc érdekeltségeit soraiban tudó Themis magántőkealap vezette konzorcium nyerte meg két érvényes pályázó közül az autópályák építésének és karbantartásának koncessziós jogát a következő 35 évre – jelentette be Rogán Antal miniszter, miniszterelnöki kabinetfőnök az eljárás eredményét. Újságírói kérdésre azt válaszolta, hogy *„lehet szíjjlászlózni meg mészároslórincezni, de ezek a szereplők mindig versenyen nyertek el megbízásokat, és jelen esetben jobb, hogy ők nyertek, mintha egy külföldi nyert volna”*. A nyertes konzorcium *„a jelenlegi*

finanszírozási környezetben hatalmas terhet és sok kockázatot vállal magára”, mivel a kiírásban szereplő útépitéseket és -bővítéseket az első tíz évben kell megvalósítani.

Május 7. A Jobbik – szokatlan módon titkos helyszínen, a nyilvánosság kizárásával tartott – tisztújító kongresszusán nagy többséggel (243 szavazatból 71,4 %) újraválasztották Jakab Pétert a párt elnökévé. → június 8. Az ellenjelölt volt országgyűlési képviselő, Stummer János a szavazatok 27,8 %-át szerezte meg. Az eredmény annak ellenére született, hogy a parlamenti frakciót továbbra is vezető Jakab Pétert sokan hibáztatták a párt különösen rossz, egyetlen egyéni mandátum megszerzése nélkül végződött választási szerepléséért, továbbá a sajtóban megvádolták: el akart tussolni egy aktivistájuk ellen egy rendezvényükön történt nemi erőszak-kísérletet. A politikus újraválasztása után azt mondta: a Mi Hazánk Mozgalom a FIDESZ szatellitpártja, a Jobbik a jobboldali ellenzék. Hangsúlyozta: *„egységesnek kell maradnia az ellenzéknek, de meg kell mutatnia a sokszínűségét. Vannak közös nemzeti minimumok, de azért nem mindenben gondolkodunk egyformán és ugyanúgy”*. Stummer János két nap múlva kilépett a pártból. A Facebookon közölte: *„nyilvánvalóvá vált számomra, hogy az a politikai közösség, amelynek az utóbbi 13 évben tagja és építője voltam, nem azon az úton kíván tovább haladni, ami a hazám jövője szempontjából üdvös. Jakab Péter és szűk környezetének politikáját és vezetési gyakorlatát eddig is távolságtartással kezeltem, a továbbiakban viszont nem kívánok közösséget vállalni vele.”*

Május 9. Este váratlanul Budapestre érkezett Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke, *„tisztázni a szankciókkal és az energiabiztonsággal kapcsolatos kérdéseket”*. A német kereszténydemokrata politikus *„hasznosnak”* nevezte az Orbán Viktor miniszterelnökkel folytatott megbeszélést: *„Előreléptünk, de további munkára van szükség.”* Később Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter is azt mondta: *„egy kicsi előrelépést sikerült elérni, de nagyon sok mindent kell még megbeszélni ahhoz, hogy Magyarország változtasson álláspontján”*. Sokadszor megismételte: *„Nem engedhetjük meg, hogy a magyar emberekkel fiztessék meg ennek a háborúnak az árát”*.

Május 10. Hivatalba lépett Novák Katalin köztársasági elnök. Hivatalvezetőjévé korábbi EMMI-beli és miniszterelnökségi munkatársát, Ekler Gergely volt államtitkárt nevezte ki, kabinetfőnökké pedig Schanda Tamást, az Innovációs és Technológiai Minisztérium volt államtitkárát. Ünnepélyes beiktatása május 14-én történt.

Május 13. *„Orbán Viktor miniszterelnök a köztársasági elnök felkérésének eleget téve lefolytatta konzultációit a kormányalakításról, és megállapodott leendő kormányának minisztereivel a következő négy év közös munkájáról”* – tájékoztatta az MTI-t Havasi Bertalan, a Miniszterelnöki Sajtóiroda vezetője. Orbán Viktor általános miniszterelnök-helyettesnek változatlanul Semjén Zsolt KDNP-elnököt kérte fel, aki egyúttal a nemzetpolitikáért, nemzetiségpolitikáért, egyházpolitikáért és egyházdiplomáciáért felelős miniszter maradt. Rajta kívül más nem jutott be a kormányba a KDNP-ből. Megőrizte tisztségét Nagy István agrár-, a 74 éves Pintér Sándor belügy-, Varga Mihály pénzügy-, Szijjártó Péter külgazdasági és külügy- és – egyetlen nőként – Varga Judit igazságügyi miniszter, valamint Gulyás Gergely, a Miniszterelnökség és Rogán Antal, a Miniszterelnöki Kabinetiroda vezetője. Palkovics László feladatköre szűkült: a felsőoktatást és tudományt, a szakképzést, a foglalkoztatáspolitikát és a munkavédelmet, a fogyasztóvédelmet, továbbá a teljes energetikát, ipart, közlekedést és kereskedelmet felügyelő Innovációs és Technológiai Minisztérium helyett egy Technológiai és Ipari Minisztérium vezetésére kérték fel. Visszatért Lázár János, a Miniszterelnökség 2014-2018 közti vezetője egy Építési és Beruházási Minisztérium élére, Navracsics Tibor (2010-2014-ben közigazgatási és igazságügyi miniszter, 2014-ben néhány hónapig külgazdasági és külügyminiszter, majd 2014-2019-ben az Európai Bizottság magyar tagja) pedig területfejlesztésért és az uniós források felhasználásáért felelős miniszterként. Teljesen új tagként hárman kerültek be a kormányba. A Honvédelmi Minisztériumot a nyugállományú hivatásos katona Benkő Tibor helyett a hadiiparban is érdekelt és részben orosz érdekeltségű cégei

által a kormánnyal üzleti kapcsolatban álló Szalay-Bobrovniczky Kristóf nagyvállalkozóra, volt diplomatára, Habony Árpád informális kormánykommunikációs tanácsadó barátjára és korábbi üzlettársára, Szentkirályi Alexandra kormánybiztos férjére bízták. Egy másik volt londoni nagykövet, menedzser és üzletember, a politikai tisztséget korábban soha be nem töltött Csák János a Kulturális és Innovációs Minisztérium vezetője lett, Nagy Márton miniszterelnöki tanácsadó, volt MNB-alelnök pedig a gazdaságfejlesztésért felelős miniszter. Rogán Antalhoz került az összes polgári nemzetbiztonsági szolgálat, tehát az Alkotmányvédelmi Hivatal és a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat a belügytől, az Információs Hivatal a külügytől, a BM-nél maradó korrupcióellenes Nemzeti Védelmi Szolgálat szerepét pedig csökkentették. A korábban Pintér Sándor által kitalált Terrorelhárítási Információs és Bűnügyi Elemző Központ is a kabinetirodához került Nemzeti Információs Központ néven, megnövelt hatáskörrel. Ezzel a belügyminiszter pozíciója jelentősen gyengült, a kabinetfőnöké nagyot nőtt. Az addig önálló, közvetlenül a miniszterelnök által irányított Miniszterelnöki Kormányirodát a Miniszterelnöki Kabinetiroda részévé tették, tehát szintén Rogán Antal felügyelete alá. A Külügytől elvették az Eximbank és az Exporthitelbiztosító felügyeletét, viszont megkapta a Paks II. atomerőmű-bővítés ügyét. Közzétették a kormány új szerkezetéről szóló két törvényjavaslatot is, amelyekből azonban nem derült ki, hogy kihez kerül a megszűnő Emberi Erőforrások Minisztériumától a továbbra is önálló tárca nélkül maradó egészségügy, a közoktatás, a szakképzés, a szociális és családügyek, a sport, az ITM-től pedig a foglalkoztatáspolitikai és a munkaügy. (Az egészségügy és a közoktatás Belügyminisztérium alá rendeléséről ekkor még csak híresztelések szóltak, hivatalosan senki nem mondta ki, csak május 18-án, a miniszterjelöltek bizottsági meghallgatásán – az utóbbi ellen a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete máris szót emelt.) A honvédelmi miniszteren kívül távozott Kásler Miklós (EMMI) és két tárca nélküli miniszter: Máger Andrea (nemzeti vagyon) és a KDNP-s Süli János (Paks – ő a Külgazdasági és Külügyminisztériumban folytatta). → május 24.

Május 16. Az országgyűlés ismét miniszterelnökké választotta Orbán Viktort, aki letette az esküt. 133 szavazatot kapott, kizárólag a FIDESZ és a KDNP képviselőitől, valamint Ritter Imre német nemzetiségi képviselőtől. A kormányoldarról nem szavazott Szijjártó Péter külügyminiszter (hivatalos külföldi útja miatt előre bejelentett távollévő), valamint Csöbör Katalin és Erős Gábor. 27 ellenzéki nemet mondott, 36 pedig – köztük a házelnök alább idézett szavaira válaszul a teljes DK-frakció – nem vett részt a szavazásban.

A választás utáni beszédében a miniszterelnök ígéreteket tett: *„Vállalom, hogy megvédjük a teljes foglalkoztatottságot. Vállalom, hogy megvédjük a családtámogatásainkat. Vállalom, hogy megvédjük a nyugdíjak értékét. És vállalom, hogy megvédjük a rezsi-csökkentést is. Vagyis mindenkinek lesz munkája, a nyugdíjnak lesz értéke, a családoknak lesz biztonsága, és a gyerekeknek lesz jövője. Az egész Európában vágtató inflációt terveink szerint Magyarországon először megszelídítjük, aztán megfékezzük.”* Ismét az Európai Unió bírálata tette ki a beszéd jelentős részét: *„Brüsszel nap mint nap visszaél a hatalmával, és csupa olyasmit akar ránk kényszeríteni, ami nekünk rossz, és tőlünk idegen. Az 'élni és élni hagyni' elv jegyében mi toleranciaajánlatot tettünk a migráció, a gender és most legutóbb az olajembargó ügyében is. Toleranciaajánlatainkat visszautasították. De mi továbbra sem adjuk föl a határok védelmét, nem bontjuk le a kerítést, és nem engedünk be migránsokat. Megvédjük a családjainkat, a genderaktivistákat nem engedjük be az iskoláinkba, nálunk az apa férfi, az anya nő, a gyerekeinket pedig hagyják békén. Kitartunk Magyarország békéje és biztonsága mellett, és nem fogadunk el olyan gazdasági intézkedéseket, amelyek tönkretennék a magyar családokat.”* Ezután feltette a kérdést: *„Mit keresünk az Európai Unióban? A válasz az, hogy az álmainkat. A hazák hazáját, a demokráciák demokráciáját. Nem azért vagyunk tagjai az Európai Uniónak, mert olyan, amilyen, hanem azért, amilyen lehetne.”* Szerinte amíg úgy látják, hogy van erre fikarcnyi esély is, addig küzdeni fognak érte, mert egy ilyen Európa adja a legnagyobb lehetőséget Magyarország számára. Magyarország helyét az Európai Unióban látják, ahol harcol az elveiért és szövetségeseiket keres ehhez. Azt is világosan kimondta, most először: *„Ebben a háborúban Ukrajna a megtámadott és Oroszország a támadó. Ezért támogatjuk Ukrajnát”,* félretéve, hogy Ukrajna korábban milyen jogsértéseket követett el a magyar

kisebbség ellen, és hogy szerinte Ukrajna elnöke nyíltan beleavatkozott a magyar választásokba, és az ellenfeleiket támogatja. Ez azért volt fontos, mert két órával korábban Orbán Balázs miniszterelnökségi államtitkár, a miniszterelnök immár képviselői mandátumhoz is jutott politikai igazgatója, a többszázmilliárd forint közpénzzel indított, de elméletileg független Matthias Corvinus Collegiumot működtető alapítvány elnöke egy napirend előtti válaszban feltűnést keltve „*amerikai-orosz háborúnak*” nevezte azt, ami Ukrajnában zajlott, éles ellentétben Novák Katalin köztársasági elnök május 14-i beiktatási beszédével, amely keményen elítélte az orosz agressziót, és néven nevezte Putyin elnököt. Kövér László házelnök egy előző napi tv-műsorban „*amerikai-kínai háborúnak*” nevezte ugyanazt. Új szerkezetű jövődó kormányáról egy szót sem szólt a miniszterelnök, így az oktatás és az egészségügy sorsáról sem.

„*Mi a megalakuló kormányt törvénytelennek tekintjük* – jelentette ki Gyurcsány Ferenc, a DK elnöke mindezt megelőzően, napirend előtt. A törvényesség szerinte nem a jogszerűség látszata, hanem „*a törvényben rögzített népakaratnak való megfelelés. ... Ez a kormány megtörte a népakaratot, amikor megszállta és szétzilálta a köztársaságot. ... A nép nem adott felhatalmazást arra, hogy a kormány alkotmányellenesen az államhatalom kizárólagos megszerzésére törekedjen. Márpedig önök ezt teszik.*” Az igaz, hogy megnyerte a FIDESZ a választást, de „*a választás nem fejezi ki mindig a népakaratot*” – véli Gyurcsány. Csak akkor van ez így szerinte, ha a választás szabad és tisztességes, ha „*a versengő gondolatok és eszmék egyenlő feltételekkel jutnak el a választókkal, akik szabad és nyílt vitában választhatnak a progamok közül.*”

Kövér László házelnök reagálása: „*Önnek nincs joga törvénytelennek nevezni egy demokratikusan megválasztott kormányt. Különösen nincs erkölcsi alapja, miután szándékosan polgárháború szélére juttatta Magyarországot 2006-ban*”. Szerinte Gyurcsány minden létező bűnt elkövetett a nemzet, az ország, a demokrácia és a jogállam ellen, amire személyes példákat is tudna mondani, de attól „*most megkíméli*” a házat. „*Szeretném felhívni a figyelmét arra, hogy ez volt az első és utolsó olyan felszólalása az országgyűlésben, legalábbis ha én vezetem az ülést, amikor Magyarország törvényesen megválasztott kormányát törvénytelennek meri nevezni.*”

A napirend előtti vita általában is az addigi stílus folytatását mutatta, a kormány képviselői élesen elutasítottak minden – többnyire szintén éles – ellenzéki véleményt.

Május 17. Az országgyűlés kivételes eljárással máris elfogadta a minisztériumok felsorolásáról szóló új törvényt, ami lehetővé tette a miniszterek kinevezését az új elnevezések szerint.

„*Nem a fogyasztás ideje ez: megtakarítani, megtakarítani, megtakarítani!*” – riadóztatott Virág Barnabás a Magyar Nemzeti Bank alelnöke a Portfolio Hitelezés Konferencián, a miniszterelnök előző napi beiktatási beszédétől látványosan eltérő hangsúlyokkal. Szerinte „*ahhoz, hogy deflációs pályára álljon a világ, meg kell teremteni a monetáris és fiskális politika összhangját, a szigorú monetáris politikának fegyelmezett költségvetési politikával kell párosulnia*”. El kell halasztani kiadási tételeket, például egyes kormányzati beruházásokat. Figyelmeztetett: a jelentős jegybanki kamatemelések ellenére „*Magyarországon sem elkerülhető, hogy két számjegyű tartományba emelkedjen az infláció a következő hónapokban*”. Az is elhangzott, hogy a kormány által lelkesen kommentált, váratlanul nagy, 8,2%-os első negyedévi GDP-növekedést (amelynek alapja részben a járvány miatti alacsony előző évi bázis volt) jelentős csökkenés követheti.

Kiderült: a fővárosi fejlesztések ügye a Miniszterelnökségtől annak a Lázár Jánosnak mint építésügyi és beruházási miniszternek az irányítása alá kerülnek, aki többször túlzottnak nevezte a fővárosra költött pénzeket a „*vidékhez*” képest, és akit még a FIDESZ-es Tarlós István korábbi főpolgármester is többször Budapest-ellenesnek látott. Kiss Ambrus főpolgármester-helyettes viszont – nem először – csődveszélyről, Budapest működésképtelenné válásáról beszélt az elvonások miatt.

Május 18. Az Alkotmánybíróság (6, illetve 5 ellenvéleménnyel) megtiltotta a Karácsony Gergely főpolgármester által magánszemélyként kezdeményezett népszavazást az

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az álláskeresési járadék folyósításának leghosszabb időtartama 270 nap legyen?” és az

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés helyezze hatályon kívül a Fudan Hungary Egyetemért Alapítványról, a Fudan Hungary Egyetemért Alapítvány részére történő vagyonyjuttatásról szóló 2021. évi LXXXI. törvényt?”

kérdésekről. Ezeket az NVB még 2021 nyarán jóváhagyta, később a Kúria is, majd 2022 márciusában → március 9. az NVB megállapította, hogy összegyűlt a több mint 200 000 érvényes aláírás. Ezután az új országgyűlés igazságügyi bizottsága benyújtotta a kiírásról szóló határozati javaslatot, ami az aláírások száma alapján kötelező volt, és azt az országgyűlés május 16-án meg is tárgyalta. Csakhogy közben két meg nem nevezett állampolgár alkotmányjogi panasszal élt, és ezt Varga Judit igazságügyi miniszter támogatta. Az Ab többsége mindkét esetben neki és a panaszosoknak adott igazat. A határozat szerint a Kúria tévesen ítélte úgy, hogy az álláskeresési járadékról szóló kérdés nem érinti a költségvetési törvényt, amelyről tilos népszavazást tartani, mert hiába van szó felülről nyitott előirányzatról, mégiscsak több pénzt kellene költeni erre a célra. A Fudan Egyetem esetében pedig az Ab többsége szerint abban tévedett a Kúria, hogy bár az egyetemi alapítványról 2021-ben külön törvény született, az a magyar-kínai szerződésről 2018-ban kihirdetett törvény végrehajtásáról szól, tehát közvetlenül összefügg azzal, és ezért abba a tilalomba ütközik, hogy nemzetközi szerződésről nem lehet népszavazást tartani. Ezzel az ügy lekerült napirendről, a parlamentben már megtárgyalt javaslattal együtt.

Karácsony Gergely reagálása: „Az Alkotmánybíróság tagjainak többsége a két népszavazási kezdeményezést elkaszáló mai döntésével nyilvánvalóan a FIDESZ politikai elvárásait teljesítette. Úgy tűnik, a kormánypártok csak hivatkozni szeretnek a népre, de igazából félnek tőle... Az Alkotmánybíróság, amely az erkölcsi integritására egykor minden magyar büszkesége lehetett [értsd: amelynek erkölcsi integritására egykor minden magyar büszke lehetett], néhány tiszteletre méltó kivételtől eltekintve mára zugüggyvédi mentalitású pártkatonák gyülekezőhelye lett. Az utókor ítéld majd felettük is.” Elítélték az Ab határozatát a demokratikus ellenzéki pártok is.

Május 19. „Megbomlott a költségvetés egyensúlya, az államadósság szintje fenntarthatatlan” – mondta Matolcsy György, a Magyar Nemzeti Bank elnöke egy szakmai konferencián. Kétéves versenyképességi programot javasol a jegybank az új kormánynak a „drámaian megbomlott” egyensúly visszaállításához. Olyan, az inflációval is súlyosbított kockázat alakult ki, hogy az ország elveszítheti a következő éveket, és veszélybe került az előző évtized felzárkózása. Ugyanezen a napon Varga Mihály, a miniszterjelöltként meghallgatott pénzügyminiszter a parlamenti bizottságban arról beszélt, hogy az idei költségvetés is kiigazításra szorul. Felidézte, hogy decemberben korlátozták a tárcák 2022-es kiadási előirányzatait 350 milliárd forinttal, és 750 milliárd forint értékben halasztott el beruházásokat a kormány. Ez a miniszter szerint összesen ezermilliárd feletti kiigazítás volt eddig. „Az egyensúlyi mutatók javítását folytatni kívánjuk”. A kiigazítás mértékét nem említette, képviselői kérdésre válaszolva hangsúlyozta, hogy „a megszorítás szó nem szerepel a kormány szótárában”.

„Isten, haza, család” jelszóval, a közpénzmilliárdokból működő Alapjogokért Központ szervezésében megnyílt Budapesten az amerikai ultrakonzervatív összejövétel, a Conservative Political Action Conference, de viszonylag kevés személyes résztvevővel és jelentős politikussal. Orbán Viktor miniszterelnök magát szinte a világ egyik vezető politikusaként beállítva fejtette ki, hogy 2024 sorsdöntő év lesz, „Amerikában elnök és kongresszusi választások, Európában EP-választások lesznek, ez a két helyszín kijelöli a nyugati civilizációért folytatott harc két frontját. Ma egyik sincs a kezünkben, pedig mindkettőre szükségünk van.” Élesen bírálta Biden elnök Demokrata Pártját: „Arctalan, ideológiaképzett bürokrata emberek ülnek Washingtonban és Brüsszelben, progresszív liberálisok, a woke-álmotól megrészegült újmarxisták, Soros György kitarított emberei. Ők azok, akik el akarják törölni a nyugati életformát, amiért az elődeink küzdöttek a második világháború és a hidegháború alatt.”

Május 22. *„Április 3-án a magyar emberek megerősítettek minket abban, hogy jól tettük, hogy megcsináltuk, és úgy gondolják, hogy még, még, még, Európa legnagyobb kulturális beruházásának teljesen el kell készülnie. Úgy érzem, megkaptuk a felhatalmazást a teljes program megvalósítására”* – mondta Orbán Viktor miniszterelnök a Városligetben felépült új Néprajzi Múzeum avatásán. Ezt annak ellenére jelentette ki, hogy a 2019-es önkormányzati választás után megígérte: nem építenek fel a már folyamatban lévő épületeken kívül semmit, amit a főváros választott vezetői elleneznek. Karácsony Gergely főpolgármester, akit éppen a zöldpárti programmal választottak meg, azóta is többször is közölte, hogy a főváros nem kér legnagyobb zöldterületének beépítéséből. Az építészetiileg egyébként érdekes Magyar Zene Házáról például azt mondta, hogy *„barbár erőszak jegyében épült”*. Zuglóban és a 17 további fővárosi választókerület közül 16-ban pedig ellenzéki képviselőket választottak a polgárok.

Május 24. A köztársasági elnök kinevezte a kormány tagjait, akik ezután az országgyűlés előtt letették az esküt. → május 13.

Az országgyűlés ezt megelőzően módosította az Alaptörvényt. Eszerint a kormány nem csak *„az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető súlyos esemény”* esetén hirdethet ki veszélyhelyzetet, hanem *„szomszédos országban fennálló fegyveres konfliktus, háborús helyzet vagy humanitárius katasztrófa”* esetén is, és ilyenkor *„rendeletet alkothat, amellyel – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat”*. E rendeletek előzetes országgyűlési felhatalmazás alapján, mint ez már 2020 tavasza, a Covid-járvány megjelenése óta gyakorlat volt, lényegében tetszőleges ideig hatályban maradhattak, hiszen a veszélyhelyzet megszüntetéséről is a kormány dönthet. A képviselők egyúttal újabb törvénybe foglalták azokat a veszélyhelyzeti kormányrendeleteket, amelyeket a veszélyhelyzet megszüntetése után is hatályban kívántak tartani. Az ellenzék szerint kizárólag az volt a kormány célja, hogy a végtelenségig fenntarthassa a rendeleti kormányzást, pedig az addigi jogcímek is elegendőek lettek volna, valamint a folyamatosan működő országgyűlésben kényelmes többségével rendeletek helyett gyorsan átvitt törvénymódosításokkal is rendezhette volna, amit kívánt. Minden döntés csak kormánypárti + német nemzetiségi támogatással zajlott, az Alaptörvény-módosítás szavazásában a DK részt sem vett.

Orbán Viktor ezután – miután a köztársasági elnök aláírta az Alaptörvény-módosítást, bár azt a Magyar Közlönyben még nem hirdették ki – máris bejelentette, hogy éjfél-től életbe lép a háborús veszélyhelyzet. Elmondta: *„a járvány alatt bevezetett veszélyhelyzethez hasonlóan ez is lehetővé teszi a kormánynak, hogy azonnal reagáljon”*, sőt *„arra is lehetősége van, hogy a mindenkit megillető alapjogokat az általában elfogadhatónál erőteljesebben korlátozza, vagy egyenesen felfüggeszse”*. A rendelet késő este meg is jelent. A járványveszély-helyzetet viszont június 1-től megszüntették, tehát egy hétig kétféle veszélyhelyzet volt érvényben.

Törvényt hoztak a kormány új szerkezetével összefüggő számos törvénymódosításról is, de úgy, hogy ebből még mindig nem derült ki, melyik új elnevezésű minisztérium pontosan miért felel. Például nem jelent meg benne, hogy a közoktatást és az egészségügyet világszerte példátlan módon a 74 éves Pintér Sándor nyugállományú rendőrtábornok kezébe adják. A hatáskörök rendezését ugyanis rábízták a kormányra, amely az erről szóló rendeletet csak megalakulása után fogadhatta el. Igaz, a kormánytagok eskütétele előtt az országgyűlésben a miniszterelnök elmondta, kinek mi lesz a feladata, késő este pedig a rendelet is megjelent.

A már ismerteken kívül érdekes újdonságok voltak:

Egyértelművé vált, hogy a Miniszterelnöki Kormányiroda a Miniszterelnöki Kabinetiroda része lesz ugyan, de *„az általános politikai koordinációért felelős miniszter [azaz a kabinetfőnök] munkaszervezetében mint a miniszterelnök munkaszervezetében működik. A Miniszterelnöki Kormányiroda közigazgatási államtitkárát az általános politikai koordinációért felelős miniszter a miniszterelnök útmutatása szerint irányítja”*, ugyanis *„a miniszterelnök a Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter útján irányítja a Miniszterelnöki Kormányiroda közigazgatási államtitkára tevékenységét”*.

Jogszába iktatták „*a miniszterelnök politikai igazgatója*” (Orbán Balázs FIDESZ-képviselő) hatáskörét: „*A miniszterelnök a kormány kijelölése szerint a politikai igazgató útján elláthat bármely, a kormány feladatkörébe tartozó, vagy kiemelt fontosságú politikai, külpolitikai és közpolitikai, valamint társadalom-, gazdaság- vagy egyéb szakpolitikai feladatot*”. Sőt, a Miniszterelnökséget vezető miniszter „*a miniszterelnök politikai igazgatója útján*” gyakorolja a Nemzeti Közzolgálati Egyetem fenntartói jogát.

A sportot a honvédelmi miniszterhez rendelték. A környezetvédelem a technológiai és ipari miniszteré lett, csak a tőle leválasztott természetvédelem maradt az agrártárcánál. A gazdaságfejlesztési miniszter kapta a nemzeti vagyon kezelését és a pénzügytől a lakáspolitikát. A családpolitikát a kulturális és innovációs miniszterhez rendelték, a szociálpolitikát viszont a belügyminiszterhez. A foglalkoztatáspolitikát és a „*társadalmi párbeszéd*” Palkovics Lászlóé maradt átnevezett tisztségében.

Május 25. A kormány első ülésén úgy határozott, hogy létrehoz egy rezsvédelmi alapot és egy honvédelmi alapot. Kötelezik a bankokat, a biztosítókat, a nagykereskedelmi láncokat, az energiaipari és kereskedő cégeket, a telekommunikációs vállalatokat és a légitársaságokat arra, hogy „*az extra profitjaik nagy részét*” ebbe a két alapba fizessék be. Az intézkedések 2022-re és 2023-ra korlátozódnak „*Innen fizetjük majd a rezsvédelmi és a honvédelem megerősítésének költségeit*” – fogalmazott Orbán Viktor, hozzátéve: „*A háború elhúzódik, a brüsszeli szankciós politika nem javul, és ez együtt drasztikus áremelkedésekhez vezet*”. Akik az emelkedő kamatok és árak révén „*ebben a háborús helyzetben extra haszonra tesznek szert, azokat arra kérjük, azoktól elvárjuk, hogy segítsék az embereket, és járuljanak hozzá az ország védelmi költségeihez. Ahogy vállaltuk, a családokat, a nyugdíjasokat, a munkahelyeket és a rezsvédelmi csökkentést az elhúzódó háborús helyzetben is meg fogjuk védeni*”. A költségvetés új bevételeket követelő súlyos helyzetének okai között a választás előtti hatalmas, megalapozatlan pénzosztogatásokat nem említette. Arról sem szólt, hogy a „*brüsszeli szankciós politika*” egy súlyos háborús bűnököt elkövető, több millió ukránt menekülésre kényszerítő agresszor megfékezését kívánta szolgálni

Az ellenzék elutasítóan reagált. A Demokratikus Koalíció (DK) szerint például a bejelentett rendkívüli döntések nem jelentenek mást, mint hogy végső soron „*a törvénytelen kormány*” a magyar emberekkel fizeteti meg „*az elhibázott politikája, a mértéktelen lopás és az esztelen költségek árát. Teljesen nyilvánvaló ugyanis, hogy ezek a cégek a rendkívüli adójukat a szolgáltatásaik árának emelésével fogják előteremteni. Orbán így lopja meg és csapja be újra és újra a magyarokat: Orbán új adóit a tisztességes magyar emberek fogják kifizetni*”. Toroczkai László, a Mi Hazánk elnök-frakcióvezetője szerint a kormány tulajdonképpen végrehajtja a Mi Hazánk járványszolidaritási adóról szóló korábbi javaslatát. „*A kormány mostani döntéséből is kihagyta a gyógyszeripari cégeket és a FIDESZ oligarcháinak érdekeltségeibe tartozó kaszinókat, amelyek pedig sokmilliárdos extraprofitra tettek szert az elmúlt években is*”. Vajda Zoltán MSZP-képviselő szerint a kormány által megadóztatott cégek áthárítják a megnövelt terheiket, azaz árat emelnek. „*Tehát a most bejelentett Orbán-csomag valójában nem más, mint megszorítás, csak közvetett módon terhelik az embereket, miközben haladunk a 450 forintos euró felé*”.

A köztársasági elnök kinevezte az államtitkárokat az új kormányba. 57 fő kapott ilyen kinevezést, közülük 19-en a Miniszterelnökségre és a Miniszterelnöki Kabinetirodába. Az új minisztériumi szervezet miatt öt új közigazgatási államtitkár is megbízást kapott.

Elmaradt a Fővárosi Közgyűlés ülése, mert a DK és Momentum között viszály támadt az időközi önkormányzati választásokon indítandó jelöltekről, és emiatt határozatképtelen volt a testület, pedig fontos napirendi pontokat kellett volna megtárgyalni. Karácsony Gergely főpolgármester erre úgy reagált, hogy világjárvány, háború, száguldó infláció, kormányzati megszorítások következményeit kell cipelniük, „*de legalább eddig nem tetéztük ezeket azzal, hogy a pártügyek felülírták a város ügyeit. Ma volt az első alkalom. De garantálom, hogy egyben az utolsó is*.” Június 8-án pótolták az ülést, addigra a két párt megegyezett.

Május 26. Összesen 815 milliárd forintot szedne be 2022-ben és 2023-ban a kormány a különadókból – jelentette be Gulyás Gergely miniszter az új kormány első kormányinfóján.

Közelebbről:

Bankszektor: elvonják az extraprofitot, kibővítik a tranzakciós illetéket (250 és 50 milliárd forintot jelentő tétel).

Biztosítói szektor: 50 milliárd forint

Energiaszektor: főként a Mol érintett itt, 300 milliárd forintot vonnak el

Kiskereskedelmi szektor: 60 milliárd forint

Telekommunikációs szektor: 40 milliárd forint

Légitársaságok: 30 milliárd

Gyógyszerforgalmazói szektor (a kis szereplők nem): 20 milliárd forint

Emellett visszahozzák a korábban nagy vihart kiváltott reklámadót, amiről Nagy Márton gazdaságfejlesztési miniszter azt mondta, hogy „*összefügg lényegében a tévézéssel és a reklámozással*”. Az ellenzéki bírálatokra azzal válaszolt, hogy nem a profitot, hanem „*az extraprofit egy részét*” veszik el, és ezért szerinte ezt nem fogják megérezni a fogyasztók a lakossági árakban. Szerinte „*a vállalatok is tudják, hogy ez olyan profit, amiért nem dolgoztak meg, és ezek elvonásának nincs köze a növekedésükhöz.*” Éppen ezért is várják el, hogy ne hárítsák át a fogyasztókra. Nagy Márton elmondta azt is, hogy a kiadási oldalon is csökkentéseket hajtanak végre, de úgy kell ezt végrehajtaniuk, hogy „*megvédjék a családokat, a teljes foglalkoztatottságot, a nyugdíjasokat, a családvédelmi intézkedéseket és a rezsicsökkentést is*”. Ezért csökkentik a minisztériumok költségvetését és átütemezik a még meg nem kezdett állami beruházásokat. A kiadások csökkentése 60, a különadókból származó bevétel 40 %-ban járulhat hozzá a hiánycél eléréséhez – hangzott el.

Nagy vitát váltott ki az a bejelentés, hogy csak magyar rendszámú járművek vehetnek üzemanyagot rögzített áron. A benzinkutasok szerint jogilag, technikailag és munkaszervezésileg lehetetlen kétféle árat alkalmazni, de a kormány elrendelte ezt.

Május 29. Gelencsér Ferenc országgyűlési képviselő, volt I. kerületi alpolgármester lett a Momentum elnöke a gyermeket váró Donáth Anna utódjaként. A kongresszuson a szavazatok több mint felével Hajnal Miklós képviselőt és Kerpel-Fronius Gábor budapesti főpolgármester-helyettes győzte le.

Május 31. Több napos kemény csata után, hajnalban sikerült megállapodniuk az uniós állam- és kormányfőknek az orosz olajimportról, amelyet a tankhajókon érkező kőolaj esetében betiltottak, a tilalom ugyanakkor átmeneti kivételként nem vonatkozik a csővezetéken – így Magyarországra a Barátság vezetékén – szállított kőolajra. Szintén Magyarország kezdeményezésére vészhelyzeti intézkedésekről is döntöttek arra az esetre, ha az olajszállítás hirtelen megszakadna, például ha az Ukrajnán keresztül futó vezeték szakasszal történne valami. Döntöttek arról is, hogy 9 milliárd eurós uniós gazdasági segélycsomagot állítanak össze Ukrajnának. Az olajembargó azonnal vonatkozott az Oroszországból származó uniós olajimport több mint kétharmadára. Orbán Viktor miniszterelnök egy Facebookon közzétett videóban arról beszélt, hogy „*megvédtük a rezsicsökkentést, a leghajmeresztőbb ötletet sikerült kivédeni*”, illetve hogy „*sikerült visszavernünk a Bizottságnak azt a javaslatát, amely betiltotta volna az Oroszországból származó olaj használatát Magyarországon*”, ami „*kibírhatalan lett volna számunkra, hogyha drágább olajjal kell működtetnünk a magyar gazdaságot*”. Orbán üzenetében azt is állította, hogy Európa a szankciók miatt táncol „*egy világgazdasági válság szélén*”, és ismét nem tette hozzá, hogy az Oroszország elleni szankciókat az Ukrajna ellen minden létező nemzetközi jogszabály felrúgásával indított orosz háború miatt kénytelenek bevezetni. Ursula von der Leyen EB-elnök úgy vélte, hogy a Barátság kőolajvezetéken Magyarországra érkező orosz olaj pótolható a Horvátországból tengeri úton érkező Adria olajvezeték kapacitásának növelésével. A kapacitásnöveléshez szerinte mintegy 45–60 napra lehet szükség, valamint „*némi beruházásra*”, köztük a magyar olajfinomítók átalakítására a más minőségű olaj feldolgozására. Elmondása szerint

„Magyarországnak elegendő ideje lesz arra, hogy a más forrásból származó olaj felhasználására álljon át”. (Magyar illetékesek, köztük a MOL vezetői sokkal hosszabb átállási időről és nagy költségről beszéltek.)

„Jó kompromisszumot alkudott ki Orbán” – írta szintén egy hajnali videóüzenetben Ujhelyi István, az MSZP EP-képviselője. Ő maga is kezdeményezte korábban, hogy az eredeti szankciós csomagot Magyarország ne fogadja el, az ugyanis ellentétes a magyar érdekekkel. A megállapodásra szerinte végül csak azért került sor, mert a magyar kormányfővel szemben a többi tagállam vezetése kész volt valós kompromisszumokat kötni. „Nagy a feladat, mert Magyarország most óriási lehetőséget is kapott, itt a lehetőség az »örök rezsicsökkentésre« és a mindenkori energiafüggőség megszakítására. Ezt akkor is meg kellett volna már tenni, ha nem lenne háború, a mostani helyzet és az Európai Unió viszont most ezt kikényszeríti a magyar kormánytól is” – fogalmazott Ujhelyi. Meg kell teremteni az energiafüggetlenséget a megújuló, illetve fenntartható forrásokra való érdemi átállással, valamint egy minden háztartásra és közintézményre kiterjedő, önrész nélküli, átfogó korszerűsítési programmal 50-60 %-kal csökkenteni az épületek energiafelhasználását. „Ki fogjuk követelni, számon fogjuk kérni ezt a kormányon”.

Másnap kiderült: Magyarország mégis vétőz, mert Kirill moszkvai ortodox pátriárcha is rákerült a szankcionált személyek listájára, és Orbán Viktor ezt „keresztényüldözésnek” tekinti, annak ellenére, hogy a főpap (aki nyilvánosságra került adatok szerint a szovjet időkben a kommunista titkosrendőrség ügynöke volt) a háború fő támogatója, és elvben nem is lehetne – bár bizonyítottan van – zárható vagyona. Újabb, ezúttal nagyköveti szintű alkudozás kezdődött, ami az olajembargó véglegesítését is akadályozta. Michael Gahler, az Európai Néppárt frakciójának külügyi szóvivője erre azt írta a Twitteren, hogy „szégyellje magát Orbán, amiért kiáll az orosz diktátor háborús bűneit védő Kirill mellett, és egy nap majd kiderül, hogy mivel zsarolják az oroszok a magyar miniszterelnököt. Ami történik, az pedig rettenetesen kínos a szabadságszerető magyar népnek.” Végül az EU hátrált meg, a pátriárchát törölték a szankciós listáról.

Június 4. A kormány 2022-re és 2023-ra összesen 1081 milliárd forint központi költségvetési kiadás megtakarításáról és a kivitelezés alatt még nem álló, 1150 milliárd forintnyi értékű beruházások felülvizsgálatáról döntött, úgy, hogy a Költségvetési Tanács által már véleményezett, napokon belül benyújtani tervezett 2023-as költségvetési javaslatot még benyújtása előtt átírják. Ezen kívül döntöttek az „extraprofitadók” részleteiről is. A kisvállalkozásokat és az önkormányzatokat – ideértve a helyi tömegközlekedést és a közvilágítást – kivették a kedvezményes áram- és gáztarifa hatálya alól, ezzel több tízmilliárdos költségnövekedést okozva számukra. Nagy Márton gazdaságfejlesztési miniszter szerint „a kis- és középvállalatok, valamint az önkormányzatok jelentős része ki tudja termelni a nagyobb energiaszámlákat”, de például Karácsony Gergely főpolgármester máris tiltakozott: ez nem igaz, a nekik mintegy 30 milliárdba kerülő intézkedés „brutális megszorítás. Szemben a kampányszlogenekkel és az ellenzék szapulására elfecsérelt propagandával, az Orbán-kormány jelenlegi formájában felszámolta a rezsicsökkentést”. Cser-Palkovics András, a 2-3 milliárd váratlan többletkiadással számoló Székesfehérvár FIDESZ-es polgármestere is azt mondta az ATV Híradónak: „A közvilágítás nem a polgármesternek szól, meg nem úrlényeknek szól, hanem az adott településen élő embereknek, családoknak. Nyilván jólesett volna, ha vannak egyeztetések, és például látjuk, hogy milyen számítás alapján mondta a miniszter úr azt, hogy ezt az önkormányzatok mindegyike ki tudja maga gazdálkodni. Én ebben kicsit borúlátóbb vagyok.” Mindeközben minden kormányzati vezető továbbra is folyamatosan azt hangsúlyozta, hogy „megszorításokról” szó sem lehet, mert az csak a baloldali kormányokra jellemző.

Június 8. Az országgyűlés a legfrissebb Alaptörvény-módosítás alapján elfogadta a háborús veszélyhelyzetről szóló törvényt, amely újabb öt hónapra lehetővé tette a kormány számára a rendeleti kormányzást annak ellenére, hogy az országgyűlés működött, és a kormány biztos többséget élvezett.

Lemondott pártelnöki tisztségéről Jakab Péter, a Jobbik frakcióvezetői tisztségét megtartotta. → július 2., július 15. Közösségi oldalán ezt írta: „*a Jobbik tagsága több mint 70 %-os többséggel választott meg a párt elnökének május 7-én. Hiába. Mára világossá vált, hogy az új elnökség nem kívánja a tagság útját járni, a szükséges döntések meghozatalához nem biztosítják számomra a többséget, vagyis kivették a kezemből a Jobbik irányítását. Ahhoz, hogy a mozgalom tovább tudjon működni, olyan elnökre van szükség, akivel az elnökség együtt tud dolgozni. Velem nem tud, ezért a mai nappal lemondok a Jobbik elnöki tisztségéről. A FIDESZ-szel bármikor megküzdök, de a Jobbikkal nem harcolok.*”

Májusban 10,7% lett az éves infláció, ezzel 23 év óta először haladta meg a 10%-ot.

Június 10. „*A háború elhúzódik, és a 2023-as év is bizonytalan lesz és szorongásokkal teli – a világot gyötörni fogja a háború és annak gazdasági következményei. A békét kellene finanszíroznunk, nem a háborút*” – mondta a Kossuth rádióban Orbán Viktor, aki szerint ha az Európai Unió folytatja szankciós politikát, azzal tönkreteszi az európai gazdaságot. Arra ismét nem tért ki, hogy mire válasz a szankció, ki robbantott ki háborút. „*Magyarország keményen állta a sarat, amikor csatázni kellett, nem nagyon láttam senkit sem magam mellett, de elértük, amit akartunk. Sikerült meggyőzni a miniszterelnök kollégákat, és belátták, hogy csövön keresztül kell érkeznie az olajnak, ha tengeren keresztül nem tud. ... Mi viszont felhatalmazást kaptunk április 3-án.*”

Június 13. Az euró árfolyama a nap folyamán rövid időre megközelítette a soha nem látott 403 forintot. A következő napokban ez megisméltódott.

Június 14. Az országgyűlés egy „salátatörvény” keretében arról döntött, hogy a miniszterelnök fizetését több mint kétszeresére, 1,5 millió forintról a házelnökével azonos havi bruttó 3,5 milliós összegre emeli, arra hivatkozva, hogy az európai kormányfők többsége többet kap Orbán Viktor addigi juttatásánál. A miniszterelnököt ugyanakkor felhatalmazták arra, hogy a miniszterek, államtitkárok, kormánybiztosok fizetését teljesen szabadon, a korábbi korlátok nélkül állapítsa meg, miközben a 2008 óta változatlan, 38 650 forintos köztisztviselői illetményalapot, amelytől a közszolgák túlnyomó részének, a nem legfelső vezetőknek a jövedelme függ, továbbra sem emelték.

Június 16. A kormány október 1-ig meghosszabbította az élelmiszer- és benzinárstopot, az év végéig pedig a hitelmoratóriumot. Ez annak ellenére történt, hogy a benzinárstop megszüntetését a tönk szélére került többszáz kis benzinkutason kívül a kormányhoz közel álló Hernádi Zsolt MOL-elnök-vezérigazgató is szorgalmazta, és a pénzügyi szakemberek is véget akartak vetni a hitelmoratóriumnak.

Június 17. A kormány az uniós helyreállítási alapból adna háromszor 10 %-os béremelést, de ez a pénz a jogállamisági problémák miatt továbbra sem érkezett meg Brüsszelből, vagyis az ellenzéki pártok tehetnek a béremelés elmaradásáról, mert azért küzdenek, hogy az uniós pénzt továbbra se fizessék ki Magyarországnak – így magyarázta Gulyás Gergely miniszter a kormányinfón, hogy nem emelik a tanárok bérét, noha a miniszterelnök és a köztársasági elnök is elismerte, hogy a követelések jogosak.

Június 18. 149-ből 149 érvényes szavazattal újraválasztották Márki-Zay Péter hódmezővásárhelyi polgármestert, volt közös ellenzéki miniszterelnök-jelöltet a Mindenki Magyarországa Mozgalom elnökének. Az országos közgyűlés előtt úgy hirtelt, hogy rajta kívül Magyar György ügyvéd és Deutsch Tibor, az MMM egyik elnökségi tagja is elindul az elnöki posztért, de a szavazás előtt Magyar visszalépett, Deutschra pedig senki nem szavazott. Magyar korábban azért került szembe Márki-Zay Péterrel, mert az utóbbi az elbukott választások után pártot

alapított volna az MMM-ből, de ezt ő és az elnökség több más tagja elutasította. Magyar 74 szavazattal továbbra is elnökségi tag maradt.

Június 21. A kormány a költségvetés megalapozását szolgáló törvénycsomagban benyújtotta azt a javaslatát, hogy a történelmi hagyományok felélesztése érdekében nevezzék *főispánnak* a megyei kormányhivatalokat vezető kormány megbízottakat, Kocsis Máté FIDESZ-frakcióvezető pedig egy hónappal az egykor gránitszilárdságúnak nevezett Alaptörvény 10. módosítása után javasolta a 11.-et, amelyben 2024-től egy napra tette az európai parlamenti és az önkormányzati választásokat, továbbá a megyéket *vármegyére* nevezte át. Ez utóbbit 2011-ben Lázár János akkori FIDESZ-frakcióvezető törölte a tervezetből mint anakronizmust, és most, újdonsült építési és beruházási miniszterként is közölte: nem változott a véleménye. (De azért végül megszavazta.) Az ellenzék zöme felháborodva utasította el az 1950 előtti elnevezések visszaállítását. → július 19.

Június 22. Az Európai Parlament megszüntetését és a nemzeti parlamentek küldötteivel felváltását javasolta az a határozati javaslat, amelyet a két kormánypárti frakcióvezetőn kívül Semjén Zsolt KDNP-elnök és szokatlan módon Kövér László házelnök is aláírt. *„Az Európai Unió jövőjével kapcsolatosan képviselendő magyar álláspontról”* címet viselő dokumentum emellett elítélte *„a nemzetközi közösség Oroszországgal szembeni átgondolatlan szankciós döntéseit”*, annak megemlézése nélkül, hogy ezeket egy háború indítása váltotta ki. Továbbá: *„A szerződésekből törölni kell az 'egyre szorosabb egység' célkitűzését. Az integráció nem öncél, hanem eszköz: nemzeti szabadságunk kiteljesedésének eszköze. Európa keresztény gyökerei és kultúrája jelentik az európai integráció alapját, ami erkölcsi irányítúként szolgál a bizonytalanságok korszakában. A szerződésben meg kell jelennie ennek az alapvetésnek. A szerződésben egyértelműen rögzíteni kell az Európai Bizottság politikai és ideológiai semlegességét.... Lehetővé kell tenni, hogy a nemzeti parlamentek megakadályozhassák a nem kívánt uniós jogalkotást, ahogyan azt is, hogy a tagállami kormányok és a nemzeti parlamentek is kezdeményezhessenek uniós jogalkotási eljárást. Szerződéses védelemben kell részesíteni az Európai Unió területén élő őshonos nemzeti kisebbségeket, és támogatást kell biztosítani számukra.”* Teljesen nyilvánvaló volt, hogy ez az állásfoglalás szemben áll csaknem az összes többi tagállam felfogásával, de az előterjesztés célja az volt, hogy a miniszterelnök az országgyűlésre hivatkozva képviselhesse ezt a különvéleményt. → július 19.

Június 26. A FIDESZ nyerte a járvány miatt elmaradt és most csekély részvétel mellett pótolta önkormányzati időközi választások többségét. Olyan helyeken is kormánypárti képviselők kaptak többséget, ahol 2019-ben a baloldali összefogás azóta meghalt vagy lemondott jelöltjei győztek. Keszthelyen, ahol Nagy Bálint polgármester (FIDESZ) országgyűlési képviselővé választása miatt mondott le, párttársa, Manninger Jenő korábbi képviselő az érvényes szavazatok 100%-át kapta meg a polgármester-választáson, mert nem indult ellenzéki jelölt. (10% érvénytelen voks azért volt.) Az ottani pártvezetők szerint olyan reménytelen volt a helyzet, hogy senki nem merte vállalni a biztos kudarcra járó indulást. *„Csalódást keltő eredmény, kár lenne tagadni, nem is szabad és nincs is mit szépíteni ezen”* – értékelte a történeteket Karácsony Gergely főpolgármester. *„... az ellenzéki szavazók távolmaradásukkal büntették az ellenzéki pártokat azért a teljesítményért, amit április 3-a óta produkálnak. ... szavazók úgy érzik: nem vezet sehova az az ellenzéki hozzáállás, hogy »ha a Fideszt nem tudjuk legyőzni, hát győzzük le egymást«. ... a választók megüzenték: ébresztő! Ideje hát felébredni és szembesülni az üzenettel, mert erre a politikai teljesítményre nem mehetnek rá a szabadság utolsó kis körei az önkormányzatok, a szabad városok, a szabad kerületek. Még nem késő...”*

Július 1. *„Mindenki Ukrajna mellett áll, ez a közfelfogás, mi is ezt valljuk, akármilyen viták voltak az oroszok és az ukránok között, akármennyire is előkészítették az oroszok a konfliktust a biztonsági igényeikkel, ez nem ad elegendő választ és indokot arra, hogy egy ország megtámadjon*

egy másikat és nyílt háborút indítsanak, még ha az oroszok nem is így hívják” – mondta Orbán Viktor miniszterelnök a Kossuth rádióban. „Az ember szurkol a megtámadottnak, de háborúról van szó, ahol tízezrek halnak meg, és elérheti a százezreket is. Ez viszont nem Magyarország háborúja, két szomszédos ország háborúja. ... Fogytán a katona, szembe kell nézni a realitással, van egy 138 milliós Oroszország és egy harmincegynéhány milliós Ukrajna. Komoly haderőt jelentenek, hősiiesen harcolnak, de lassan a katonai realitások érvényre jutnak.” Az EU-csúcsról szólva megemlítette: Ukrajna EU-s tagjelölti státuszát megadták. Ez minket, magyarokat azért érint, mert „az ukránoknak teljesíteni kell az EU-s elvárásokat, így a mi elvárásainkat is, ami a kárpátaljai magyarokra is vonatkoznak. Sokkal jobb helyzetben vagyunk az ott élő magyarok jogainak érvényesítésében”. „Ritkán fordul elő, hogy Magyarország van a galamb oldalon és mindenki más a héja. ... Ha minden nap 100-1000 ukrán katona esik ki, akkor tíz nap alatt az átlagot számítva ötezer katona. Ez ötezer család. Tragikus. Az emberéleteken túl a háborús inflációt nem lehet másként megakadályozni csak úgy, ha a háborúnak vetünk véget” – mutatott rá, de nem mondta: hogyan lehetne véget vetni a háborúnak, ha Oroszország azt követelik, hogy magához csatolhassa az általa megtámadott és korábban általa is többször garantált integritású független állam egyötödét, úgy, hogy a teljes Ukrajna felszámolásáról sem tett le, illetve miért héják azok, akik ilyen feltételek mellett nem tudják elfogadni Ukrajna békére kényszerítését. A miniszterelnök megerősítette parlamenti bejelentését, amely fordulatot jelentett a korábbi politikához képest: „Muszáj megszerveznünk egy új határvédelem rendszerét,” amely nem katonákból vagy rendőrökből áll. 2-4000 embert kell felvenni határvédelmi szolgálatra. Orbán Viktor beszélt arról is, hogy az EU-ban egyetlen ellenszavazóként megakadályozta a globális minimumadó 26 tagállam által – és korábban a Kereskedelmi Világszervezetben 140 ország által – támogatott bevezetését, ami nagy felháborodást váltott ki az EU-ban. Szerinte Magyarország nem vétőzik, a vétő félrevezető kifejezés. „Minden döntés akkor jön létre, ha minden tagállam egyetért. Együttdöntési folyamat van, nem vétőzés. Ez egy egészen más politikai és jogi vita is, mint sokan gondolnák.”

Július 2. Gyöngyösi Márton EP-képviselő lett a Jobbik új elnöke a lemondott Jakab Péter helyett. → június 8. Kijelentette: „Nemzeti konzervatív pártot szeretnék vezetni és építeni. Ma Magyarországon nincs valódi nemzeti és valódi konzervatív párt a politikai palettán.” Hozzátette: „Lehet, hogy még sor fog kerülni ellenzéki együttműködésre, de nekünk most elsősorban a nemzeti konzervatív politikát kell megerősítenünk, és építkeznünk kell. ... Nekem az a feladatom, hogy felrázzam az ellenzéki szavazókat, felrázzam az ellenzéket, a Jobbik vezetésével megmutassuk azt, hogy igenis lehet ezzel a kormánnyal szemben alternatívát kínálni.” Gyöngyösi a szavazatok 68%-t kapta meg a politikailag kevésbé ismert, Jakab Péter volt elnök által támogatott Földi Istvánnal szemben, a harmadik jelölt, Ander Balázs volt képviselő visszalépett.

Július 4. Az országgyűlés Windisch László KSH-elnökhelyettest, az MNB volt alelnökét választotta meg 12 évre az Állami Számvevőszék elnökévé a 12 év után távozott egykori FIDESZ-politikus Domokos László utódjaként. A titkos szavazáson 136 szavazatot kapott 23 ellenében, 40 képviselő nem szavazott. Az ÁSZ „nem politikai bunkósbot” – mondta az intézményt érő vádakra válaszolva az elődjével ellentétben nem politikusi múltú, ám jegybanki működése miatt bíralt szakember.

Július 5. Törvényes volt a tanárok január 31-i figyelmeztető sztrájkja – mondta ki a Kúria, megváltoztatva a jogerős ítéletét.

Július 6. A 416 forintot is elérte az euró árfolyama. Az MNB másnap 200 bázisponttal, 7,75%-ról 9,75%-ra emelte az irányadó egyhetes betéti kamatot, majd július 13-án az alapkamatot is, de ez nem sokat segített. Július 26-án újabb 100 pontos emelés következett.

Július 10. A Párbeszéd kongresszusa Szabó Rebeka és Tordai Bence országgyűlési képviselőket választotta társelnökké Karácsony Gergely és Szabó Timea helyére.

Július 12. Az országgyűlés kivételes eljárással, alig több mint 24 órával a mindenkit váratlanul ért, senkivel sem egyeztetett benyújtás után új törvényt hozott a kisadózó vállalkozók tételes adójáról (kata), amely a 450 000 „katás” adózó mintegy kétharmadát kizárta ebből az előnyös formából, mert azt augusztustól (az adóév közepétől) csak főállású egyéni vállalkozók alkalmazhatták (tehát mellékállásúak és nyugdíjasok nem) és csak azok, akik kizárólag a lakosságnak számláznak, tehát cégeknek, intézményeknek nem. A kormány indoklása szerint „*a cél a jövőben is az, hogy a lakosság részére saját szolgáltatást nyújtó, terméket értékesítő egyéni vállalkozó kapjon lehetőséget arra, hogy a tevékenységét terhelő valamennyi közteher-fizetési kötelezettségét csekély adminisztráció mellett, méltányos mértékű tételes adó megfizetésével teljesíthesse. ... Az új szabályozásra azért volt szükség, mert ... egyes munkaadók katás jogviszonyba kényszerítették munkavállalóikat, ezzel az államkasszát, a munkavállalókat és a tisztességes adózókat is megkárosították.*” A döntés, amely több százezer szolgáltató és iparos kisvállalkozó, illetve szabadfoglalkozású szellemi dolgozó számára jelentett akár többszörös adóemelés és ezzel anyagi ellehetetlenülést, ugyanakkor súlyos gondokat okozott egyebek közt a sok katás vállalkozót foglalkoztató egészségügyi és szociális ágazatnak, napokig tartó heves tiltakozó tüntetéseket váltott ki, egyebek közt egy érintett és egyre keresettebb szakma képviselői, az ételfutárok szervezésében. A tüntetők főutakat, hidakat zártak le, ami ellen rendőri intézkedések történtek. Még a kata módosítását korábban követelő és emiatt sokfelől bírált Parragh László, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke is túlzottnak tartotta a szigorítást.

Az országgyűlés politikai nyilatkozatot fogadott el „*a Magyarország gazdasági érdekeinek védelmével ellentétes politikai nyomásgyakorlás elutasításáról*”, arra reagálva, hogy az EP „*egyre erőteljesebben támadja az egyhangú döntéshozatal rendszerét és azon tagállamokat, amelyek nem járulnak*

hozzá nemzeti érdekekkel ellentétes döntések meghozatalához”, és „*összekapcsolja Magyarország globális minimumadót ellenző álláspontját a magyar helyreállítási és rezilienciaépítési terv jóváhagyásának kérdésével*”.

Ezért az országgyűlés a kormánypárti többség szavazataival kijelentette, hogy „*az egyhangú döntéshozatal célja, hogy valamennyi tagállam érdekei és aggályai azonos súllyal érvényesüljenek. ... Ha egy egyhangú döntést igénylő kérdésben egy tagállam nem ért egyet a többi tagállam értékelésével, és nem támogatja az intézkedést, az nem visszaélés, hanem az érdekérvényesítés jogszerű módja. Ezt a lehetőséget elvitatni egyes tagállamoktól a kettős mérce nyilvánvaló példája. ... Az Európai Parlament – hatáskörei nyilvánvaló túllépésével – arra kényszerítene Magyarországot, hogy adja fel saját gazdasági érdekeinek képviselőit.*” Ezáltal „*burkolt fenyegetéssel, de legalábbis nyilvánvaló politikai nyomásgyakorlással él, ami súlyosan sérti a lojális együttműködés elvét.*”

Július 13. A kormány „*energia-veszélyhelyzetet hirdetett*” - közölte a kormányinfón Gulyás Gergely miniszter, mert drasztikusan emelkednek az energiaárak, és valószínűleg nem lesz elég gáz az őszi és téli fűtési szezonban. A döntés elemei: Magyarország másfél milliárd köbméterről kétmilliárd köbméterre növeli a hazai gázkitermelést, jelentősen fokozzák a hazai lignitkitermelést, a Mátrai Erőmű blokkjait (szennyező jellegük ellenére) minél hamarabb újraindítják, a Paksi Atomerőmű üzemidejének meghosszabbítását kezdeményezik. „*Aki az átlag felett fogyaszt, arra kéri, hogy mérsékelje a fogyasztást, vagy fizesse meg a piaci árat. A csökkentett gáz- és áramár csak az átlag magyar háztartás fogyasztásának mértékéig marad érvényben, aki többet fogyaszt, a többletet piaci áron fizeti.*” Ez jelentős fordulat volt, mert a kormánypropaganda az előző hónapokban élesen elutasított minden ellenzéki és szakértői véleményt, amely energiatakalékosagra és az arra való ösztönzésre buzdított, és gúnyolta az ilyen lépéseket bejelentő államokat. A választási ígéretekkel is ellentétes volt a nagyobb, de nem luxusfogyasztók rezsiköltségének jelentős emelése. Németh Szilárd kormánybiztos elmagyarázta: a

nagycsaládosoknak a kedvező gázfogyasztási limit megmarad, a 3 gyerekes családoknak magasabb a limit. A villanynál ez nincs meg.

A kormány mintegy 450 milliárd forintot zárolt a minisztériumok és más országos szervek költségvetéséből, további több mint 100 milliárd kiadást pedig törölt. Ez azonban nem megszorítás, hangzott el, hiszen a kormány önmagán takarékosodik – arról azonban nem volt szó, hogy a zárolt közpénzt jó esetben az állampolgárok javára költenék el.

Július 15. Orbán Viktor miniszterelnök is a kataról beszélt a Kossuth rádióban: a 450 000 katásból 300 000 szerinte egy cégnek számláz. Szerinte ez *„belefér akkor, ha jól megy a szekér, azonban most, a háborús körülmények és a nyugdíjrendszer miatt ez nem elfogadható. Nem működik, hogy aki katózik, nem fizet be a nyugdíjjaruléka”*, nem említve, hogy ezt a helyzetet az ő kormánya teremtette. (Az ellenzék annak idején nem szavazta meg, amire a kormánypártok most hivatkoztak is, amikor visszautasították a bírálatot.) A miniszterelnök szerint a családok 75 %-át nem érinti a változás, mert az átlagosnál kevesebbet fogyasztanak. *„Azt kellett dönteniünk, hogy próbáljuk megmenteni a rezsicsökkentést úgy, hogy aki átlagos mennyiségű energiát fogyaszt, annak továbbra is legyen csökkentett rezsije, aki azonban az átlag fölött fogyaszt, annak piaci árat kell fizetnie, vagy ha tud, akkor próbáljon meg visszajönni az átlagos fogyasztási szint alá. Én nagy tisztelettel arra kérem a magyarokat, illetve a családokat, hogy aki átlag felett fogyaszt, lássa be, hogy most kénytelenek vagyunk az átlag fölötti fogyasztására kivetni a valódi árat; ha ezt nem így tennénk, akkor egyébként a teljes rezsicsökkentési politikát meg kellene szüntetni.”* A július 21-én megjelent kormányrendeletből kiderült: az átlag fölötti fogyasztóknak felszámolt, a kedvezményesnél magasabb *„lakossági piaci”* ár is kevesebb a tényleges piacinál, de a gáz ára jobban emelkedik, mint az áramé..

Az előző kormányban az 5 millió forintot kereső Süli Jánost és Mager Andreát leszámítva havonta 1 979 400 forint volt a miniszterek jussa, május 25-től viszont 2 632 800 forintra nőtt a fizetésük, írta az rtl.hu. Ez 33 %-os emelést jelentett, amely bőven meghaladta az éves inflációt és az átlagkereslet növekedését is. Azok a kormánytagok pedig, akik parlamenti képviselőként is dolgoznak, további 1 316 400 forintot kaptak, így a havi bruttójuk négymillió körül volt. Ez úgy történt, hogy az országgyűlés, amely havi bruttó 3,5 millióra emelte a kormányfő fizetését, egyúttal felhatalmazta arra, hogy minden korlátozás vagy viszonyszám nélkül ő szabhassa meg a miniszterek fizetését, ő pedig élt ezzel, bár nemrég arról beszélt, hogy *„nem most van itt az ideje a bérek rendezésének.”*

Július 15. Jakab Péter a Jobbik frakcióvezetői tisztségét is elveszítette → június 8., Lukács László lett az utódja. A párt azt írta a közleményében, hogy köszöni Jakab Péter frakcióvezetőként végzett munkáját, és a képviselőcsoportban továbbra is számítanak a tevékenységére, de ő maga így értékelte a történeteket: *„a Jobbik ma leváltott a parlamenti frakció éléről, teljesítve a FIDESZ vágyát. Ti azonban ne aggódjatok. Az igazság kimondásához, a kormányellenes küzdelemhez nincs szükségem titulusokra.”*

Július 18. Miközben ismét futárok és más tüntetők zárták le a Margit-hidat, immár egyszerre tiltakozva az új kata-szabályok és a rezsiköltségek emelkedése ellen, Steiner Attila energia- és klímapolitikáért felelős államtitkár Facebook-bejegyzésében így érvelt: *„Gondoljanak bele, milyen jó volt itt eddig!”* 9. éve fizetnek a magyar emberek kedvezményes, az állam által korrigált árat az energiáért, a világpiacon ár töredékéért, ami szerinte az egész világon egyedülálló, és a rendkívüli intézkedésekkel tudja biztosítani a kormány azt, hogy az országnak legyen elegendő energiája télen is, és a rezsicsökkentés a továbbiakban is fenntartható legyen. Közben egyre több településen mutatkoztak vízellátási zavarok, aminek egyebek közt az volt az oka, hogy a befagyasztott árak miatt a vízműcégek nem tudták a hálózatukat karbantartani, fejleszteni.

„Érzékelem a felháborodást, azt, hogy sokak számára nehézséget jelent majd az új helyzethez való gyors alkalmazkodás.” – írta Facebook-oldalán Novák Katalin köztársasági elnök, de ennek ellenére aláírta a kata-törvényt, amelyet még e nap késő este ki is hirdettek. Az államfő

azért megjegyezte: „*Helyesebb lett volna, ha a módosításokról érdemi egyeztetés után születik döntés. Gyors változtatás esetén is elvárható, hogy a kormány megfelelően segítse az érintetteket.*” Bejegyzése szerint beszélt Orbán Viktorral és a kormány tagjaival, és ígéretet kapott arra, hogy „*a részletszabályok kialakítása során megnyugtató válaszok születnek a jogosan felmerülő kérdésekre*”.

Július 19. Az országgyűlés nyári szünet előtti utolsó ülésén elfogadták a 2023-as költségvetést, módosításokkal átvezetve a kormány által elhatározott kiadáscsökkentéseket, de figyelmen kívül hagyva a benyújtás óta romlott körülményeket. A Költségvetési Tanács hozzájárult a zárószavazáshoz, de Kovács Árpád elnök kritikusan beszélt a büdzsé megvalósíthatóságáról. Ugyancsak elfogadták a költségvetést megalapozó törvénycsomagot, benne a főispáni tisztség visszaállítását → június 21., valamint a hatályba lépés óta 11. Alaptörvény-módosítást, amely vármegyének nevezte el a megyéket. Ehhez kapcsolódva 199 törvényt módosították az új kifejezés beiktatása érdekében.

Az Alaptörvény-módosítás része volt az is, hogy 2024-ben egy napon tartják az Európai Parlament képviselőinek és az önkormányzatoknak, polgármestereknek a választását, megnehezítve az előbbiben önállóan, az utóbbiban szövetségben indulni kívánó ellenzéki pártok helyzetét.

Megszavazták az Európa jövőjéről szóló határozati javaslatot, amely egyebek közt az Európai Parlament megszüntetését javasolta. → június 22.

Az országgyűlési törvény és a házszabály módosításával végképp kiüresítették a képviselők és más tisztségviselők vagyonynyilatkozati szabályait: a továbbiakban csak a jövedelmekről és egyes tisztségekről kell beszámolni, az ingatlan- és nagyértékű ingóvagyonról, tartozásokról nem, pedig az addigi bevallások is hiányosak, áttekinthetetlenek voltak, nem adtak valós képet az illető anyagi helyzetéről. A családtagoknak, akiknek a nyilatkozata amúgysem volt nyilvános, az új szabály szerint nem is kell ilyet beadniuk. A benyújtó kormánypárti frakcióvezetők meglepő módon az általuk egyébként elutasított Európai Parlament előírásaira hivatkoztak mintaként, tekintet nélkül arra, hogy ezt a rendszert ott is sokan bírálják. Néhány hónap múlva lényegében vissza is vonták ezt a törvényt az Európai Bizottság bírálati alapján.

Július 21. A magyar kormány úgy döntött, hogy további 700 millió köbméter földgáz beszerzését rendelte el a piacról – mondta Sziijártó Péter külügyminiszter, miután az EU-tagállamok vezető politikusai közül egyetlenként Moszkvában tárgyalt az Ukrajna elleni, háborús bűnök tömegét felmutató háborút támogató Szergej Lavrov külügyminiszterrel. „*Orosz piacok nélkül nem tudnánk beszerezni plusz 700 millió köbméter földgázt.* [Lavrov ezt árnyalta: „*meg fogják vizsgálni a kérést*”, mondta a közös sajtótájékoztatón.] *Ha tetszik, ha nem, Oroszországból származó források nélkül nem lenne lehetséges. Lehet hiú reményeket árulni, lehet ábrándozni, lehet kommunikációs luftballonokat fújni, de a tény attól még tény marad, a fizikai valóság fizikai valóság marad, hogy orosz források nélkül ma ennyi plusz földgázt vásárolni Európában egyszerűen lehetetlen*” – mondta Sziijártó Péter, hozzátéve, az említett mennyiséget a hosszú távú szerződésekben rögzített mennyiségen felül fogja Magyarország beszerezni. Sok szakember cáfolta, hogy ne lehetne máshonnan, az Ukrajna iránti szolidaritás felrúgása nélkül gázt vásárolni. Augusztus 13-án Menczer Tamás külügyi államtitkár tájékoztatta a lakosságot, hogy a hó végéig napi 2,6 millió köbméterrel érkezik több orosz földgáz Szerbia felől, mint amennyi a hosszú távú, 2021 október óta érvényes szerződésben szerepel. Ez 20 napnyi plusz szállítást jelentett, vagyis összesen 52 millió köbmétert, tehát a kért 700 milliónak csak töredékét. Augusztus 31-én egy újabb megállapodás megduplázta a napi plusz szállítási mennyiséget.

Július 22. „*A kedden megszavazott alkotmánymódosításnak ... nem látom kényszerítő indokát. Alkotmányos kötelezettségemnek tettem eleget, amikor a mai napon az Alaptörvény tizenegyedik módosítását aláírtam*” – közölte közösségi oldalán Novák Katalin köztársasági elnök. Bár e kijelentésért többen bírálták, az Alaptörvény szövege neki adott igazat: egy Alaptörvény-

módosítást ugyanis nem lehet visszaküldeni az országgyűlésnek megfontolásra, és az Alkotmánybírósághoz is csak az elfogadásakor elkövetett eljárási hibák miatt lehet küldeni.

Július 23. Orbán Viktor miniszterelnök a járvány miatti két év kihagyás után újra beszédet mondott az erdélyi Tusnádfürdön, a Bálványosi Szabadegyetemen. A rengeteg érintett téma közül az első a demográfia volt:

kevés gyermek születik, az öfenntartásra nem vagyunk képesek, „előbb-utóbb ellakják tőlünk az országot, a Kárpát-medencét”. Migráció: Nyugat-Európában 2050-re a nagyvárosokban 50 % fölé emelkedik a nem európai származású emberek aránya. „Brüsszel és Soros György” ránk is „ránk akarja kényszeríteni a migrációt”. Pedig „Európán belüli népek keveredése nagyon más, mint az Európán kívüli és belüli népek keveredése. Egymással hajlandóak vagyunk keveredni, de nem akarunk kevert fajúvá válni.” (Ezt a mondatot a bírálók rasszistának minősítették, és valamiért Kovács Zoltán államtitkár és Deutsch Tamás EP-képviselő is kihagyta az EP tagjainak küldött angol nyelvű kivonatból, bár a hivatalos fordításba később bekerült. Másnap Frölich Róbert, a MAZSIHISZ országos főrabija a Facebook-on figyelmeztetett: Radnóti Miklós, Szerb Antal, Gelléri Andor Endre, Rejtő Jenő és még sok más, ismeretlen ember „a fajokról vallott hagyományos elméleteknek estek áldozatul. ... Sokféle faj népesíti be a bolygónkat. Két lábon, dolgozva, beszélve, és néha gondolkodva azonban csak egyetlen faj él e földön: a Homo Sapiens Sapiens. Ez a faj egy és oszthatatlan.” Sőt Köves Slomó, a kormányt rendszerint támogató és igen ritkán bíráló, a MAZSIHISZ-szel szemben álló Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) vezető rabbija is azt nyilatkozta július 25-én, hogy „kifejezetten szerencsétlen szóhasználat” volt „fajok keveredéséről” beszélni, „hiszen Isten minden embert a maga képmására teremtett”.)

Orbán hosszan beszélt az ukrainai háborúról. Szerinte a nyugati stratégia az volt, hogy Ukrajna angolszász kiképzőkkel, NATO-fegyverekkel háborút nyerhet Oroszország ellen. A szankciók legyengítik Oroszországot, destabilizálják a moszkvai vezetést. A szankciók gazdasági következményeit képesek leszünk kezelni, nekik fáj jobban, nekünk kevésbé. A világ felsorakozik mögöttünk, mert nekünk van igazunk. Csakhogy „olyan kocsi ülünk, aminek mind a négy kereke defektet kapott”, mert az ukránok az orosz hadsereg fölénye miatt nyugati fegyverekkel és kiképzőkkel sem fogják megnyerni a háborút, a szankciók nem billentik meg Moszkvát, Európa viszont bajban van, ráadásul a világ demonstratíván nincs velünk. Oroszország biztonsági garanciákat akar, a háborút csak orosz–amerikai tárgyalások tudják lezárni.

Külön kitért a V4 együttműködés kudarcára, az EU-t vádolva annak „szétverésével”, bár amit ezután mondott, az erre semmilyen bizonyítékkal nem szolgált. Az orosz invázió éket vert Magyarország és Lengyelország közé: „míg mi hiszünk, hogy ez két szláv nép harca, a lengyelek azt érzik, ez az övék is”. Őket a szívük vezeti, míg minket az eszünk. De „igyekezni kell átmenteni az észalapú kapcsolataink maradványát”. Ami pedig a cseheket és a szlovákokat illeti: ott kormányváltás volt, és Brüsszelnek akarnak tetszeni.

A rezsicsökkentésről, vagyis az energiaárak mesterséges alacsonyan tartásáról elmondta: 2021-ben 296 milliárd forintot fizetett az állam ennek fenntartására, 2022-ben a mostani áron ez 2051 milliárd forint lenne. Ez lehetetlen, de reméli, sikerül megvédeni a rezsicsökkentést abban a formában, hogy az átlagfogyasztásig mindenkinél marad a korábbi ár. (Ennek az átlagnak a számítását sokan vitatták.)

Orbán Viktor végül kifejtette: a legfőbb horizont 2030 környéke a gondolkodásunkban. Elemzése szerint ekkorra fognak felhalmozódni és megsokszorozódni a világ problémái. Nagy válság lesz például az Egyesült Államokban, de ebben az időszámban jelentkeznek az euró-zóna legjelentősebb problémái is. Az unión belül ekkor lesznek új politikai viszonyok, mi, közép-európaiak ekkor leszünk nettó befizetők. Eljön a pillanat, amikor Magyarország nem pénzt kap az uniótól, hanem befizet. „Aki fizet, az rendel a zenét – ez meg fogja változtatni a mi helyzetünket is”, ezért 2030 körül kell csúcsformában lennünk.

Rendben, mintegy 10 000-re becsült részvevővel lezajlott a Budapest Pride, amelyet ezúttal is 40 ország budapesti nagykövetsége támogatott. Megjelentek a szokásos szélsőjobboldali ellentüntetők is, de jelentéktelen számban.

Július 26. Lemondott Hegedüs Zsuzsa szociológus, társadalmi felzárkóztatásért felelős miniszterelnöki megbízott, Orbán Viktor mindaddig rendíthetetlen híve. Azt írta: egy „szégyenteljes megfogalmazás miatt” kell megszakítania a kapcsolatot, ugyanis szerinte a kormányfő Tusványoson elmondott beszéde „ellentmond az összes alapértékének”. Hozzátette: annak ellenére hozta meg döntését, hogy a miniszterelnök „a nyíltan fajgyűlölő beszéde” előtt már a homofób törvény is túllépte számára a vállalhatatlanság határát, mégis folytatta a felzárkóztatási programmal kapcsolatban kapott megbízását, mert az eredeti felkérésben szereplő teljes szabadságát sohasem korlátozták. Orbán Viktor azt válaszolta: sajnálja a miniszterelnöki megbízott döntését, de egyúttal tudomásul veszi. „Kedves Zsuzsa! Te sem gondolhatod komolyan, hogy húsz év közös munka után rasszizmussal vádolj engem. Te tudod a legjobban, hogy Magyarországon az antiszemitizmus és a rasszizmus ügyében kormányom a zéró tolerancia politikáját követi. Ezer éve ismerjük egymást. Tudhatod, hogy a fölfogásom szerint a Jóisten minden embert a saját képmására teremtett. Ezért a magamfajták esetében a rasszizmus ab ovo ki van zárva.” Hegedüs Zsuzsa viszontválasza: „A probléma ott van, hogy bármennyire nem értek egyet az Európa-ellenességgel és nagyon zavar, hogy időnként ezért a beszélgetésünk lényege az, hogy leüvöltöm ezért a fejed, az Európa-ellenesség számláján nincs 6 millió zsidó halála. És legfőképp, a legvadabb Európa-ellenesség is maximum erősíti az Európa-ellenes hangulatot a FIDESZ törzsszavazói között. A faji jellegű diszkriminációra vonatkozó legkisebb nyilvános mondat azonban olyasmit gerjeszt, amiről a történelem nemcsak Európában, hanem Afrikában és Örményországban már bebizonyította, hogyha egyszer kiengedjük a szellemet a palackból, az 'Úristen' sem tudja újra visszazárni. Tudom, hogy nehéz elhinned e pillanatban, de nekem jobban fáj ennek a döntésnek a meghozatala, mint Neked, sok okból, de ezek közül van egy, amit egész biztosan megértesz. Te egy nagy, integrált családot tudsz magad körül, én viszont csak néhány barátomat. Én örülnék a legjobban, ha ezt a beszédet és az én, tudom, neked is fájó döntésemet, valahogy korigálni lehetne, de szemben Veled, én a Shoah után egy évvel születtem, már kisóvodás koromban, miután nem értettem, miért nincs nekem, mint a többieknek, akár a Tiedhez hasonló, nagy családom, nagyszülőkkel, unokatestvérekkel, stb. és erre a szüleim, mint mindig, a koromnak megfelelően választ adtak. Ráadásul, mindkét szülőm a rendkívüli lelkierejük és még annál is rendkívülibb bátorságuk miatt menekült meg: az apám a Don-kanyarhoz küldött munkaszolgálatosok közül egyedül gyalogolt haza, miután Petschauer Attila olimpiai vívóbajnok a karjai között halt meg a Don- kanyarban. A mamámat pedig kétszer kapták el a nyilasok és tették be a Dunához induló menetbe, amiből mindenkit a Dunába löttek, egyszer a 2-es villamosra ugrott fel, másodszor pedig egy porosz tiszt vette ki a menetből, mert feltűnt a szépsége és még a következményeket is megúsza azzal, hogy volt annyi lélekjelenléte, hogy azt hazudta, hogy egy 4 hetes kisbabát szoptató kismama. Ezt figyelembe véve azt is megértheted, hogyha van valaki, akiből még véletlenül sem néztem volna ki a fajgyűlölet legkisebb jelét, az Te vagy. Nem tudok mást mondani, mint azt, hogy olvasd újra el a tusványosi beszéded alapján megjelent szövegnek az erre vonatkozó részét és meg fogod érteni, hogy miért nem vállaltam azt, amiben gyerekkorom óta hiszek, hogy ez a borzalom csak azért történhetett meg, mert túl sokan hallgattak, amikor születőben volt az a fajta gyűlölködés, amire a nácik építettek”. A magát baloldali liberális zsidónak nevező, Franciaországban élő szociológus gyermekszegénység elleni miniszterelnöki megbízotti tevékenységét az előző években sok bírálat érte ellenzéki oldalról, mert látványos volt, de kevésbé hatékony – a legszegényebbek például képtelenek voltak felnevelni az ilyen célból kapott állatokat, hanem megették vagy eladták őket –, mostani bírálata után viszont a róla addig soha egy rossz szót nem szóló kormánypropaganda kezdte értéktelennek minősíteni a munkáját.

Július 28. „A nemzeti szocializmusban mi is bűnösök vagyunk, ezért a rasszizmussal kapcsolatos megnyilatkozásokat kiemelt érzékenységgel kell kezelni” – mondta a néppárti Karl Nehammer osztrák kancellár az Orbán Viktorral Bécsben közösen tartott sajtótájékoztatóján. A magyar kormányfő, akinek tusnádfürdői beszéde ellen kül- és belföldön folytatódott a tiltakozások, így reagált: „Világos, direkt álláspontom van, magamat migráció- bevándorlásellenes politikusként definiálom. Ez nem faji kérdés, ez kulturális kérdés. A civilizációnkat úgy akarjuk fenntartani,

ahogyan az most van. És ebben a tekintetben különbözünk Ausztriától. ... Előfordul, hogy néha félreérthetően fogalmazok. Itt egy civilizációs pozícióról van szó, büszkék vagyunk arra, amit Magyarország a rasszizmus elleni harc terén elért. Nem rasszizmusról van szó, hanem kulturális különbségekről”.

Július 29. „A kormány azért alkotta meg a lakossági piaci árat, hogy a szolgáltatók ne tudjanak nyereszkedni a magas áron” – mondta a miniszterelnök a Kossuth rádióban. Megismételte, amit már többször kifejtett: „Okos rendszert építettünk ki, ezt 10 évig tudtuk tartani. Meghatároztuk az árat, amit a családoknak fizetni kellett. Ezt az árat tartani tudtuk, úgy, hogy az állam kipótolta az árat. Ez 250 milliárd forintba került évente, ez azonban most felugrott 2000 milliárdra. Ezt már nem lehet kigazdálkodni. Ezért döntött úgy a kormány, hogy az átlagfogyasztásig megmarad a rezsicsökkentett ár - vagyis minden család kevesebbet fog fizetni.” A korábbi több éves retorikával ellentétben úgy folytatta, hogy aki a – még mindig nem közölt módon kiszámított – átlagfogyasztás felett fogyaszt, „annak gondoskodnia kell arról, hogy csökkentse a fogyasztását, vagy keressen annyi pénzt, hogy ki tudja fizetni az átlagfogyasztás fölötti részt”. Hozzátette: „Segítenünk kell az embereknek, hogy le tudjanak jönni a gázfogyasztásról”, az erdőgazdaságokat arra kötelezték, készítsenek tervet, hogyan lehetne több tűzifát kitermelni. A kormányfő egyúttal bejelentette: a kormány két évvel, 2024 végéig meghosszabbítja a kedvezményes, 5 %-os lakásáfat.

Az ukrajnai háborúról: „Az amerikaiak finanszírozzák ezt a háborút. Eddig odaadtak 50 milliárd dollárt. De a második fél évben, vagy 2023-ban ezt ki adja oda, azt nem tudom. Európának nincs pénze. Az amerikaiak még mindig azt hiszik, meg lehet nyerni a háborút, ezért nincs béketárgyalás.” Az nem hangzott el, hogy az oroszok feltétele az általuk is többször garantált területi integritású és szuverenitású Ukrajna mintegy ötödrészének végleges elfoglalása lenne.

Miután két napig Hegedüs Zsuzsa főtanácsadó lemondása volt a magyar sajtó egyik fő témája, a szociológusnő az előző napi bécsi nyilatkozat után megváltoztatta a véleményét: „Kedves Viktor! Most olvastam a mai, Bécsben adott nyilatkozatodat, amivel nyilvánosan elhatárolódtál a »nem tudom, hogy« a szövegbe került inkriminált mondatoktól. ... ezzel a nyilvános megszólalással a lemondásom is okafogyottá vált. ... függetlenül attól, hogy hivatalosan a főtanácsadó vagyok vagy nem, a segítségemre a továbbiakban is, az elmúlt 20 évhez hasonlóan, számíthatsz.” Mindazonáltal tartja magát a lemondásához, kipakol az irodájából – közölte újabb néhány óra múlva a Telexszel. „A levél nem azt jelenti, hogy visszavonom a lemondásomat vagy hogy visszalépek. Csak miután én is nyilvánosan kritizáltam meg őt, úgy tisztességes, hogy nyilvánosan ismerjem el azt is, hogy képes volt meglépni azt, amit meg kellett, azok után, amit írtam neki és aminek ilyen visszhangja lett.” Hegedüs Zsuzsa fél év múlva, december 3-án betegségben meghalt.

„Ellátási problémák lehetnek, ha a 480 forintos ársapka továbbra is fennmarad, és nem tudjuk elősegíteni, hogy import üzemanyag érkezzen be Magyarországra, erről tájékoztattam a kormányt” – mondta Hernádi Zsolt, a MOL elnök-vezérigazgatója, miután Rogán Antallal, a Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszterrel és Gulyás Gergellyel, a Miniszterelnökséget vezető miniszterrel tárgyalt.

Július 30. A kivételesen szombaton tartott kormányinfón Gulyás Gergely miniszter nem hivatkozott ugyan a MOL vezetőjére, de bejelentette: a 480 forintos garantált üzemanyagárat a magyar rendszámú, magánszemély által üzemeltetett és 7,5 tonna súly alatti gépjárművekre, a mezőgazdasági erőgépekre és a taxikra tartják fenn. Ez nagyjából a forgalom felét jelentette. Mindenki más, tehát a céges autók is – mintegy 800 000 kocsi – piaci árat fizet. (Ez e napon a 95-ös benzinnel literenként 692,9 forint, a gázolajnál 737,9 forint volt.) A mentők, rendőrök, tűzoltók, kormányzati intézmények tankolási többletköltségeit a kormány megtéríti. A kisbenzinkutak további támogatást kapnak. A bejelentés után a hatósági árat korlátozó rendelet azonnal megjelent a Magyar Közlönyben, és 12 órákor – a kutak megrohanásának elkerülése érdekében, mint a miniszter magyarázta – máris hatályba lépett. A szankciók és a háború miatt senki nem tudja garantálni, hogy a kőolajszállítás folyamatos lesz, ezért a stratégiai készletből csak annyit tudnak felszabadítani (a készlet körülbelül egynegyedét, 155 kilotonna, 184 millió liter

dízelgázolajat), aminek a visszapótlására a következő fél–háromnegyed évben lehetőség van. Alternatív lehetőségekről is tárgyalt a kormány, amelyek a gáz kiváltására alkalmasak, „*a gáztól érdemes menekülni*”. Beszéltek a lignittermelés megnöveléséről, a Mátrai Erőmű leállított blokkjainak újraindításáról, a barnakőszén-kitermelést újraindítanák, és döntöttek arról, hogy tűzifát csak engedéllyel lehet kivinni az országból. A MOL mint kőolajtermék-előállító extraprofitadóját a 2022. és a 2023. adóévre 25 %-ról 40 %-ra emelték a Brent–Ural olaj világpiaci árkülönbözetén keletkező marzs után. Az ellenzék, amelynek sok szakértője bírálta az árbefagyasztást mint közgazdaságilag képtelen, a piacgazdasággal ellentétes lépést, most mégsem méltatta a kormánydöntést, hanem adókból vagy az útdíjakból követelt kompenzálást a kormány által szerintük tönkretett kisvállalkozók számára, nehogy a drágább tankolás a fuvardíjakon, fogyasztói árakon keresztül a fogyasztóknál jelentsen újabb drágulást.

Augusztus 4. „*Hogyan harcolunk?*” címmel tart mondott beszédet Orbán Viktor a Republikánus Párthoz kötődő Conservative Political Action Conference rendezvényén a texasi Dallasban. A konferencia szervezői között volt a FIDESZ-közeli, jórészt az állami költségvetésből finanszírozott Alapjogokért Központ is. A magyar miniszterelnök egyebek közt arról beszélt: Magyarországra rá akarják erőltetni a progresszív liberalizmust, ugyanúgy, ahogy a republikánusokra. Ezért nem akarták, hogy eljöjjön, mert ő meg tudja mondani: „*hogyan kell legyőzni a szabadság ellenfeleit a politikai csatáin. De a kommunisták feltámadtak, a liberálisokkal összefogtak, és küzdeni kell ellenük, mert a magyarok tudják: a kommunisták és a liberálisok egyek és ugyanazok*”. Bízni kell a zsidó-keresztény elvekben: ha hiszünk Istenben, hiszünk abban is, hogy ő a saját képére teremtett minket. „*Emiatt nem lehetünk sosem rasszisták*”. Soros Györgyről azt mondta: komoly hadserege van pénz, kutatók, egyetemek és a fél EU-bürokrácia formájában. Orbán szerint Soros úgy véli, a magyar kormány elvei vezettek a XX. század tragédiáihoz, a miniszterelnök szerint viszont pont a kereszténységellenes poszt-nyugatiak mennek ebbe az irányba. „*Magyarország Dávidként áll szemben a woke Góliáttal.*” Mi voltunk az elsők, akik Európában megállították az illegális migrációt – hangsúlyozta, bár a népszavazásról nem mondta el, hogy érvénytelen lett. (A később méltatott „*gyermekvédelmi*” jogszabály kapcsán sem említette ugyanezt.) Úgy fogalmazott: „*a végső csatát vívjuk a jövőért, egyben a gyerekeinkért és unokáinkért*”. Szerinte a progresszívek azt mondják, nem kell megvédeni a családokat, mert a szerelem az szerelem, és a család az család. Magyarországon viszont a tradicionális családok átörökítik az értékeiket. Ha ezek a tradíciók elvesznek, semmi nem menti meg a Nyugatot a pusztulástól. Ezt követően felsorolta a családpolitikai kedvezményeket, amelyeket az elmúlt években vezetett be a kormány (de nem mondta, hogy ezek nem javították a kormány céljainak megfelelően a demográfiai mutatókat). „*Magyarország kompromisszum nélküli védelmezője a jogállamiságnak*”, folytatta.

A háborúról ismét kifejtette, hogy a béke az USA és Oroszország között kell megkötessen. „*Csak az erős vezetők hozhatnak békét. Egy erős vezetővel rendelkező erős Amerikára van szükségünk*”. Szerinte a Biden- és korábban az Obama-kormány nyomás alá helyezte Magyarországot, illetve Európát, de „*sikeresen ellenálltunk ennek a kísérletnek, azóta nem vagyunk az amerikai demokraták barátai. Gyűlölnek minket*”, mármint őt, a FIDESZ-t és a republikánusokat is. Nyíltan az általa külön is meglátogatott Donald Trump visszatérése mellett kampányolt, mondván, hogy „*harcolni kell, visszaszerezni a washingtoni és a brüsszeli intézményeket, barátokat és szövetségeket gyűjteni, közösen mozgatni a csapatainkat. Az amerikai időközi és az EP-választások együtt segíthetnek megfordítani a folyamatokat.*”

Augusztus 8. Ismét határozatképtelen volt az országgyűlés ellenzéki követelésre összehívott rendkívüli ülése, mert a kormánypártok távol maradtak. Így csak a napirend előtti felszólalások hangozhattak el. Ez 15.-ször történt meg a FIDESZ-kormányzás alatt, de az MSZP idején is előfordult. Így nem tárgyalhatták meg a Momentum „*A kisadózó vállalkozók tételes adójáról szóló 2022. évi XIII. törvény egyes rendelkezéseinek hatályba nem lépéséről, valamint a törvény hatályon kívül helyezéséről*” benyújtott törvényjavaslatát, valamint a következő ellenzéki határozati

javaslatokat: „*A lakóépületek hőszigetelését finanszírozó országos programról*” (MSZP), „*A magyar családokat ellehetetlenítő rezsimmelés megszüntetése érdekében szükséges egyes intézkedésekről*” (DK), „*A súlyos élelmiszerválság leküzdéséről, az élelmiszerek drágulásának megfékezéséről és a hazai élelmiszerbiztonság megteremtéséről*” (Párbeszéd), „*A klímabérllet bevezetéséről*” (LMP), „*A magyar családok megélhetésének segítése érdekében egyes termékek és szolgáltatások áfamentességének megteremtéséről*” (Jobbik).

A MOL úgy döntött, hogy egy nap alatt egy autó csak egyszer tankolhat a kúthálózatán, függetlenül attól, hogy kedvezményes vagy piaci áron vásárol. Az OMV-nél 50 litert lehetett egyszerre tankolni, a Shell kútjain maximum 80 000 forintért lehetett üzemanyagot vásárolni, a Lukoilnál pedig egyszerre csak 20 liter töltését engedélyezték. Még ezzel együtt is sok kútnál elfogyott az üzemanyag és nem érkezett utánpótlás, a kis magánbenzinkutak pedig a késlekedő állami támogatás miatt további bezárásoktól, tönkremeneteltől tartottak. Sok üzletben cukorhiány lépett fel, Virág Barnabás, az MNB alelnöke pedig 20%-os inflációt jósolt az év végére.

Augusztus 11. Bejelentette kilépését a Jobbikból Jakab Péter, a párt volt elnök-frakcióvezetője. → június 8., július 2., július 15., augusztus 20. Ezzel válaszolt arra, hogy Gyöngyösi Márton pártelnök egy nyílt levélben választás elé állította, sürgetve, hogy döntse el mit akar: ha új pártot építene, akkor inkább távozzon a Jobbikból. „*Ha menni akarsz, add vissza a mandátumodat, lépj ki a pártból, aztán te balra, mi jobbra*”. Jakab erre így reagált, a mandátum visszaadását visszautasítva (másnap arra hivatkozva, hogy azt nem a Jobbik, hanem a közös ellenzéki lista jelöltjeként szerezte): „*Te a Jobbik új elnökeként ma választás elé állítottál: ha maradok a nép pártján, ha továbbra is nyersen, őszintén, karcosan akarok kiállni a válság vesztesei, az Orbán-rezsim károsultjai mellett, akkor nincs helyem a Jobbikban. Nos, Marci, akkor nincs helyem a Jobbikban. Ha a nép és a Jobbik között kell választanom, nem kérdés, melyiket választom. ... Ezennel kilépek a Jobbikból, független képviselőként pedig maradok a nép pártján pont úgy, ahogy eddig: nyersen, karcosan, de mindig őszintén. A Jobbik feladhatja, én soha! ... Vesszen a kormány, győzzön a nép!*” Több hír szólt arról, hogy Jakabbal rokonszenvező helyi pártszervezetek feloszlottak.

Augusztus 12. Többezres tüntetés volt Budapesten az erdőtörvény módosítása ellen, amely a tiltakozók szerint védett értékes erdők tarvágás jellegű kivágását tette lehetővé, ráadásul vegetációs időszakban, azaz például a madarak fészkelése idején is. A kormány a háborús veszélyhelyzeti felhatalmazással élve rendelettel módosított törvényt, számos korlátozást eltörölve a veszélyhelyzet idejére. A tűzifaellátásra hivatkoztak, hogy akik ősztől nem tudják kifizetni az ismeretlen módon kiszámított átlagon felüli földgázfogyasztásuk hétszeresre növekvő számláját, azok átállhassanak a fatüzelésre. A környezetvédelmi szervezeteken kívül a Magyar Tudományos Akadémia, és a FIDESZ-es Schmidt Jenő tabi polgármester vezette Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége is megengedhetetlennek és alkotmányosértőnek minősítette az intézkedést, felhíva a figyelmet arra, hogy a most kivágott fát úgyis csak két év szárítás után lenne szabad – és hatékony – eltüzelni, továbbá van sok értéktelen akácerdő is, amelyeket fel lehetne használni tűzifatermelésre. Az Országos Erdészeti Egyesület előbb bírált (Elmer Tamás főtitkár a 24.hu-nak kijelentette, hogy „*a magyar erdészet hagyományos szellemiségével szemben állna*”, hogy „*akár egy külső erő nyomására*” a hazai erdők ökológiai egyensúlyát veszélyeztető tarvágásokat hajtsanak végre az erdőgazdaságok. „*Az erdészek inkább a karjukat vágnák le, mint hogy bármilyen módon veszélyeztessék az erdőállomány épségét és gyarapodását*” – mondta), majd óvatosan pontosított: „*a rendelet nem utasításokat, hanem lehetőségeket tartalmaz*”, és „*az erdésztársadalom nevében kijelentjük, hogy felelőtlen erdészeti beavatkozásoktól semmiképpen sem kell tartani*”. Zambó Péter, az erdőmérnöki végzettségű és korábban éppen a szakmai egyesületet vezető erdészeti államtitkár, akiről kiderült, hogy már hónapokkal korábban a természetvédelmi előírások lazítását javasolta a fakitermelés fokozása érdekében (és Nagy István agrárminiszter, akihez az erdészet és a természetvédelem egyaránt tartozik, egyetértett ezzel), „*szokásos baloldali hazugságnak*” nevezte a bírálatokat. A tiltakozások láttán azonban azt is kijelentette – és ezt erősítette meg Szentkirályi

Alexandra kormányzóvivő is –, hogy a lazítás csak rendkívüli vészhelyzetre vonatkozik. Ám az augusztus 5-én hatályba lépett kormányrendeletben ez nem szerepelt. Viszont a miniszter augusztus 16-án egy miniszteri utasításban – amely nem jogszabály –, a jogalkotási törvénnyel ellentétesen, lényegében a kormányrendelettel szemben kimondta, hogy azt csak ideiglenesen lehet alkalmazni, és csak akkor, ha a tűzifaigény másképp nem elégíthető ki, a természetvédelmi területeken pedig tilos a tarvágás. Ezt a környezetvédő szervezetek és az ellenzéki pártok kevesellték ugyan, de helyeselték, és úgy értékelték, hogy a kormány meghallotta a tiltakozást.

Augusztus 20. A kormány állítása szerint Európa legnagyobb tűzijátékát tartották volna meg a nemzeti ünnepen 1,6 milliárd forintért, de erre végül – a már korábban lemondott légiparádéhoz hasonlóan – a viharos-esős időjárásról szóló előrejelzés miatt nem került sor. (Mint utóbb kiderült, tévesnek bizonyult meteorológiai információk alapján – két nap múlva leváltották az Országos Meteorológiai Szolgálat két vezetőjét. → augusztus 23.) A rendezvény ellen a megelőző hetekben sokan tiltakoztak, köztük egy felhívás 200 000 aláírója, akik az infláció, az energiaválság és az aszály körülményei között társadalmilag hasznosabban akarták elkölteni a pénzt, de nekik Kovács Zoltán államtitkár azt válaszolta, hogy az eszközöket már rég megvásárolták, tehát a tűzijáték elmaradása nem jelentene megtakarítást. Számos település önkormányzata – köztük FIDESZ által vezetettek is – azonban az időjárástól függetlenül már korábban úgy döntött, hogy a hasonló rendezvényre szánt pénzt inkább szociális támogatásra fordítja.

„A mai napon, itt Északkelet-Magyarországon, Borsodban, a szülőföldemen, az ország egyik legszegényebb megyéjében megalakítjuk és útjára indítjuk a Nép Pártján Mozgalmat” – jelentette be Jakab Péter, a Jobbik volt elnök-frakcióvezetője, immár független képviselő, aki szerint ez egy olyan közösség lesz, amely nem azt kérdezi, hogy ki jobboldali vagy baloldali, egyet kérdeznek: hogy miben segíthetnek. *„Ennek a hazának ma nem kevesebbre lenne szüksége, mint egy új Szent Istvánra, egy vezetőre, aki képes az egymással harcoló törzsekből egy erős és egységes nemzetet építeni. Egy vezetőre, aki képes olyan államot építeni, amelyik érted van, és nem ellened, amelyik nem kifoszt, hanem megvédf”*. Az előzetes hírekkel ellentétben az új szervezet egyelőre nem pártként alakult meg. → június 8., július 2., július 15., augusztus 11.

Augusztus 23. Példa nélkül álló, kormányzati szervhez képest szokatlanul éles nyilatkozatot adott ki az Országos Meteorológiai Szolgálat, tiltakozva vezetőinek, az Orbán-kormány által többször méltatott és kitüntetett, nagy szakmai múltú Radics Kornélia elnöknek és Horváth Gyula szakmai elnökhelyettesnek az azonnali hatályú leváltása ellen. *„Az Operatív Törzssel folytatott kapcsolattartási folyamat során olyan elvárások és nyomásgyakorlás merült fel augusztus 19-től kezdve a tűzijáték lefújásának pillanatáig, ami nagy mértékben rátelepedett előrejelzéseink kiadására, kommunikációjára és teljes mértékben figyelmen kívül hagyta a meteorológiai előrejelzésekben rejlő, tudományosan is elfogadott bizonytalanságot. Határozott álláspontunk, hogy az OMSZ kollégái a jelentős döntéshozói nyomásgyakorlás ellenére is tudásuk legjavát nyújtották és semmiféle vélt vagy valós káreseményért nem felelősek”*. Miután az előrejelzett vihar nem következett be, tehát utólag szükségtelenné bizonyult a tűzijáték lemondása, a kormánypropaganda pedig emiatt támadta az OMSZ-t, a nyilatkozók szerint *„augusztus 21-től kezdve, az OMSZ-ra nehezedő, több tárgyi csúsztatást és téves információt is tartalmazó, rosszhiszemű médiamegjelenéseket teljes mértékben méltatlannak tartjuk szolgálatunkkal, kollégáinkkal, valamint a teljes meteorológus szakmával szemben, mint ahogy azt is, hogy a döntéshozatallal kapcsolatos felelősséget kizárólag az OMSZ-ra hárítják át.”* A vezetők leváltását *„elfogadhatatlannak, alaptalannak és az Operatív Törzs kollektív felelőssége téves áthárításának tartjuk ... a fent leírtak összességében olyan súlyú politikai nyomásgyakorlást jelentenek az OMSZ-ban folyó több, mint 150 éves munkára nézve, melyben a továbbiakban nem tudjuk – kormánytisztviselői eskünkhez hűen – befolyásolásmintesen, szakmai tudásunk javát nyújtani”*. Ezt aláírta Szűcs Mihály nemzetközi elnökhelyettes, egy főosztályvezető és 14 osztályvezető, egyúttal követelve *„az Operatív Törzs idén augusztus 20-hoz köthető tevékenységének, döntéshozatalainak, kapcsolattartási módszereinek*

átvilágítását független vizsgálóbizottság által”, továbbá „az augusztus 20-ra vonatkozó meteorológiai prognózisok szakmai kiértékelését független vizsgálóbizottság által”, és a vizsgálat idejére Radics Kornélia és Horváth Gyula felmentésének visszavonását. Az e napon tartott kormányinfón Gulyás Gergely miniszter azzal védte Palkovics László technológiai és ipari miniszter döntését, hogy azt nem az augusztus 20-i prognózis miatt hozta: bár „augusztus 20. volt az utolsó csepp a pohárban, de alapvetően olyan kompetenciák és fejlesztések hiányoztak, amelyek új vezetést igényeltek”. Konkrét szakmai hiányosságokat nem említett. Horváth Gyula leváltott elnökhelyettes szerint soha nem kaptak bírálatot a kormánytól.

Augusztus 27. Ungár Péter országgyűlési frakcióvezetőt választotta az LMP férfi társelnökévé a pártkongresszus Kanász-Nagy Máté helyére. A női társelnök Schmuck Erzsébet maradt. Mindketten egyedüli jelöltek voltak.

Megfelelő időjárás mellett, rendben lezajlott az augusztus 20-áról elhalasztott ünnepi tűzijáték a budapesti Duna-parton.

Szeptember 1. Tiltakozásokkal, sztrájkbejelentéssel, polgári engedetlenséggel kezdődött a tanév sok iskolában. A kormány továbbra sem volt hajlandó érdemben tárgyalni a béremelési követelésekről, illetve az EU-ra és a jogállami követelmények betartatását követelő magyar ellenzéki EP-képviselőkre hárította a felelősséget, amiért nem érkeznek a pedagógus-béremelésre is fordítani kívánt uniós pénzek. Maruzsa Zoltán, az új kormányban a Belügyminisztériumhoz került közoktatási államtitkár a tanárok erkölcsi alapját vonta kétségbe, amiért a szabályok megszegésével tiltakoznak, miután az állam drasztikusan korlátozta a törvényes sztrájkjogukat. Egyre több tanár távozott az iskolákból akár több évtized tanítás után, mert szégyenletesen kevésnek tartotta a jövedelmét. A szakszervezetek szerint 16 000 tanár hiányzott, még neves gimnáziumokban is előfordult, hogy nem szakos oktató tartotta az órákat. A minisztérium mindezt vitatta. Az akciók a következő napokban is folytatódtak, bár országosan csak néhány száz résztvevővel.

Hivatali vesztegetés elfogadásának gyanúja miatt őrizetbe vették Agócs Jánost, az Országos Roma Önkormányzat elnökét. Az ügyészség szerint azzal keresett meg több kisebbségi önkormányzati képviselőt, hogy 30 millió forintért átadja részükre az ORÖ elnöki tisztségét, és azt is vállalta, hogy közreműködik abban, hogy elnökké válasszák azt, aki fizet neki. Agócs nem ismerte el a bűncselekmény elkövetését, és panasszal élt az őrizetbe vétele és a gyanúsítás közlése ellen. A FIDESZ-szel szövetséges, Farkas Flórián vezette Lungo Drom ellenfeleként nyerte meg az önkormányzati választást 2019-ben, és 2022-ben őt állította a testület az országgyűlési jelöltlista élére. Ám az erről szóló határozatot az Alkotmánybíróság a Lungo Drom panaszára megsemmisítette, újat pedig a belvizsály miatt nem sikerült hozni, így az új országgyűlésbe jelölt híján se képviselője, se szószólója nem jutott be a legnagyobb magyarországi nemzetiségnek. Másnap kiderült: egyik helyettese, ifj.Farkas László tiszaburai polgármester buktatta le Agócsot, aki látszólag belement az ügyletbe, és elvitte az ügyészségtől kölcsön kapott pénzt a megbeszélthelyre. Az őt annak idején jelölő Fiala Romák Országos Szövetsége (FIROSZ) többi képviselője Agócs mellett őt is elítélte a lebuktatás módja miatt.

Szeptember 2. Országszerte tucatszám jelentették be bezárásukat azok a gyakran több évtizede sikeresen működő éttermek, cukrászdák, amelyek a várható vagy már meg is kapott új, felemelt árú villany- és gázszámlákat képtelenek voltak kifizetni. Számos önkormányzat is bezárt uszodákat, művelődési házakat, színházakat a sokszorosra nőtt közműdíjak miatt, és jelezték, hogy az óvodák, szociális otthonok és más közintézmények működése szintén veszélybe kerülhet. Olyan tekintélyes FIDESZ-politikus is sürgette a segítséget, mint Cser-Palkovics András székesfehérvári polgármester, de a kormány egyelőre nem reagált.

Szeptember 3. Orbán Viktor váratlanul Moszkvába utazott, hogy lerója kegyeletét Mihail Gorbacsov volt szovjet államfő és kommunista pártfőtítkárravatalánál. Elkísérte Deutsch Tamás (FIDESZ) EP-képviselő, Schmidt Mária történész-kormánybiztos, Orbán Balázs miniszterelnök

politikai igazgató és Kónya Imre egykori MDF-frakcióvezető (1990-1993), a Boross-kormány belügyminisztere (1993-1994), aki 1989-ben az Ellenzéki Kerekasztalt vezette. Az utazás azért volt meglepő, mert a háborús helyzetre tekintettel más ország állam- vagy kormányfője nem jelent meg, annak ellenére, hogy a világ sok politikusa emlékezett meg nagy tisztelettel Gorbacsovról. Mind magyar, mind orosz részről hangsúlyozták, hogy a magyar miniszterelnök ez alkalommal nem találkozik Putyin elnökkel, aki a temetésen egyébként nem volt jelen, a koporsónál tisztelgett külön már korábban.

Szeptember 5. A kormány „*az uniós költségvetés védelmét szolgáló ... európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján Magyarországgal szemben megindított eljárás keretében hozott korrekciós intézkedésként*” olyan független hatóság létrehozásáról döntött, amely „*általános rálátással rendelkezik, és beavatkozik azokban az esetekben, ahol a hatóság álláspontja szerint a feladatos hatáskörrel rendelkező hatóságok nem tették meg a szükséges lépéseket olyan csalás, összeférhetetlenség, korrupció és egyéb jogsértés vagy szabálytalanság megelőzésére, felderítésére és kijavítására, amely hátrányosan érintheti az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, különös tekintettel a közbeszerzési eljárások keretében végrehajtott európai uniós pénzügyi támogatásokra*”, mégpedig úgy, hogy „*kormányzati és nem kormányzati szereplők létszám és szavazati jog tekintetében paritásos alapon vesznek részt*”. Ennek megfelelő törvényjavaslat benyújtására kötelezte az érintett minisztereket. Navracsics Tibor területfejlesztési minisztert pedig felszólították, hogy „*gondoskodjon a közbeszerzések hatékonyságát és költséghatékonyságát értékelő teljesítménymérési keretrendszer létrehozásáról és működtetéséről, valamint vizsgálja meg az egyajánlatos közbeszerzési eljárások lehetséges okait és hatásait, beleértve azokat a helyzeteket, amikor az egyajánlatos eljárások aránya meghaladja a 15%-os küszöbértéket*”.

Lemondott Süli János külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár, 2017 és 2022 között a paksi atomerőmű két új blokkja tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért felelős tárca nélküli miniszter, aki a 2022-es kormányalakítás után alacsonyabb rangban felügyelte az új tárcához került paksi bővítést. Államtitkársága is megszűnt külön szervezetként. A lemondást megelőzően előbb Lázár János építési és beruházási miniszter bírálta a lassan haladó építkezést, „*a legsúlyosabb kormányzati bűnnek*” nevezve, hogy még nincs kész – eközben még az építkezés elkezdéséhez szükséges végleges engedélyek is még mindig hiányoztak –, majd a 67 éves villamosmérnök belépését a minisztériumhoz májusban még „*az átigazolási időszak legnagyobb fogásának*” nevező Szijjártó Péter miniszter élesen bírálta az atv.-hu-nak az atomerőmű-bővítés előkészületeit: „*Amikor aláírtuk Moszkvában a paksi atomerőmű építéséről a megállapodást 2014-ben, másnap született meg Patrik nevű fiam. Na most, Patrik holnap kezdi meg a második általános iskolai osztályt. Én elhiszem, hogy a Paks II. egy nagyon bonyolult dolog. De ennyire nem bonyolult, hogy egy gyerek születésétől második osztályos koráig ne történjen semmi. Nyolc és fél év eltelt.*” Süli János másnap közölte: a két miniszter kritikájának nincs köze a lemondásához, és ezek a kritikák őt „*nem viselték meg*”. Hogy miért mondott le, azt nem árulta el. Később egy tv-interjúban annyit mondott, hogy néhány engedély kiadása olyan „*csomópontot*” jelentett, amely alkalom volt a távozására. A minisztériumban Magyar Levente államtitkár vette át a téma felügyeletét, akinek szakmailag semmi köze nem volt ehhez, míg Süli János szakemberként egész életét az atomenergia-iparban töltötte.

Szeptember 8. Gulyás Gergely, a Miniszterelnökséget vezető miniszter a kormányinfón közölte: „*az elszabaduló energiaárak miatt 25 %-kal kell csökkenteni a gázfogyasztást az államigazgatásban és az állami vállalatoknál*”. Csak a kórházakra és a bentlakásos szociális intézményekre nem vonatkozik a korlátozás. Ez a gyakorlatban azt jelenti majd, hogy 18 fokra fűtik csak fel az államigazgatás intézményeit. Gulyás a lakosságot is arra kérte, hogy „*az észszerűség keretein belül mindenki bánjon óvatosan az árammal és a gázzal*”. A független sajtó erre reagálva felidézte, mit mondott a miniszterelnök a Kossuth rádióban 2021. november 19-én, Márki-Zay Péter miniszterelnök-jelöltet bírálva: „*...azt mondani, amit most hallok a baloldaltól, hogy a rezsit úgy kell csökkenteni, hogy kevesebb vizet kell használni, kevesebb áramot kell használni, meg kevesebb*

gázt kell használni, ilyenkor van egy szó, amit az ember mond, csak az édesanyák iránti tiszteletből nem mondja hangosan”.

Ami a nem állami fenntartású szociális, oktatási és kulturális intézményeket illeti, Gulyás nem tudott igazán megnyugtató válaszokat adni, hogy a kormány segít-e, ha a fenntartó, adott esetben egy önkormányzat nem bírja fizetni a rezsiszámlákat. Kivételt képeznek az egyházi iskolák, mert a vatikáni szerződés szerint nekik mindent meg kell adni, amit az állami oktatási intézmények megkapnak. A miniszter hozzátette: *„ha az intézmények fenntartói nem tudják megoldani a működést, akkor lesz olyan, amelyik be fog zárni”.* Boros Péterné, a Magyar Köztisztviselők, Közalkalmazottak és Közszolgálati Dolgozók Szakszervezetének vezetője arra hívta fel a figyelmet, hogy egy jogszabály szerint ülőmunka esetén fél méter magasan 20-22 fokot kell biztosítani, ami azt jelenti, hogy 18 fok az ülőmunkát, szellemi munkát végzőknek egészségügyi kockázatot jelenthet. Ennek a jogszabálynak az alkalmazását nem sokkal ezután a kormány felfüggesztette.

„Történelemkönyvekben fordul elő olyan, hogy családtagokat büntettek meg, ítélet nélkül” – jelentette ki a 24.hu-nak Völner Pál, a vesztegetéssel gyanúsított volt FIDESZ-képviselő és igazságügyi államtitkár, miután zár alá vették az ő és családtagjai vagyont. A bűnösségét tagadó volt politikus ezzel törvénysértéssel vádolta a korábban általa szolgált államhatalmat, hangsúlyozva, hogy családjának minden vagyona igazolt, legális jövedelemből származik, de ezt nem vizsgálták, továbbá családtagjai esetében is olyan vagyonelemekről is szó van, amelyek jóval a gyanúsításban szereplő elkövetési időszak előtt kerültek a tulajdonukba. Például a vele nem egy háztartásban élő fiának autóját is trélerrel szállították el.

Szeptember 9. *„A migránsoknak meg kell érteniük, hogy itt úgysem jöhetnek át, és önök azok, akiknek meg kell értetniük velük ... a határvadászok feladata feltartóztatni, megkeresni, megtalálni, elfogni, és határozottan kitéssékelni Magyarországról az illegális bevándorlókat, egytől egyig, nincs kivétel”* – mondta Orbán Viktor miniszterelnök az újonnan létrehozott Határvadász Ezred alakuló ünnepségén. A kormányfő – miközben a mindig migránsnak nevezett menekülteket vádolta azzal, hogy *„törvényekre fittyet hányva”* jelennek és ezzel *„civilizációs fenyegetést”* jelentenek, korunk legsúlyosabb problémáját okozzák – kijelentésével gyakorlatilag felmondta a menedékjogról szóló, magyar törvényekben kihirdetett nemzetközi egyezményeket. Két nappal az új brit konzervatív kormány megalakulása után, amelynek 23 tagja közül hét afrikai vagy ázsiai származású volt, így folytatta: *„Nyugat-Európa példája megmutatja, elég egyszer hibázni, nem lehet visszafordítani az idő kerekét, az élet nem lesz olyan, mint volt. Mi nem hisszük, hogy a migrációból bármi jó süлhetne ki, mi azt akarjuk, és ehhez velünk született jogunk van, hogy Magyarország magyar ország maradjon”.* A miniszterelnök azt ígérte a határvadászoknak, hogy anyagilag is megbecsülik a szolgálatukat, miközben az iskolákban terjedt a sztrájkhoz hasonló engedetlenségi mozgalom, mert a pedagógusok béremelésére a kormány nem látott fedezetet.

Szeptember 10. Kötcsén lezajlott az évtizedek óta ismert *„Polgári Piknik”*, amelyen a FIDESZ és a KDNP, illetve a kormány politikusai mellett szokás szerint részt vett számos ismert, befolyásos, de a kormányhoz és a kormánypártokhoz formálisan nem kötődő, politikai tisztséget nem viselő közéleti személyiség is. Orbán Viktor miniszterelnök mondott beszédet, de az ott elhangzottakat szintén szokás szerint nem hozták nyilvánosságra.

Szeptember 11. Elvesztette többségét Budapest I. kerületében V.Naszályi Márta (Párbeszéd) polgármester. Egy kerületi önkormányzat egyetlen képviselői helyére kiírt időközi választás azért vált politikai jelentőségűvé, mert a 2019-ben ellenzéki vezetés alá került kerületek közül itt elsőként történt fordulat. A budavári önkormányzat volt az egyetlen, amelyben 1990 óta mindig jobboldali többség volt, de 2019-ben az ellenzék kényelmes (10:5) többséget szerzett. Am két jobbikos elkezdett a FIDESZ-szel együtt szavazni, amit sokan átállásnak értékelték, így az előny 8:7-re csökkent. A 2022-es országgyűlési választáson az azóta pártelnökké választott Gelencsér Ferenc (Momentum) képviselő lett, így kerületi mandátumáról le kellett mondania. Ezért tartottak időközi választást, amelyet 37%-os részvétel mellett Fazekas Csilla FIDESZ-KDNP-jelölt nyert 423

érvényes szavazattal (53,07 %), míg a teljes demokratikus ellenzék által támogatott momentumos Korsós Borbálára 363-an voksoltak (45,55 %). Ezzel potenciálisan a kormánypárt került 8:7 arányú többségbe, amely ettől kezdve többször leszavazta a polgármester javaslatait, Korsós Borbálát pedig leváltotta alpolgármesteri tisztségéből. Az áprilisi országgyűlési választások óta ez volt a hetedik fővárosi kerületi önkormányzati időközi képviselőválasztás, amelyet – általában igen alacsony részvétel mellett – a FIDESZ nyert, és csak egy helyen, Újpesten szerezte meg a mandátumot a 2019-ben győztes ellenzék. Szeptember 18-án további két ellenzéki vezetésű kerületben volt időközi képviselőválasztás országgyűlési képviselővé választásuk miatt lemondott politikusok helyére: Zuglóban – részben az ellenzék széthúzása következtében – a FIDESZ nyert, Újbudán pedig két körzet közül az egyikben a FIDESZ, a másikban a más ellenzéki pártok által is támogatott Momentum-jelölt. A képviselőtestület ellenzéki többsége mindkét kerületben megmaradt.

Szeptember 15. Az Európai Parlament heves vita után, nagy többséggel (433 szavazattal 123 ellenében, 28 tartózkodás mellett) fogadta el a magyarországi demokrácia helyzetét negatívan minősítő, bár jogi erővel nem bíró, 2013 és 2018 után már harmadik határozatot. *„Sajnálattunkat fejezzük ki, hogy a szükséges EU-s lépések elmaradása hozzájárult a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok leépüléséhez Magyarországon, és ahhoz, hogy az egyik tagállam választási autokrácia hibrid rezsimjévé vált”* – mondja ki a szöveg, amelyet a FIDESZ képviselőcsoportja, a KDNP egyetlen megmaradt képviselője és számos támogatójuk különböző országokból megalapozatlannak, egyoldalúnak, sőt *„boszorkányüldözésnek”* és *„hungarofóbnak”* nevezett. A többség által kifogásolt elemek közé tartozott az alkotmányos és választási rendszer működése; az igazságszolgáltatás és más intézmények függetlensége és a bírák jogai; korrupció és összeférhetetlenség; a véleménynyilvánítás szabadsága, beleértve a médiapluralizmust; a tudományos szabadság, vallásszabadság; gyülekezési szabadság; az egyenlő bánásmódhoz való jog, beleértve az LMBTQI jogokat; a kisebbségekhez tartozó személyek, köztük a romák és a zsidók jogai, valamint az ellenük irányuló gyűlöletkeltő kijelentésekkel szembeni védelem; a migránsok, menedékkérők és menekültek alapvető jogai; valamint a gazdasági és szociális jogok állapota. Gulyás Gergely, a Miniszterelnökséget vezető miniszter másnap a HírTV-ben: *„...teljesen értéktelen papír, ahol néhány szélsőséges képviselő leírja a saját véleményét, aminek ma az Európai Parlamentben többsége van. ... Az egésznek nincs jelentősége. Tehát az, hogy Európa, abban a helyzetben, amiben ma vagyunk, azzal foglalkozik, hogy az egyébként egyik legdemokratikusabb országát, ahol a média sokszínűsége például a legnagyobb mértékben biztosított, vagy az egyik leginkább a média sokszínűségét felmutatni képes országot próbálja meg elítélni, ennek nincs értelme.”*

Szeptember 16. A Demokratikus Koalíció elnöksége arra kérte fel Dobrev Klárát, hogy alakítson árnyékkormányt – jelentette be Molnár Csaba, a DK ügyvezető alelnöke pártja elnökségi ülése után. A legnagyobb, de így is mindössze 15 fős frakcióval rendelkező ellenzéki párt európai parlamenti képviselőjét, Gyurcsány Ferenc pártelnök feleségét megbízták: *„mutassa meg, hogy van kiút az Orbán-kormány okozta megélhetési válságból, hogy van az Orbán-kormánynak európai alternatívája, és árnyék-miniszterelnökként készüljön fel a kormányzásra”*. Szeptember 19-én ismertették a névsort. A FIDESZ válasza: *„A magyarok megtapasztalták már, milyen az, amikor Gyurcsány Ferenc kormányoz. A baloldal volt az, aki a csőd szélére sodorta az országot ... A magyarok ebből nem kérnek. Az áprilisi választáson az emberek elsöprő többsége negyedszer mondott nemet a Gyurcsány-korszakra, ideje lenne, hogy a baloldal elfogadja a választók akaratát.”*

Szeptember 17. Fenntartják az élelmiszerárstopokat, így a hatósági benzinárat és az élelmiszerekre vonatkozó hatósági árakat, valamint a kamatstopot is, amíg szankciók vannak, és az inflációs helyzet nem javul – közölte Gulyás Gergely miniszter. Újságírói kérdésre, hogy nem lesz-e benzinhiány, azt mondta a miniszter, hogy kisebb fennakadások ugyan voltak, de ezzel együtt is jobb, ha 480 forintért lehet tankolni. (A MOL ugyanezen a napon értesítette a nem hozzá tartozó, de

nagykereskedőként általa ellátott, új partnerként szerződött benzinkutakat, hogy a következő héten a szerződés szerint megrendelt mennyiség negyedrészt szállítja.) A kormányinfón ugyancsak résztvevő Nagy Márton gazdaságfejlesztési miniszter hozzátette: bár korábban azt mondta ő is, hogy az ársapkák már megtették a dolgukat és idővel kivezethetők, a mostani meghosszabbítással ő is egyetértett, ebben a helyzetben segíteni kell a családokat. Megszabták a tűzifa árát is, amelyhez azonban hozzáadódott a szállítás és a felapritás ára is. Emellett támogatási programot jelentettek be az energiaigényes vállalkozásoknak.

Szeptember 18. Az Európai Bizottság pénzmegvonást javasolt Magyarországgal szemben a pénzügyminiszteri tanácsnak, amely legfeljebb három hónapot kapott, hogy eldöntse: megfogadja-e a bizottsági javaslatot. Johannes Hahn, a költségvetésért felelős biztos bejelentette, hogy a biztosok kollégiuma egyhangú döntést hozott a magyar jogállamisági mechanizmusról. (Ez azt jelentette, hogy Várhelyi Olivér magyar biztos, az Orbán-kormány által delegált hivatalnok is elfogadta.) Céljuk az volt, mondta, hogy az Európai Unió pénzügyi érdekét védjék. Hahn a magyar problémák közé sorolta a rendszerszintű hiányosságokat a közbeszerzések területén, a közérdekű vagyongazdálkodó alapítványok és az ügyészségi munka területén található hiányosságokat, valamint a korrupciót, ugyanakkor kiemelte, hogy Magyarország fontos vállalásokat tett. (Navracsics Tibor, az EU-val tárgyaló miniszter a következő hétre további fontos törvényjavaslatok benyújtását ígerte. *„A feladat az, hogy eloszlassuk az Európai Bizottság aggályait, miszerint Magyarországon hiányos lenne a jogállamiság és ez befolyásolná az uniós források elosztását”* – tette hozzá.) *„Ezek az intézkedések megfelelőek lehetnek, ha megfelelő jogszabályi formába öntik őket és megfelelően hajtják őket végre, a részleteket azonban még látni kell”* – emelte ki a költségvetési biztos. Az Európai Bizottság értékelése ezért az, hogy a költségvetési kockázat továbbra is fennáll, ezért javasol intézkedéseket Magyarország ellen: *„a kötelezettségvállalások 65 %-át függeszték fel három kohéziós operatív programban”* (körülbelül a kohéziós források harmadát), ami körülbelül 7,5 milliárd eurót, vagyis körülbelül 3000 milliárd forintot jelentett. Azokról a programokról volt szó, ahol a korábbi tapasztalatok alapján fokozottan merültek fel korrupciós kockázatok: Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz; Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz; Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz. *„Jó irányba haladunk. A munkát folytatjuk!”* – posztolta ezután a Facebook-ra Varga Judit igazságügyi miniszter. *„Nem fordulhat elő, hogy nem kapjuk meg az EU-pénzeket”* – közölte Hahn bejelentése után Navracsics Tibor –, *„a kormánynak ugyanis esze ágában sincs, hogy ne teljesítse a vállalásokat”*, a bizottság pedig ezért vissza fogja vonni a javaslatát.

Szeptember 19. Dobrev Klára (DK) a szeptember 16-i felkérés alapján bemutatta árnyékkormányát:

árnyék-kancelláriaminiszter: Molnár Csaba (EP-képviselő, a Gyurcsány- és a Bajnai-kormány volt minisztere)

árnyék-pénzügyminiszter: Bodnár Zoltán (volt MNB-alelnök)

árnyék-külgügyminiszter: Rónai Sándor (EP-képviselő)

kormányprogramért felelős árnyékminiszter: Arató Gergely (képviselő, volt oktatási államtitkár)

árnyék-belügyminiszter: Mustó Géza (kőbányai alpolgármester FIDESZ-es polgármester mellett)

bér- és munkaügyi árnyékminiszter: Kordás László (képviselő, volt munkaügyi államtitkár, a Magyar Szakszervezeti Szövetség volt elnöke)

egészségügyi árnyékminiszter: Komáromi Zoltán (képviselő, háziorvos)

energia- és rezsiügyi árnyékminiszter: Varju László (képviselő, volt gazdasági államtitkár)

gazdasági árnyékminiszter: Dávid Ferenc (képviselő, a Vállalkozók Országos Szövetsége volt főtitkára)

honvédelmi árnyékminiszter: Vadai Ágnes (képviselő, volt honvédelmi államtitkár)

környezetvédelmi és klímaügyi árnyékminiszter: Oláh Lajos (képviselő, volt közlekedési, illetve környezetvédelmi államtitkár)

mezőgazdasági árnyékminiszter: Benedek Szilveszter (agrárvállalkozó, Veszprém megyei közgyűlési képviselő)

oktatási és kulturális árnyékminiszter: Barkóczy Balázs (képviselő)

önkormányzati árnyékminiszter: Szaniszló Sándor (XVIII. kerületi polgármester)

vidéki önkormányzati ügyekért felelős főtanácsadó: Szitka Péter (Kazincbarcika polgármestere, volt képviselő, az egyedüli MSZP-politikus a listán a DK-sok mellett, de ő is csak egyénileg, nem pártközi együttműködés keretében)

szociális és nyugdíjügyi árnyékminiszter: Gy. Németh Erzsébet (képviselő, volt fővárosi főpolgármester-helyettes)

az árnyékkormány szóvivője: Kálmán Olga (képviselő, volt TV-s újságíró)

Az előző napon egy tájékoztatón Dobrev Klára kijelentette: *„A megélhetési válság legfőbb okozója maga Orbán Viktor, és amíg Orbán Viktor marad, addig a válság is maradni fog. Ezért kell árnyékkormányt alakítani. ... A helyzet minden egyes nappal súlyosabb lesz, amit most látunk az az összeomlás kezdete. ... Ebben az országban csak akkor lesz végre béke, csak akkor lesz végre jövője az európai Magyarországnak, ha Orbán Viktor kormánya megbukik.”*

„Más ellenzéki pártokkal az árnyékkormányról nem tárgyaltunk, ez nem egy ellenzéki árnyékkormány, hanem a DK-é”, mint legerősebb ellenzéki párté.

– mondta Molnár Csaba a sajtónak. Azt is közölte: korábbi véleményükkel ellentétben a jövőre nézve már nem támogatják az ellenzéken belüli előválasztást. Márki-Zay Péter hódmezővásárhelyi polgármester, volt ellenzéki miniszterelnök-jelölt a Facebookon ezt írta: *„Dobrev Klára árnyékkormány-alakításával a DK az ellenzékiiséget szeretné kisajátítani. ... Kérdés, alkalmas-e egyedül a baloldal, a jobboldali és centrista ellenzékiek nélkül a FIDESZ leváltására? Alkalmas-e egyetlen párt önmagában a FIDESZ leváltására?*

Alkalmas-e egy politikai kormány egy szakértői kormánnyal szemben az ország problémáinak megoldására?” Szerinte ha a válasz akár csak egyetlen kérdésre is nem, *„akkor a DK árnyékkormánya az ellenzék megosztásával a centrális erőteret építi újra és a FIDESZ-t tartja hatalmon”*.

Közzétette a kormány a listát a 284, már biztosan elmaradó állami beruházásról. Értékük mintegy 2100 milliárd forint. Ebben főleg különböző útépitések és iskolafelújítások szerepeltek. Az ellenzék kifogásolta, hogy főleg az emberek hétköznapi életét nehezítik a törlések, míg az egyenként is sokszáz milliárdos presztizsberuházásokhoz (budai Vár, Városliget, Budapest–Belgrád vasútvonal) nem nyúlt a kormány.

Az Európai Bizottsággal való megegyezés érdekében nyújtott be törvényjavaslatot a kormány. Egyrészt a pénzügyőrség feladatává tette, hogy hatóságként segítse az Európai Csalás Elleni Hivatal magyarországi vizsgálatait. Másrészt közbeszerzési eljárásra kötelezte a közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítványokat – köztük többek között az egyetemek többségének fenntartóit és a Mathias Corvinus Collegiumot –, és összeférhetlenségi szabályokat határozott meg a kuratóriumi tagok és más vezetők számára. Ez azonban nem azt jelentette, hogy miniszterek, államtitkárok és más politikusok, illetve politikailag elkötelezett emberek nem lehetnek e testületek tagjai – Navracsics Tibor miniszter szerint, aki maga is viselt ilyen tisztséget, ezt az EB sem kívánta –, csak azt, hogy jól fizetett állásuk megtartása mellett nem vehetnek részt bizonyos döntésekben. Szeptember 23-án újabb törvényjavaslatok jelentek meg egy új Integritási Hatóság és egy Korrupcióellenes Munkacsoport felállításáról. Az ellenzék mindezt kételkedve fogadta, látszatmegoldásnak nevezte, és kétségbe vonta, hogy az új szervezetek élére valóban a kormánytól és pártjaitól független embereket állítanának.

Szeptember 21. *„Ha megszüntetnék a szankciókat, az árak rögtön megfelelődnének és az infláció is csökkenne, Európa gazdasága újra erőre kapna, és el tudná kerülni a fenyegető recessziót”* – mondta Orbán Viktor pártelnök-miniszterelnök a Magyar Nemzetnek a zárt ülésről származó információja szerint a FIDESZ és a KDNP Balatonalmádiban tartott évadnyitót

frakcióülésén. Nagyon sok szakértő, elemző véleményével szemben továbbra is azt állította, hogy *„az uniós bürokraták azt ígérték, hogy Oroszországnak fognak fájni, nem az európai embereknek. Azóta viszont kiderült, a bevezetett szankciók több kárt okoznak Európának, mint Oroszországnak”*. Arról nem szólt, hogy a döntéseket nem bürokraták hozták, hanem a tagállamok demokratikusan választott vezetői, köztük ő maga. Ennek ellenére a frakció tagjait szólította fel: tegyenek meg mindent azért, hogy a szankciókat Európa legkésőbb az év végén visszavonja. Bírálta az ezzel ellentétes álláspontot képviselő baloldali pártokat, a DK árnyékkormányáról pedig kijelentette: *„a Gyurcsány-korszak és annak a képviselői akarnak visszatérni, akik egyszer már tönkretették az országot. A brüsszeli bürokraták és a Soros-NGO-k az újonnan megalakult Gyurcsány–Dobrev-árnyékkormányt szeretnék hatalomra juttatni”*, ami szerinte abból is világos, hogy *„ők fizetik őket”*.

Szeptember 22. Navracsics Tibor miniszter, 2006-2010 közti FIDESZ-frakcióvezető átlépett a KDNP-be és annak frakciójába. Az InfoRádió kérdésére azt mondta: a döntést Orbán Viktor kormányfővel, a FIDESZ elnökével egyetértésben hozták meg, de kormánybeli helyettesével, Semjén Zsolt KDNP-elnökkel is beszélt róla. *„...azért, hogy az Európai Néppárttal való kapcsolatot meg tudjuk őrizni, a KDNP, amely a Néppárt tagja maradt, felajánlotta a pártba való átlépés lehetőségét, így az Európai Néppárttal való kapcsolatot is tudom tartani”*. Egyetértett azzal, az Európai Unióval folytatott tárgyalások során is jól jön, hogy olyan pártot is képvisel, amely az Európai Néppárt tagja, ez talán *„jobban cseng most”* az uniós tárgyalópartnereknél, mint a FIDESZ.

Szeptember 23. Az infláció, az energia- és nyersanyagárak robbanása, az aszály és a migráció tükrében *„nem könnyű évtized előtt állunk”*. Egy olyan adósság- és finanszírozási válság állhat elő, amit eddig nem tapasztaltunk – mondta Varga Mihály pénzügyminiszter a 60. Közgazdász-vándorgyűlésen Szegeden. A miniszter arról is beszélt, hogy a költségvetési hiány a tervezett 4,9%-nál nagyobb, 6,1 % lesz az év végére.

Szeptember 26. Orbán Viktor miniszterelnök beszédével kezdődött az országgyűlés őszi ülésszaka. Először az Ukrajna elleni háborúról beszélt, éppen akkor, amikor a visszafoglalt területeken az ukrán hatóságok az orosz megszállás alatt elkövetett újabb tömeggyilkosságok nyomait tárták fel: *„A Nyugat a háború pártján áll, Magyarország a béke pártján. Azonnali fegyverszünetet és béketárgyalásokat követelünk.”* Ezután az inflációról beszélt: *„a szankciók megszüntetésével az árak a felére esnének vissza és az infláció is. Amikor a szankciókat Európára erőltették a brüsszeli bürokraták, akkor nem ezt ígérték”*. Számos bizonyíték ellenére megismételte, hogy a szankciókkal *„Európa lábon lőtte önmagát”*, miközben *„Oroszország nem kényszerült térdre”*. Ezzel együtt Magyarországon biztosított az energiaellátás biztonsága – nyugtatott meg mindenkit. *„A paksi atomerőmű üzemidejét meghosszabbítjuk, és végre hozzákezdünk a bővítéséhez is”*. Bár a következő órákban megtárgyalták az Európai Bizottsággal való megegyezést szolgáló törvényjavaslatokat, a kormányfő részletesebb magyarázat nélkül közölte, hogy ha az EU mégsem adja oda az ígért pénzt, akkor más forrásból szerez rá pénzt a kormány. *„Magyarország ma erősebb, mint a kommunizmus bukása óta bármikor”*, mondta, és ő lát rá esélyt, hogy az ország a jelenlegi válságból is megerősödve jön ki.

Az ellenzéki felszólalók élesen elutasították a miniszterelnök szavait. Toroczkai László, a Mi Hazánk elnöke és Lukács László (Jobbik) egyaránt arra hívta fel a figyelmet, hogy Orbán maga is megszavazta az Európai Tanácsban a most kárhozott szankciókat. Lukács figyelmeztetett továbbá: *„nem a Nyugat áll háborúban, hanem Oroszország, és mivel a háborút az oroszok indították, a béke iránti meggyőzést is elsősorban velük szemben kellne gyakorolni”*.

Ungár Péter (LMP) a kormány szemére vetette, hogy az Oroszországgal és a fosszilis energiával szembeni kitétségünk csökkentésére nem tett szinte semmit.

Szabó Tímea (Párbeszéd): Orbán a kampányban azt ígérte, nem lesz adóemelés, megvédi a rezsicsökkentést, és nem lesznek megszorítások – ezeket mind megszegték.

Gurmai Zita (MSZP) szerint *„ordas hazugság, hogy mindenért a szankciók felelősek”*, mert a bajok már korábban kezdődtek *„a kormány elhibázott gazdaságpolitikája miatt”*.

Gyurcsány Ferenc, a DK elnöke: „Meggyilkolt családok és gyerekek holtteste fölött azt mondja a magyar kormány, hogy ne büntessük a gyilkost.

Őnök itt velem szemben a háborús bűnökkel vádolt állam vezetőit védik. ... Ez undorító. A magyar kormányfő nemzete tisztességét ajánlja Putyin hatalmáért. ... Nem tudom, hogy mivel fogja Putyin az önök emberét, de amit a kormányfő tesz, nemcsak erkölcstelen, hanem észszerűtlen is. Azt gondolom, hogy fogják a fiút. Egyszer talán ki fog derülni, hogy mivel. Ha rajtunk múlik, azon leszünk. ... Szánalmas kormányunk és kormányfőnk van: nagy száj és kis tehetség.”

Kocsis Máté FIDESZ-frakcióvezető reagálása a bírálatokra: „Őnök megpróbálják elbizonytalanítani a magyarokat, önök a válság vámszedői, ezt csinálták a covid alatt is az alkalmi politikai hasznukért cserébe”. Megjegyezte az EU-s pénzek kapcsán, hogy jobb lenne, ha az ellenzék inkább csöndben maradna, mintsem „a brüsszeli igényeket elégitse ki”.

Ezek után az ellenzék nem járult hozzá, hogy az EB-vel való megegyezést szolgáló öt törvényjavaslatot a házsabálytól eltérve tárgyalják – ehhez $\frac{4}{5}$ -ös többség kellett volna –, mert tiltakoztak az ellen, hogy ezeket a fontos és bonyolult témákat összevonva, frakciónként mindössze 20 perc felszólalási időt adva, még aznap este és éjjel tárgyalják meg. Érthetetlen volt, hogy miért egyetlen napos ülést hívott össze a házelnök, amikor tudni lehetett, hogy ezek a törvényjavaslatok napirendre kerülnek. Végül csak a sürgősséget sikerült megszavazni, amihez nem kellett az ellenzék egyetértése, és ami enyhébb gyorsítást jelent. Végül este 8-kor kezdődött az általános vita együttesen mind az öt törvényjavaslatról, és három és fél óra alatt le is zajlott.

Az országgyűlés ugyanezen a napon megválasztotta a Nemzeti Választási Bizottság új tagjait. A testület október 3-án Sasvári Róbert ügyvédet választotta meg elnökévé, aki a jogelőd OVB-nek már 2010-től tagja volt, de kezdetben nem az országgyűlés által választott tagként, hanem a FIDESZ delegáltjaként.

Szeptember 27. Öt év letöltendő fegyházbüntetésre ítélte és tíz évre eltiltotta a közügyektől a Kúria Kovács Bélát, a Jobbik 2009-2017 közti európai parlamenti képviselőjét. A Budapest Környéki Törvényszék 2020 szeptemberében első fokon felmentette Kovácsot a kémkedés vádja alól, ugyanakkor költségvetési csalás és hamis magánokirat felhasználása miatt másfél év – három évre felfüggesztett – szabadságvesztéssel és 600 ezer forint pénzbüntetéssel sújtotta. 2022 júniusában a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla kémkedés előkészítése miatt ítélte el, harmadfokon viszont arra jutottak, hogy meg is valósította a kémkedést az Európai Unió intézményei ellen, orosz hírszerzőknek adott át információkat a többi között energetikai ügyekben, az európai parlamenti választásokról, a magyarországi belpolitikai helyzetről és a paksi atomerőmű bővítéséről, ezért súlyosbították a korábbi döntést. A Kúria költségvetési csalás és magánokirat-hamisítás vétségében is bűnösnek mondta ki a vádak mindvégig tagadó Kovácsot, aki nem volt jelen az ítélethirdetésen, mert már korábban Moszkvába költözött, és 2022 eleji bevallása szerint a moszkvai Nemzetközi Kapcsolatok Főiskoláján tanított. Valószínűtlennek látszott, hogy a büntetést végre lehetne hajtani. Ügyvédje néhány órán belül közölte: az Alkotmánybírósághoz és az Emberi Jogok Európai Bíróságához fordulnak.

A Magyar Nemzeti Bank 11,75 %-ról 125 bázisponttal 13 %-ra emelte a jegybanki alapkamatot. 2021 júniusa óta 0,6 %-ról 16 lépésben jutottak el a 13%-ig, ami 2000 óta a legmagasabb. A jegybank elnöke, Matolcsy György közölte: a kamatemelési ciklus ezzel befejeződött. Az ezt követő napokban 426-ig is romlott az euró forintárfolyama, és csak arra az október 3-i bejelentésre javult csekély mértékben, hogy az MVM halasztva fizethet a földgázért az orosz Gazpromnak. Ez utóbbi megállapodásról, amelyről a kormány nem közölt részleteket, a Bloomberg hírügynökség október 5-én ezt írta: „az 1,9 milliárd euró halasztott fizetése nem lesz ingyen: 3,5 %-os kamatot számol fel a Gazprom. A törlesztés pedig több részletben zajlik majd: az összeg ötödét az első évben, majd további 40-40 %-ot a következő két évben kell rendeznie a magyar államnak. Matolcsy bejelentése kényszerhelyzetbe hozta az MNB-t: az alapkamatot nem emelhetette tovább, de elszakította egymástól az alapkamatot és az irányadó kamatot: ez utóbbi szerepét a 18%-ra emelt egy napos betéti kamat vette át.

Szeptember 28. „Nemzeti konzultáció” indul a „brüsszeli” szankciókról – jelentette be a miniszterelnök, mert szerinte „csak közös föllépéssel tudunk véget vetni az energiaárak emelkedésének”.

Szeptember 29. Takarékoskodás miatt a tanítási téli szünet az őszi szünet rovására hosszabb lesz, december 22-től január 8-ig fog tartani – jelentette be Gulyás Gergely miniszter a kormányinfón. Egyúttal egyedi tárgyalások révén segítséget ígért az önkormányzatoknak a megdrágult közműszámlák kifizetéséhez.

Szeptember 30. „Nincs tökéletes szabály, de ezzel a magyar társadalom együtt tud élni, ezért hiba lenne megváltoztatni, mereven ellenzek mindenféle abortusz-törvény-módosítást” – mondta Orbán Viktor miniszterelnök a Kossuth rádióban. Azt azonban nem magyarázta meg, hogy az egészségügyet is felügyelő belügyminiszter nagy felháborodást, sőt tüntetést kiváltott, társadalmi egyeztetés nélkül pár hete kiadott rendelete miatt tette kötelezővé, hogy a terhességmegszakításra készülő nőnek be kell mutatni „a magzati életfunkciók működésére utaló tényezőit egyértelműen azonosítható módon”, köznyelven a magzat szívhangját.

Szeptember 30. A tankerületek elkezdtek a polgári engedetlenségben részt vevő pedagógusok rendkívüli felmondással történő elbocsátását. Ez az elsők között érintette az ország egyik legjobb iskolájának, a budapesti Kölcsey Gimnáziumnak néhány ismert tanárát. A Klebelsberg Központ válasza: „A Belügyminisztérium kezdetektől fogva nyilvánvalóvá tette, hogy miközben minden munkavállalónak joga van a jogszerű sztrájkban való részvételhez, a törvénytelen munkabeszüntetés nem támogatható. Minden olyan munkavállaló, aki korábban törvénytelen munkabeszüntetésben vett részt, írásbeli figyelmeztetést kapott. Azok esetében, akik jogszerűtlen cselekedetüket ennek ellenére azóta többször megismételték, a munkáltató élt a rendkívüli felmentés jogával.” Az nem derült ki a nyilatkozatból, hogy hogyan lehetne jogszerűen sztrájkolni az iskolákban, amikor ezt a kormány rendeleti úton úgy leszűkítette, hogy szinte lehetetlenné vált. Erre utalt az akció előtt a Kölcseyben elfogadott nyilatkozat: „A sztrájkolók a szakszervezetek által szervezett sztrájk szabályai szerint, az engedetlenséggel annak tudatában, hogy tettükkel szabályt szegnek, s annak rájuk nézve hátrányos következményeit vállalják. Akciónk nem irányul kollégáink ellen, nem irányul az iskolánk vezetősége ellen, és főleg nem irányul tanítványaink ellen, sőt: továbbra is az ő érdekeiket szem előtt tartva cselekszünk, egy jobb, szabadabb oktatási rendszerért, emberi és szakmai méltóságunkért, a gyermekeink jövőjéért. Követeléseinkre mindeddig nem kaptunk érdemi választ, csak zsarolást, fenyegetést, megfélemlítést. Visszautasítjuk a hatalom gögös, arrogáns magatartását, az oktatási rendszer problémáinak elhallgatását, az áldozathibáztató kommunikációt.”

Október 2. Kilépett a pártból Ujhelyi István, a Magyar Szocialista Párt 2014 óta ott dolgozó, 2019 óta már egyetlen európai parlamenti képviselője, korábban, 2002 és 2014 közötti magyar országgyűlési képviselő, 2006 és 2010 között államtitkár. Nyilatkozata szerint „a mai MSZP mechanizmusaitól, szemellenzős jövőtlenségétől” köszön el. Ugyanis nem egy alkalommal próbálta felrázni az elmúlt években pártközösségét, amivel a párt vezetőinek érdekét sértette, de be kellett látnia, hogy nem tudja áttörni a „belső megkövesedés falát. Helyette kivívtam vele néhányak intrikus haragját, ami szép lassan elfojtotta körülöttem a tiszta levegőt”. „Tudom, hogy mostani döntésem akár azt is jelentheti majd: a következő európai parlamenti ciklusban már nem kapok lehetőséget erre a szolgálatra, de addig is mindenki számíthat a tőlem megszokott aktivitásra, harcra munkára. Párttagságomat elengedve építem tovább az Esély Magyar Szociáldemokrata Közösség civil hálózatát, folytatom küzdelmemet a magyar érdekekért Európában és az európai értékekért Magyarországon” – írta a 47 éves, 29 évi párttagság után távozó politikus.

Az MSZP válaszközleménye szerint „sajnálattal vették tudomásul” a kilépést, de hozzátették: „Csalódva, de barátsággal gondolunk Ujhelyi Istvánra. Azonban – ahogy a mondás is tartja – a hosszú barátság alapja a pontos elszámolás. Arra kérjük Ujhelyi Istvánt, rendezze a

szocialista párt felé az elmúlt években felhalmozott jelentős tartozását, egyben felszólítjuk, hogy adja vissza EP-képviselői mandátumát, amelyet a Magyar Szocialista Párttól kapott”. Ő ezt elutasította.

A II. kerületben nem folytatódott a FIDESZ győzelemsorozata: egy elhunyt önkormányzati képviselő helyére kiírt időközi választáson a többi baloldali párt által is támogatott DK-jelölt győzött látványos, 61%-os többséggel.

Október 3. Az országgyűlés elfogadta az Európai Bizottsággal történő megegyezés érdekében benyújtott törvényjavaslatot „a közhatalom gyakorlásával vagy közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekmény esetén” követendő eljárásról. (A kormánypártiakon kívül a Momentum, a Jobbik, Ritter Imre német nemzetiségi képviselő és a már független Jakab Péter volt Jobbik-elnök szavazta meg – az utóbbi, mint közölte, tévesen –, az ellenzék többi pártja megosztott a „nem” szavazat, a tartózkodás és a távolmaradás között.) Ennek alapján ha az ügyészség nem hajlandó vádat emelni például korrupció gyanúja esetén, a vádat ezt vállaló állampolgárok is képviselhetik a bíróság előtt, bár korlátozásokkal és jelentős anyagi kockázattal. Másnap azonban egy szokatlan – az alaptörvényben ugyan 2012 óta szereplő, de még soha nem alkalmazott – eljárással maga a törvényt megszavazó országgyűlési többség kért előzetes, tehát kihirdetés előtti normakontrollt: „az ügyészségen kívül más személynek lehet-e joga arra nézve, hogy vádat emeljen valakivel szemben a bíróság előtt, azaz a törvény által bevezetendő új jogintézmény összhangban áll az Alaptörvény 29. cikk (1) bekezdésében megfogalmazott ügyészségi vádmonopólium elvével”, vagyis azzal, hogy „a legfőbb ügyész és az ügyészség független, az igazságszolgáltatás közreműködőjeként mint közvádoló az állam büntetőigényének kizárólagos érvényesítője”. Ezt a határozatot a kormánypártiakon és a német képviselőn kívül már csak Komjáthi Imre (MSZP) szavazta meg, a DK ellenezte, a többi jelenlévő ellenzéki tartózkodott. A normakontroll-javaslat indoklása utalt ugyan rá, hogy az ezzel rokon, a bűncselekmények sértettjei által használható pótmagánvád intézményét az Alkotmánybíróság már több határozatában alkotmányosnak ítélte, a kormány mégis bizonytalannak érezte az új lehetőség alkotmányosságát. Mint kiderült, ezt az eljárást az Európai Bizottsággal egyeztetették, amely ezek szerint hozzájárult, hogy ennek a fontos korrupcióellenes garanciának a bevezethetőségét a kizárólag a kormánytöbbség által választott tagokból álló magyar Alkotmánybíróság döntse el. → november 3.

Palkovics László technológiai és ipari miniszter rendelete alapján a főváros szociális, gyermek- és egyéb intézményeinek, hivatali épületeinek távfűtési költsége 13,5-szeresre, 60 milliárd forinttal nő – közölte a főpolgármester. A többi mintegy 300 településen is, ahol van távfűtés, hasonlóan drasztikus volt a drágulás. Schmidt Jenő tabi polgármester, a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének FIDESZ-es elnöke kétségbeesetten számolt be egy értekezlet után arról, hogy a kormány képviselői csak a teljes csőd veszélye esetére ígértek támogatást, vagyis azt írták elő, hogy az önkormányzatok előbb éljék fel minden tartalékukat.

Kövér László, az országgyűlés havi 3,5 millió forintot kereső elnöke a HírTV-ben elismerte ugyan, hogy „ahhoz a munkához, felelősséghez képest, ami a tanárokat terheli és kötelezi, nem méltányos, amennyit keresnek”, de így folytatta: „ugyanakkor mindenki tudja, a bérezés az oktatás színvonalával rövid távon nem függ össze, és a tisztességes pedagógusok”, akik szerinte eddig többségben voltak, és reméli, hogy lesznek is, „amikor becsukják maguk mögött a tanterem a ajtaját, nem attól teszik függővé a teljesítményüket, hogy mennyi pénzt kapnak”. Ez annak kapcsán hangzott el, hogy szélesedett a tiltakozás a pedagógusok büntetésül történt elbocsátása miatt, több tüntetés zajlott a védelmükben, és ismert közéleti emberek is kiálltak mellettük. Fazekas Csaba, a budapesti Kölcsey Gimnázium igazgatója a Facebook-on írt a szeptember 30-án elbocsátottokról: „az iskola elveszíti öt kiváló tanárát. Az elmúlt időszak pedagógus munkabeszüntetései kétségbeesett segélykiáltások az oktatás válságos helyzetének jelzése céljából. Nem valakik ellen irányultak és irányulnak, hanem valamiért: az oktatás ügyének a szolgálatáért. Az egyre súlyosabb tanárhiány közepette például azért, hogy legyen nagyobb erkölcsi és anyagi megbecsülése a pedagógus szakmának. A polgári engedetlenkedőkkel szemben szigorúan büntető módon eljáró

döntéshozók cselekedetükkel tovább súlyosbítják a tanárhiány problémáját is. Miközben a diákok tanuláshoz való jogára hivatkoznak, megfosztják őket a tanáraiktól. ... A döntéshozók vajon tájékozódtak róla, hogy kik azok az emberek, akiket elküldenek? Tudják, hogy milyen űr marad utánuk? ... Még ha volna is az elbocsátott pedagógusok helyére beállítható új tanár, a tanulónak a törvényben is rögzített mindenek felett álló érdeke megsérült, és elfogadhatatlan, hogy senki még csak nem is tájékozódott a körülményekkel és ezen érdekekkel kapcsolatban”.

Október 4. Az országgyűlés az előző napi büntető eljárási törvénymódosítás alkotmánybírósági normakontroll-javaslatát után további négy törvényt fogadott el az Európai Bizottsággal való megegyezés érdekében, egyebek közt az Integritási Hatóság és a Korruptióellenes Munkacsoport létrehozásáról, az Európai Csalás Elleni Hivatal magyarországi vizsgálatainak támogatásáról, az alapítványi kuratóriumok összeférhetlenségi szabályainak némi szigorításáról és a törvényjavaslatok jobb társadalmi egyeztetéséről. (Ez utóbbi hatását rontotta, hogy az előző nap került nyilvánosságra egy átfogó szervezeti változtatásokat tartalmazó, a betegek helyzetét jelentősen érintő egészségügyi tervezet, amelynek kísérőlapjára azt írta Pintér Sándor, az immár az egészségügyet is irányító belügyminiszter, hogy sürgőssége miatt senkivel nem kívánnak róla egyeztetést folytatni. Az Orvosi Kamara sem tudott róla, amely szerint a tervezet szembemegy a köztük és a miniszterelnök között létrejött megállapodással.) Az e napi szavazások során is a Momentum és a Jobbik többnyire a kormánytöbbséggel szavazott, azzal az indoklással, hogy segíteni akarják az uniós pénzek mielőbbi megérkezését. A DK ezzel szemben hiteltelennek és hamisnak tartotta, ezért elutasította a törvényjavaslatokat.

Október 5. Országszerte tüntetéssorozat indult a tanárok elbocsátása ellen és helyzetük, bérezésük javítása érdekében. Ezúttal – szokatlan módon – kisebb településeken, valamint egyházi iskolákban is zajlottak megmozdulások, amelyeken tanárok, diákok, szülők együtt vettek részt. Budapesten több tízezer zárták le a Margit hidat. A Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete szerint 200 iskola 14 000 tanára vett részt a munkamegtagadásban. A kormány ugyanakkor – a kormányajtóhoz hasonlóan – gyakorlatilag nem vett tudomást a tömegmegmozdulásokról.

Közben a Fővárosi Közterület-fenntartó kukásai (egy részük az előző napon nem vette fel a munkát, bár vitatott volt, hogy ez sztrájknak tekinthető-e, mert kocsijaik rossz műszaki állapotára hivatkoztak) a megnőtt közműszámláik miatt nettó 350 000 – 400 000 forint bért követeltek az enélkül is nehéz helyzetben lévő fővárostól, ami sok diplomás tanár jövedelmének másfél-kétszeresét jelentette. A főváros közölte, hogy nem képes a követelések teljesítésére, de ugyanakkor a főpolgármester hangsúlyozta: ők nem fogják elbocsátani a tiltakozókat, mint az állami oktatási hatóság a tanárokat.

Miközben a kormány a hazai propagandában folyamatosan „*az elhibázott brüsszeli szankciókat*” okolta a magas inflációért, a korlátozásokat kiváltó fűtőanyaghiányért és sok más bajért, az Európai Unió tagállamai között Magyarország is, megszavazta a nyolcadik szankciós csomagot Oroszország ellen. Újabb orosz termékekre rendelték el behozatali tilalmat, bővítették a beutazási tilalommal és vagyonbefagyasztással sújtott személyek körét, és ársapkát határoztak meg azokra az Oroszországból induló olajszállítmányokra, amelyeket uniós vagy G7-országokhoz tartozó szállítmányozó vállalat juttat el egy harmadik országba. Az energiaszektor addig a kormány megfogalmazása szerint átléphetetlen „*vörös vonal*” volt. Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter a látszólagos ellentmondást így magyarázta meg: „*Hetek óta kőkemény vitákat vívunk Brüsszelben, keményen küzdünk annak érdekében, hogy Magyarország kivételeket kapjon azon szankciós intézkedések alól, amelyek károkat okoznának a magyar embereknek vagy veszélybe sodornák Magyarország energiaellátásának biztonságát. Tegnap éjjel végül sikerrel jártunk: elértük, hogy az olajársapka-mechanizmus alól kivételt kapjon a csővezetékes szállítási mód, így Magyarország kőolajellátásának biztonságát már nem veszélyeztetik az intézkedések; elértük azt is, hogy a nukleáris energiához kapcsolódó tevékenységek mentességet kapjanak, így nem csak a már meglévő atomerőművek működéséhez, hanem a kifejezetten új reaktorok építéséhez szükséges szolgáltatások és termékek is a kivételek közé lettek sorolva Brüsszelben. PAKS2 építése és*

Magyarország kőolajellátása tehát biztonságban van.” A csővezetékes olajszállítás egyébként éppen magyar követelésre kezdettől kivétel volt, ahogy a földgáz is. *„Az uniós pénzügyminiszterek tanácsán döntöttünk arról, hogy Magyarország közel 300 milliárd forintot kaphat a fosszilis energiafelhasználás csökkentésére”* – ezt pedig Varga Mihály pénzügyminiszter jelentette be.

Egy késő esti kormányrendelet szerint a vártnál valamivel magasabb, 4,5%-os visszamenőleges nyugdíjemeléssel döntöttek, novemberi kifizetéssel, nyugdíjprémiummal és korrekcióval kiegészítve. Ezt a száguldó infláció kényszerítette ki. Varga Mihály pénzügyminiszter közölte: ez 612 milliárd forintba kerül.

Október 6. Három napi munkabeszüntetés után megegyezett a budapesti szemétszállítás folytatásáról a Budapesti Közművek vezérigazgatója, illetve az az ágazati szakszervezet, a HVDSZ 2000 elnöke. Eszerint *„a hulladékgazdálkodási és a köztisztasági közszolgáltatásban dolgozók fejenként egyszeri bruttó 200 000 forintos rendkívüli rezsitámogatást kapnak; a Budapesti Közművek minden nem vezető beosztású dolgozója 120 ezer forintos karácsonyi jutalmat kap 2022 decemberében; az ösztönző bérelemeket a felek közösen felülvizsgálják, átalakítják, és az ösztönző jellegű pótlék felét az alapbérbe beépítik; a Budapesti Közművek a hulladék begyűjtés és szállítás ellenőrzési folyamatát az érintett munkavállalók képviselőivel közösen 2022. október 31-ig felülvizsgálja és átalakítja”*. Ez utóbbi azért volt fontos, mert a sérelmek egyike az volt, hogy a kukások munkájának ellenőrzésére náluk jobban fizetett embereket vettek fel. Néhány óra múlva kiderült: a megígért juttatások a többi fővárosi vállalat nem vezető dolgozóinak is járnak. Karácsony Gergely főpolgármester egyébként határozottan állította, hogy a „kukaholdingnak” nevezett, az önálló önkormányzati cégek fölé helyezett állami vállalat milliárdokkal tartozik a fővárosnak, és ez a bajok oka – küldött is újabb számlát –, míg a Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt. tagadta, hogy tartozna.

Október 10. Az országgyűlés elnöke az alakuló ülés utáni 29. ülésnapon tette lehetővé, hogy Hadházy Ákos független képviselő, aki az alakuló ülést politikai demonstrációként kihagyta, letehesse a képviselői esküt, noha ő ezt már májusban kérte. Emiatt érvényes mandátuma ellenére öt hónapig nem végezhetett hivatalos képviselői munkát, és tiszteletdíjat sem kapott, pedig sokat dolgozott, járta az országot, folytatta a korrupciógyanús ügyek leleplezését. Kövér László végül olyan napot jelölt ki, amelyen szavazások nem voltak, csak képviselői kérdések, ezért az eskütételre üres terem előtt, és még akkor is csak napirend után került sor. Hadházy a 444-nek azt mondta: *„Leteszem az esküt, de nem fogok bejárni. [Később hozzátette, hogy csak vitákra nem, szavazni igen, nehogy megfosszák a mandátumától.] Zuglóban ezt tudták, amikor megválasztottak. Mindent meg fogok tenni, hogy ne tartsam fent egy parlamentáris demokrácia látszatát.”*

Október 13. A kormányinfón Gulyás Gergely miniszter ismét azt mondta (az összefüggés bizonyítása nélkül, hiszen más téren sokszáz milliárdos állami kiadások történtek a takarékoskodás ellenére), hogy a pedagógus béremelés az uniós pénzek érkezésétől függ, és *„ha a megállapodás létrejön, már 2025-re eléri a diplomás átlagbér 80 %-át a pedagógusbér. 2023-ban 21 %-kal emelhetik a pedagógusok bérét, az azt követő évben közel 25 %-kal, egy évvel később pedig a jelenlegi bázishoz mérten 29-30 %-kal kell emelni a béreket. A diplomás átlagbér 2025-ben 972 000 forint lehet, ebben az esetben a pedagógus átlagbér 776 000 forintra emelkedhet addigra. A hátrányos helyzetű régiókban dolgozók ennél is többet kaphatnak.”* Arról nem volt szó, hogy a 21%-os béremelés alig menne túl az értéktartáson, hiszen decemberre 20% volt az inflációs előrejelzés, továbbá hogy a tanárok – akiknek szélesedő mozgalmában feltűnően az ország leghíresebb, legjobb iskolái játszottak főszerepet – egyáltalán nem csak az alacsony fizetést kifogásolták, hanem a rossz fizikai és szellemi munkakörülményeket, a lebecsülő bánásmódot, szakmai véleményük semmibe vételét is. Erre utalt reagálásában Gosztonyi Gábor, a Pedagógusok Szakszervezetének alelnöke is: *„Ezzel megint csak a közvéleményt akarják megvezetni, és azt gondolják, hogy ettől elállnak a pénteki [azaz október 14-ére hirdetett] sztrájkjától. A pedagógusok az*

elmúlt közel tíz év tapasztalatai alapján azonban tisztában vannak azzal, hogy ez megint csak egy üres ígéret.”

Október 14. A Kormányzati Tájékoztatási Központ viszont éppen az országsszerte tartott és sok szülő, diák, helyi lakos által is támogatott tanártüntetések idején (a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete szerint ezek 640 iskolában zajlottak) közölte újra, hogy *„minden eddiginél nagyobb pedagógus-béremelés következhet, amint meglesz az uniós megállapodás. ... egyedül a baloldal az, aki [sic!] folyamatosan akadályozza a pedagógus-béremelést, hiszen Brüsszelben folyamatosan azon dolgoznak, hogy Magyarország ne kapja meg a hazánkknak járó forrásokat, amelyek többek között a korábban tervezettnél magasabb pedagógus-béremelést is fedeznék”*. A megmozdulások méretét látva több iskolában rendkívüli szünetet rendeltek el, a szakszervezet szerint törvénytelenül. Az akciók a következő napokban folytatódtak. Október 17-én a jóhírű győri Révai Miklós Gimnázium tanárai és diákjai között a Népszava információja szerint részt vett a tüntetésen Horváth Péter igazgató, a törvénnyel létrehozott és kötelező tagságú Nemzeti Pedagógus Kar elnöke is, aki korábban szkeptikusan nyilatkozott a megmozdulásokról.

Orbán Viktor miniszterelnök a Kossuth rádióban ismét elmondta, hogy *„Brüsszelben”* antidemokratikus módon születnek a döntések (arról nem beszélt, és kérdést se kapott, hogy ő is megszavazta ezeket), ezzel szemben a magyar kormány *„megkérdezi az embereket”*. A kormányközlemény szerint *„Mi úgy gondoljuk, hogy a brüsszeli szankciók tönkretesznek minket. Mondja el véleményét Ön is!”* Néhány óra múlva közzétették az újabb *„nemzeti konzultáció”* manipulatív, pontatlanul és homályosan fogalmazott, sőt valótlan (hiszen például a földgázra semmilyen szankció nem vonatkozott), az egész szankciórendszer hátterére (tudniillik egy független ország katonai megtámadására a szomszédja által) nem utaló, valóságos válasz-alternatívát lehetővé nem tevő kérdéseit, amelyekről eleve tudni lehetett, hogy 90% fölött lesz a „nem”-ek aránya, viszonylag csekély részvétel mellett.

„Ön egyetért-e a brüsszeli olajsankcióval?

Ön egyetért-e a gázzállításokra vonatkozó szankcióval?

Ön egyetért-e a nyersanyagokra vonatkozó szankcióval?

Ön egyetért-e a nukleáris fűtőelemekre vonatkozó szankcióval?

Ön egyetért azzal, hogy a paksi beruházásra is terjedjenek ki a szankciós intézkedések?

Ön egyetért a turizmus korlátozásával járó szankciókkal?

Ön egyetért az élelmiszerárak emelkedését okozó szankciókkal?”

→ december 19.

A mai Európa *„halálos veszedelemben van”*, mert *„idegen érdekek ügynökei, tehetségtelen fajankók, megvásárolt vagy megszarolt gazemberek és neobolsevista keretlegények kerítették hatalmukba”*, Magyarország viszont *„a normalitás és a valódi európai értékek egyik utolsó menedéke”* – mondta Kövér László, az országgyűlés elnöke, a FIDESZ Orbán Viktor után legtekintélyesebb vezetője a Lámpásnak, az *„1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége”* lapjának adott interjújában.

Október 17. *„A brüsszeli szankciók tönkretesznek minket”* feliratú, egy bombát ábrázoló plakátok jelentek meg az utcákon. Ez a „nemzeti konzultációs” kampány, mint a megrendelő Nemzeti Kommunikációs Hivatal felügyelő Miniszterelnöki Kabinetiroda hivatalos dokumentumából kiderült, 7,9 milliárd forintba került, miközben a válságos gazdasági helyzetre tekintettel minden állami hivatalban csökkentették a fűtés hőmérsékletét, a Miniszterelnökség értekezletein pedig megszüntették az üdítők és a pogácsa felszolgálatát.

Október 21. A magyar kormány ismét kivonta magát az európai együttműködésből, és ezt Orbán Viktor miniszterelnök az EU-csúcs első napja után hajnalban nagy győzelemként jelentette be: *„sikerült kiharcolnia”*, hogy a hosszú távú gázszerződéseket ne érintse az uniós ársapka. Közölte, megállapodtak abban, hogy ha lesz is gázársapka Európában, az nem érinti majd azokat a hosszú távú szerződéseket (az orosz állami gázszolgáltatóval, a Gazprommal 2021-ben kötött 15

évre szóló szerződést), amelyeket Magyarország kötött korábban. Szerinte enélkül Magyarország gázellátása egyik napról a másikra ellehetetlenülne. Azt is tudatta, hogy ha lesz közös gázbeszerzés Európában, az nem lesz kötelező Magyarországnak, így *„továbbra is nyitva az összes beszerzési lehetőség”*. Az Európai Tanács egyébként szolidaritást szorgalmazott a tagállamok között arra az esetre, ha nemzeti, regionális és uniós szinten akadozna vagy teljesen leállna az energiaellátás. Ezért a 27 tagállam vezetői önkéntes közös gázvásárlásban állapodtak meg a nemzeti igényeknek megfelelően, valamint a megbízható (azaz nem orosz) partnerekkel folytatott tárgyalások felgyorsítását szorgalmazták.

Október 22. Gulyás Gergely, a Miniszterelnökséget vezető és Nagy Márton gazdaságfejlesztési miniszter egy rendkívüli kormányinfón bejelentette, hogy kiterjesztik a kamatstopot a kis- és közepes vállalkozások hiteleire, meghosszabbítják a Széchenyi Kártya hitelprogramját, a többet hitelező bankok számára kedvezőbbé teszik a banki kölönadót, és egy *„gyármentő program”* keretében 50 milliárd forint összértékű támogatást nyújtanak a nagyvállalatok energiahatékonyságát növelő beruházásokhoz.

Komjáthi Imre 54 éves, hat gyermekes Borsod megyei munkást, országgyűlési képviselőt, addigi alelnököt választotta férfi társelnökké az MSZP kongresszusa a frakcióvezetést megtartó, de a társelnöki posztért nem indult Tóth Bertalan helyére. Azt mondta: a múltjából eredendően tudja, milyen az, amikor egy munkásnak évtizedeken keresztül kell *„güriznie”*. *„Azt akarom, hogy az MSZP azoknak a dolgozó embereknek a pártja legyen, akiknek a szavát eddig nem hallották meg a dolgukról döntő hatalmasok.”* A női társelnök a tisztséget már 2020 óta betöltő Kunhalmi Ágnes maradt. *„Karakteres, baloldali személyekkel karakteres, baloldali politikát kell csinálni”* – hirdette meg. Mindkét új vezető egyedüli jelölt volt, a 237 küldött 89, illetve 90%-a támogatta őket.

Október 23. A nemzeti ünnepen nem volt központi ünnepség, Orbán Viktor miniszterelnök idén rendhagyó módon Zalaegerszegen, a Mindszenty József életét bemutató Mindszentyneum – Mindszenty József látogatóközpont új épületének átadásán mondott beszédet. Azt mondta: *„Magyarok százazrei vettek részt a forradalomban, a szovjetek összezavarodtak, és ha a nyugat nem árul el minket 1945 után másodsorra is, sikerrel járhattunk volna, de a nyugat támogatásának hiányában a szovjet vezetők meggondolták magukat, visszafordították a tankokat, és újra katonai elnyomást, kommunista bábkormányt ültettek a nyakunkba. ... csak a magyarok mutathatják meg a világnak, és csak a magyarok védhetik meg saját igazságukat a fenyegető veszélyekkel szemben. ... Nincs hová futnunk, mert Magyarországot sehol máshol nem találhatjuk meg, ezt kell megtartani, ezt kell megvédeni, itt kell boldogulni. ... Ebből az egész világ megértheti, akárki akar a nyakunkra ülni, bukásra van ítélve, mi itt voltunk, amikor az első hódító birodalom ránk támadt, és itt leszünk, amikor az utolsó is összeomlik. ... Tűrünk, amikor kell, és visszaütünk, amikor lehet, kardot rántunk, ha van esély, és ellenállunk, ha hosszú elnyomás évei jönnek, legyőzve is győzünk. Ne törődjünk azokkal, akik hol az árnyékból, hol a brüsszeli magaslesből lövöldöznek Magyarországra. Ott fogják végezni, ahol elődeik.”* A miniszterelnök sok szakértő értékelésével ellentétesen leszögezte: a nemzeti kormány óta minden válságból erősebben jöttünk ki, mint ahogy belementünk, most is megőrzik a gazdaság stabilitását, mindenkinek lesz munkája, megvédik a rezsicsökkentést, a családok pedig nem maradnak magukra. Az előző napokban is a kormánypárti politikusok teljesen napi politikai szempontból, a korabeli történelmi eseményeket gyakran meghamisítva méltatták az évfordulót, felhasználva az ellenzék éles bírálatára, sőt – a miniszterelnöki beszédnél durvábban – hazaárulónak minősítésére, az Európai Uniót a megszálló Szovjetunióhoz hasonlítva. Simicskó István KDNP-frakcióvezető ünnepi közleménye szerint például *„a XX. század közepén a szovjet tankok és a magyar kommunisták ellenében kellett összefognunk, ma pedig a ránk erőltetett brüsszeli szankciókkal akarják fenyegetni a magyar családokat, a magyarság jövőjét”*. A kormányfőt Zalaegerszegen kormányellenes tüntetők is fogadták.

Reagálások: a Párbeszéd szerint *„Ma Magyarország egy idegen nagyhatalom bábja, és ez a nagyhatalom ugyanúgy Moszkvában székel, mint ahogyan 1956-ban. Az, hogy itt tartunk, kizárólag*

az Orbán-kormány bűne. ... Orbán Viktor gyalázatot hoz a hazára, és miközben 1956-ban az ember büszke lehetett arra, hogy magyar, most nem mondhatja el ugyanezt magáról”. Gyurcsány Ferenc DK-elnök, akit a napokban KISZ-es múltja és feleségének nagyapja, a vezető kommunista politikus Apró Antal miatt többször minősített a kormányoldal a forradalmat leverők örökösének, a Facebookon közvetített beszédet mondott: „A mai magyar kormány szuverenitásért harcol, ahol önrendelkezés van, és szabadságot hazudik ott, ahol önkény van, ... önszántából, és nem külső kényszer hatására keresi a konfliktust a Nyugattal, miközben idehaza nem biztosítja a szabad szólás, sajtó és egyházalapítás jogát, és a hatalom önkényét hozza el. ... a kormány politikája méltatlan 1956 örökségéhez, mert nem ismeri el az ukrán nép jogát az önrendelkezéshez, a szabadsághoz, szabadságharcának magas erkölcsiségét a megszálló hatalommal szemben. 56 szelleme ma Herszonban küzd, és az a kormány, amely orosz érdekeket szolgál, amely Oroszországnak keres mentséget, amely parolázik az orosz hatalommal, az a kormány elhazudja, meggyalázza 1956-ot. ... A szabadságért naponta meg kell küzdeni, mi pedig küzdelemben állunk ezzel a hatalommal.”

Budapesten a pedagógusok támogatására tartottak nagy tüntetést főleg civil szervezetek szervezésében. Az Egységes Diákfront, vidéki és fővárosi diákokat összefogó diákmozgalom közleményében azt írta, hogy a megmozdulásaikra sosem hívtak párttagokat felszólalni, sosem kértek vagy fogadtak el parlamenti párttól segítséget az akcióik megszervezéséhez. „Azon sajtóorgánumok, amelyek elutasítják azt a tényt, hogy mi, az Egységes Diákfront önálló, autonómiával rendelkező közéleti szereplők lennénk, olykor egy csupán ellenzéki pártérdekeket kiszolgáló bábszervezetként ábrázolnak minket. Ezt a rágalmazásnak tekinthető álláspontot nevetségesnek tartjuk, és mint olyat – bármiféle bizonyíték vagy józan logikai gondolatmenet hiányában – ellenérvekre sem méltatjuk”.

Október 24. A Központi Nyomozó Főügyészség korrupciós és vagyon elleni bűncselekmények, valamint pénzmosás miatt nyújtott be vádiratot Schadl György és 21 társa – köztük Völner Pál (FIDESZ) volt képviselő és államtitkár – ellen a Fővárosi Törvényszéken. A vádirat szerint Schadl György, a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar elnöke rendszeresen készpénzt – 2021 júliusáig összesen legalább 83 millió forintot – adott a politikusnak, aki ezért az államtitkári (miniszterhelyettesi) pozíciójából eredő befolyását a vesztegető érdekeinek megfelelően gyakorolta. A nyomozó főügyészség vádiratában azt indítványozta, hogy a bíróság – beismerés esetén – ítélje Schadl Györgyöt 10 év, míg Völner Pált 8 év börtönbüntetésre, 200, illetve 25 millió forint pénzbüntetésre, továbbá mindkettőjüket 10 év közügyektől eltiltásra, jogi egyetemi végzettséghez kötött foglalkozástól végleges hatályú eltiltásra, és rendeljen el velük szemben vagyoneklobzást a jogtalan gazdagodásuk erejéig.

Október 27. Reggel 7-kor ért véget az előző nap kezdődött, 22 órás országgyűlési vita a szociális törvény módosításáról. Az ellenzék az obstrukcióval az ellen tiltakozott, hogy a kormány javaslata szerint az állam jórészt kivonulna a szociális gondoskodásból. A kormány azzal utasította vissza a bírálatokat, hogy az egyén, a család, a helyi közösségek és a karitatív szervezetek kötelessége előbbre való, és az államnak csak ezek után kell szükség esetén belépnie. Fülöp Attila, a Belügyminisztérium szociális ügyekért felelős államtitkára korábban a Máltai Szeretetszolgálat magazinjának azt mondta: „a kommunizmus öröksége volt” az a szemléletmód, hogy a szociális problémákat oldja meg az állam. → november 22. Mivel más pontok is voltak az előző napi napirendben, a 26-i ülésnap 27-én 15 óra 7 perckor ért véget. Ezután, 15 óra 20 perctől mintegy egy óra alatt lezajlott a 27-i ülésnap, amelyre eleve kevesebb és rövidebb témát terveztek.

Újabb szolidaritási akció (sztrájk, étlánc) zajlott az országban több helyen tanárok, diákok és szülők részvételével, a nagyvárosokon kívül kis településeken és egyházi iskolákban is.

Október 28. „A cégeket azért kell megmentenünk, hogy ne legyen munkanélküliség, ezért vannak ársztopok, rezsivédelem, és ezért döntött a kormány arról, hogy a központilag árszabályozott termékek listáját újjabbakkal bővítsük” – jelentette be a miniszterelnök a Kossuth rádióban, egyelőre

konkrétumok nélkül. Azoknak a kereskedőknek a megmentéséről nem szólt, akik a tönk szélére kerültek, mert a beszerzési árak olcsóbban voltak kötelesek árulni az áruikat. A „gyármentő programra” szánt 150 milliárdos keret november 2-án 7.30 és 7.48 között, tehát 18 perc alatt elfogyott.

November 3. Az Alkotmánybíróság egyhangúlag úgy döntött (október 25-én, de ezt november 3-án hozta nyilvánosságra), hogy nem sérti az Alaptörvényt a büntető eljárási törvény módosítása → október 3-4., amelyet az Alaptörvény által lehetővé tett, de még soha nem alkalmazott módon maga az országgyűlés küldött előzetes normakontrollra. A testület szerint az, hogy egyes személyek vagy szervezetek maguk is vádindítványt tehetnek kiemelt korrupciós bűncselekmények esetén, nem sérti az ügyészség alkotmányos vádmonomóliumát, csak kiegészítő lehetőség, hasonlóan a bűncselekmények sértettjei által benyújtható pótmagánvádhoz.

Windisch László, az Állami Számvevőszék elnöke közzétette az autonóm államigazgatási szervként létrejövő Integritás Hatóság, az európai uniós források felhasználásával kapcsolatos csalást, összeférhetetlenséget, korrupciót vagy más jogsértést kivizsgálni hivatott intézmény elnök- és elnökhelyettes-jelöltjeinek neveit. Ezeket egy pályázat után, egy külön e célra létrehozott Alkalmassági Bizottság javaslatára választotta ki 5, illetve 13 megfelelőnek talált pályázó közül: az új hatóság vezetőjének Biró Ferencet, elnökhelyetteseknek Holbusz Tímeát és Dabóczi Kálmánt jelölte. *„Mindhárom jelölt kimagasló szakmai tudással, tapasztalattal és vezetői gyakorlattal rendelkezik. Függetlenségük és elfogulatlanságuk kapcsán aggály nem merült fel”* – írta. A közvélemény előtt egyedül Dabóczi Kálmán neve volt ismert: 2019-ben, még Tarlós István főpolgármester idején a Budapesti Közlekedési Központ éléről váltották le az elektronikus jegyrendszer bevezetésének kudarca miatt, az ügyben feljelentés is történt. A közéletben ismeretlen, politikai kötődéssel nem rendelkező Biró Ferenc 2020 szeptemberétől cégtársként vezette a PwC könyvvizsgáló cég magyarországi, illetve dél-kelet európai forensic (visszaélés-felderítő és -megelőző) üzletágát. Életrajza szerint *„több mint 20 éves tapasztalattal rendelkezik kockázatkezelési és vállalatirányítási területen, széles körű tapasztalata van komplex vállalati visszaélések és korrupciós ügyek feltárásában, trösztellenes esetek kezelésében, valamint olyan vállalati kultúra létrehozásában, amely etikus módon támogatja az üzleti célok elérését”*. Holbusz Tímeáról annyi derült ki, hogy a Pénzügyminisztériumhoz tartozó, de viszonylag függetlenül működő és az Európai Bizottság által elismert Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság különleges vizsgálatokért felelős igazgatóságának igazgatója.

Novák Katalin köztársasági elnök este ki is nevezte mindhármukat e napi hatállyal, hat évre.

November 7. Eredménytelenül zárult a pedagógus sztrájkbizottság – többszöri követelés után létrejött – tárgyalása Maruzsa Zoltánnal, az oktatásért felelős belügyi államtitkárral. A 2022-es évben nem lesz már béremelés, derült ki.

November 8. Ugyanaz a Maruzsa Zoltán államtitkár a 24. Országos Köznevelési és Szakképzési Szakértői Konferencián Egerben azt mondta: *„a kormányzat is világosan látja, hogy jelentős béremelésre van szükség a köznevelés világában”*. A tervek szerint 50-50%-ban a hazai és az EU-költségvetésből mintegy 1200 milliárd forint lesz illetményemelésre fordítható 2025-ig, a pedagógusok átlagbére akkorra eléri a diplomás átlagbér 80%-át. Közben nem csökkentek a tüntetések, e napon éppen egyházi iskolák felvonuló tanárai követeltek új nemzeti oktatási stratégiát, gyerekbarát oktatást, autonómiát és nem csupán béremelést, hanem vonzó pedagógus-életpályát, értékálló és igazságos bért.

November 9. *„A tojás és a burgonya drágult a leginkább, ezért a bruttó kiskereskedelmi árat a szeptember 30-i áron rögzítik”* az év végéig – jelentette be Gulyás Gergely miniszter a kormányinfón. Később pontosították, hogy a késői burgonyáról van szó. Valójában egyébként a kenyér és több tejtermék drágult a legjobban, de ezekből olyan sokféle létezik, hogy feltehetőleg nehéz lett volna valamelyiket kiemelni. Bár az is kiderült, hogy tojás és burgonya is többféle van, a

miniszter e téren tájékoztatlanak látszott. A néhány óra múlva megjelent és másnap már hatályba lépett rendelet végül úgy fogalmazott, hogy az ár rögzítés tárgya a „*friss tojás, héjában a Gallus domesticus [házi tyúk] fajhoz tartozó szárnyasokból (kivéve a keltetésre szánt, megtermékenyített tojás) és az étkezési burgonya, kivéve újbungonya*”. A másnapi hatályba lépés egyébként, mint erre kereskedelmi szervezetek felhívták a figyelmet, azt jelentette, hogy a röviddel este 10 óra előtt kihirdetett rendelet alapján a bezárt üzletek rég hazament dolgozóinak éjszaka kellett volna átárazniuk a termékeket a másnap reggeli boltnyitáshoz, ami nyilvánvalóan képtelenség volt. Az Országos Kereskedelmi Szövetség késő esti közleménye szerint „*a családok több mint 200 milliárd forint támogatáshoz jutnak az élelmiszer árstop révén, oly módon, hogy ennek terheit a kereskedők viselik*”. A fogyasztóvédelmet is felügyelő Igazságügyi Minisztérium erre válaszolva négy nap haladékot adott az átárazásra, bár csak közleményben, nem a pár órával korábban megjelent rendelet módosításával. Másnap az is kiderült, hogy a tojástermelők szövetségét még csak nem is tájékoztatták előre, az érdekképviselő az árbefagyasztásról a Magyar Közlönyből értesült, és így csak utólag figyelmeztethetett az emiatt várható ellátási gondokra. Több bolthálózat azonnal korlátozta az egy vevő által megvehető tojás- és burgonyamennyiséget. A korábban rögzített árú termékek (cukor, étolaj, csirkemell stb.) egyre gyakrabban váltak hiánycikké, hiába lett volna kötelező az árusításuk, miközben a nem rögzített árúak egyre drágábbak lettek, mert a kereskedőknek valahol be kellett hozniuk a kényszerű veszteségeket.

A tapasztalat a kormány állításával ellentétben azt mutatta, hogy az árbefagyasztás nem állítja meg az infláció növekedését, a KSH éppen e napon közölte, hogy 2022. októberében a fogyasztói árak átlagosan 21,1 %-kal haladták meg az egy évvel korábbit. Újságírói kérdésre, hogy kívánának valamilyen támogatást adni azoknak a kereskedelmi cégeknek, amelyeket tönkretesz az árstop, hiszen olcsóbban kötelesek adni az árut, mint amennyiért ők maguk veszik (ez főleg a kis boltoknak okozott bajt, ahol a kisebb áruválasztékon belül nehezebb volt más cikkek áremelésével kompenzálni a kötött árakat), először azt válaszolta a miniszter, hogy nem, de aztán ezt kiegészítette: cégeknek nem kívánunk támogatást adni, de a kis boltoknak igen. Gyopáros Alpár, a modern települések fejlesztéséért felelős kormánybiztos csak november 14-én jelentette be, hogy 8 milliárd forint keretösszeggel pályázat indul néhány héten belül a Magyar falu program keretében, és e lehetőséggel, amely tehát csak 2023-ban nyílik meg, noha az érintetteknek már most is késő lett volna, minden olyan kisbolt élhet, amely 2000-nél kevesebb lakosú településen működik. Az elnyert összegek bérköltségre, rezsiköltségre számolhatók el. A nagyobb településeken működő boltokról nem intézkedtek, pedig azokat se sújtotta kevésbé az árstop, főleg a települések szegényebb külterületein.

November 14. Gulyás Gergely miniszter, a Miniszterelnökség vezetője öt teljes nappal az első sajtóhírek megjelenése után rendkívüli sajtótájékoztatón erősítette meg: e nappal lemondott Palkovics László technológiai és ipari miniszter, és ezt a miniszterelnök elfogadta. A Technológiai és Ipari Minisztérium megszűnik. A bejelentés szerint december 1-től, bár erről szóló törvényjavaslat még nem volt, megalakul az Energiaminisztérium, amelyet az ismert pénzügyi vállalkozó és magánegészségügyi befektető, az üzletemberként energetikával is foglalkozott, 13,3 milliárd forintra becsült vagyonával a 96. leggazdagabb magyarnak tartott, állami, közigazgatási vagy politikai tisztséget soha nem viselt, de fontos kormányközeli magáncégekben és alapítványokban szereplő 60 éves Lantos Csaba vezet majd. A Miniszterelnökséget vezető miniszter az október 9. óta terjedt médiainformációkkal egybehangzóan azzal magyarázta Palkovics lemondását, hogy a miniszter egyben akarta tartani a portfólióját, de a miniszterelnök elfogadta Nagy Márton gazdaságfejlesztési (nem így nevezett, de de facto tárca nélküli) miniszter javaslatát egy önálló energetikai minisztérium felállítására. Ez egyet jelentett azzal, hogy Palkovics tárcáját megfosztják az energiaügyek felügyeletétől, amit ő nem fogadott el, mondván, ragaszkodik a májusi kormányalakításkor létrejött feladatcsomaghoz. Vagyis a műegyetemi professzor és Széchenyi-díjas akadémikus, 2014 óta felsőoktatási, majd oktatási államtitkár, 2018-2022-ben innovációs és technológiai miniszter, aki könyörtelen erőszakossággal vitte végig a Central European University elűzését az országból, a Magyar Tudományos Akadémia megfosztását kutatóintézeteitől, majd

az állami egyetemek zömének, köztük a Színház- és Filmművészeti Egyetemnek a kiszervezését többszáz milliárdos állami vagyomból felépített „magánalapítványokba”, ezúttal alul maradt egy még erősebb kormánytaggal szemben. Gulyás Gergely közölte: Paks II. ügye marad a Külgazdasági és Külügyminisztériumnál marad, hogy az uniós követelményeknek megfelelően ne tartozzon a működő atomerőművel azonos hatósághoz, Palkovics László megszűnő minisztériumától az ipari területek Nagy Mártonhoz kerülnek, a közlekedés Lázár János építési és beruházási miniszterhez (ő emiatt örömeinek adott hangot, hogy újabb területen járulhat hozzá „a haza és a haladás, a nemzeti szuverenitás és polgári fejlődés ügyéhez”, és „tisztelettel elfogadta” a feladatot), a felnőttképzés pedig a felsőoktatást is átvett Csák János kulturális és innovációs miniszterhez. Az Energiaügyi Minisztérium vette át a TIM-től a hulladékkezelést, a klímaügyeket és a környezetvédelmet, a foglalkoztatáspolitikát Nagy Márton gazdaságfejlesztési miniszteré lett. Az elterjedt hírek közé tartozott, hogy az ellentétek egyike a szélenergia miatt alakult ki: Palkovics újra engedélyezni akarta az Orbán-kormány által betiltott szélerőművek létesítését, amit az EU is szorgalmazott. Erről Gulyás azt mondta: Palkovics Lászlóhoz hasonlóan Lantos Csaba is fontosnak tartja a szélenergia alkalmazását, és a miniszterelnök ezzel együtt kérte fel őt a posztra. A törvényi rendezést meg nem várva bejelentette távozását Vitézy Dávid, a TIM nemrég még merész, hosszú távú tervekről gondolkodó közlekedési államtitkára is, aki nem akart átmenni a területet átvevő Lázár Jánoshoz, bár hivatalos felmentése csak később történt meg. Este már meg is jelent a Magyar Közlönyben a köztársasági elnök határozata Palkovics megbízatásának megszűnéséről, és egy miniszterelnöki rendelet arról, hogy a még létező Technológiai és Ipari Minisztérium vezetését a hátralévő két hétre Rogán Antal, a Miniszterelnöki Kabinetiroda vezetője veszi át. → november 21.

Több tucat iskolában egyhetes munkabeszüntetés kezdődött.

November 15. Több mint három év után salamoni döntést hozott az Alkotmánybíróság a Magyar Tudományos Akadémiát kutatóintézeteitől megfosztó, 2019-ben elfogadott törvény elleni ellenzéki képviselői indítványról. A már rég hatályba lépett törvény megsemmisítésére vonatkozó, az időmúlás és az összes szervezeti változás megtörténte miatt amúgyis nehezen értelmezhető kérést részben elutasította, részben visszautasította, de megállapította, hogy az országgyűlés „mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő ... azzal, hogy nem szabályozta a jogbiztonság és a tulajdonhoz való jog érvényesülésének megfelelően az Eötvös Loránd Kutatóhálózat és a kutatóintézeti hálózat korábbi működtetője, a Magyar Tudományos Akadémia közötti vagyoni viszonyokat”. Ezt 2023. június 30-ig rendezni kell. Továbbá „alkotmányos követelmény az, hogy a tudományos kérdéseket illető döntések meghozatalakor a tudomány szabadsága érvényesüljön és a döntéshozatal módja, szabályozása megfelelően a tudományos szabadság alkotmányos értékének”. Az indoklás szerint „önmagában az a körülmény, hogy egy közfeladatot az állam más szervén keresztül kíván a továbbiakban ellátni, még nem alaptörvény-ellenes. Az Alkotmánybíróságnak azonban feladata, hogy az intézményrendszer jellegéhez kapcsolódó követelményeket (jelen esetben a tudományos szabadság és a tulajdonhoz való jog érvényesülését) számon kérje a jogalkotón. Az Alkotmánybíróság egyebek mellett megállapította, hogy az MTA célhoz kötött vagyonának más szervhez rendelése akkor alkotmányos, ha a vagyon köre pontosan meghatározott, szükséges mértékű, és a döntés ellen bírói felülvizsgálatra van lehetőség. A vagyont ténylegesen használó új szerv nemcsak a vagyon jogait szerzi meg, de annak terheit is viseli. A közfeladathoz tartozó vagyon használati jogának az átadására továbbá csak határozott időre kerülhet sor. A ...vizsgált törvényi szabályozás ezeket az alkotmányos követelményeket nem tartalmazza. ... Az MTA vagyona célhoz kötött nem állami vagyon, amelyen belül az MTA által megszerzett tulajdon (pl. ingatlanok, immateriális javak) az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerinti tulajdonvédelem tárgya. Az államnak olyan szabályozást kell megteremtene, amely a közfeladatok ellátásához szükséges feltételeket és garanciákat biztosítja.” Ezzel az Ab a képviselői panasz jelentős elemeit fogadta el annak ellenére, hogy a törvényt nem semmisítette meg. Az indoklás egyébként kimondja, hogy a szabályozás pillanatnyilag Alaptörvény-sértő, de ez a hatályos szöveg megsemmisítése nélkül, törvényi kiegészítéssel rendezhető.

Kiderült az előző naptól lemondott Palkovics László új állása: Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter Brüsszelben jelentette be, hogy volt kollégája a megszűnő Technológiai és Ipari Minisztériumtól a Honvédelmi Minisztériumhoz kerülő N7 Nemzeti Védelmi Ipari Innovációs Holding Zrt. vezérigazgatója lesz. December 8-án pedig átvette az államiból „magánalapítványivá” átszervezett és egyre inkább Palkovics szakterületére, az autóiparra szakosított győri Széchenyi István Egyetemet fenntartó alapítvány kuratóriumának vezetését.

November 17. „Kövér László házelnök sajnálattal veszi tudomásul a V4-es pozsonyi házelnöki találkozó elhalasztását” – írta az Országgyűlés sajtóirodája arról, hogy a cseh és a lengyel parlament vezetői lemondták a rendezvényt a magyar kormány oroszpolitikája miatt. „Az elmúlt harminc évben a négy ország regionális együttműködése révén, az ideológiai különbségeket áthidalva sikerült együtt képviselni közös érdekeinket. A cseh parlament elnökeinek hazánkra vonatkozó megjegyzései igaztalanok és tiszteletlenek, nem felelnek meg a tényeknek, és kétségbe vonják a magyar kormány azon jogát, hogy politikáját a magyar nemzeti érdekek mentén alakítsa” – írták Kövér munkatársai. Markéta Pekarová Adamová, a cseh képviselőház liberális-konzervatív elnöke annyit mondott: Magyarország a háború kérdését használja fel az Európai Unió ellen. „Ők Oroszország trójai falova, és fontosnak tartom, hogy egyértelmű jelzést küldjünk nekik: ez elfogadhatatlan.” November 24-én viszont a V4-ek kormányfői Szlovákiában (Kassán) összeültek. Petr Fiala cseh miniszterelnök azt mondta: „Nem titok, hogy Magyarország más megközelítésben látja a dolgokat, mint a V4 három másik országa. Ugyanakkor az, hogy párbeszédet folytatunk egymással, hozzájárult ahhoz, hogy eddig Magyarország is támogatta az összes fontos uniós döntést, és ez az, ami igazán fontos”.

November 18. „Ez tisztán politikai zsarolás” – mondta Johannes Hahn, az Európai Bizottság osztrák költségvetési biztosa arról, hogy a magyar kormány vétóval fenyegetett az Ukrajna megsegítésére tervezett közös hitelfelvétel ügyében. Az Orbán-kabinet szerint ezzel akarja kikényszeríteni a 7,5 milliárd eurós felzárkóztatási támogatás kifizetését. Ugyanakkor az ebben döntési joggal nem rendelkező Európai Parlament elégtelennek minősítette a pénz folyósítása érdekében tett magyar ígérek megvalósítását.

Magyarországon kívül mind a 26 további EU-tagállam „csak a holnapig lát”, jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök a Kossuth rádióban. Továbbá csak mi akarunk békét Ukrajnában – tette hozzá, miközben az oroszok szétbombázták Ukrajna energetikai infrastruktúráját, milliárdok hagyva áram- és vízellátás nélkül. Vagyis a béke ez esetben csak Ukrajna teljes megadását jelenthette volna, míg az Orbán által elítélt „háború” valójában a megtámadott és létéért küzdő ország önvédelme volt nemzetközi támogatással. „Magyarország sosem támogatta a szankciókat, nem is szavaztuk meg őket” – állította, ami nem volt igaz: minden Oroszországot sújtó uniós szankciót megszavazott Orbán, bár energetikai ügyekben kiharcolt mentességet Magyarország számára. Néhány mondattal később úgy fogalmazott, hogy miután nem lehet mindig vétózni, „elengedték” a szankciókat – vagyis megszavazták. (Didier Reynders uniós igazságügyi biztos a nap folyamán zajlott brüsszeli vitán értetlenségét fejezte ki amiatt, hogy „a magyar kormány nemzeti konzultációt indított az Oroszország elleni uniós szankciókról, miután a kormány maga is kifejezett hozzájárulását adta, ahogy minden tagállam”).

A már kora reggel óta országszerte zajló, több tízezres pedagógus-megmozdulásokról egy szót sem szólt a kormányfő – igaz, kérdést sem kapott. A tüntetések, élőláncok egész nap tartottak, jelentős szülői és diáktámogatással. Az iskolák jelentős részében csaknem az egész tantestület sztrájkolt, ezzel megnehezítve az oktatási hatóság fellépését ellenük, hiszen azt a hatalom sem vállalhatta, hogy egy iskolában ne maradjon tanár.

„Céljainkhoz egy lépéssel közelebb kerülve bejegyzett egyházzá minősült a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (MET)” – közölte Iványi Gábor egyháza. (Ez négy kategória közül a második – a legelőnyösebb a „bevett egyház” jogállás.) „Mindez azonban még nem jelenti azt, hogy visszakaptuk korábbi státuszunkat, ahhoz a Magyar Államnak közfeladatok ellátására vonatkozó megállapodást kellene kötnie velünk, ám eddig erre hiába vártunk” – írták. A MET-et (és több

másik magyarországi egyházat) 2011-ben egyeztetés nélkül fosztottak meg egyházi státuszuktól. A MET ezek után perelt. Először 2013-ban, az Alkotmánybíróságon nyert a magyar állam ellen. Később a strasbourgi Európai Emberi Jogi Bírósághoz fordultak, ahol szintén azt állapították meg, hogy a magyar állam alkotmány sértő módon vette el egyházi státuszukat, és köteles azt visszaállítani. A kormány viszont ezt követően sem tartotta be az ítéletet, rendkívüli nehézségeket okozva a szervezetnek a legszegényebb, legrászorultabb családok körében végzett értékes oktatási és szociális ellátási tevékenységében. Sőt, az iskolák normatív támogatása is késett, az adóhatóság pedig végrehajtási jogot jegyeztetett be 20 MET-ingatlanra, köztük még templomokra is.

November 21. A kormány az utolsó novemberi országgyűlési ülés kezdete előtt két órával nyújtotta be a törvényjavaslatot a már egy hete közzétett és részben már december 1-től hatályba léptetni kívánt → november 14. kormányátalakításról, egyúttal azonnali napirendre tűzést és kivételes eljárást kérve, hogy már másnap elfogadhassák a törvényt. Ez 22-én meg is történt. A Technológiai és Ipari Minisztérium ennek alapján megszűnt, létrejött az Energiaügyi Minisztérium. Lázár János Építési és Beruházási tárcáját pedig Építési és Közlekedési Minisztériummá alakították, mert átvette a TIM közlekedési területét. Január 1-től pedig önálló Gazdaságfejlesztési Minisztériummá alakították Nagy Márton – addig elnevezése szerint nem, de facto azonban tárca nélküli – miniszternek a Miniszterelnöki Kabinetirodán belül elhelyezett hivatalát, továbbra is az ő vezetésével.

A horvát köztársasági elnök és miniszterelnök, valamint a román, az ukrán és a szlovák külügyminiszter tiltakozott az ellen, hogy Orbán Viktor miniszterelnök egy Nagy-Magyarország szilуетtjével hímzett szurkolói sálát viselt, amikor előző esti búcsúmeccse után a Puskás Arénában találkozott a válogatott balszélsővel, Dzsudzsák Balázssal. Ezután ez jelent meg Orbán Facebook-oldalán, a tiltakozásokra választ nem adva: „*A foci nem politika. Ne lássunk bele olyat, ami nincs. A magyar válogatott minden magyar csapata, bárhol is éljenek.*”

November 22. Az országgyűlés a kormány átszervezésén kívül kivételes eljárással fogadta el az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság nevű, függetlennek szánt hatóságról szóló törvényt, amelyet az Európai Bizottsággal történő megegyezés érdekében nyújtott be a kormány. Az összesen 16 megszavazott törvény között volt a szociális törvény sok tiltakozást kiváltott módosítása is → október 27., amely – bár az eredeti fogalmazásnál enyhébben – csökkentette az állam szerepét a rászorulóknak szociális ellátásában. Az Országháznál tüntetés fogadta a döntést.

November 23. Az országgyűlés nemzetbiztonsági bizottságának kérésére feloldották a titkosítás alól a Nemzeti Információs Központ rövid tájékoztatóját az ellenzék tengerentúli támogatásáról. Az országgyűlési választás után derült ki, hogy az amerikai Action for Democracy nevű, 2022 februárban alakult szervezet, amely bevallása szerint a demokratikus értékeket ápoló civileket és kezdeményezőket segít, 1 milliárd 848 millió forinttal támogatta a Márki-Zay Péter vezette Mindenki Magyarországa Mozgalmat. A jelentés szerint ebből az MMM 1,4 milliárd forintot fizetett ki a közösségi médiás ügynökségként működő és tanácsadói feladatokat is ellátó Datadat-csoportnak. Az ellenzéki pártok azt állították: nem tudtak erről, nem kaptak ilyen pénzt, Márki-Zay viszont azt, hogy a költségeket a hat párttal egyeztetették. Az említett cégről már hetek óta próbálta a média kideríteni, hogy ki áll mögötte. A bécsi Datadat Gmbh többségi tulajdonosa offshore bejegyzés mögé bújt, a kisebbségi a volt Együtt-elnök Szigetvári Viktoré és Ficsor Ádámé, aki korábban Gyurcsány Ferenc miniszterelnök kabinetfőnöke, a Bajnai-kormányban pedig a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat irányító tárca nélküli miniszter volt. A Datadat Professional, a Datadat Research, illetve a Datadat HR nevű magyarországi cégekben évek óta tulajdonos volt Bajnai Gordon volt kormányfő az EBIT Consulting nevű cégen keresztül. (A cég egyébként épp e napon nyert pert és ezzel sérelemdíjat első fokon az origo portál ellen, amely adathalászattal vádolta.)

Új információ volt viszont a jelentésben, hogy az AD ezen felül utalt az Oraculum 2020 Kft.-nek is egy milliárd forintot, amely az Ezalenyeg.hu nevű ellenzéki propagandalap kiadója,

tulajdonosa Páva Zoltán, akinek édesapja korábban az MSZP országgyűlési képviselője és Komló polgármestere volt. Mivel a Datadat Professional maga is kapott még további 148 millió forintot, az AD összesen hárommilliárd forint támogatást nyújtott magyarországi civil szervezeteknek, illetve az említett vállalkozásoknak. *„Mivel a politikai pártoknak nyújtott bármilyen külföldi támogatás mind Magyarországon, mind az EU vezető tagállamaiban tiltott, és költségvetésüket folyamatosan ellenőrzi, tudatos lehetett a külföldi támogatás ezen csatornáinak használata, ami összetettebbé teszi az ügy nemzetbiztonsági vetületét”* – írták a titkosszolgálati tájékoztatóban. Továbbá: egyértelmű kapcsolat mutatható ki az AD valamint az *„Egyesült Államok kormányzata és nemzetbiztonsági közössége különböző szereplői közt”*. Vagyis bár Márki-Zay Péter és az AD-t vezető, New York-ban élő Korányi Dávid budapesti főpolgármesteri tanácsadó arról beszélt, hogy külföldön élő magyarok, sőt általuk ellenőrzöttek csak magyar állampolgárok mikroadományából gyűlt össze az 1,8 milliárd forintos támogatás, a titkosszolgálatok a jelek szerint ezt nem hitték el, arra hivatkozva, az AD kapcsolatban áll az Atlantic Council nevű amerikai think-tank-vel, az pedig a National Endowment for Democracy nevű szervezettel, amelynek működését javarészt az Egyesült Államok kormányzati szervei támogatják, és *„a nyílt forrásokban gyakran visszatérő állítás szerint lényegében a CIA hivatalossá tett megjelenése külföldön.”* Vagyis a homályos célzások és a többszörös áttételes kapcsolatokat bemutató táblázatok ellenére nem derült ki, kik adták valójában a támogatásokat, és hogy ez miért jelent nemzetbiztonsági kockázatot.

„Befuccsolt a FIDESZ blöffje” – reagált Márki-Zay Péter a nyilvánosságra hozott dokumentumra, az ugyanis szerinte megerősíti, hogy a Mindenki Magyarországa Mozgalom átláthatóan működött és működik, minden információt nyilvánosságra hoztak korábban, a hozzájuk érkező támogatásokkal pedig tételesen és átláthatóan elszámoltak. *„FIDESZ-es politikusok az elmúlt hónapokban rengeteg váddal illettek engem és a Mindenki Magyarországa Mozgalmat, amikre most a titkosszolgálati jelentés csattanós választ adott, hiszen abban szó sincs nemzetbiztonsági kockázatról, hazaárulásról vagy tiltott pártfinanszírozásról”*. Kocsis Máté FIDESZ-frakcióvezető ezzel szemben kijelentette: *„ez csak a feltáró munka eleje”,* a *„dollárbaloldal”* (a kormányajtó hirtelen általánossá vált szava) a választások előtt elhallgatta a külföldi pénzt, majd letagadta a felét. *„Ha csak a választáson induló baloldali pártok számára juttatott külföldi finanszírozás összegét nézzük, az is nagyjából a négyszerese annak, amit a magyar költségvetés biztosít a pártok kampánykiadásaira”* – fogalmazott Kocsis, aki szerint önmagában már ez a tény súlyosan sérti az ország szuverenitását. Arról nem szólt, hogy a FIDESZ viszont sok milliárd forint állami költségvetési pénzből kampányolt *”a választók tájékoztatása”* címén.

A FIDESZ (és a romániai RMDSZ) képviselői – bár jelen voltak – nem szavaztak az Európai Parlamentben arról a 459 szavazattal 58 ellenében, 44 tartózkodás mellett elfogadott állásfoglalásról, amely az ismét Kijevet bombázó, az egész Ukrajna áram- és vízellátását ellehetetlenítő Oroszországot terrorizmust támogató országnak minősítette. A KDNP képviselője, a továbbra is a néppárti frakcióban ülő Hölvényi György a frakcióval ellentétesen, nemmel szavazott.

Novák Katalin köztársasági elnök olyat tett, amit elődei még soha: fogadta a szexuális kisebbségek képviseletét ellátó Háttér Társaság küldöttségét. A szervezet kéréseket mondott el:

„Álljon ki a társadalmi kisebbségek mellett, az őket érő támadásokat, gyűlöletbeszédet nyíltan ítélje el,

Nyújtson be olyan törvényjavaslatot, amivel újra lehetővé válik a nem, és ehhez kapcsolódóan a név megváltoztatása,

Szorgalmazza az állami intézményeknél, szerveknél dolgozó személyek edukálását, a hivatalokban befogadó szemlélet alkalmazását,

Juttassa el a döntéshozókhöz a HIV kombinációs prevenció bevezetésének fontosságát, Az elnöksége alatt a parlament által esetlegesen megszavazott, az LMBTQI emberek biztonságát, szabadságát vagy egyenlőségét csorbító törvényeket ne írja alá.”

A találkozóról kiadott közleményben a Háttér Társaság felhívta a figyelmet, hogy az elmúlt két évben nőtt a szexuális kisebbségekhez tartozó embereket érő erőszakos támadások száma. A köztársasági elnök – mint írták – ígéretet tett arra, hogy a jövőben kikéri a véleményünket a szexuális kisebbségekhez tartozó embereket érintő kérdésekben. Maga Novák Katalin a

Facebookon minderre nem reagált, csak ennyit írt: „*Ma délelőtt kérésükre fogadtam a Háttér Társaság képviselőit a Sándor-palotában. Azokról a problémákról beszélünk, amelyeket ők most a legfontosabbnak érznek.*”

Másnap máris megérkezett a rosszálló támadás a kormánytábor jobbszéléről: Bencsik András, a Demokrata című lap főszerkesztője egy tv-műsorban gúnyolódva közölte, hogy alakít egy olyan civil szervezetet létrehozni, amelyik az NHTM-embereket „*a normális, heteroszexuális, természetes ösztönű és a másik nem iránt vonzódo embereket*” fogná össze, mert „*pokoli kockázatnak*” látná, ha a „*másságos*” emberek közül valaki „*befurakodna*” az unokája óvodájába.

November 24. A szociális törvény után → október 27. másodszer, most az egyeztetés nélkül, a Magyar Orvosi Kamara véleménye ellenére benyújtott egészségügyi törvényjavaslat vitájában obstruált az ellenzék: az előző nap délutánján kezdődött vita 18 órán át, e nap délelőttig tartott. Az ügyeleti rendszer átalakítása, a kórházi „*elfekvő*” osztályokon ápoltak fizetős szociális intézményekbe helyezése és más elképzelések ellen széleskörű szakmai tiltakozás alakult ki, míg a kormány az ellátás javítását várta mindettől, és semmit nem fogadott el a bírálatokból

2023 elején fogja jóváhagyni a magyar országgyűlés Finnország és Svédország NATO-csatlakozását – közölte Orbán Viktor miniszterelnök Kassán a V4 miniszterelnöki találkozón, bármiféle magyarázat vagy indoklás nélkül. Hozzátette: a két ország „*egy per cent sem veszít*” emiatt. Korábban az országgyűlés túlerheltségére hivatkozott a kormány, miközben tucatszám hozták a törvényeket, állítólag ezért nem találtak legfeljebb egy órát erre a két törvényjavaslatra. A NATO összes tagállama hónapokkal korábban ratifikálta a szerződéseket, kivéve a finnekkel és a svédekkel a kurd menekültek – Ankara szerint részben terroristák – kezelése miatt vitában álló Törökországot. Finnország és Svédország vezetői éppúgy többször személyesen kérték Orbán Viktort, hogy a szavazás történéjék meg 2022-ben, mint a V4 másik három országának miniszterelnökei, de ő nem engedett. Általános vélemény szerint részben a török demokráciát lebontó Erdoğan elnöknek akart szívességet tenni, hogy ő hivatkozhatson arra: nem csak rájuk kell várni, részben pedig Putyin orosz elnöknek, aki tiltakozott a NATO bővítése ellen, noha éppen az ő háborús politikája kergette be a katonai szövetségbe a 100, illetve 200 éve semleges két északi országot.

Petr Fiala cseh miniszterelnök egyébként kijelentette: „*Nyilvánvaló, hogy elsősorban az ukrainai háború kérdésében eltér egymástól Magyarország és a Visegrádi Csoport másik három országának véleménye*”. A magyar miniszterelnök viszont a csúcstalálkozó után rendezett sajtótájékoztatón kifejtette, hogy „*a V4-nek van jövője*”, már csak a közös kihívások miatt is, ezek pedig az illegális migráció, az energiaválság, a gazdasági recesszió megakadályozása és a külső schengeni határok védelme.

November 25. Novák Katalin köztársasági elnök Ukrajnába utazott. (Szokatlan megoldással Lengyelországba repült, majd onnan vonattal ment tovább.) Bár Volodimir Zelenszkij 2019 májusa óta volt Ukrajna elnöke, sem a 2022 májusig hivatalban volt Áder János elnök nem látogatta meg a szomszédos ország vezetőjét, sem Orbán Viktor miniszterelnök nem találkozott személyesen vele és az egymást váltó ukrán miniszterelnökökkel. Ez különösen feltűnővé vált a 2022 februárban indult orosz támadás után, mert azóta csaknem minden EU-tagország legfelső vezetői jártak Kijevben, néhányan többször is. Ez az út tehát magyar részről az első volt, és beleilleszkedett Novák Katalin elődeihez képest aktívabb – bár a kormánnyal nyilvánvalóan egyeztetett – külpolitikai tevékenységébe, bár egy rövid személyes beszélgetésen túl külön kétoldalú tárgyalást ezúttal sem folytatott Zelenszkijjal, hanem a belga, a lengyel és a litván miniszterelnökkel együtt a „*Gabonát Ukrajnából*” humanitárius kezdeményezés keretében utazott. Hogy ez nem ellentmondásmentes vállalkozás, azt mutatta, hogy az utazásért és a Zelenszkij elnökkel készült fotóért a Facebookon durva támadások érték a FIDESZ-politikusból lett államfőt jobboldalról, ukránellenes orosz progandaszólamokat hangoztató hozzászólóktól.

Az elnök másnap Kijevben kijelentette: „*Vlagyimir Putyin felelőssége ezért a háborúért kristálytiszt. Mi, magyarok a kezdetektől fogva kiálltunk a felesleges vérontás, fájdalom és szenvedés ellen*”. Leszögezte: Magyarország és Ukrajna szomszédok, a szomszédunk számíthat a

segítségünkre, és ez így is marad. Reményének adott hangot, hogy míg 2022 a háború éve volt, addig 2023 a béke éve lesz.

Egyébként ugyancsak november 26-án beszélt Ukrajnáról Orbán Viktor, amikor online felszólalt a Kereszténydemokrata Internacionálé vezetőségi ülésén. A háború kapcsán azt mondta, Európa egységes a célok tekintetében, „*a legfontosabb az, hogy Oroszország ne jelentsen veszélyt Európa biztonságára, és ehhez szükség van egy szuverén Ukrajnára*”. Csak az eszközök, különösen a szankciók kapcsán térnek el a vélemények.

November 27. Novák Katalin Kijevből Kárpátaljára is elment.

„*Január elsejétől csak akkor tudják fenntartani a benzinárstopot, ha az Oroszországból érkező kőolajszállítás zavartalan, a százhalombattai finomító pedig folyamatosan működik*” – közölte a Miniszterelnökség. Ezzel arra reagált, hogy az árstop óta egyetlen nagykereskedővé vált MOL már harmadik hete nem szállított több száz kisebb, nem az ő tulajdonában álló vidéki benzinkútnak, ami nem csak a bezárni kényszerült vállalkozások tönkremenetelével fenyegetett, hanem egész országrészekben rontotta súlyosan az üzemanyag-ellátást, bizonyítva, hogy az árbefagyasztás, bár csökkenti az ennek ellenére magas inflációt, valójában nem old meg semmit.

November 28. Meghamisították, manipulálták azt a jogellenesen készített hangfelvételt, amelynek alapján Bajnai Gordon volt miniszterelnököt a budapesti Városháza állítólagos eladásában való részvétellel vádolták

→ január 24. – derült ki egy rendőrségi határozatból, amely azonban felfüggesztette a Bajnai feljelentése alapján indult eljárást, mert a tettet nem sikerült kinyomozni. „*Kelepcét állítottak, lehallgattak, majd a mondandómat megvágták és így értelmét alapvetően megváltoztatták, és ezt a manipulált szöveget a széles nyilvánosságban terjesztették*” – értelmezte Bajnai. A FIDESZ politikusai egy „*hazug lejárató kampány keretében bűncselekményhez asszisztáltak*” a választás előtt – kommentált Karácsony Gergely főpolgármester.

A kormány a frissen kapott törvényi felhatalmazás alapján 2023 május végéig meghosszabbította a háborús veszélyhelyzetet.

Orbán Viktor miniszterelnök azt is bejelentette: szintén a veszélyhelyzeti felhatalmazással élve törvény helyett kormányrendeletekkel fogják módosítani a nyáron elfogadott, de máris teljesen értelmét veszített 2023-as állami költségvetést. Pedig közben az országgyűlés működött, tucatszám fogadott el törvényeket. A kormányfő a Széchenyi kártya 20 éves évfordulóján tartott rendezvényen a szokásosnál komorabb képet festett a gazdasági helyzetről, és kijelentette: lehetetlen csökkenteni a szociális hozzájárulási adót (az egykori társadalombiztosítási járulékot), ahogyan ezt a szakszervezetek kérik, mert ezt a költségvetés nem bírná ki.

November 30. Az unió hétéves költségvetéséből Magyarországnak járó pénzek egy részét, három operatív program – az energetikai és környezetvédelmi, a közlekedési és a területfejlesztési – 65 %-ának befagyasztását ajánlotta a az Európai Bizottság a tagországok vezetőinek. Ez körülbelül háromezer milliárd forint volt, az országnak járó összes uniós pénz harmada. Jóváhagyták viszont Magyarország programját, amellyel hozzáférhetett a Helyreállítási Alap pénzeihez. Ez utóbbit a koronavírus hatásainak enyhítésére találta ki az Európai Unió, ebből körülbelül 2400 milliárd forintnyi vissza nem térítendő támogatás járna Magyarországnak, valamint, ha a kormány a korábbi lemondás ellenére mégis élne vele, 3600 milliárd forintnyi kedvezményes hitelfelvételi lehetőség. A bizottság szerint Magyarország „*nem hajtotta végre olyan mértékben a megígért reformokat, hogy ne legyen további veszélye a korrupciónak az unió költségvetésére nézve, ugyanakkor tett fontos lépéseket az ügyben*”.

Navracsics Tibor, az uniós tárgyalásokért felelős miniszter a kormányinfón azt mondta: nem érte váratlanul a magyar kormányt az uniós pénzek befagyasztásának híre. Ebben szerinte jórészt benne lehet az is, hogy a kormány olyan ütemben teljesíti az Európai Bizottság által megadott feltételeket, ami összességében eredményezhet kisebb csúszásokat, de ha a kormány ebben az

ütemben halad, 2023-ban egészen biztosan hozzá tud majd férni Magyarország az összes uniós forráshoz. Az pedig *„hatalmas büszkeség, hogy elfogadták a magyar Helyreállítási Tervet”*.

Gulyás Gergely, a Miniszterelnökséget vezető miniszter megismételte azt a sokszor cáfolt állítást, hogy a pedagógusok bérét az uniós pénzek késése miatt nem tudják felemelni – miközben más célokra a kormány rendszeresen százmilliárdokat csoportosított át –, és kijelentette: a történelemben lényegesen

50 % fölött van az ellenzék felelőssége, mert *„így van ez mindig, az internacionalista baloldalnak külföldön mindig nagyobb a befolyása, mint Magyarországon”*. Donáth Anna, a Momentum EP-képviselője ezzel szemben úgy fogalmazott, hogy *„egy felelős kormány ekkora pofon után lemondana”*. Rónai Sándor, a Demokratikus Koalíció EP-képviselője szerint *„az elmúlt 12 év lopásával Orbán Viktor kiprovokálta az uniós pénzek felfüggesztését”*, és *„Orbán Viktor ma az elmúlt 12 év legnagyobb vereségét szenvedte el, és most mérte a legnagyobb csapást Magyarországra”*.

Miután néhány hétig szünetelt a tiltakozásokban részt vevő tanárok elleni hatósági megtorlás, most hat tanárt bocsátottak el a jónevű XVIII. kerületi Karinthy Frigyes Gimnáziumból, köztük végzős diákok osztályfőnökét, továbbá egyet-egyét a belvárosi Eötvös József Gimnáziumból és a Vörösmarty Mihály Gimnáziumból. A diákok tiltakoztak és estére több ezer fős tüntetés alakult ki, más tanárok másnapra szolidaritási sztrájkot szerveztek. Gulyás Gergely miniszter azzal intézte el a hírt, hogy *„a törvényeket a tanároknak is be kell tartaniuk”*.

December 1. Iskolák tucatjaiban folytatódott a tiltakozás, a Karinthy Gimnáziumban pedig rendkívüli szünetet rendeltek el, mert az előírt létszám alá csökkent a tantestület. Ugyanez történt a Vörösmarty Gimnáziumban, ahol a tanárok 90%-a megtagadta a munkát. Összesen 65 iskola 700 dolgozója mozdult meg, köztük a Belügyminisztériumhoz nem tartozó egyházi iskolákban is. Több helyen volt ülősztrájk, vidéken is.

December 2. Brüsszel új szankciós csomagon dolgozik, december ötödikén pedig életbe lépnek az olajszankciók – fejtette ki Orbán Viktor miniszterelnök a Kossuth rádióban. Azt mondta, kilenc hónapja tart a háborút, az EU elképzelése pedig az volt, hogy a szankciók lezárják a háborút, azonban a szankciók egy miliméterrel sem visznek közelebb a békéhez, ellenben szerinte nagy kalamajkát okoznak. Nehéz tél jön. (Az orosz gazdaság súlyos bajairól nem szólt, amelyeket éppen a szankciók okoztak.) Orbán azt is elmondta: ránk ez a tiltás nem vonatkozik, Magyarország importálhat orosz olajat, ellátási gond nem lesz, a probléma az ár, mivel az árak rohanása alól Magyarország sem fogja tudni magát kivonni. Az általa a valódi döntéseket az ő részvételével hozó állam- és kormányfői értekezlet helyett emlegetett *„brüsszeli bürokraták”* azt szeretnék szerinte, hogy az atomenergiára és a gázra is kiterjesszék a szankcióra. Ezalól mentességet kell kapnunk, eddig ezt mindig sikerült kivívni, így jó reményekkel tárgyalnak az EU-val az új szankciókról is. (Másnap kiderült: az embargó és az ársapka a tengeren szállított olajra vonatkozik, Magyarország pedig a Barátság kőolajvezetéken keresztül szerzi be az orosz nyersolajat, ennek megfelelően átmeneti mentességet kapott a tilalom alkalmazása alól.) Az ő értelmezésében van egy háborúpárti tábor Európában, azonban van egy másik gondolkodásmód is, ők ehhez tartoznak: azonnali tűzszünet és béketárgyalások. Ha a Nyugat a békére törekedne, akkor nem lennének ezek a költségek, vagy nem lennének ekkorák, de ha már itt vagyunk, Magyarország *„kénytelen-kelletlen, de belátja, hogy támogatni kell Ukrajnát”*. A közös EU-s hitel felvételét erre a célra viszont nem támogatjuk, mert nem szeretnénk, hogy az EU egy közösen eladósodott államok közösségévé váljon – érvelt a kormányfő –, inkább osszuk szét Ukrajna támogatásának költségeit, és mindenki a saját költségvetéséből fizesse ezt ki. Mi félretettük a szükséges pénzt, és oda is fogjuk adni Ukrajnának 2023-ban.

A napok óta folyó, egyre súlyosabb és az ország legjobb iskoláiban is zajló tanár- és diáktiltakozásokról nem szólt a miniszterelnök, kérdést se kapott. Pedig a Tanárok a Tanárokért csoport összegzése szerint december első két napjában 26 vidéki és 62 fővárosi intézményben összesen 840 pedagógus kezdett munkabeszüntetésbe. A kormányajtó mindeközben egyáltalán

nem számolt be se az elbocsátásokról, se a tiltakozásokról. Számos egyházi iskola is csatlakozott a megmozdulásokhoz. A híres budapesti Piarista Gimnázium tanárai a katekizmusból vezették le az ellenállás jogát: „Az állampolgárt lelkiismerete kötelezi arra, hogy ne engedelmeskedjék a polgári hatóságok előírásainak, amikor ezek ellenkeznek az erkölcsi rend követelményeivel, a személyek alapvető jogaival és az Evangélium tanításával.” Ezzel szemben a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia a „jogkövető, felelős állampolgári magatartás” mellett állt ki december 7-én, hozzátéve, hogy „a munkavégzés megtagadása nehéz helyzetbe hozza az egyházi fenntartókat munkáltató minőségükben”. De hangsúlyozták „a szakmai párbeszéd fontosságát”.

December 5. „Magyarország válságközeli helyzetben van” – jelentette ki Matolcsy György, a Nemzeti Bank elnöke az országgyűlés gazdasági bizottságában. Az Orbán-kormány korábbi minisztere, akit a miniszterelnök valaha a jobbkezének nevezett, egy idő óta a kormány gazdaságpolitikájának éles bírálójává vált, és ezt folytatta az MNB 2021. évi üzleti jelentését és beszámolóját ismertetve a bizottság előtt. Ennek okai szerinte az energiaár-robbanás és az élelmiszer-infláció, utóbbi főként azért, mert „az Unióban Magyarországon a második legalacsonyabb a mezőgazdaság termelékenysége Bulgária után”. Az infláció pedig Matolcsy szerint nem „szankciós” vagy „háborús”, ahogy a kormány propagandája állítja, mert 2021 nyarától szökött fel az energiaárak miatt. „Bajban vagyunk, sok szempontból saját döntéseink miatt vagyunk bajban. ... megbomlott a kormány és a jegybank gazdaságpolitikai összhangja – ez sokba kerül.” Matolcsy szerint „helytelen a kormány válságkezelési stratégiája”, „az ársapkák 3-4 %-os inflációs többletet okoznak, azonnal ki kell vezetni ezeket. ... Magyarország az egyetlen ország, amely több benzint és gázolajat fogyaszt, mint az energiaválság előtt”. Saját kormánytagságának idejét sem kímélte: „2010 után nem hoztuk meg a jó döntéseket, 2021 után rossz döntéseket hozott a kormány”, mondta Matolcsy, előbbieik közé értve az energiahatékonysági beruházások elmaradását és a mezőgazdaság klímaválságra való felkészítésének hiányát. A teljes energiahatékonysági fordulatra 20 ezer milliárd forintot kellene költeni: „Az energiahatékonyság a kiút legfontosabb eleme.” → december 21.

Varga Mihály pénzügyminiszter a Facebookon óvatosan reagált: a jegybank elnökének igaza van abban, hogy baj van, de a baj mindenkit érint: a magas energiaárak egész Európában recesszió felé viszik a gazdaságokat. „A válságkezelés eredményeként eddig magas maradt a gazdasági növekedés (harmadik negyedévben 4,1 %, ami az unióban a hetedik legmagasabb mérték), valamint magas a foglalkoztatottság (4,7 millió ember dolgozik, továbbra is 4% alatt a munkanélküliség)”, tehát lehet építeni az elmúlt évek eredményeire. Varga államtitkára, Tállai András magán az ülésen válaszolt Matolcsy szavaira: mivel az MNB független, „véleményét is teljesen függetlenül és szabadon mondhatja el akár a gazdaságpolitikáról, vagy más, a világot érintő gazdasági ügyekről”. De szerinte „a kormány gazdaságpolitikája jó, és helyes az az út, amin halad”. A parlament folyosóján megkérdezett Nagy Márton gazdaságfejlesztési miniszter is azt válaszolta, hogy a jegybank független a kormánytól, és ez Matolcsy György véleménye volt. Másnap a kormánysajtó azt kezdte terjeszteni, hogy Matolcsy személyes sértettségéből bírálja a kormányt, amely nem akarta teljesíteni a kérését megbízatásának élethossziglanivá tételére, vagy más forrás szerint a 2025-ben lejáró, a törvény szerint utolsó (második) ciklusán túli meghosszabbítására. Matolcsy ezt hazugságnak minősítve helyreigazításokat követelt, azzal is érvelve, hogy „az MNB elnöke a jegybanktörvény módosítását az Országgyűlésnél semmi esetre sem kezdeményezheti”. A FIDESZ-frakció ellennyilatkozata ezzel szemben igaznak mondta a sajtóhírt, vagyis a nemrég még a FIDESZ fő szövetségesének tartott MNB-elnököt vádolta hazugsággal. Kocsis Máté, a FIDESZ parlamenti frakcióvezetője december 6-án ezt így pontosította, szintén meghazudtolva Matolcsyt: „a jegybank részéről többféle ötlet is megfogalmazódott azzal kapcsolatban, hogy Matolcsy György elnöki mandátumát meghosszabbítsák. A FIDESZ parlamenti képviselőcsoportja viszont nem akarta átírni az alkotmányos szabályokat a jegybank kedvéért.”

A FIDESZ (Németh Zsolt, a külügyi bizottság elnöke vezetésével) politikai nyilatkozatot javasolt az országgyűlésnek, válaszul arra, hogy a német Bundestag november 10-én, a holland parlament november 17-én olyan indítványt fogadott el, amely a Magyarországgal szemben indított

kondicionalitási eljáráshoz kapcsolódóan kétségbe vonta a megállapodás komolyságát. A FIDESZ-előterjesztés ezt „zsarolásnak” nevezte, hiszen „Magyarország elkötelezett az Európai Unió alapjául szolgáló értékek, az unió pénzügyi érdekeinek védelme mellett, az Országgyűlés sajnálattal tapasztalja, hogy egyes tagállamok parlamenti többsége, a lojális együttműködés alapelveiből következő kölcsönös tiszteletet semmibe véve, kilépve az uniós egyeztetések szabályozott kereteiből, a politikai nyomásgyakorlás eszközéhez folyamodik. Ez a magatartás sérti Magyarország szuverenitását, az Európai Unióról szóló szerződést, amely nem teszi lehetővé, hogy az Európai Bizottság tagjai utasításokat fogadjanak el tagállami intézményektől vagy más szervektől ... Az ilyen illegális állásfoglalások rendkívül kártékonyak a tagállamok közötti kapcsolatok és az Európai Unió közös érdekei képviseletének szempontjából. Ahogy a magyar országgyűlés sem szól bele a német és a holland emberek életébe, úgy fordítva is ezt várjuk el a két ország törvényhozó és más intézményeitől.” Fel kívánták szólítani a kormányt, hogy folytassa a tárgyalásokat az Európai Unióval, és „Magyarország érdekeit minden jogszerű eszközzel érvényesítse”. A DK reagálása: „a FIDESZ nekiment hazánk európai szövetségeseinek, Németországnak és Hollandiának, mert a két ország parlamentjei rögzítették, Magyarország továbbra sem jogállam, Orbán Viktor nem megszüntetni akarja a korrupciót, hanem folytatni, erre kell neki az uniós pénz. A Demokratikus Koalíció szerint Orbán Viktor és a 12 éve tartó lopás miatt veszítheti el Magyarország az uniós támogatásokat, nem azok miatt, akik ezt szóvá teszik.” A nyilatkozatot a kormánypárti többség december 7-én elfogadta.

„Küzdöttünk, győztünk, kivételt kaptunk!” – jelentette be a Facebookon Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter az eleve csak hajón szállított olajra vonatkozó uniós olajembargó első napján, amit már hónapok óta tudni lehetett, és amelyet a magyar miniszterelnök állítása ellenére, de ennek tudatában szavazott meg az Európai Tanácsban: az EU-ba e naptól tilos volt orosz nyersolajat hajóval behozni, illetve 60 dollár/hordó ár felett európai cég sehol nem vehetett részt orosz olaj eladásában. „A mi álláspontunk egyértelmű: azért küzdöttünk az olajárplafon és az olajembargó tárgyalása során, hogy mi, magyarok ezen intézkedések alól kivételt kaphassunk”, mert „jelenleg, hogyha az Oroszországból érkező kőolajat ki kellene iktatnunk a magyar energiaellátásból, akkor az ország kőolajellátása fizikailag ellehetetlenülne. ... mi, magyarok soha nem ideológiai és nem is politikai kérdésként tekintettünk az energiaellátás kérdésére, mert az egy fizikai kérdés számunkra”. Azt nem magyarázta meg, hogy ha ránk nem vonatkozik a szankció, akkor miért hirdeti a kormány, hogy minden nehézséget „az elhibázott brüsszeli szankciók” okoznak. Közben egyre súlyosabb üzemanyaghiány lépett fel az egész országban, már a nagy kutaknál is.

December 6. „Az ellátási helyzet egyértelműen kritikus, a kereslet az egekbe szökött, a fogyasztók készleteznek, beindult a pánikvásárlás. A MOL minden tőle telhetőt megtesz: a tankerautóink éjjel-nappal szállítanak, a munkatársaink folyamatosan töltik a benzinkutakat, a szakembereink pedig a korábban meghibásodott üzem karbantartási munkáinak befejezése után azon dolgoznak, hogy a teljes Dunai Finomító fokozatosan újrainduljon. A termelésből hiányzó árut importból pótolja a MOL, de vállalatunk elérte a logisztikai kapacitásának határát: ennél több árut egyszerűen fizikailag nem tudunk behozni” – fogalmazott az Indexnek Bacsa György, az árbefagyasztást már többször bíráló olajcég ügyvezető igazgatója. „Nem lehet elégszer rámutatni egy fontos tényadatra: az elmúlt években a magyarországi üzemanyagpiac mintegy 30 %-a importforrásból érkezett, és ez az ellátás szinte teljesen eltűnt.”

Varga Mihály pénzügyminiszter 27 tagállam képviselője közül egyedülként megvétózta a pénzügyminiszteri tanácsban, hogy 2023-ban összesen 18 milliárd euró kedvezményes hitelt nyújtson az EU Ukrajnának. A 18 milliárd eurót az Európai Bizottság hitelként vette volna fel. Hivatalosan a magyar kormány ezzel nem értett egyet, ehelyett azt javasolta, hogy a 27 tagállam egyenként kössön kétoldalú hitelmegállapodásokat az ukrán kormánnyal. (A magyar kormány félre is tett e célból 187 millió eurót, de erre – mint Szijjártó Péter külügyminiszter december 12-én közölte – az ukrán fél nem tartott igényt.) Varga vétója egyben azt is jelentette, hogy a tagállamok levették a napirendről a magyar helyreállítási terv elfogadását. Ez azzal járt, hogy ha ezt a tervet a

tagállamok 2022-ben nem hagyják jóvá, akkor Magyarország végleg elesik körülbelül 1650 milliárd forint vissza nem térítendő támogatástól. Viszont elhalasztották a döntést 3000 milliárd forintnyi EU-s fejlesztési pénz befagyasztásáról is. A Tanács arra kérte a Bizottságot: nézze át újra, hogy a 17 magyar jogállamisági vállalásból mennyit végzett el Magyarország megfelelően. → december 13.

„*A sajtóban ma tévesen megjelent hírekkel ellentétben az Ecofin 2022.12.06-án tartott ülésén nem szerepelt napirenden Ukrajna 18 milliárd eurós támogatása. Minden ilyen állítás álhír.*” – tette közzé a Pénzügyminisztérium, és ugyanezt mondta a miniszterelnök és a külügyminiszter is. Csakhogy a találkozó honlapja szerint az első napirendi pont a következő volt: „*Pénzügyi támogatás Ukrajnának – A Tanács megvitatta a törvénycsomagot Ukrajna 18 milliárd eurós támogatásáról.*” Tehát éppen a kormány cáfolata volt valótlan. Orbán Viktor maga is kifejtette a Twitter-üzenete további részében, illetve Szijjártó Péter is elmondta Pozsonyban, hogy a magyar kormány szívesen adna pénzt Ukrajnának, csak azt ne az EU adja hitelből, hanem a tagállamok külön-külön, saját forrásból. Azaz egy közös, havonta utalt, egyértelműen számon kérhető rendszer helyett a 27 ország kössön egyenként kétoldalú megállapodásokat Ukrajnával – ez pontosan az EU- támogatás megvétózása volt, hiszen éppen arról szólt a drágább, nehézkesebb, Ukrajna és a magyar adófizetők számára is kedvezőtlenebb konstrukciót jelentő magyar javaslat, hogy ne az unió adjon támogatást Ukrajnának. Valójában az történt, hogy formálisan tényleg nem szavaztak a miniszterek, miután Varga Mihály közölte, hogy vétózna – így nem volt alkalma vétózni, de a bejelentésével ugyanazt érte el. Az Európai Unió Tanácsa ezután nagyon gyorsan megállapodásra jutott egy olyan jogalkotási csomagról, amely lehetővé teszi az EU számára, hogy 2023-ban Magyarország egyetértése nélkül is 18 milliárd euróval pénzügyileg segítse Ukrajnát. A javaslatot a Tanács december 10-én írásbeli eljárással fogadta el, és elfogadásra az Európai Parlament elé terjesztette.

December 6-án este fél 11-kor tartottak rendkívüli kormányinfót annak bejelentésére, hogy megszűnik az üzemanyag árfagyasztása, amelyet 2021 novemberében vezettek be, és 2022. február 28-tól, vagyis az orosz invázió kezdete után négy nappal a benzin és a gázolaj nagykereskedelmi árára is kiterjesztettek. A tájékoztatón elhangzottak szerint a december 5-én életbe lépett orosz kőolajszállítási szankciók ellen „*Magyarország hiába harcolt eredményesen, hiába kaptunk alóla mentességet, mégis ellátási zavarokat okozott. A MOL arról tájékoztatta az energiaügyi minisztert, hogy üzemanyag nélkül nem tudja ellátni az országot. A 480 forintos árát nem tudják tovább tartani*”, vagyis a kormány ismét az EU-t hibáztatta, miközben az üzemanyaghiány az új oroszellenes lépésektől függetlenül, hónapok óta fennállt. Hernádi Zsolt MOL elnök-vezérigazgató elmondta: már a nyár közepén olyan volt a helyzet, hogy vagy ki kellett volna vezetni az ársapkát, vagy a stratégiai tartalékokhoz kellett hozzányúlni, a kormány akkor az utóbbi mellett döntött. („*A magyar családok érdekét szolgálta*” az árstop – ismételte meg most is Gulyás Gergely miniszter a közgazdászok zöme által cáfolt érvet.) Szerinte az utóbbi néhány napban soha nem látott krízis alakult ki az országban, ilyen sorok a kutak előtt a 70-es, 80-as években volt. Jelentősen nőtt a fogyasztás. Az utóbbi hét napban ötvenmillió litert adtak el, ez 60%-al magasabb az egy évvel ezelőtti forgalomnál. „*Elmentünk a falig, a kereslet az egekbe szökött, beindult a pánik, a MOL eddig bírta*”. Vissza kellett hozni az importot, hogy ellátási egyensúly legyen, ezt hatósági árak mellett nem lehetett megtenni. A rendelet 23 órakor, vagyis azonnal hatályba lépett, a MOL-nál a dízel ára 699, a benziné 641 forint lett. (Két nap múlva azonban már némileg csökkent a piaci mozgások hatására, ez a következő hetekben folytatódott.) „*Hajrá, kisbenzinkutak!*” – tette hozzá Hernádi: folyamatosan növelik nekik a szállításokat, de korábban nem feltétlenül a MOL szállított a csőd szélére került kis kutaknak, hanem azok az importőrök, akiket most vissza próbálnak csábítani a magyar piacra. Molnár Csaba (DK) EP-képviselő kommentárja: „*A kormány 200 forinttal emeli a benzin árát. Azokra a szankciókra hivatkozva, amelyekről büszkén mondták, hogy nem vonatkozik Magyarországra. Folytatódnak a megszorítások és a hazudozás.*”

December 7. Az országgyűlés évről évre tartott évzáró ülésén 26 törvényt fogadott el, köztük a 2021-es zárszámadást, amelyből kiderült, hogy a költségvetés végrehajtásának nem sok köze volt az eredeti

törvényhez, azt a kormány szabadon, több tucatszor átírta, és a hiány sokkal nagyobb lett a tervezettnél, számos célra jóval többet költöttek az előirányzatnál.

Újabb jogszabállyal igyekeztek eleget tenni a korrupcióellenes fellépés uniós követelményének. Megszavazták az ügyeleti rendszert és a megyei kórházak működését átalakító, az orvosok kiszolgáltatottságát növelő, valamint a kórházi ápolási („elfekvő”) osztályokról a betegek magasabb díjú szociális intézményekbe áthelyezését elrendelő törvényt, amely miatt a Magyar Orvosi Kamara felmondások letétbe helyezésére szólította fel tagjait. A foglalkoztatási törvény módosítása a dolgozók jogait szűkítette, például a munkáltató kényére-kedvére bízta a szabadság kiadását. Határozatot hoztak a meglévő paksi atomerőmű működésének meghosszabbításáról, amiről a kormány korábban hallani sem akart, bízva az egyébként erős késésben lévő és egy szankciókkal sújtott orosz partnerhez kötődő Paks II. gyors elindulásában.

Bándi Gyulát ritka egyetértéssel, 167 titkos szavazatból mindössze négy „nem”-mel újraválasztották az alapvető jogok biztosának „*a jövő nemzedék szószólója*” címet viselő helyettesévé, továbbá kisebb többséggel Földváryné Kiss Rékát a Nemzeti Emlékezet Bizottság elnökévé, Soós Viktor Attilát és Ötvös Istvánt pedig a tagjaivá.

Egy késő este megjelent rendelettel 40 % helyett 95 %-ra emelte a kormány annak a különadónak (hivatalosan „*extraprofitadónak*”) a mértékét, amelyet a MOL fizetett az orosz Ural típusú kőolaj és a Brent típusú olaj árkülönbözetéből eredő nyeresége után. Ez volt a második alkalom, hogy megemelték a nyáron kivetett adót, amely kezdetben még 25 % volt, most pedig gyakorlatilag az árrés egészét elvitte az állam a rezsialapba.

December 8. Ismét pedagógussztrájk volt az ország több városában, több mint száz iskolában, általában a szülők és a diákok támogatásával. Ezúttal is szolidaritásukat nyilvánították katolikus egyházi iskolák tanárai. Az Alkotmánybíróság az előző napon döntött úgy, hogy a tiltakozásokat kiváltó sztrájkjog-korlátozás nem ellentétes az Alaptörvénnyel, mert „*a köznevelési intézményekben a sztrájkjog korlátozása legitim célból, a szükséges mértékben, és a vele szemben védelemre szoruló alapvető jogok, alkotmányos érték kiegyensúlyozott figyelembevételével, azaz arányosan történt*”.

„*Az uniós szankciók semmiképpen nem érintik a magyarországi ellátást. Magyarország továbbra is importálhat finomított kőolajat például Szlovákiából*” – cáfolta a magyar kormány és propagandája állításait Daniel Ferrie, az Európai Bizottság szóvivője a Euronewsnek, majd megerősítette, hogy február 5-ig a MOL szabadon importálhat feldolgozott orosz kőolajtermékeket a saját pozsonyi finomítójából.

December 10. Volner János volt Jobbikos képviselő külgazdasági attasé lesz Szingapúrban – tudta meg a Telex. Az egykori rendőr, az országgyűlésbe 2010-ben bekerült politikus, aki saját állítása szerint tárgyalási szinten tud angolul, de „diplomát” csak egy semmilyen országban el nem ismert „egyetemen” szerzett, 2018 őszén kilépett a Jobbikból, függetlenül a szélsőjobb oldali A Mi Hazánkhoz csatlakozott, majd onnan is távozott. Új – bár gyakorlatilag nem létező – pártot alapított, amelyet előbb önmagáról nevezett el, majd Huxit Pártnak, vagyis az EU-ból kilépést hirdette. 2016-ban, mint a 444 felfedezte, ezt írta a Facebookon: egy vállalkozó jó tanácsokat adott neki. „*A FIDESZ-nek minden lehetősége adott arra, hogy még az unokáim is gazdagságban éljenek. Ezért 'mindössze' annyit kell tennem, hogy kiszállok a politikából ... Biztos benne, hogy ezt a FIDESZ nagyon bőkezűen meg fogja nekem hálálni. ... Nem tudom, hová fog még Orbán Viktor rendszere aljasulni, de ha ez igaz, ezek még nagyobb gazemberek, mint amit feltételeztem róluk. Egy biztos: én a Magyar Gárdában és a Jobbikban is hűségesen, a legjobb tudásom szerint szolgáltam a magyarságot és ezután is így fogok tenni. ... nincs az a pénz és nincs az a fenyegetés, amiért én elállnék attól, hogy ezt az országot szétlopó fideszes bandát le akarjam váltani*”. Ezután eleinte a kormányajtó lejárato hadjáratoának áldozata volt, a miniszterelnök a parlamentben adócsalónak nevezte, de később kezdett többször szerepelni ugyanott, inkább már az ellenzéket bírálva. A szavazásoknál gyakran a kormánypártok mellé állt, és ő nyújtotta be azt a törvényjavaslatot, amely szerint 14 megyében 71 jelöltet kell állítani ahhoz, hogy egy pártnak országos listája legyen a

választásokon. Az ellenzéki indítványokat szinte soha nem támogató többség ezt elfogadta, emiatt kellett az ellenzéknek végül egy listán indulnia. E kalandos élettörténet után jött a hír a várható diplomáciai kinevezésről, amelyet Paczolay Máté, a 2010 előtti tapasztalt diplomatákat – nem csak az ellenzékhez valamilyen értelemben kötődőket, hanem a politikamentes köztisztviselőket is – szinte teljes létszámban eltávolító Külgazdasági és Külügyminisztérium szóvivője így kommentált: *„A Külügyminisztérium kapuja mindig nyitva állt azok előtt, akik készek a magyar nemzeti érdekért dolgozni és ez a jövőben sem fog változni”*. Egy nappal korábban a hvg.hu munkatársának kérdésére Volner még tagadta az új fejleményt, mondván, *„szó sincs semmilyen diplomáciai kinevezésről”*, mert pártjával van elfoglalva. Egy másik, a pártból szintén kilépett volt Jobbik-képviselő, Bencsik János torontói főkonzuli kinevezést kapott.

December 13. Hajnalban érkezett a hír: az EU Tanácsa (nagyköveti szinten) a cseh elnökség vezetésével elfogadta a magyar helyreállítási tervet. Ezt javasolta a tagállamoknak az Európai Bizottság is, ám december 6-án levették az ügyet a napirendről, miután Varga Mihály pénzügyminiszter megvétózta az Ukrajnának szánt 18 milliárd eurós hitelt. A terv jóváhagyása azért volt fontos, mert ha a Tanács ezt nem tette volna meg szilveszterig, akkor a magyar kormány mintegy 1650 milliárd forintnyi támogatástól esett volna el. A terv jóváhagyása azt jelentette, hogy a magyar kormány elvi szinten hozzáférhet az újjáépítési alaphoz lévő pénzekhez, ami 2400 milliárd forint vissza nem térítendő támogatást, és még ennél is több kedvezményes hitelt tartalmaz. Ehhez azonban számos feltételt kell még teljesítenie az Európai Bizottság felé, összesen 27 feltételt szabtak, amelyeknek csak egy része teljesült. Nemcsak a helyreállítási alap, hanem a rendes költségvetésből járó támogatási pénzek is veszélyben voltak. A Bizottság azt javasolta, hogy a Tanács fagyasszon be mintegy 3000 milliárd forint kohéziós támogatást a jogállamisági problémák miatt. Ehhez képest a tagállamok némileg csökkentették a büntetési tételt, mondván: a magyar országgyűlés az elmúlt hetekben számos fontos reformot fogadott el, például az Integritás Hatóság felállításáról. Így a befagyasztott keretet 2600 milliárd forintra mérsékeltek. Ez a három legnagyobb operatív program (a Településfejlesztési Operatív Program Plusz, az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz és a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz) nem 65, hanem 55 %-a. Ennek fejében Magyarország nem vétózta a globális minimumadót (vagyis azt, hogy a legnagyobb nemzetközi multik legalább 15 % társasági adót fizessenek), ami szintén éles ellentétek forrása volt mind a többi EU-tagállammal, mind az Egyesült Államokkal, hiszen több mint 140 ország szándékával ment szembe az Orbán-kormány, védve a hazai alacsony társasági adókat, bár 2022 áprilisában egyszer már elfogadta. Most azzal fogadta el ismét, hogy kivételt kapott: valójában nem kell felemelni a 9 %-os magyarországi társasági adót, mert más adónemeket is beleszámítanak az itteni terhekbe, például az iparűzési adót. Abban is kompromisszum alakult ki, hogy Magyarország ne vétózza meg az Ukrajnának szánt 18 milliárd eurós közös hitelt. → december 6. Az Európai Tanács, az állam- és kormányfők testülete december 15-én mindezt egyhangúlag jóváhagyta.

Navracsics Tibor területfejlesztési miniszter nyilatkozata: *„A kormány, ahogyan az eddigiekben, úgy ezután is előfinanszírozza az uniós fejlesztési programokat a hazai költségvetésből. Az operatív programok forrásainak bármilyen arányú felfüggesztéséből tehát a kedvezményezettek semmit nem fognak érzékelni, a pályázati kiírások 2023-ban folytatódhatnak. Az uniós források hozzáférése érdekében tett vállalásokat pedig az Európai Bizottsággal történt előzetes megállapodásnak megfelelően ütemezetten és maradéktalanul teljesítjük, így 2023-ban a bizottság is beláthatja, hogy nincs szükség felfüggesztésre, és a források 100 százalékát elérhetővé teszi számunkra”*.

Navracsics Tibor és Gulyás Gergely miniszter néhány óra múlva megerősítette: tartható a menetrend, amelyben a kormány azt vállalta, hogy a szükséges jogszabálmódosításokat március végéig elfogadják, így nem lesz akadálya, hogy akár április-májusban már feloldják a zárolást. Mindez a hétéves költségvetést érinti, a helyreállítási alap esetében az úgynevezett szupermércföldköveket – vagyis a jogállami követelményeknek megfelelést – szabták feltételül a folyósításhoz. A tanárok béremelésével kapcsolatban Gulyás Gergely azt közölte: amint megvan a

megállapodás, és érkezik a pénz az EU-ból, ennek nincs akadály. Az Ukrainának nyújtandó hitelről Gulyás annyit mondott: azt az álláspontot képviselték, hogy ha észszerű keretek között sikerül megoldást találni, akkor követik az unió közös véleményét. Most olyan megállapodás született, hogy a hitelt nem újabb hitelfelvétellel, hanem a korábban a NextGenerationEU programban (alapvetően a helyreállítási alap finanszírozására) felvett forrásokból finanszírozzák. Korábban a kormány ezt a verziót is elvetette, de most hozzájárultak ahhoz, hogy a pénzt unión kívüli országoknak is folyósíthassák. *„Ha valóban nem kötötték volna össze az ügyeket, akkor már sokkal korábban jóváhagyták volna a helyreállítási tervet”* – célzott Navracsics Tibor arra, hogy a cseh elnökség az egyeztetések finisében, december elején úgy döntött, összeköti az ukrainai hitel, a globális minimumadó kérdését és a magyar ügyeket, hogy ezzel elhárítsa a magyar kormány zsarolását. A sajtótájékoztatón Gulyás Gergely többször bírálta az Európai Parlamentet, utalva egy ott frissen kirobbant korrupciós botrányra is. *„Én abban nem látok problémát, ha az Európai Unió védeni akarja a pénzügyi érdekeit, a probléma akkor van, ha ebbe politikai szempontokat hoznak be”* – mondta Navracsics a kondicionalitási eljárásról, amelyet elsőként Magyarország ellen vetettek be. Emlékeztetett: amióta támogatásokat osztanak az EU-ban, azóta vannak visszaélések. *„A baj akkor van, ha az Európai Bizottság politikai testületté válik, amely politikai alapon mond véleményt a tagállamokról.”*

„Az elhibázott brüsszeli szankciók miatt egész Európában tombol az energiaválság, ez bennünket, magyarokat is nyomaszt és érint. Mi, magyarok ársapkákkal és rezsicsökkentéssel védjük a családokat.” – ezzel jelentette be Orbán Viktor miniszterelnök a januári 15%-os nyugdíjemelést. Ezzel szemben Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter az előző napon Brüsszelben közölte: *„Sikerült olyan mentességeket elérni, hogy az Európai Unió Oroszország elleni készülő kilencedik szankciós csomagja ne veszélyeztesse Magyarország nemzeti érdekeit, így annak nem képezik részét újabb, energiaszektorra érintő intézkedések”* – vagyis a magyar miniszterelnök ezután az Európai Tanács december 15-i ülésén megszavazta az állítólag *„elhibázott”* büntetőintézkedések kilencedik csomagját is, bár sajtóhírek szerint néhány nevet kihúzatott a szankcionálandó orosz politikusok közül. Az infláció a legfrissebb adatok szerint egyébként 22,5 %, az élelmiszereké pedig egy év alatt 44 % volt, vagyis a nyugdíjak reálértéke az emelés ellenére csökkent.

A kormány este április 30-áig meghosszabbította néhány alapélelmiszer árfagyasztását, annak ellenére, hogy az nem csökkentette az inflációt, viszont áruhiányt okozott – például cukorból, étolajból, csirkemellből –, és a tönk szélére juttatott sok ezer boltost, aki kénytelen olcsóbban árulni az érintett termékeket, mint amennyiért ő maga megveszi, és nincs akkor áruválasztéka és árutömege, mint a nagy boltláncoknak, amelyek más áruknál könnyebben kompenzálják a veszteséget.

Nagy Márton gazdaságfejlesztési miniszter azt jelentette be, hogy a kormány nem hosszabbítja meg a 2020 márciusában a koronavírus-világjárvány miatt bevezetett hiteltörlesztési moratóriumot, mert az érintettek száma jelentősen csökkent. Ugyanakkor a kormány garantálta, hogy a moratóriumból kilépő ügyfelek havi törlesztője ne emelkedjen a felhalmozódó kamatok és díjak miatt. (Ehelyett a törlesztési idő lett hosszabb.)

Három éven belül mintegy 75 %-kal nő a pedagógusok átlagbére három szakaszban, 2023-ban 21, azt követően 25, végül 29 %-kal emelik a fizetésüket, az 2025-re éri el a diplomás átlagbér 80 %-át – jelentette ki Rétvári Bence államtitkár a Belügyminisztériumban szülői szervezetek vezetőivel közösen tartott sajtótájékoztatóján. (A pedagógus szakszervezetekkel és más szakmai szervezetekkel továbbra sem állt szóba.) Arról nem esett szó, hogy a továbbra sem szűnő tiltakozó megmozdulásokon nem csak az alacsony béreket kifogásolták, hanem az oktatásügy irányításától a tantervekig sok más fontos dolgot is.

December 15. Miután a Magyar Szakszervezeti Szövetség (MASZSZ) is beadta a derekát, megszületett a megállapodás, hogy januártól a minimálbér 16%-kal bruttó 200 000 forintról 232 000 forintra, a garantált bérminimum (szakmunkás minimálbér) 14 %-kal bruttó 260 000 forintról 296 400 forintra emelkedjen. *„Nem vagyunk tőle boldogok. De felelősségünk, hogy legyen*

minimálbér-emelés. Ezért írjuk alá a megállapodást, még ha csak ennyiről is fog szólni” – mondta Zlati Róbert, a MASZSZ elnöke, aki nagyobb emelésért harcolt. *„Azt kértük mind a munkavállalói, mind a munkaadói szervezetektől, hogy mindenki menjen el a falig. Innen is szeretném a korrekt hozzáállásuk felé kifejezni a köszönetemet”* – nyilatkozta Czomba Sándor, az egyelőre a Miniszterelnöki Kabinetirodához tartozó, de már az önálló minisztérium január 1-i megalakítása előtt is Nagy Márton gazdaságfejlesztési miniszter alá rendelt, a foglalkoztatáspolitikáért felelős államtitkár. A munkaadói és munkavállalói érdekképviseltek vezetői december 21-én aláírták a megállapodást.

A cégbíróság elrendelte a legnagyobb magyar kohászati vállalat, a Dunaferr felszámolását, és vagyonfelügyelőt nevezett ki. Egy ezt lehetővé tevő rendelettel az évek óta késlekedő kormány az utolsó pillanatban adott lehetőséget a csőd szélére került cég megmentésére, amelyben a kohók és a hengerdék már hónapok óta álltak, a kocszoló esetleges leállítása azonban azzal fenyegetett, hogy összedől, és csak 100 milliárdos beruházással építhető újra. A vállalatnak évek óta nem volt törvényes igazgatósága a zavaros orosz-ukrán tulajdonviszonyok miatt, amin perek sora sem tudott változtatni, beszámolót már 2020-ról sem adott le, a dolgozók késve és részlegesen kaptak bért. 4000 dolgozó, de a családtagok és a kapcsolódó vállalkozások miatt több tízezer ember megélhetése került veszélybe, sőt az egész – egyébként ellenzéki polgármester, a jobbikos Pintér Tamás által vezetett (egyres feltételezések szerint ezért nem sietett a kormány a segítséggel) – városé, hiszen az a vasműre épült valaha. Két nap múlva viszont megszólalt a Facebook-on a város FIDESZ-es országgyűlési képviselője, a polgármester által összehívott megbeszélésről távol maradt Mészáros Lajos, aki szerint mindent megtettek azért, hogy a Dunaferr, a térség meghatározó foglalkoztatója túlélje azt a válságot, *„amibe az elhibázott privatizáció, menedzsmenti okok és a háborús energiaár-robbanás taszította”*. A 2022-ben újonnan megválasztott orvos-politikus kijelentette: *„Bár ez kívülről nem látszott, emögött a kormány rendkívül megfeszített és kockázatokat magában hordozó munkája van, mely során a térség képviselőjeként folyamatos kapcsolatban álltam a minisztérium illetékeseivel. Bár még mindig vannak előre nem látható kockázatok, és még ezer sebből vérzik a vasmű, talán már bizakodóak lehetünk, hogy jó kézbe kerül a vállalatcsoport, és a választókerület megmenekül egy humanitárius és szociális katasztrófától. Most érkezett az a hír is, hogy az elmaradt fizetéseket karácsony előtt megkapják a dolgozók.”*

December 16. Pintér Sándor, az oktatást is felügyelő belügyminiszter hetekkel a pedagógus-tiltakozások kezdete után több száz, ismeretlen alapon kiválogatott tanárral, iskolaigazgatóval tartott konzultációt a nyilvánosság kizárásával, a résztvevők számára korlátozott felszólalási lehetőséggel. (Bár persze pillanatokon belül kiderült, mi hangzott el.) Azt mondta, *„valami elképzelésem van az oktatásról, de nem az oktatás irányításáról, vezetéséről, nem arról, hogy milyen könyvből, hogyan és mit oktatnak. Ezekről nekem pillanatnyilag nincs ismeretem. ... én nem értek hozzá. A vezetéshez, úgy gondolom, igen. ... Meghatározó szerepet kívánok vállalni a célok meghatározásában, az oktatás szervezésében és az iskolarendszer optimalizálásában”*. A 74 éves rendőrtábornok a munkakörülményeik javítását követelő tanárokat bírálta azért, mert uniós összetételben kevés a diplomás Magyarországon, rosszak a fiatalok általános digitális készségei, idegen nyelvekben is lemaradtunk, magas a korai iskolaelhagyás. (Ez utóbbit a kormány is okozta azzal, hogy 16 évre csökkentette a tankötelezettség korhatárát.) Arról is beszélt, hogy a legjobb gimnáziumokból majdnem minden ötödik diák külföldre megy tanulni, ami akkor baj, ha nem jönnek haza. *„Ez pedig szintén egy pedagógiai kérdés és feladat. Jól vannak-e képezve hazaszeretetre? Hát igen vagy nem?”* Teljesen új minősítési rendszert szeretne, ami elsősorban ahhoz kötné a tanárok előmenetelét, hogy mennyit fejlődnek a gyerekek. A KSH-ra hivatkozva azt mondta, 104 000 tanárnak nem munkaviszonyból származó jövedelme is van azért, hogy megéljen, szerinte ez is elvesz abból az időből, amikor az órákra tudnának felkészülni. Trágár üzeneteket mutogatott azzal, hogy *„ezek az önök diákjai”*. A polgári engedetlenség miatt kirúgott tanárokról azt mondta, hogy nem helyezik vissza őket: *„A jogrendnek megfelelően ők kaptak egy felmondást, abban a felmondásban benne van az is, hogy milyen fellebbezési lehetőségük van, és hova forduljanak. A bírósághoz nagy szeretettel. A bíróság végül el fogja dönteni, hogy nekünk van igazunk, vagy nekik*

volt igazuk.” Azzal is érvelt, hogy az összes magyar iskolának és tanárnak csak egy töredéke vett részt a megmozdulásokban.

Pilz Olivér miskolci tanár, a Tanítanék Mozgalom képviselője a konzultáció után azt mondta: „*Pintér Sándor statisztikai adatokról beszélt úgy, hogy egyszer sem nézett azok mögé. Tehát lényegileg nem érti az oktatásnak a problémáit*”. Lendvai Emese, a szigetszentmiklósi Batthyány Kázmér Gimnázium pedagógusa szerint „*Pintér a végén megalázott és nevetségessé tett mindenkit, tételesen végigment a problémákon, és tagadta azokat. Ez az egyeztetés olaj volt a tűzre, így folytatódni fognak a tiltakozások*.” A Pedagógusok Demokratikus Szervezete másnap „*a közoktatásban való teljes járatlansága és alkalmatlansága miatt*” lemondásra szólította fel Pintér Sándor belügyminisztert. „*Őn saját bevallása szerint az oktatáshoz nem ért – a mi véleményünk szerint az oktatásirányításhoz sem. ... Szakmántól távol áll az Ön fogalomrendszere, sértő hangvétele és stílusa. ... Láthatóan mit sem tud a sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermekek igényeiről, arról, hogy a szakszolgálatok, a szakértői bizottságok szakemberhiány miatt teljességgel ellehetetlenültek*.”

Este megjelent egy kormányrendelet, amely január 1-től megemelte a tanárok szakmai pótlékát. A 20%-ról 32%-ra növe póték megfelelt ugyan 10% keresetemelkedésnek, ahogy a kormány értelmezte, de nem a bérek emelését jelentette. A pedagógus-szakszervezetek korábban többször elmondták, hogy valódi béremelésnek csak az alapbér emelése tekinthető. A vetítési alapra épül ugyanis az összes pótlék, és ez határozza meg végül a fizetéseket. Ennek összege 2014 óta változatlanul 101 500 forint, amivel a pedagógusok bérei elszakadtak a mindenkori minimálbértől, pedig a szakszervezetek évek óta követelték, hogy a tanári fizetéseket a minimálbért alapul véve határozzák meg. A Pedagógusok Szakszervezete azt mondta: „*az ágazati szakmai pótlék emelésével csak azt ismeri el a kormány, hogy a pedagógus életpályamodell csődöt mondott*”.

December 19. 1,363 millióan töltötték ki az energiaszankciókról szóló „konzultációs” kérdőívet – mondta a Magyar Nemzetnek Dömötör Csaba, a Miniszterelnöki Kabinetiroda miniszterhelyettese. → október 14. Ez ugyan a választópolgároknak alig egy hatodát jelentette, de a politikus szerint ez az adat azt mutatta, hogy „*a nemzeti konzultáció újra bizonyított*”. Valójában a részvétel a költségvetésből a lebonyolításra és propagálásra költött milliárdok és a meghosszabbított határidő ellenére kisebb volt, mint több korábbi hasonló „konzultáció” esetében. A Telex összeállítása szerint ezek így festettek: „*Stop Soros (2017): 2,356 millió fő; Stop Brüsszel (2017): 1,688 millió, Covid (2020): 1,682 millió, Covid utáni élet (2021): 1,423 millió, Családvédelem (2018): 1,382 millió*”.

December 21. „*A rendszerváltás óta valószínűleg 2022 volt a legnehezebb esztendő*” – mondta Orbán Viktor miniszterelnök a különleges kormányinfón, ahol hazai és külföldi újságírók kérdéseire válaszolt. A nehézségeket így foglalta össze: az országgyűlési választásokon „*3 milliárd forint állt szemben 3 millió szavazóval, mégis utóbbi győzött*” – ezzel az ellenzék vitatott külföldi kampánytámogatására utalt, és szokás szerint mellőzte, hogy mennyivel több milliárd közpénz jutott az ő pártjának a kampányára. Az orosz–ukrán háború: a kormányfő szerint sikeresen kimaradtunk a háborúból, és bízik benne, hogy Európa nem merül el nyakig benne. Migráció: Magyarország idén is sikeresen vette fel a harcot a migrációval. Több mint 250 ezer illegális határátlépési kísérletet hiúsítottak meg Magyarországon. Energiaválság: az év egyik legnagyobb teljesítménye, hogy képesek voltak finanszírozni a megemelkedett energiaárakat. 2021-ben a teljes magyar energiaimportért fizettek körülbelül 7 milliárd eurót, ez 17 milliárdra nőtt. Ezt elő kellett teremteni, erre Magyarország képes volt. Munkalapú gazdaság fenntartása: 30 éves csúcson van a foglalkoztatás, ismertette a miniszterelnök, az emberek több mint 70 százaléka dolgozik. Csökkentették a költségvetési hiányt, úgy, hogy visszaadták a 13. havi nyugdíjat, a családok adójának tekintélyes részét, valamint a 25 év alattiak adómentességét is bevezették. Az Európai Unióval való megállapodás: „*le kellett küzdeni a hungarofóbiát, ami a liberális világban működik*”.

A pedagógus-tiltakozásokkal kapcsolatban megismételte a szokásos kormányálláspontot: „*tisztelettel arra kéri*” a tanárokat, hogy a törvényeket tartsák be, ha nem tartják be, akkor nem

tehetnek mást, mint hogy a szabályokat előveszik és érvényesítik. Ha a tanárok nem értenek egyet a politikai és szakmai irányvonallal, a tiltakozásnak a törvényes formáját válasszák. Abban a tanárok mellett áll, hogy a béreket emelni kell. (Éppen e napi hír volt, hogy az év során már harmadik béremelés után az Aldi élelmiszerboltokban egy újonnan belépő dolgozó kezdő bére havi bruttó 430 700 forintra nő, ami több volt, mint sok többdiplomás tanár fizetése.)

Arról, hogy egykori jobbkeze, Matolcsy György jegybankelnök az országgyűlés gazdasági bizottságában keményen bírálta a kormány gazdaságpolitikáját, → december 5. az volt a válasz, hogy folyamatosan kapcsolatban vannak, megérti a jegybankelnököt, nagyon nehéz helyzetben van az infláció miatt. *„Nehezebb helyzetben van, mint én”* – tette hozzá Orbán Viktor, megérti, hogy *„unortodox módon viselkedik a nyilvánosságban”*.

Több kérdés szólt arról, hogy a kormány végül elfogadta az újabb oroszellenes EU-szankciókat, bár bírálja ezeket. Orbán Viktor azt válaszolta: minden szankciót elleneznek, ha rajtuk múlna, nem lenne szankciós politika. A szankció nem jó. Nem szavazzák meg a szankciókat abban az értelemben, hogy nem támogatják őket, de vétózni nem lehet mindig, mert azzal szétvernék az uniót, tehát nem akadályozzák meg, hogy a másik 26 tagállam életbe léptesse a szankciókat. Miért fogadta el Magyarország azt, amit korábban ellenezett Ukrajna támogatásánál? Orbán Viktor hangsúlyozta, hogy elfogadják: Ukrajnát pénzügyileg segíteni kell, de rossz megoldásnak tartják, hogy nem államközi alapon teszik. Az volt a javaslat először, hogy úgy, mint a Covid következményeit enyhítő alap esetében, vegyenek fel közösen hitelt. Ezt a magyar kormány nem támogatta. Ebben az esetben ha valamelyik állam nem teljesíti a rá eső hitelrészét, akkor a többieknek kell fizetnie, de nem akarnak másokkal adósságközösségbe kerülni. Az EU ettől a tervtől elállt, de nem fogadták el a magyar javaslatot sem, ezért lett egy kompromisszumos megoldás, a költségvetésbe már betett pénzeket használják hitelalapként. Szerinte ez nem tökéletes megoldás, mert elvezethet oda, hogy az EU költségvetésében fel nem használt pénzeket nem visszaosztják a tagállamoknak, hanem elküldik Ukrajnába. Hozzátette: *„A legvégső esetben szabad csak egyedül megakadályozni döntéseket, az egység érdekében érdemes engedni, ez történt most is”*. Igazt, hogy Magyarország számos kérdésben egyedül marad, nem ért egyet, de ez nem elszigeteltség. *„Az elszigeteltség az, hogy nem veszel részt olyan nagy közös döntésekben, amelyekben érdeked lenne részt venni, ez nem áll fenn. Egy uniós tagállamot, egy NATO-tagállamot nem lehet elszigetelni”*. Ott vannak azoknál a döntéseknél, amelyek a közösségünk haladásának irányát jelölik ki. Arra a német újságírói kérdésre, hogy *„kiléphet a megaláztatás miatt Magyarország az EU-ból?”*, Orbán válasza az, hogy *„nem”*.

Még mindig Ukrajnáról: a miniszterelnök közölte, hogy nem szerepel a napirendjén kijevei látogatás. (Európa legtávolibb országainak a vezetői is jártak már ott, néhányan a háború kitörése óta demonstratívan többször is, a szomszédos Magyarország kormányfője viszont Zelenszkij elnök 2019-es megválasztása óta sem.) *„Amíg a nemzetiségi, nyelvi kérdést nem rendezik, addig Ukrajna semmilyen nyugati integrációját sem támogatja a kormány. Az új ukrán kisebbségi törvény nem adja vissza a magyarok 2015-ben elvesztett jogait, ez kevés”*. Ugyanakkor azt is elismerte, hogy *„nem lehet úgy független és szuverén Ukrajna, ha sérül a területi integritása. ... Magyarország nem vitatja el az ukránoktól azt a jogot, hogy harccal akarják elérni a függetlenségüket.”* Sokadszor megismételte, hogy először tűzszünetre van szükség, utána tárgyalásokra kell kísérletet tenni. Arról nem szólt, hogy az oroszok folyamatosan bombázzák az ukrán nagyvárosokat és az infrastruktúrát, milliók élnek áram és víz nélkül a decemberi hidegben.

„Januártól nem változnak a rezsicsökkentett szint felett fizetendő áram- és gázárak sem, így nem nőnek az egyetemes szolgáltatásra jogosult mintegy hatmillió fogyasztó terhei” – jelentette be Lantos Csaba energiaügyi miniszter.

December 28. 2023-tól jövedelemadó-mentességet kapnak a 30 évesnél fiatalabb anyák – jelentette be az új kormányban a családpolitikáért is felelős Kulturális és Innovációs Minisztérium. Ezzel bővült az a kedvezményrendszer, amely szerint már egy éve szja-mentességet élveztek a 25 évnél fiatalabb dolgozó fiatalok és három éve a négy vagy több gyereket nevelő anyák. Meghosszabbították több családtámogatási forma érvényességét, és bejelentették az egészségügyi

szakdolgozók rég várt béremelését, de két szakaszban, amelyek közül az első is csak 2023 júliusától indult, nem az év elejétől az orvosok újabb béremelésével egy időben, ahogy az érintettek remélték.

Bár a kormány december elején rendeletben felhatalmazta magát, hogy a 2023-as költségvetést példátlan és jogállamban nem szokásos módon, rendeletben írja át teljes egészében, miután a nyáron elfogadott törvény azóta szinte teljesen értelmét veszítette, most Gulyás Gergely miniszter mégis azt mondta, hogy januárban, tehát a nyáron elfogadott törvény hatályba lépése után – értelemszerűen rendkívüli ülésen, mert a rendes ülészek február 1-én kezdődik – az országgyűlés elé terjesztik a módosítást, mert bár „*a rendkívüli jogrend lehetőséget ad a gyors cselekvésre, de ez semmilyen tekintetben nem korlátozhatja az országgyűlés hatáskörét*”.

A tervezetet egyébként elfogadta a Költségvetési Tanács (december 23-án kapta meg, és 27-én délben döntött róla, vagyis tagjai a karácsonyi ünnepeket töltötték ezzel), bár ezt csak Kovács Árpád elnök és a tagok közül Windisch László ÁSZ-elnök írta alá, a másik tag, Matolcsy György MNB-elnök nem. (Másnap kiderült: ennek külföldi útja volt az oka.) Amit a KT vizsgált, azt akkor nem hozta nyilvánosságra a kormány – ellentétben egy törvényjavaslattal, amelyet benyújtanak az országgyűlésnek –, de éppen a KT véleményéből meg lehetett tudni, mi van benne. A tervezet 1,5 %-os gazdasági növekedéssel számolt 2023-ra, ami akkor valósulhat meg, ha a háború hatásai nem súlyosbodnak, és az egyéb kockázatok sem erősödnek. A kormányzati szektor eredményszemléletű hiánya a GDP 3,9 %-ára, míg a pénzforgalmi hiány 4,5 %-ra módosul. (Varga Mihály pénzügyminiszter a következő évi államadósság-finanszírozási terveket bemutató sajtótájékoztatón még azt mondta, a kormány elkötelezett a 3,5 %-os hiány tartása mellett.) A KT szerint a kiadási és a bevételi előirányzatok teljesíthetősége kockázatos. Az eredetileg tervezettnél többet kell majd nyugdíjkiadásokra és az egészségbiztosítási kassza támogatására költeni, hiszen az infláció a vártnál sokkal magasabb lesz. Az energiaárak emelkedésének jelentős kompenzációján kívül a költségvetés a 2022. és 2023. évi magas infláció miatti többletkiadásokra nem biztosít többlettámogatást, ami jelentős teljesíthetőségi kockázatot hordoz egyes fejezeteket érintően – vélte a KT. A kockázatok elsősorban a magyar gazdaság külpiazi kitettséggel függnek össze, hiszen a jövő évi növekedési számok azt veszik figyelembe, hogy Magyarország export–import arányában kedvezőbb folyamatok állnak be. A Rezsivédelmi Alap 2023. évi kiadási előirányzatainak összege a korábbi 670 milliárd forintról 2,610 milliárd forintra emelkedett. Az államadósság-mutató a tervezet szerint a 2022. év végére várt 74 %-ról 2023 végére 70,2 %-ra csökken, elsősorban azért, mert a GDP számszerűen nagyot nő: 16,6 %-kal. Kovács Árpád, a Költségvetési Tanács elnöke nyilatkozatában emlékeztetett: évről évre vita tárgyát képezi, hogy a költségvetés megszavazása nyáron még korai. Most nem zárták ki annak a lehetőségét, hogy még ennek az átírt költségvetésnek a módosítására is szükség lehet majd.

December 29. Mindezek után mégis rendeleti formában jelent meg a 2023-as költségvetés átdolgozott változata, ami bizonytalanná tette, hogy mit visznek majd az országgyűlés elé. A Pénzügyminisztérium meg is magyarázta egy közleményben, nem említve a Miniszterelnökséget vezető miniszter előző napi kijelentését a januári országgyűlési tárgyalásról: „*A veszélyhelyzetre való tekintettel a módosítás – a Költségvetési Tanács jóváhagyását követően – kormányrendelettel történt, szem előtt tartva az országgyűlés által már elfogadott, legfontosabb irányvonalakat.*” A teljes büdzsét átíró kormányrendeletnek azt a címet adták, hogy „*a Magyarország 2023. évi központi költségvetésének a veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól*”.

Az államháztartás központi alrendszerének hiánya az eredetileg tervezett 2352 milliárd forint helyett 3400 milliárd lett, a mindig tagadott, de látható megszorításokra pedig egyebek közt az volt jellemző, hogy a helyi önkormányzatok kiegészítő támogatási előirányzata 11,7 milliárdról 7,7 milliárdra, a vis maior támogatások összege 4 milliárdról 2,7 milliárd forintra, a belterületi utak, járdák, hidak felújítására szánt összeg 500 millióról nulla forintra csökkent, miközben többszáz milliárdos központi nagyberuházásokra (budai Vár, belgrádi vasútvonal), továbbá rengeteg sport- és egyházi beruházásra továbbra is jutott pénz. A kormány szerint az adósságráta 2023 végére 70,2 %-ra javulhat – ez a mutató viszont jobb, mint az eredetileg tervezett 73 %, és ez volt az Alaptörvény alapján a feltétele a KT jóváhagyásának.